REKLAMA
UFO ZAPRASZA NA NARTY
w Bukowinie Tatrzańskiej
Wierch Olczański 40
WYPOŻYCZALNIA i SERWIS
narty/snowboardy
Telefon: 601 504 288

Cafe Tygodnik Podhalański
Wesołych Świąt
IV piętro SDH Granit
ZAKOPANE
ul. Kościuszki 3

TYGODNIK Podhalański

ROK XXXII NR 51-52/1704
CENA: 5 zł (w tym 8% VAT)
USA $ 3.00 22 GRUDNIA 2022 r.

Nr indeksu 379417
ISSN 1231-5818

TEL. ALARMOWY
601 100 300

REKLAMA
Zdrowych, Wesołych Świąt swoim klientom życzy:
Ludźmierska STOPIAK PARK HANDLOWY

UKAZUJE SIĘ NA PODHALU, ORAWIE, SPISZU, W PIENINACH, W CHICAGO I TORONTO

Wesołych Świąt

życzy Redakcja z zespołem „Orlynta" z Bukowiny Tatrzańskiej

KREMPACHY

Przywitanie z bronią

Nic tak nie cieszy, jak seria z pepeszy. str. 21

POWIAT NOWOTARSKI

Afery ciąg dalszy

Trzynastu nowych podejrzanych w wielkiej korupcyjnej aferze Powiatowego Zarządu Dróg. str. 5

ZAKOPANE

Zabytek w ogniu

Czy ktoś podpalił zabytkową willę Skaut przy Bulwarach Słowackiego? str. 5

ŁAPSZANKA

Pątniczka

W wieku 80 lat pierwszy raz wsiadła do samolotu i odwiedziła Ziemię Świętą. Była też w Medjugorje. str. 41

ZAKOPANE

Święta bieda

- Moje dzieci od wielu lat nie wierzą już w Świętego Mikołaja, ale Wigilię trzeba zrobić - mówi matka samotnie wychowująca cztery córki i syna. str. 7

TATRY

Limity to ostateczność

Co zaskoczyło go w pracy? Jak odpowie na temat planowanej wycinki drzew na Nosalu? Rozmawiamy z dyrektorem TPN. str. 23

ISSN 1231-5818
9 771231 581309 51

REKLAMA
GRUPA autoremo
WESOŁYCH ŚWIĄT
BOŻEGO NARODZENIA ORAZ SUKCESÓW W NOWYM ROKU!

eprasa.pl dc02a8ce6a

Felieton

33 lata za nami

Wojciech Mróz, Marek Grocholski, Beata Zalot, Paweł Pełka...

Maciej Krupa, Jolanta Flach, Krzysztof Jędrzejowski, Jurek Jurecki, Andrzej Larkowski, Grażyna Mróz, Janusz Tycner, Anna Zadziorko, Ewa Iwulska, Małgorzata Rybak, Józef Figura, Witold Zadziorko, Andrzej Kudasik, Andrzej Gąsienica Makowski, Stefan Leśniowski, Wanda Szado-Kudasikowa, Wojciech Kuna, Stanisław Watycha, Teresa Chramiec, Wojciech Chramiec, Andrzej Grzymała, Maria Bachleda, Krystyna Góźdź, Ewa Misiura, Jerzy Pogodziński, Dariusz Kosiński, Andrzej Kudasik, Andrzej Pitoń, Barbara Skrobot, Bartek Solik, Zofia Szwajnos, Zygmunt Pytlik, Marek Kalinowski, Aneta Dusik, Ryszard Leśniak, Monika Magiera, Miłosz Sowa, Andrzej Jurecki, Tomasz Krzyżanowski, Helena Chlebek, Jan Głąbiński, Beata Denis-Jastrzębska, Jarosław Jastrzębski, Apoloniusz Rajwa, Jakub Brzosko, Krzysztof Trebunia-Tutka, Zuzanna Czajka, Agnieszka Nowelli, Beata Momot, Mirosława Borowicz, Rafał Gratkowski, Katarzyna Starczowska, Piotr Dobosz, Monika Para-Miśkowiec, Łukasz Kosut, Krystyna Waniczek, Adrian Gładecki, Bartłomiej Jurecki, Jerzy Bobik, Maciej Pałahicki, Maciej Jonek, Ludmiła Sorokovska, Stefan Tyszkiewicz, Grzegorz Jaszuński, Jacek Kujawa, Edward Zbigniew Mróz, Ewa Matuszewska, Tadeusz Wowkonowicz, Maciej Rysula, Marcin Rząsa, Magdalena Lipkowska, Janusz Kapłon, Józef Galica-Tokorz, Jerzy Świetlik, Adam Machowski, Szczepan Masny, Bronisław Orawiec, Agata Nowakowska-Wolak, Jan Buloń, Jan Skupień, Grzegorz Chełmecki, Katarzyna Bizub, Dorota Papiernik, Czesław Fluder, Janusz Świerk, Wanda Czubernatowa, Stanisław A. Hodorowicz, Maciej Pinkwart, Adam Marasek, Bartek Sabela, Wacław Sajdak, Robert Szcząchor, Marek St. Fryźlewicz, Anna Zalińska, ks. Marian Zarębczan, Helena Studencka, Dawid Biela, Łucja Łukaszczyk, Małgorzata Wnuk, Zofia Kuratowska, Urszula Starzyk, Marcin Jarząbek, Krzysztof Pawłowski, Bartłomiej Tracewski, Zofia i Zbigniew Romaszewscy, Monika Szumal, Marek Tomalik, Natalia Maksymowicz, Renata Spychał, Krzysztof Strauchmann, Anna Kosowska, Urszula Starzyk, Józef Słowik, Piotr Rayski-Pawlik, Alina Kluska-Podpłomyk, Grzegorz Jędrzejowski, Łukasz Gąsienica, Magdalena Żegleń, Wincenty Galica, Robert Kidoń, Wojtek Wiltos, Mikulas Argalacs, Dominik Miniewicz, Edward Misztal, Barbara Czuba, Andrzej Tokarz, Jan Antoł, Jadwiga Waluś, Gabrysia Węgrzyniak, Katarzyna Łukaszczyk, Maria Czaja, Dorota Mastalska, Iwona Ciesielska, Aneta Korczak, Gabriel Michalik, Piotr Grzesik, Paweł Wargenau, Małgorzata Miśkowiec, Marek Wargoła, Jan Kanty Jagła, Sabina Palka, Anna Szopińska, Marcin Jagła, Adam Wróbel, Joanna Stypuła, Joanna Mazur, Zbigniew Hoły, Witold Kucharski, Miastowa, Chrzestna, Bojcorka, Kum Zdrojowy - to ci ludzie od początku istnienia gazety, czyli od 24 grudnia 1989 roku, byli, bywali albo są autorami na szpaltach Tygodnika Podhalańskiego. Wszystkim tym, których wymieniliśmy i tym, których przeoczyliśmy, dziękujemy za wspólne 33 lata pracy. Dziękujemy naszym Czytelnikom, którzy byli i są ciągle z nami. Przecież bez Was, nasi drodzy mieszkańcy Podhala, Orawy, Spisza, Tatr, Gorców, Pienin, mieszkańcy Chicago, Toronto, Wiednia, nie byłoby nas. Bez turystów, dla których również pracujemy, by, gdy dotrą pod Giewont, nie zabrakło im przydatnych informacji. Nie stoimy w miejscu. Dla Was rozwijamy się i dziś prócz papierowego wydania Tygodnika Podhalańskiego mamy najsilniejszy w tych stronach portal informacyjny 24tp.pl. W mediach społecznościowych - na Facebooku, Twitterze, Instagramie, YouTubie obserwuje nas prawie 300 tys. osób. Każdego dnia przez siedem dni w tygodniu przez 24 godziny na dobę podajemy Wam nowe, najświeższe informacje. I tego nadal będziemy się trzymać.

Redakcja Tygodnika Podhalańskiego

Czekamy na Wasze felietony i listy.

NASI PRZEDSIĘBIORCY — Krzysztof Gąsior

Szaflarska 72

– To coś więcej niż biznes – przekonuje Krzysztof Gąsior, właściciel sklepu muzycznego w Nowym Targu.

Beata Zalot

Fot.: Bartłomiej Jurecki

Krzysztof Gąsior prowadzi sklep muzyczny w Nowym Targu od 32 lat. To miejsce zawsze tętni życiem. Muzycy wpadają nie tylko po zakupy, ale by pochwalić się nową płytą czy po poradę.

Ten adres znają dobrze wszyscy muzycy, nie tylko na Podhalu. Robi tu zakupy Krzysztof Ścierański, czasem wpada Stasiek Mundek. Setki instrumentów kupił dla Małej Armii Janosika Damian Pałasz. Przyjeżdżają stali klienci ze Szwajcarii, Austrii czy Niemiec i okoliczni muzykanci - Andrzej „ Fiś" Jarząbek, Andrzej Kalata, Andrzej Budz „Oscypek" czy Piotrek Majerczyk.

Bywa, że zakupy robi już trzecie pokolenie w rodzinach o tradycjach muzycznych, a takich na Podhalu nie brakuje. Przyjeżdżają nie tylko po nowe skrzypce, basy czy nie do dostania gdzie indziej struny z jelit baranich. To miejsce rozmów, porad, minikoncertów i bratania się muzyków, niezależnie od rodzaju wykonywanej muzyki.

- Bo muzyka łączy - nie ma wątpliwości Krzysztof Gąsior, który prowadzi sklep od 32 lat. Dziś Firma MEG - GĄSIOR sp. z o.o. to rodzinny biznes tworzony razem z córką Kasią Chrobak, odpowiedzialną za sprzedaż internetową, i z synem Pawłem, który trochę zboczył z wytyczonego przez lata toru - prowadzi treningi ze sportowcami, choć pod tym samym szyldem.

- Do branży muzycznej trafiłem przez przypadek - przyznaje Krzysztof Gąsior. Z wykształcenia jest bowiem inżynierem budownictwa. Muzyka zawsze była jego pasją, skończył muzyczną szkołę podstawową, grał na pianinie, trąbce, a w dorosłym życiu serce skradła mu gitara. - Przed laty działałem z Maćkiem Mensfeldem we Wspólnocie Odnowy w Duchu Świętym i wtedy narodził się wspólny pomysł założenia 4-osobowej spółki, która zajmie się produkcją gitar. Maciek był pasjonatem gitar - opowiada Krzysztof Gąsior. Fabryka w Waksmundzie szybko się rozrastała, zyskiwała coraz większą renomę i klientów na świecie. Maciek Mensfeld wyjechał jednak po kilku latach do USA, fabryka istniała jeszcze cztery lata. - Rynek zaczęła zalewać chińszczyzna, nasze podejście solidnej ręcznej roboty nie sprawdzało się, nie wytrzymaliśmy konkurencji - tłumaczy zamknięcie tego biznesu. Jednocześnie prowadzili sklep muzyczny w Nowym Targu, założony w 1990 r. Najpierw należał on do spółki, potem dopiero stał się biznesem rodzinnym. Początkowo działali pod adresem Szaflarska 42, ale w 2008 r. w sylwestra wybuchł pożar w budynku. Płomienie nie dotknęły samego sklepu, ale woda podczas gaszenia zalała instrumenty. Od tego czasu wynajmują pomieszczenia przy ul. Szaflarskiej 72.

Sklep zaopatruje w instrumenty nie tylko Podhale, Orawę i Spisz. Klientów mają od Myślenic po Łącko, choć specjalnie na zakupy w Nowym Targu przyjeżdżają muzycy zza granicy. Najwięcej sprzedawanych jest tu skrzypiec i basów. - Współpracujemy z lutnikami nowotarskimi, importujemy też instrumenty. W czeskich manufakturach kupujemy skrzypce, altówki i wiolonczele. Z Indii i Hiszpanii sprowadzamy akcesoria do produkcji instrumentów - opowiada Krzysztof Gąsior. W sklepie jest też cieszący się dużym powodzeniem kącik komisowy.

Ceny skrzypiec zaczynają się od 450 zł, a kończą na 12 tys. zł. Są altówki, wiolonczele, basy. Jest duży wybór gitar wszystkich liczących się firm na świecie i oprzyrządowanie - wzmacniacze, miksery, sprzęt nagłaśniający itd. Są m.in. pianina elektryczne, ukulele, harmonijki, instrumenty relaksacyjne.

- Podhale jest teraz pod mocnym wpływem muzyki słowackiej i węgierskiej, stąd wielu instrumentalistów stroi basy na tamtą modłę. Dlatego bardzo pożądanym towarem są dziś struny z jelit baranich, które dają charakterystyczne brzmienie, niemożliwe do osiągnięcia na strunach metalowych - tłumaczy Krzysztof Gąsior. Wysyła je swoim klientom we Francji, w Niemczech i USA. Współpracuje z producentami takich strun na Podhalu, a także w Gdańsku. Za każdą struną kryje się życie jednego barana.

To miejsce zawsze tętni życiem. Muzycy wpadają, by pochwalić się nową płytą, po poradę, by wymienić się uwagami na temat sprzętu. Czasem można posłuchać całkiem dobrej muzyki na żywo. - Bywa, że klient, który chce sprawdzić instrument przed zakupem, to, jak współbrzmi z innymi w zespole, gra tu nawet kilka godzin, a my z przyjemnością słuchamy - podkreśla Krzysztof Gąsior. Firma projektuje też i wykonuje nagłośnienia dla okolicznych pensjonatów czy hoteli.

- Teraz nastały trudne czasy, rynek jest niestabilny, ceny towaru sprowadzanego z zagranicy strasznie skaczą, klienci czasem się denerwują - mówi Krzysztof Gąsior. - A my staramy się nie schodzić poniżej pewnego poziomu, dzięki temu mamy stałych klientów - podkreśla. Pocieszające jest jednak to, że to branża ludzi ciekawych, z pasją, więc tu nigdy nie jest nudno - dodaje.

Liczba tygodnia

200 tys. zł

- na taką kwotę strażacy wycenili straty po pożarze zabytkowej willi Skaut w Zakopanem.

Cytat tygodnia

Burmistrz Zakopanego Leszek Dorula do prezydenta Sopotu Jacka Karnowskiego: – Bardzo serdecznie dziękujemy, że jesteście u nas, nawet częściej niż my u was.
Prezydent Sopotu: – Wypominasz nam to?
Burmistrz Zakopanego: – Nie wypominam, a bardzo się cieszę.

Komentarze z internetu

DO TEKSTU O DOBORZE WYKONAWCÓW NA SYLWESTRA MARZEŃ W ZAKOPANEM.

Znowu to samo? Nie lepiej włączyć powtórkę sprzed roku? Taniej by wyszło... Naprawdę nie mamy w kraju żadnych innych artystów? **Bożena**

A ja bym chętnie obejrzał taki sylwestrowy koncert, ale jakby wystąpiły gwiazdy z lat 90., a disco polo to niech sobie słuchają ci, co mają najmniej wygórowane wymagania co do muzyki. **Zbigniew**

Burmistrzom oraz władzom Zakopanego gratuluję gustu muzycznego, propagowania rodzimej kultury oraz promocji miasta na wysokim poziomie. **Katarzyna**

Każdy narzeka, a później wszyscy jadą i przednio się bawią przy Martyniuku. **Kasia**

zebrał: pp

Okiem reportera

Fot.: Bartłomiej Jurecki

Halo nad Podhalem.

eprasa.pl dc02a8ce6a

Przeklęte żądanie jedności

Żebyśmy, Polak z Polakiem, jedno byli.

Takie życzenia zapewne będą się pojawiać w wielu domach podczas składania sobie wigilijnych życzeń i łamania się opłatkiem. W ostatnich latach słowo „jedność" zrobiło niezasłużoną karierę. Przytłoczeni medialnym przekazem jesteśmy przekonani, że wszystkiemu co złe dookoła, winien jest brak jedności. Marzy nam się wspólnota, dzięki której nie będziemy się spierać i patrzeć na siebie krzywo. Dzięki której będziemy jednomyślni i zgodni co do dalszych losów kraju, miasta, rodziny. Sielanka. Tylko czy to marzenie jest słuszne?

Być jak bóg

Opowieść o wieży Babel ma nie tylko biblijne korzenie. Znajdujemy jej odbicie także w innych kulturach i religiach. Tak, jakby ludzkość od zarania była przekonana co do źródła naszego zróżnicowania. Bo przecież, niby jesteśmy tacy sami, a jednak mamy różny kolor skóry, mówimy różnymi językami, wierzymy w różnych bogów, a nawet (o zgrozo!) niektórzy mają inną niż powszechnie uznana orientację seksualną.

Historia Wieży Babel jest powszechnie znana, więc napiszę w skrócie: kiedyś ludzie byli zjednoczeni. I zgodnie za cel postawili sobie budowę wieży tak wielkiej, by być równi Bogu. W efekcie za karę ten ostatni im pomieszał języki, by już więcej nie mogli się dogadać i na powrót zjednoczyć.

Przekaz niby prosty i oczywisty: podział jest karą. Tak sobie zwykle tłumaczymy. Ale gdyby spojrzeć od innej strony... może jedność i jednomyślność są wręcz przekleństwem ludzkości?

Przykładami może nam to zilustrować nawet bliska historia. Jedność i jednomyślność społeczeństw doprowadzała do powstawania totalitaryzmów. Obojętnie, czy wynikała ona z przymusu, czy przeciwnie - wolności i chęci bycia równymi bogom. Zjednoczeni wokół wodza Niemcy w Trzeciej Rzeszy rozpętali największą wojnę w historii. Nie inaczej było na wschodzie, gdzie komunizm przyjęto za jedyną i wszechobowiązująca religię. Przykładów jedności, by być niczym bogowie, można znaleźć w dziejach ludzkości wiele. Podkreślić trzeba, że jedności rozumianej opacznie - jako powszechnej zgody z jedynie słuszną, bo obowiązującą doktryną.

Jedność i nienawiść

Dlaczego więc wciąż życzymy sobie jedności? Bo chcemy być równi bogom? Bo chcemy gromadzić zwolenników wokół siebie?

Marzenie o jedności jest typowe dla przywódców, którzy są przekonani o słuszności jedynie własnych poglądów. Szafują nim więc często politycy wszelkiej maści. Tu reguła jest prosta - kto nie z nami, ten przeciwko nam. W imię „naszej" jedności okopujemy się i tworzymy zasieki, by odeprzeć inaczej myślącego wroga. I sami nie spostrzegamy, że w imię jedności - „chrześcijańskiej" bądź nie - zaczynamy nienawidzić. I to w sposób coraz bardziej okrutny, szczerząc zęby i warcząc na jakąkolwiek odmienność zdań.

Dramatem jest, że często próbuje się wpleść w tę wymianę ciosów także religię, budując swoistą Wieżę Babel. Nie brak także przywódców religijnych, którzy już zasiedli okrakiem na jej szczycie.

Jedność w różnorodności

Jeśli nie jedność, to co? Święty Paweł, pisząc do Koryntian, wyjaśnia jedność w sposób bardzo obrazowy, wręcz anatomiczny. „Podobnie jak jedno jest ciało, choć składa się z wielu członków, a wszystkie członki ciała, mimo iż są liczne, stanowią jedno ciało, tak też jest i z Chrystusem. Wszyscyśmy bowiem w jednym Duchu zostali ochrzczeni, [aby stanowić] jedno Ciało: czy to Żydzi, czy Grecy, czy to niewolnicy, czy wolni".

Łączy nas wiara i Chrystus. A my, różniąc się co do pochodzenia, koloru skóry, poglądów, ba, nawet orientacji seksualnej - stanowimy jedno. O ile ta jedność jest efektem naszej różnorodności.

Nie dajmy sobie wmawiać, że mamy być tacy sami, że mamy podobnie myśleć, a każdy, kto myśli inaczej, jest zły do szpiku kości. Wadźmy się, spierajmy, wręcz kłóćmy - nawet przy wigilijnym stole. Tylko pamiętajmy, by widzieć w różnicy szansę, a nie zagrożenie. By w osobie o innych poglądach widzieć brata, a nie wroga. W sporze - możliwość odkrycia prawdy, a nie wojnę na słowa. Bo wszyscyśmy członkami tego samego ciała. I - jak Paweł wykładał Koryntianom - pamiętajmy, by noga nie zazdrościła ręce, a oko uchu. Bo ciało stanowi całość dzięki swej różnorodności.

Zacheusz

Jak to było z tym Bożym Narodzeniem

Czteroletnia Aga w zespole „Orlynta" jest już połowę swojego życia. Niewiele starsza Gosia świetnie sprawdza się w roli instruktorki tańca. Ale powodem spotkania z małymi tancerzami tym razem były nadchodzące święta.

Fot.: Bartłomiej Jurecki

„Orlynta" mają na temat Bożego Narodzenia imponującą wiedzę.

Boże Narodzenie obchodzimy, bo wtedy narodził się Bóg - nie ma wątpliwości Gabi. Konkretnie Jezus - uzupełnia Bartek. Urodził się w stajence, bo nie było wtedy jeszcze szpitali - podkreśla Krzyś. - W takiej szopce, jak ma moja babcia. Trzyma w niej krowę i kury - wyjaśnia 5-letni Michał tym, którzy mogą nie wiedzieć. Staś uzupełnia, że Jezusa nikt nie chciał zaprosić do swojego domu, dlatego musiał urodzić się w stajence. Potem przyszli pasterze z owcami, ale nie z Podhala. - Bo to wszystko działo się w Betlejem - tłumaczy Zuzia, która wie też, jak na imię mieli rodzice: Józef i Maryja. A nawet, że przyszli też do stajenki Trzej Królowie. Starszy - 9-letni Michał potrafi nawet wymienić ich imiona. To Baltazar, Kacper i Melchior.

Kiedy to było? Pewne, że bardzo dawno. Jakieś tysiąc lat temu. W końcu po długim zastanowieniu ktoś daje drugie tyle i jeszcze 22 lata.

Wszyscy są zgodni, że to najfajniejsze święta. Marysia lubi je ze względu na prezenty, Adaś lubi spędzać ten czas na nartach. Zosia ubierać choinkę. Tylko Bartek się oburza: - Najważniejsze jest to, że spędza się czas z rodziną - poucza innych.

Mali bukowianie mają też imponującą wiedzę na temat samej Wigilii. Szymek wie, że na tej szczególnej kolacji musi być 12 dań bez mięsa. Klaudia podkreśla, że ważne jest dzielenie się opłatkiem i „pomodlenie o szczęście". Zosia przypomina o jednym wolnym miejscu przy stole, a Zuzia o sianku pod obrusem. Maciuś dodaje, że wśród dań koniecznie powinna być ryba.

Dzieci wiedzą, że w tym dniu warto być grzecznym, choć teorie dotyczące powodów są różne. Jedni twierdzą, że bez tego nie ma prezentów pod choinką. Inni pamiętają, że to, jakim się jest w tym dniu, rzutuje na cały rok.

Michał (starszy) chwali się, że chodzi na pasterkę. Tym, którzy chcieliby iść za jego przykładem, radzi nastawić głośno dzwonek w telefonie. Zosia go przebija: była już na pasterce aż cztery razy.

Rozmowa na temat Bożego Narodzenia odbywa się podczas sobotniej próby Dziecięcego Zespołu Góralskiego „Orlynta" im. Anny Koszarek z Bukowiny Tatrzańskiej. To wyjątkowy zespół, bo należą do niego nawet bardzo małe dzieci. Wszystkie świetnie sobie już radzą z krokami w góralskim tańcu, choć bywa, że niektóre są za małe, by z nimi porozmawiać.

Obecnie najmłodsza „toniecnica" - Aga Litera - ma cztery lata, ale w zespole jest już połowę swojego życia, nic więc dziwnego, że na tegorocznym konkursie gawęd i recytacji w Białce Tatrzańskiej zdobyła 1. miejsce. Najstarsze dzieci mają dziewięć lat, w trzeciej klasie przechodzą do zespołu „Mali Wierchowianie".

Dziś w zespole kierowanym przez Dorotę Stepel jest ok. 50 dzieci, nie tylko z Bukowiny Tatrzańskiej, ale także z Czarnej Góry, Jurgowa i Rzepisk. Zespół powstał już w 1961 r., założyła go nieżyjąca już Anna Koszarek. Na początku działał przy przedszkolu, dziś jego siedzibą jest Dom Ludowy.

Maluchy chętnie chodzą na próby. - Uwielbiam tańczyć po góralsku, czuję się wtedy jak w teatrze - wyjaśnia Gabrysia. Michał (starszy) lubi, kiedy zespół dostaje nagrody, a dla Szymka to sposób na nudę.

Taniec góralski nie jest trudny - przekonują zgodnie. Tylko hajduka trzeba ćwiczyć długo. Dziewczynki radzą, żeby zacząć od kroków po dwa, Małgosia nawet demonstruje najprostszy krok. Inne dziewczynki radzą, żeby po prostu zapisać się do zespołu.

Bywa śmiesznie. Franek spadł kiedyś ze sceny, a Bartkowi złamała się podczas tańca zbójnickiego ciupaga.

Ci, którzy chcą zobaczyć ich występ, koniecznie powinni się w lutym wybrać do Bukowiny Tatrzańskiej na Góralski Karnawał. „Orlynta" dadzą czadu.

rozmawiała **Beata Zalot**

eprasa.pl dc02a8ce6a

TESIN MEDIC CLINIC

Niech nadchodzące Święta Bożego Narodzenia będą czasem pełnym radości spędzonym wspólnie z najbliższymi.

Życzenia zdrowia chyba jeszcze nigdy nie były tak oczywiste jak dziś.

Dołóżmy więc do nich jeszcze trochę świątecznej magii i szczęścia w nadchodzącym 2023 roku.

Zespół Tesin Medic Clinic

Od 6 lat usuwamy zaćmę w polskiej klinice w Czeskim Cieszynie.
Pełna refundacja, zero kolejek.
+48 690 412 288 | www.tesinmc.pl

Nowy Targ

Fury z płomieniami

33-letni bezdomny mógł podpalić samochody w Nowym Targu, mężczyzna trafił do aresztu.

O sprawie pisaliśmy przed tygodniem. W zeszłą niedzielę późnym wieczorem płomienie pojawiły się na terenie jednego z komisów w centrum Nowego Targu. Zapaliły się dwa samochody. Strażacy opanowali pożar. Straty sięgnęły jednak 8,5 tys. zł.

Już z pierwszych oględzin miejsca zdarzenia było dla śledczych jasne, że doszło do podpalenia.

W związku ze sprawą policja zatrzymała 33-letniego bezdomnego. Mężczyzna został przesłuchany w prokuraturze, usłyszał zarzuty, a sąd zdecydował, że najbliższe dwa miesiące mężczyzna spędzi w areszcie.

Szybko wyszło też na jaw, że 33-latek już wcześniej popadał w poważne konflikty z prawem. - Kilka dni temu mężczyzna, rzucając niedopałek papierosa na stertę śmieci, spowodował pożar wiaty należącej do spółdzielni mieszkaniowej. Ponadto pod koniec listopada bez zgody właścicielki zabrał jej renaulta, którym nietrzeźwy i bez uprawnień, wjechał w ogrodzenie posesji - przypomina podkom. Dorota Garbacz z nowotarskiej policji. - W środę 33-latek usłyszał zarzuty. Odpowie za zniszczenie mienia, krótkotrwałe użycie pojazdu, kierowanie pojazdem w stanie nietrzeźwości oraz bez uprawnień. Sąd zdecydował o tymczasowym aresztowaniu zatrzymanego na dwa miesiące. Mężczyźnie grozi od 3 miesięcy do nawet 5 lat więzienia - podsumowuje rzecznik policji.

mk

Marszałek sypnął promesami

Symboliczne czeki odebrali samorządowcy z powiatu nowotarskiego, tatrzańskiego, suskiego, wadowickiego i myślenickiego.

Także Zakopane otrzymało edukacyjną promesę – 25 tys. zł.

5 milionów na edukację to element Małopolskiej Tarczy Antykryzysowej - pakiet Edukacyjny. Pieniądze pochodzą z wynegocjowanego właśnie z Komisją Europejską Regionalnego Planu Rozwoju. Jak kilkakrotnie podkreślał Witold Kozłowski, marszałek małopolskiego sejmiku - liczba i wysokość przyznanej dotacji dla poszczególnych gmin nie zależy od uznania czy politycznych sympatii, a od liczby i jakości złożonych wniosków. Stąd jedne samorządy odebrały po trzy promesy, inne tylko jedną.

- 5 grudnia Komisja Europejska zatwierdziła nasz program regionalny, inaczej mówiąc, wydatki na rozwój naszego województwa z kwotą 2,7 mld euro. Wykonaliśmy ogromną pracę z przedstawicielami wszystkich możliwych grup w Małopolsce, a była ona częścią większego planu - strategii rozwoju. Mamy jedyną strategię w kraju, którą sejmik przyjął jednogłośnie. Ona wyznaczyła kierunki do bardzo skomplikowanych negocjacji z przedstawicielami UE - przekonuje marszałek.

Promesy przekazane samorządowcom mają być przeznaczone na wspieranie szkół, szczególnie na zakup nowoczesnego sprzętu informatycznego, ale także zadań edukacyjno-psychologicznych, mających niwelować negatywne skutki pandemii. Jest ona częścią większego pakietu edukacyjnego, wartego ponad 60 mln zł. Już z niego zakupiono 5 tys. nowoczesnego sprzętu edukacyjnego - sprzętu komputerowego i pracowni streamowych. Wyposażono pierwsze 22 szkoły modelowe. Przyznane w piątek 5 mln zł trafiło do 140 szkół z czterech powiatów naszego regionu.

Łączna wysokość przekazanych środków finansowych dla powiatu nowotarskiego sięga prawie 1,1 mln zł. Do powiatu tatrzańskiego trafi nieco ponad 400 tys. zł, suskiego 850 tys. zł, po prawie 1,4 mln trafi do powiatów myślenickiego i wadowickiego.

◆

Pokazowe wręczenie promes samorządowcom przez marszałka miało na celu - jak sam podkreślał - zobrazowanie, jak wiele środków samorząd wojewódzki przekazuje na edukację. O Unii Europejskiej, która pieniądze dała, Witold Kozłowski wspominał jednak bardziej w kontekście trudnych i zwycięskich dla Małopolski negocjacji niż szans, jakie stworzyła dla rozwoju Małopolski. Obserwując ceremonię, można było odnieść wrażenie, że wszystko to zasługa kolejnej Tarczy Antykryzysowej, sejmiku wojewódzkiego, a nawet rządu, a Unia Europejska jedynie nie przeszkadzała... dając pieniądze.

Tekst i fot.:
Józef Figura

REKLAMA

ASTRUM
Nowy Targ, ul. Długa 21a
Tel. 18 266 66 29,
661 621 937

TERMINALE PŁATNICZE KASY FISKALNE

Oprogramowania dla:
sklepów, gastronomii,
hotelarstwa, medycyny, aptek.
Podpis elektroniczny
SERWIS LAPTOPÓW

USŁUGI INFORMATYCZNE

PODZIĘKOWANIE

1 grudnia

pani ***ELŻBIETA MOLEK***

skończyła długoletnią pracę w Ośrodku Zdrowia w Zębie.

Pani Ela pracowała tu 46 lat jako pielęgniarka. To Ona szczepiła nas, nasze dzieci i wnuki.

Chcieliśmy tą drogą serdecznie podziękować Jej za dobre rady oraz za uśmiech.

Wdzięczni pacjenci
Ośrodka Zdrowia w Zębie

eprasa.pl dc02a8ce6a

Nowy Targ

Afery ciąg dalszy

Trzynastu nowych podejrzanych w wielkiej korupcyjnej aferze Powiatowego Zarządu Dróg w Nowym Targu, a wśród nich wysoki urzędnik PZD i były kierownik z GDDKiA.

Jedna z największych afer korupcyjnych na Podhalu zdawała się już przygasać. W ubiegłym roku zapadły pierwsze wyroki i rozpoczął się proces pozostałych 11 oskarżonych w głównym wątku sprawy.

Z tego głównego postępowania zostały wyłączone wątki dotyczące „korupcji urzędników państwowych i samorządowych instytucji funkcjonujących na terenie województwa małopolskiego".

Jak się okazuje, to właśnie w związku z tym „pobocznym" postępowaniem sprawy korupcyjnej toczy się bardzo intensywne prokuratorskie śledztwo, w którym jest już 13 podejrzanych. Zarzuty usłyszał między innymi Tomasz M., dziś pracownik Powiatowego Zarządu Dróg w Nowym Targu, a wcześniej związany zawodowo z samorządem Szczawnicy. W szczawnickim magistracie mężczyzna pełnił między innymi funkcję inspektora nadzoru w drogowych inwestycjach realizowanych na terenie gminy przez Powiatowy Zarząd Dróg. We wrześniu Tomasz M. został zatrzymany i przesłuchany. - Mężczyzna usłyszał zarzuty w związku z czterema czynami korupcyjnymi popełnionymi w latach 2011-2017. W każdym wypadku chodzi o przyjmowanie korzyści majątkowych - podkreśla Wojciech Mularczyk z Prokuratury Regionalnej w Krakowie, która prowadzi postępowanie.

Jednym z pierwszych podejrzanych, którzy usłyszeli zarzuty już w marcu, jest Paweł P., który jeszcze niedawno pełnił kierowniczą funkcję w Krakowskim Oddziale Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. Także on jest podejrzewany o przyjmowanie łapówek.

Łącznie zarzuty usłyszało już 13 osób. Większość z nich pełniła funkcję inspektora nadzoru inwestorskiego. - Bardzo nie lubię określenia, że sprawa jest rozwojowa, więc go nie użyję. Powiem tylko, że liczba podejrzanych nie jest ostateczna - podsumowuje prokurator Wojciech Mularczyk.

Tomasz M. zaznacza, że nie może ujawniać szczegółów postępowania, bo został zobowiązany do zachowania tajemnicy śledztwa. - Jestem zupełnie spokojny i w 100 procentach przekonany o własnej niewinności. Nie mam też wątpliwości, że ta przykra sprawa zakończy się wkrótce pomyślnie dla mnie - zaznacza i apeluje o powściągliwość w formułowaniu ocen. - Proszę o obiektywizm i o to, żeby mnie nie „skazywać" do czasu, aż zakończy się postępowanie - podkreśla.

Przypomnijmy, pod koniec listopada ubiegłego roku zapadły pierwsze wyroki w sprawie afery korupcyjnej w nowotarskim Powiatowym Zarządzie Dróg. Już na pierwszej rozprawie sąd rozpatrzył wnioski 17 oskarżonych, którzy zgodzili się dobrowolnie poddać karze. W tym gronie znalazł się również jeden z głównych oskarżonych, były szef PZD Robert W., który zawnioskował, by sąd wymierzył mu karę pięciu lat więzienia w zawieszeniu, 10-letni zakaz zajmowania stanowisk w administracji, a także łączne kary finansowe i nawiązki na prawie 750 tysięcy złotych. Sąd przystał na ten wniosek.

Pozostali oskarżeni przystali na kary więzienia w zawieszeniu od roku do nawet 3,5 roku, a także na kary finansowe od kilkudziesięciu do niemal dwustu tysięcy złotych.

Uzasadniając rozstrzygnięcie, sąd tłumaczył, że przystanie na wnioski oskarżonych było podyktowane względami ekonomicznymi, zaoszczędziło też mnóstwo czasu. Poza tym wszyscy oskarżeni nie byli dotąd karani, a przez cały czas trwania śledztwa - ściśle współpracowali z wymiarem sprawiedliwości.

Proces pozostałych 11 oskarżonych w głównym wątku sprawy ruszył w kwietniu tego roku.

Wyjaśnianie afery korupcyjnej zajęło śledczym ponad dwa lata. Zarzuty przyjmowania korzyści majątkowych usłyszeli szef PZD, jego zastępca i inspektor nadzoru budowlanego. Mechanizm korupcyjny był prosty: korzyści majątkowe były gratyfikacją za pomoc w uzyskaniu lukratywnych kontraktów. Łapówki wręczali przedsiębiorcy z branży budowlanej. Jak ustaliła ABW, było ich ponad dwudziestu.

Śledztwo było bardzo żmudne, funkcjonariusze zatrzymali 25 osób, wykonali 150 przeszukań, przeanalizowali gigantyczną dokumentację przetargową PZD w Nowym Targu. Główni podejrzani spędzili w areszcie po kilka miesięcy. Suma poręczeń majątkowych sięgnęła niemal trzech milionów złotych.

W związku z łapówkarską aferą zarzuty w pierwszym śledztwie usłyszało 28 osób. Znakomitą większość stanowili przedsiębiorcy z branży budowlanej, którzy w zamian za łapówki mogli liczyć na przychylność urzędników PZD przy rozstrzyganiu przetargów.

mk

Zabytek w ogniu

Czy ktoś podpalił zabytkową willę Skaut przy Bulwarach Słowackiego w Zakopanem? Rozmawiamy z właścicielami budynku.

Fot.: Maciej Jonek

Przed garażem znajdował się kanister z benzyną, który zniknął - mówi właściciel willi.

Po godz. 23 w piątek z garażu w drewnianej willi Skaut zaczęły wydobywać się jęzory ognia. Strażacy, którzy natychmiast przyjechali na miejsce, musieli do gaszenia użyć piany, bo paliła się ropopochodna substancja. - Gdyby ten pożar rozpoczął się na przykład o 3 czy 4 w nocy i nikt go szybko nie zauważył, pewnie przyjechalibyśmy w momencie, gdy cały budynek stałby w płomieniach - relacjonuje kpt. Andrzej Król-Łęgowski, rzecznik prasowy zakopiańskiej straży pożarnej. Początkowo strażacy myśleli, że w budynku ktoś jest. Przed domem były zaparkowane dwa samochody. Później okazało się, że mieszkające tu osoby odwiedzały w feralny wieczór rodzinę. Ze środka garażu strażacy wynieśli butle gazowe i kanistry. Gaszenie pożaru zajęło cztery godziny. Część mieszkalna domu w dużej części nie ucierpiała.

Jednym z właścicieli willi Skaut jest Jerzy Woyna-Orlewicz. W dniu, kiedy wybuchł pożar, razem z małżonką opuścili dom przy Bulwarach Słowackiego po godz. 17. - Opiekowaliśmy się wnukami w naszym drugim domu, w którym mieszka nasza córka. Ja o godz. 18 pojechałem grać w tenisa, a małżonka wyszła z domu na Bulwarach godzinę wcześniej. Później zastanawiałem się jeszcze, czy nie wrócić nakarmić kota, którego zresztą później uratowali strażacy. Poszliśmy spać, gdy obudziły nas telefony, że wybuchł pożar w Skaucie - relacjonuje Jerzy Woyna-Orlewicz.

Kanister z paliwem zniknął

Dementuje pojawiające się w niektórych mediach informacje o kilkunastu butlach gazowych, które znajdowały się w części mieszkalnej budynku i garażu. - W całym budynku były 3 butle 11-litrowe, znajdowały się one w każdej z trzech kuchni, a w piwnicy 6 małych, turystycznych. Wszystkie zostały wyniesione przez strażaków, nieuszkodzone. Gdy dojechałem na miejsce pożaru ostrzegłem strażaków o znajdujących się w nim butlach i wskazałem, gdzie się znajdują. Jeśli chodzi o kanistry, to były one stare i puste. Przed samym garażem zamkniętym na skobel znajdował się natomiast pełny kanister (5-litrowy), którego używaliśmy do napełniania paliwem odśnieżarki. On zniknął. Poinformowałem o tym policję w trakcie wizji - dodaje.

Jerzy Woyna-Orlewicz zaznacza, że nieruchomość nie została jeszcze sprzedana deweloperowi. Transakcja jest w toku, ale nie została sfinalizowana, nadal mieszkaliśmy w Skaucie. Potwierdza, że projekt przewiduje przeniesienie willi, z zachowaniem jej wyglądu, nieco do przodu, a z tyłu miałoby stanąć sześć małych domków. Sprawa pozwolenia na budowę znajduje się teraz w starostwie tatrzańskim.

Remont zabytku jest trudny

Właściciel wskazuje na wielkie niedogodności związane z mieszkaniem w takim dużym zabytkowym domu. - Zostaliśmy tam z małżonką sami, nie mieliśmy jak ogrzewać całego domu. Mimo że mieszkaliśmy w Skaucie od ponad 45 lat to zdecydowaliśmy się na jego sprzedaż i przeprowadzkę. Od 2 lat korespondowaliśmy z konserwatorem zabytków - mówi właściciel. Dodaje, że przeprowadzenie remontów w zabytkowym budynku jest bardzo trudne. Nakładanych jest szereg obostrzeń, których wdrożenie pociąga za sobą wielkie koszty, a nikt z zewnątrz nie da na to pieniędzy. Właściciel takiego domu ma tylko szereg obowiązków.

Na potwierdzenie swoich słów o tym, w jakim stanie był dom, przedstawia ekspertyzę Zbigniewa Moździerza z Muzeum Tatrzańskiego. Napisał on, że stan techniczny budynku oraz degradacja wartości zabytkowych uzasadniają skreślenie go z gminnej ewidencji zabytków. - Tak naprawdę wartościowymi częściami tego domu były znajdujące się w środku elementy, takie jak kredens czy żyrandol, które teraz, po pożarze, przekazaliśmy Muzeum Tatrzańskiemu. Współpracuję z policją w celu wyjaśnienia tego, jak doszło do pożaru, złożyłem w tej sprawie obszerne wyjaśnienia - dodaje Jerzy Woyna-Orlewicz.

Potrzebny był remont, nie rozbudowa

W ostatnich miesiącach willa Skaut znalazła się w kręgu zainteresowań z jednej strony dewelopera, a z drugiej służb chroniących zabytki. - To bardzo wartościowy budynek. Inwestor chciał go rozebrać i rozbudować ze zmianą funkcji na usługową, powiększając też o jedno piętro. Tymczasem budynek nie wymagał odbudowy, tylko remontu konserwatorskiego. Nowotarski konserwator sprzeciwił się ze względu na dużą wartość historyczną obiektu. Powstał więc nowy projekt, który oprócz rozbudowy willi zakłada dołożenie do całości zabudowy szeregowej - tłumaczy Weronika Frączysta, wiceprezes Towarzystwa Opieki nad Zabytkami, które także sprzeciwia się tym planom. Dodaje, że budynek powstał w 1910 roku na zamówienie artysty malarza Tymona Niesiołowskiego. Ma bardzo ciekawą formę zewnętrzną, na froncie znajduje się piękne, ograniczone łukiem przeszklenie. Cenne są też wnętrza, m.in. wbudowany we wnękę kredens, rzeźbiony żyrandol. Dodaje ona, że na remont konserwatorski budynku można otrzymać dofinansowanie.

Te wszystkie informacje potwierdza Paweł Dziuban, kierownik nowotarskiej delegatury Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków, który w poniedziałek odwiedził nadpaloną willę. - Budynek jest bardzo cenny pod względem architektonicznym i z mojej konserwatorskiej perspektywy nie nadaje się do rozbiórki - tłumaczy. Paweł Dziuban sprzeciwił się już wcześniej rozbiórce i konserwatorskiej odbudowie budynku. - Mimo że obiekt w tej chwili nie znajduje się w rejestrze zabytków, a tylko w gminnej ewidencji zabytków, podlega ścisłej ochronie. Po pożarze składamy zawiadomienie do prokuratury o niszczeniu zabytków przez nieznanego sprawcę - zapowiada konserwator, który będzie występować w sprawie jako pokrzywdzony. Poinformował on właścicieli, aby zabezpieczyli budynek przed wejściem postronnych osób. Ze względu na unoszący się zapach po pożarze, zalane powierzchnie, jego dalsze zamieszkiwanie będzie trudne.

Opinia biegłego

To na barkach policji i prokuratury spoczywa teraz ciężar ustalenia, jaka była przyczyna powstania pożaru, czy było to podpalenie. Strażacy gaszący pożar nie ustalili przyczyny, a straty oszacowali na 200 tys. zł. - Powołaliśmy biegłego, który przeprowadził dokładne oględziny na miejscu pożaru. Na razie niczego nie wykluczamy. Od tej opinii będzie zależeć dalszy przebieg postępowania - zaznacza Roman Wieczorek, rzecznik prasowy zakopiańskiej policji.

pp

REKLAMA

Alex RADIO 105.2 www.radioalex.com.pl

eprasa.pl dc02a8ce6a

Góry łączą filmowców

W Zakopanem zakończył się festiwal Moc Gór. Obfitował w ciekawe spotkania z ludźmi gór, a na zakończenie jury przedstawiło nagrodzone filmy. Uhonorowany został też nasz redakcyjny kolega Apoloniusz Rajwa.

Fot.: Bartłomiej Jurecki

Monika Witkowska, druga Polka na K2 opowiada o zdobyciu tego szczytu.

W ramach festiwalu, który odbywał się w hotelu Centralnego Ośrodka Sportu w Zakopanem, można było przez trzy dni brać udział w spotkaniach z ciekawymi ludźmi gór. Dobór tematów i występujących gości był znakomity, bo zdarzały się chwile, gdy festiwalowa sala była wypełniona niemal po brzegi.

Uczestnicy festiwalu mogli posłuchać m.in. opowieści włoskiego wspinacza Gilberto Merlante, który mówił o lodowej wspinaczce. Mówił po polsku, bo świetnie zna nasz język, wspinał się z polskimi ludźmi gór, ma zresztą żonę Polkę. Gilberto przedstawił historię zdobywania lodospadów. Mówił o niebezpieczeństwach z tym związanych, ale przede wszystkim o wielkiej pasji do tego typu wspinaczki.

Z widzami spotkała się też Monika Witkowska, która w tym roku zdobyła K2 i została drugą Polką w historii, która weszła na ten drugi co do wysokości, ale najtrudniejszy do zdobycia ośmiotysięcznik. Mogliśmy prześledzić całą jej wyprawę od wylotu do Pakistanu po powrót do Warszawy. W czasie pokazu slajdów mówiła także o wpływie ocieplenia klimatu na to, co dzieje się w Karakorum. O pojawieniu się na dużych wysokościach pszczół czy motyli, wytapianiu lodowców, co wiąże się z niebezpiecznym deszczem spadających głazów, pod którymi giną śmiałkowie wspinający się na K2. W czasie zdobywania K2 mijała ciała trzech wspinaczy, którzy na zawsze pozostali na tej górze. Opisała K2 jako bardzo urozmaiconą górę. - Przy zdobywaniu tego szczytu ważne jest oczywiście doświadczenie, kondycja, siła, ale chyba najważniejsza jest głowa, dokładne zaplanowanie zdobywania góry, wyjścia na szczyt - mówiła Witkowska.

Porównała też K2 do Mount Everestu. Ten pierwszy szczyt do wiosny tego roku zdobyło 516 osób, drugi 6400. Współczynnik śmiertelności na K2 to aż 17%, na Mont Evereście 1,13%. Przez lata K2 było uważane jako górę przeklętą dla kobiet, bo pięć pań, które zdobyły szczyt, zginęło albo na K2, albo w innych górach. Wśród nich była pierwsza Polka na K2, czyli Wanda Rutkiewicz. To minione lato zaprzeczyło tej teorii, bo wierzchołek zdobyło kilka kobiet.

W niedzielę, w ostatnim dniu festiwalu, poznaliśmy filmowy werdykt jury. Nagrodę schroniska PTTK w Dolinie Roztoki dla najlepszego polskiego filmu otrzymał obraz „Portrety wojenne - kobiety. Helena Marusarzówna" w reżyserii Anety Popiel-Machnickiej, a nagrodę dyrektora TPN - "La vallée de l'Illiez" w reżyserii Julien Roserens, Yannick Bacher. Festiwalowa Grand Prix - nagroda schroniska PTTK Morskie Oko - przypadła filmowi „Droga" w reżyserii Wojtka Kozakiewicza za wrażliwość obrazową i filmową oraz umiejętne pokazanie faktu, że droga wspinaczkowa może być częścią drogi życiowej. Nagrodę Specjalną Jury przyznano obrazowi „Zniknięcie Janusza Klarnera" w reżyserii Franciszka Berbeki, a Nagrodę Publiczności zdobył film „Śniła mi się połonina" w reżyserii Roberta Żurakowskiego.

Tytuł Dobroczyńcy Tatrzańskiego Parku Narodowego otrzymał Apoloniusz Rajwa, przewodnik, ratownik górski, geograf, speleolog, dziennikarz - nasz redakcyjny kolega. Statuetkę autorstwa Marcina Rząsy wręczył mu Szymon Ziobrowski, dyrektor TPN.

pp

Szpital bez sklepiku

Z zakopiańskiego szpitala zniknął sklepik i bufet.

To wielka szkoda - mówią jednym głosem pacjenci i cały personel szpitala. Na razie nie ma chętnych na nową dzierżawę.

- Takie czasy, Sebastian dostał nowe warunki finansowe i nie dał rady tego udźwignąć - słyszę, gdy robię zdjęcie pustej witryny. Być może łatwiej byłoby utrzymać sklepik i bufet, gdyby był na parterze, a nie - jak dotąd - na poziomie minus jeden. Pacjenci narzekają, że nie ma teraz gdzie kupić nawet wody. Miejmy nadzieję, że te głosy docierają też do dyrekcji. Sklepik i bufet jest w szpitalu bardzo potrzebny. **jj**

Boją się dojść do domów

Na ul. Kasprowicza w Zakopanem trwa budowa ronda. Mieszkańcy kilku okolicznych domów nie mają jak bezpiecznie dostać się do swoich mieszkań.

To inwestycja Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. Budowa ronda potrwa ponad rok. Mieszkańcy okolicznych domów zwracają uwagę, że zostali pozbawieni bezpiecznego dojścia do swoich posesji. Jak twierdzą, aby pokonać ten odcinek, trzeba wykazać się „ekstremalną odwagą". - Aby dostać się do domu, musimy przejść na drugą stronę ulicy, a nie ma w tym miejscu ani przejścia dla pieszych, ani jakiegokolwiek znaku umożliwiającego to. Z drugiej strony jest nieodśnieżone pobocze drogi, dochodzące też do skrzyżowania, gdzie również nie ma pasów - mówi jedna z mieszkanek.

Z pytaniem o sprawę zwróciliśmy się do GDDKiA. - Niestety, każda budowa wiąże się z utrudnieniami zarówno dla pieszych, jak i dla kierowców. Na początku budowy ronda musieliśmy zamknąć dla pieszych prawą stronę ul. Kasprowicza (patrząc w kierunku Nowego Targu). Jest to teren prac związanych z przebudową kanalizacji - tłumaczy Kacper Michna z GDDKiA w Krakowie.

Wprowadzono ograniczenie prędkości do 40 km na godz. i zamontowano znaki „Uwaga piesi". Firma odpowiedzialna za budowę ronda jest zobowiązana do odśnieżania drogi i pobocza. - Wskazaliśmy wykonawcy, żeby zwrócił szczególną uwagę na odśnieżanie poboczy, którymi poruszają się piesi. Poprosimy również zakopiańską policję o sprawdzenie, czy kierowcy na terenie budowy na ul. Kasprowicza przestrzegają przepisów - dodaje Kacper Michna.

pp

REKLAMA

eprasa.pl dc02a8ce6a

Święta bieda

- Moje dzieci od wielu lat nie wierzą już w Świętego Mikołaja, ale Wigilię trzeba zrobić - mówi Edyta, matka samotnie wychowująca cztery córki i syna.

Ani rozleciał się telefon, trzeba było kupić nowy. To już w ramach świątecznego prezentu pod choinkę. Małgosia ma trądzik, dostanie specjalny krem. Andrzej chciał nową bluzę, ale zrezygnował. Stwierdził, że jeszcze może chodzić w starej. Ale żeby mu odłożyć pieniądze na wymarzoną grę. Marysia dostanie pantofle, a Zosia słodycze. - Moje dzieci nie są wybredne. Ja też już mam swój prezent pod choinkę, córka dostała voucher i kupiła mi czajnik elektryczny, bo stary sprzęt był całkiem do niczego - mówi Edyta.

Ulica Kamieniec w Zakopanem. Mocno wydeptane kamienne schody w starej kamienicy prowadzą na kolejne piętro. Tu mieszka matka z pięciorgiem dzieci. Ma cztery córki i jednego syna. Żyją dzięki pomocy społecznej. A z nimi trzy koty: psotny Ozi, wygrzewający się przy kaflowym piecu Rudy i rasowy Bongo.

Edyta stale kombinuje, jak związać koniec z końcem. Bo pieniądze nie trzymają się portfela. Zasiłek na niepełnosprawną Zosię, trzy razy po 500+ i alimenty zasądzone od męża. Kontra rachunki za ogrzewanie, czynsz, wizyty u lekarza specjalisty, leki, no i normalne życie - jedzenie i ubrania dla dzieci. - Mąż nigdy nie pracował. Ja byłam sprzedawczynią. W obuwniczym na Krupówkach, w straganach przy ulicy Kościuszki. Tam, gdzie się dało, to robiłam - mówi Edyta.

Pracowała do 2012 roku, gdy u trzyipółletniej Zosi lekarze zdiagnozowali autyzm. Trzeba było jeździć do specjalistów. Do Nowego Sącza i do Krakowa, bo na Podhalu nie ma psychiatrów dziecięcych. - Cały czas muszę przeliczać. Czy w tym miesiącu mogę kupić farbę, żeby pomalować pokój. Bo ściany są już brudne. Ale jak kupię farbę, to czy mi starczy pieniędzy na dzieci? - mówi o swych dylematach Edyta.

Największy pokój ogrzewa piec kaflowy. Pali w nim węglem i drewnem. Rok temu za 25-kilogramowy worek węgla płaciła 44 złote. Dziś to wydatek 80-90 złotych. Worek starcza mniej więcej na pięć dni. Czasem idą dwa w tygodniu, gdy mróz ściśnie. Trzeba też kupić drzewa, bo samym węglem nie da rady palić. Pozostałe pomieszczenia ogrzewane są grzejnikami elektrycznymi. Nic dziwnego, że Edyta w zimie ma wysokie opłaty. Choć grzeją nocą, na taniej taryfie. Latem za prąd i ciepłą wodę płaci około 400 zł z groszami. W zimie od 700 zł do 1000 z groszami miesięcznie. - Teraz mi przyszedł rachunek na 670 zł - mówi Edyta. - Płacę co miesiąc. Na bieżąco. Jak miałam półroczne rozliczenia, to mnie prawie z butów wyrywało. Bo jak mi przyszło raz wyrównanie na 2 tys. zł, to bym została z niczym. Poszłam do elektrowni, rozłożyli mi to na trzy raty.

Polowanie na okazje

Dlatego zmieniła umowę i woli za prąd płacić na bieżąco. Zakupy w sklepie to polowanie na promocje. Przykładowo, żeby kupić w niższej cenie piersi z kurczaka. Rozdziela się to na kilka porcji i zamraża. Nieraz dzwonią panie z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Że jest jedzenie do wzięcia. Makaron, ryż, kasza, olej, konserwy. Starsze córki dorzucą coś do wspólnego garnuszka. Bo Marysia i Małgosia już pracują i studiują. Jedna fizjoterapię, druga dietetykę. Zaocznie.

Nie daj Boże choroba. Leki. Wyjazd do specjalisty to dziś 280 zł za wizytę. Plus koszty za benzynę. - Jeżdżę do Krakowa autem, bo córka ma ataki - mówi Edyta. - Wolałabym autobusem, bo mam zniżkę na chore dziecko i dla mnie jako opiekunki. Ale jak dziecko mi wpadnie w szał, krzyczy niesamowicie. Tak, że aż cały autobus drży. Ludzie bardzo źle reagują - opowiada.

Nieraz słyszy, ile to ma pieniędzy. Ma troje dzieci to ma trzy razy 500+, zasiłek na chore dziecko 2 tys. zł. - Co z tego, że mam 5 tys. zł. Jak popłacę rachunki, to zostaje połowa. A przecież trzeba zjeść, ubrać się - mówi.

Zero oszczędności

Przed świętami trzeba kupić więcej. - Na Wigilię jemy to, co lubimy - podkreśla Edyta. Jest groch z kapustą. Barszczyk z uszkami albo z krokietami. Kasza gryczana z sosem grzybowym - to specjał z rodzinnego Podkarpacia. No i makówki. Dzieci za nimi przepadają. Przysmak ze strony byłego męża, ze Śląska. Mak gotowany na mleku z masłem i cukrem, układany warstwami. Obowiązkowa sałatka jarzynowa. Dla Zosi ciasto czekoladowe. Żadnych innych nie zje. Do tego pierogi z kapustą i grzybami. - Andrzej nienawidzi kapusty, to muszę mu dać ruskie. Tak wygląda nasza Wigilia - podsumowuje Edyta.

Fot.: Zofia Szwajnos

To będą ciężkie święta dla wielu rodzina na Podhalu.

Najtrudniejsze dla niej jest to, jak sobie poradzić z tymi pieniędzmi, które dostaje. Ciąży jej, że nie może pracować. Odwozi Zosię do szkoły. Wraca do domu. Trzeba przygotować obiad. Czasem coś załatwić na mieście. - Wcześniej dało się nawet drobne pieniądze odłożyć. O, na komputer uzbierałam na urodziny dla syna. Nie jakieś nie wiadomo co, ale dałam radę. W zeszłym roku udało nam się kupić nowe drzwi i wymienić. Teraz nie odkłada się nic. Wszystkie pieniądze idą na bieżąco - podkreśla.

Walczyć, nie płakać

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej przyznają, że rokrocznie rzesza ludzi korzysta z zasiłków i pomocy materialnej ośrodka. Przykładowo w 2021 roku z różnej formy świadczeń korzystało 878 osób, pomoc materialną dostało 740 osób, a świadczenia niepieniężne - 251 ludzi. - Zasiłki stałe otrzymywało 129 osób, w tym 111 osób samotnie gospodarujących - mówi Włodzimierz Słomczyński, dyrektor MOPS w Zakopanem. - A już w pierwszym półroczu tego roku zasiłki stałe otrzymywało 106 osób, w tym 95 samotnie gospodarujących. Pomocą społeczną w pierwszym półroczu 2022 roku, przyznając różne formy świadczeń, objęliśmy 468 mieszkańców, pomoc materialną daliśmy 258 osobom, a świadczenia niepieniężne dla 258 mieszkańców, do tego 419 rodzin wspieraliśmy pracą socjalną - wymienia dyrektor.

Edyta wie, że nie może usiąść i płakać. Tak by było najprościej. Ale to do niczego nie prowadzi. Nie wolno. Cały czas trzeba walczyć o przetrwanie. Nie. Nie dla siebie. Dla dzieci.

- Na Mikołaja dziecko mi powiedziało, że nie może już patrzeć na moje paznokcie. Z zarobionych pieniędzy dała mi na kosmetyczkę. Ciepło mi się na sercu zrobiło. Mogłam zaszaleć - Edyta pokazuje proste, ładnie pomalowane paznokcie.

- Jest bardzo ciężko. Zdaję sobie sprawę, że będzie jeszcze gorzej, ale staram się o tym nie myśleć. Teraz ponad 17 procent inflacja. Po nowym roku ceny raczej nie spadną. Oby gorzej nie było. Tego sobie i wszystkim życzę. I żebyśmy byli zdrowi - podsumowuje Edyta.

Rafał Gratkowski

PS Imiona dzieci w tekście na prośbę ich mamy zostały zmienione.

ŻYCZENIA

eprasa.pl dc02a8ce6a

REDAKCJA

■ ZAKOPANE 34-500
ul. Zwierzyniecka 14,
tel. 18 20 00000, 18 20 13000,
fax: 18 20 000 01
mail: tp@24tp.pl

ODDZIAŁY:

■ NOWY TARG, ul. Rynek 11
tel. 18 26 699 34

■ CHICAGO, 6500 S. Archer Ave.
Chicago ILL 60638,
tel. 1 773 458 3934

REDAKTOR NACZELNY
Paweł Pełka p.pelka@24tp.pl

SEKRETARZ REDAKCJI
Beata Zalot b.zalot@24tp.pl

DYREKTOR ARTYSTYCZNY
Andrzej Jurecki aloszajurecki@gmail.com

DZIENNIKARZE
Jolanta Flach j.flach@24tp.pl
Jurek Jurecki j.jurecki@24tp.pl
Józef Figura (Nowy Targ, powiat suski) j.figura@24tp.pl
Marek Kalinowski (Rabka, Orawa) m.kalinowski@24tp.pl
Rafał Gratkowski (Zakopane) r.gratkowski@24tp.pl

KULTURA, PUBLICYSTYKA
Beata Zalot b.zalot@24tp.pl

GÓRY
Apoloniusz Rajwa gory@24tp.pl
Łukasz Kosut

SPORT
Paweł Pełka p.pelka@24tp.pl

ROZMAITOŚCI
Agnieszka Nowelli a.nowelli@24tp.pl

FOTO
Maciej Jonek
Bartek Jurecki
Zofia Szwajnos

DZIAŁ GRAFICZNY
Zofia Szwajnos
Andrzej Larkowski

KOREKTA
Małgorzata Rybak
Mirosława Borowicz

BIURA REKLAM I OGŁOSZEŃ
Zakopane
● ul. Krupówki 54, tel. 18 20 130 23
ogloszenia@24tp.pl
● ul. Zwierzyniecka 14
tel. 18 20 130 00, fax 18 20 000 01
sekretariat@24tp.pl
Nowy Targ
Rynek 11, tel. 18 26 699 34,
nowytarg@24tp.pl
Czarny Dunajec
Rynek 7, tel. 18 26 57 204

SPECJALIŚCI DS. MARKETINGU
Katarzyna Starczowska
k.starczowska@24tp.pl tel. 508 380 383
Magdalena Lipkowska
magdalena@24tp.pl tel. 608 377 217

SEKRETARIAT
Beata Momot (Zakopane)
sekretariat@24tp.pl

WYDAWCA
Zakopiańskie
Towarzystwo Gospodarcze Sp. z o.o.

DRUK
Polska Press Sp. z o.o. Drukarnia w Sosnowcu
ul. Baczyńskiego 25a, 41-203 Sosnowiec-Milowice

Wydanie internetowe:
www.24tp.pl

Materiały do informatora kulturalnego można wysyłać pod adres: a.nowelli@24tp.pl
Zdjęcia noworodków: dzieci@24tp.pl
Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych.

Telefon interwencyjny
18 2000000
606 402 247

PRENUMERATA

krajowa	kwartalna	90 zł
	półroczna	160 zł
	roczna	270 zł
zagraniczna (Europa)	kwartalna	170 zł
	półroczna	340 zł
	roczna	670 zł

WPŁATY NA KONTO
PKO BP ZAKOPANE
33 1020 3466 0000 9502 0033 4839

Prenumerata realizowana przez RUCH S.A.
Zamówienia na prenumeratę w wersji papierowej i na e-wydania można składać bezpośrednio na stronie www.prenumerata.ruch.com.pl. Ewentualne pytania prosimy kierować na adres e-mail: prenumerata@ruch.com.pl lub kontaktując się z Telefonicznym Biurem Obsługi Klienta pod numerem: 801 800 803 lub 22 717 59 59 – czynne w godzinach 7.00 – 18.00. Koszt połączenia wg taryfy operatora.

Fot.: Zofia Szwajnos

Kronika TOPR

Chociaż wypadków było w minionym tygodniu niewiele, to ratownicy mieli wyjątkowo dużo pracy. Głównie prowadzono poszukiwania zaginionych turystów. Do tej pory nie udało się odnaleźć jednego z nich. W pozostałych zdarzeniach okazało się, że ratownicy niepotrzebnie prowadzili akcję, ponieważ poszukiwani nie pogubili się w Tatrach, tylko zawiodła komunikacja między nimi a rodziną.

● **WTOREK 13 grudnia.** O 14.10 do centrali TOPR zadzwonił mężczyzna informując, że od niedzieli nie ma kontaktu z bratem, który wyjechał do Zakopanego z zamiarem pójścia w Tatry. Dzwoniący nie podał konkretnego rejonu, w który miałby się udać zaginiony. Sprawdzono schroniska - tam nie meldował się poszukiwany. Wieczorem kolejny telefon od brata zaginionego. Uzyskano markę i nr rejestracyjny samochodu turysty. O 21.15 jeden z ratowników natrafił na samochód poszukiwanego zaparkowany przy ul. Bronisława Czecha, co sugerowało, że mężczyzna mógł wyruszyć w rejon Doliny Bystrej. Poproszono ratowników słowackich, by sprawdzili, czy jego telefon nie logował się do ich przemienników. Po północy z centrali w rejon Hali Gąsienicowej wyjechało dwóch ratowników z dronami. Loty wykonywano do godz. 4.25. Nie natrafiono na żaden ślad poszukiwanego.

W czasie tych działań, tuż po północy, do centrali TOPR zadzwonił zaniepokojony ojciec informując, że jego syn wyjechał swoim samochodem do Zakopanego, noc z 11/12 miał spędzić w schronisku na Chochołowskiej i stamtąd przejść do schroniska Ornak na kolejny nocleg. Ale tam się nie pojawił. Jeden z ratowników udał się do Doliny Chochołowskiej i Kościeliskiej, by sprawdzić, czy na którymś z parkingów nie stoi samochód poszukiwanego. Odnalazł go na parkingu na Siwej Polanie. Przed godz. 3 na poszukiwania w rejonie Dolina Chochołowska - Iwaniacka Przełęcz - Ornak wyjechało trzech ratowników, a do Doliny Kościeliskiej 2 z dronem. O godz. 6.25 odnaleziono poszukiwanego w schronisku na Ornaku. A wystarczyłby jeden telefon do rodziny, co oszczędziłoby rodzinie nerwów, a ratownikom niepotrzebnych działań

● **ŚRODA 14 grudnia.** Po godz. 9 wystartował śmigłowiec, by sprawdzić Dolinę Bystrej. Po południowej stronie Tatr ratownicy HZS sprawdzali Dolinę Cichą. Ze śmigłowca nie zauważono żadnych śladów poszukiwanego turysty. Z centrali wyjechali w rejon Doliny Gąsienicowej ratownicy z dronami. Przeszukano również rejon Nosala. Sprawdzono grań od Kasprowego w kierunku Świnicy, rejon Zawratu i Koziej Dolinki. Tego dnia poszukiwania po słowackiej i polskiej stronie nie przyniosły rezultatu.

● **CZWARTEK 15 grudnia.** Tego dnia kontynuowano poszukiwania zaginionego turysty. Jego ojciec zasugerował, że syn mógł pójść na Kasprowy Wierch. Sprawdzono szlak z Kuźnic na Kasprowy, Świnicką Kotlinkę, Świński Kocioł, szlak z Kuźnic na Halę Gąsienicową, Żleb Roja, Dolinę Olczyską, Dolinę Strążyską, północne ściany Giewontu. Do poszukiwań wykorzystano drony. Niestety poszukiwania nie przyniosły rezultatu.

● **PIĄTEK 16 grudnia.** Tego dnia poszukiwania prowadzono w rejonie Kasprowego Wierchu, sprawdzając miejsca, gdzie mógł zabłądzić lub spaść poszukiwany turysta. Nie natrafiono na żaden ślad poszukiwanego.

● **SOBOTA 17 grudnia.** Do poszukiwań włączono drony. Sprawdzano rejon Nosala, Doliny Goryczkowej, Kondratowej, Giewontu. W jednym z szałasów w Dolinie Gąsienicowej natrafiono na karimat i rękawice. Okazało się jednak, że znalezione rzeczy nie należały do poszukiwanego turysty. I tym razem nie natrafiono na żaden ślad.

● **NIEDZIELA 18 grudnia.** Przed pierwszą w nocy z 18 na 19 grudnia do centrali TOPR zadzwoniła zaniepokojona matka informując, że nie ma kontaktu z synem, który wraz z kolegami wybierał się na Mięguszowiecki Szczyt. W czasie rozmowy z matką okazało się, że syn wysłał jej o godz. 8.29 SMS-a, że są w Roztoce, a po 11, że doszli do Pięciu Stawów. Ponieważ w nocy nie można było sprawdzić, czy poszukiwani meldowali się w tych schroniskach, poczekano do rana - okazało się, że poszukiwany syn nocował w Roztoce.

Pod Tatrami święta będą bardziej mokre niż śnieżne. Ze względu na warunki nie należy wychodzić powyżej schronisk. Przed wyruszeniem na szlaki należy zapoznać się z aktualną prognozą pogody i sprawdzić stopień zagrożenia lawinowego. Ponieważ w dzień mają być dodatnie temperatury, a nocą ujemne, nawet w nisko położonych dolinach może dojść do zalodzenia szlaków.

Wszystkim mieszkańcom Podhala, turystom i narciarzom przybyłym pod Tatry ratownicy TOPR, życzą dobrych, spokojnych Świąt Bożego Narodzenia

Adam Marasek

REKLAMA

Parkowa zagadkowa

Remont zamiast w tym roku - zakończy się w maju.

Tymczasem kierowcom pozostaje rozwikłanie zagadki - jak jechać po nowym rondzie, na którym nie ma znaków? Nie brak tu kierowców, którzy jadą, jak dawniej w lewo w ul. Krótką nie bacząc, że jeśli są na rondzie to jadą pod prąd. Część zaś jedzie w prawo, bo wygląd skrzyżowania sugeruje, że to rondo, choć znaków brak. Niewiele potrzeba, by doszło do stłuczki.

Z pytaniem jak poruszać się po tym oryginalnym rondzie zwróciliśmy się też do odpowiedzialnego za inwestycje wiceburmistrza Waldemara Wojtaszka. On dołącza do grupy zwolenników jazdy w lewo.

- To jest plac budowy, więc obowiązuje tymczasowa organizacja ruchu. Formalnie ronda tu nie ma - przekonuje. Obiecuje nam jednak, że przeanalizuje z urzędnikami sytuację i skontaktuje się z wykonawcą, by ustalić i oznaczyć w jaki sposób kierowcy mają poruszać się po tym rondzie.

Wbrew pozorom, sprawa nie jest krótkotrwała. Miasto przychyliło się do wniosku wykonawcy i przesunęło termin oddania ronda i remontowanego odcinka ul. Parkowej do maja przyszłego roku. **fig**

eprasa.pl dc02a8ce6a

Dama z lamą, czyli święta w Mieście

Świąteczne handlowanie na nowotarskim rynku już dobiega końca - do jutra trwa Jarmark Bożonarodzeniowy.

Wszystko zaczęło się w miniony piątek tradycyjnym odpaleniem iluminacji na świątecznej choince, a potem zwiedzaniem jarmarcznych stoisk. Nie mogło zabraknąć św. Mikołaja, na krok nie odstępowała go wiceburmistrz Joanna Iskrzyńska-Steg. Ale nie sama, bo tym razem spacerowała z prawdziwą lamą na smyczy, wzbudzając uśmiechy i chęć głaskania - oczywiście lamy, a nie Mikołajowej damy.

Z muzyką i śpiewem orszakowi towarzyszyli Mali Śwarni, a po nich na scenie wystąpili młodzi wokaliści ze Studia Piosenki „Septyma".

A co możemy znaleźć, zaglądając na nowotarski Jarmark Bożonarodzeniowy? Jest stragan wyjątkowy. Nie ma tu bombek, świeczek czy smakołyków. Za to są produkty, których nigdzie indziej nie znajdziecie, bo żadna fabryka świata ich nie produkuje.

To sklep pod nazwą Magia Teatru. Sprzedają tu lalki wywodzące się ze spektakli rabczańskiego teatru Chrząszcz w Trzcinie. Wyszły spod ręki Marty Skrockiej, teatralnej scenografki. - Mamy tu też zestawy piłek, zabawki sensoryczne związane ze spektaklami najnajowymi dla najmłodszych naszych widzów. Mamy teatrzyki paluszkowe związane z naszym przedstawieniem Paluszek. Dzieci mogą kupić sobie zestaw takich lalek i odgrywać w takim gotowym teatrzyku - tłumaczy Czarek Skrocki, aktor, a dziś jarmarczny handlarz.

Są też lalki niekoniecznie związane ze spektaklami, ale służą do grania. - Są one świetnym nośnikiem do rozmowy z dzieckiem. Można kupić sobie zestaw „mama i dziecko", by prowadzić różne domowe rozmowy. Tu dziecko łatwiej się otwiera przez lalkę, a w rzeczywistości przecież różnie z tym otwarciem w rodzinie bywa - tłumaczy aktor.

Pomysł narodził się w pandemii. Jednak na realizację przyszło trochę poczekać. Pierwszy raz swój sklepik zaprezentowali podczas weekendowych targów świątecznych w Rabce. Teraz przyszła kolej na Nowy Targ.

Swoje stoisko otworzyły także trzy siostry z Ukrainy, mieszkające od ponad roku w Nowym Targu. Ksenia Sorokina jest malarką. Tu prezentuje swoje obrazy - pejzaże z Ukrainy, jej gór czy Morza Czarnego, wspomnienia rodzinnego kraju, z którego wyjechała nie wiedząc, że parę miesięcy później wybuchnie wojna. Przy ich stoisku można też zostać szybko sportretowanym.

Wiceburmistrz Joanna Iskrzyńska-Steg na jarmarku pokazała się z lamą.

Alona bowiem wykonuje szybkie karykatury - wystarczy 20 minut, by wrócić do domu z oryginalną podobizną. To nie wszystko, bo starsza siostra, Marta Kuklenko, która jest w Polsce najdłużej, przygotowała czekoladowe słodkości idealne na świąteczny stół.

Na stoisku obok można jeszcze kupić ozdoby choinkowe: nietypowe, własnoręcznie robione szydełkiem gwiazdki na choinkę, aniołki, łapacze snów czy bombki według własnego wzoru i pomysłu. Szydełkowe „ubranko" na dużą bombkę to blisko trzy godziny pracy, ale koszt kompletu to już 70 zł. - Kocham tę pracę, robię to od dzieciństwa, mama mnie tego nauczyła i nie wyobrażam sobie choinki bez takich ozdób - przekonuje Janina Bogaczyk z Niedzicy, która wystawia swoje prace wraz z córką Magdaleną Żegleń.

Jeśli ktoś wciąż szuka pomysłów na świąteczny prezent, to warto jeszcze dziś zajrzeć na nowotarski rynek. Jarmark trwa tylko do jutra.

Tekst i fot.: **Józef Figura**

Kolejowa stacja przeładunku śmieci?

- Nic takiego się nie wydarzy - zapewnia burmistrz Grzegorz Watycha.

Pogłoski o zamiarze budowy kolejowej stacji przeładunku śmieci na nowotarskim Borze już krążą po mieście. - Aż trudno sobie wyobrazić smród, jaki by się tu unosił - alarmuje czytelniczka dzwoniąca do naszej redakcji.

Jak w każdej plotce także i tu znajdzie się nieco prawdy. - Są firmy, które próbują „rozeznać teren" - zauważa burmistrz Grzegorz Watycha, zaskoczony naszym pytaniem.

Jak przekonuje, to odprysk tego, co dzieje się w Nowym Sączu. Jak już pisaliśmy, firma Newag planuje tam budowę spalarni. Wobec protestów, dotyczących także wzmożonego transportu samochodowego, padła uwaga, że większość śmieci będzie dostarczana drogą kolejową. Czy także z Podhala?

Burmistrz zapewnia, że nie ma takiej możliwości. Jak przypomina, bocznica kolejowa wcześniej była wykorzystywana przez punkt skupu złomu, który tą drogą ekspediował towar do hut. Jednak kolejowe Cargo okazało się za drogie i od lat żelastwo jest wywożone ciężarówkami.

- Budowa jakiejkolwiek instalacji do odbioru odpadów wymaga zmian w planie miejscowym. Myśmy zarezerwowali tereny na ten cel tam, gdzie jest sortownia, i nie będzie zgody na inne lokalizacje - zapewnia burmistrz.

I jako przykład podaje wniosek jednej z firm, która na terenie byłego kombinatu NZPS chciała przetwarzać tworzywa sztuczne na granulat. Jednak właśnie z powodu przetwarzania materiałów wtórnych - nie otrzymała zgody.

Punkt przeładunku śmieci rzeczywiście ma powstać w Nowym Targu, ale właśnie przy sortowni prowadzonej przez firmę FCC. Buduje go Empol, który odbiera śmieci między innymi z terenu miasta. Być może będzie mogła ona w przyszłości służyć do wywozu odpadów do Gorlic, gdzie firma ta planuje budowę własnej spalarni.

fig

Kacpra przykładne łopatowanie

17-letni Kacper z Nowego Targu postanowił pomóc innym przy odśnieżaniu i dorobić sobie nieco do kieszonkowego.

Nazywam się Kacper. lat 17, mieszkam w Nowym Targu. Jeśli potrzebujesz pomocy przy odśnieżaniu posesji, chętnie Ci pomogę za niewielką opłatą (...). Takie ogłoszenia pojawiły się w okolicach bloków przy ul. Szaflarskiej. - Jednak to młode pokolenie nie jest takie najgorsze, myślałem, że tylko siedzą z telefonem w ręce i ciągną kieszonkowe od rodziców - mówi Piotr, mieszkaniec jednego z bloków przy ul. Szaflarskiej, który zwrócił nam uwagę na ogłoszenie. Sam nie potrzebuje takiej pomocy, ale jest pełen podziwu dla inicjatywy Kacpra. - Jest dużo osób, które takiej pomocy potrzebują, więc chłopak robi dobrą rzecz, a przy okazji zarabia, zamiast zbijać bąki - chwali.

Kacper rzeczywiście na odzew nie musiał długo czekać. - Dziś, choć śnieg nie pada, miałem dwa telefony. O pomoc poprosiła mnie jedna starsza pani i właścicielka sklepu, prosząc o odśnieżenie przed wejściem - opowiada uczeń trzeciej klasy technikum zawodowego w nowotarskim Sokole. Zdradza, że na pomysł wpadł razem z rodzicami. - Wokół są osoby starsze, samotne, które mają problem z odśnieżaniem. Chcę im pomóc i jednocześnie dorobić sobie nieco do kieszonkowego - tłumaczy. O pomoc proszą go ludzie mieszkający nie tylko w okolicach ul. Szaflarskiej, jeździ nawet na Kowaniec. - Nie chcę z nikogo zdzierać pieniędzy, w zależności od wielkości posesji biorę od 20 do 50 zł - podkreśla. Mówi, że najczęściej o pomoc proszą go właściciele prywatnych domów.

bz

REKLAMA

TYGODNIK Podhalański
OGŁOSZENIA DROBNE I REKLAMY
do Tygodnika Podhalańskiego w Czarnym Dunajcu
przyjmuje codziennie
KANTOR „U BOBKA"
Usługi turystyczne
Czarny Dunajec, Rynek 7

SPRZEDAM TANIO
BUDKĘ PARKINGOWĄ

Zakopane
tel. 602 378 614

ŻYCZENIA

eprasa.pl dc02a8ce6a

SZPITAL POWIATOWY
im. dr Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem

ul. Kamieniec 10, 34-500 Zakopane
tel. (+48 18) 20–120–21, fax (+48 18) 20–153–51
e-mail: zp@szpital-zakopane.pl
http://www.szpital-zakopane.pl

OGŁASZA PRZETARG PISEMNY NIEOGRANICZONY

na:

„Dzierżawę pomieszczeń Szpitala Powiatowego w Zakopanem z przeznaczeniem na prowadzenie kiosku wielobranżowego"

1. Przedmiot przetargu: dzierżawa od dnia rozstrzygnięcia postępowania przetargowego i zawarcia umowy do dnia 30 listopada 2025 roku pomieszczenia kiosku wielobranżowego zlokalizowanego na poziomie (-1) w głównym budynku Szpitala Powiatowego im. dr Tytusa Chałubińskiego przy ulicy Kamieniec 10 o powierzchni 49 m¸ z przeznaczeniem na prowadzenie działalności dzierżawcy tj. prowadzenie sprzedaży art. wielobranżowych, napojów ciepłych i zimnych oraz dań barowych.
2. Cena wywoławcza dzierżawy pomieszczeń kiosku: wynosi **1.300,00 zł brutto** miesięcznie za 49,00 m2 dzierżawionej powierzchni bez opłat za media w tym należny podatek VAT.
3. Czas i miejsce złożenia oferty: Ofertę należy złożyć w siedzibie Szpitala Powiatowego im. dr Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem ul. Kamieniec 10, Sekretariat Dyrektora, II piętro w budynku głównym Szpitala w nieprzekraczalnym terminie **do dnia 23 grudnia 2022 roku do godziny 12:00.**

Warunki dodatkowe przetargu wraz z pełną treścią ogłoszenia o niniejszym postępowaniu przetargowym znajduje się na stronie internetowej Szpitala pod adresem:

https://nowa.szpital-zakopane.pl/zamowienia_publiczne/

Otwarcie z narciarskim poślizgiem

Choć rozpoczyna się tu już trzeci zimowy sezon - dopiero teraz oficjalnie zostało otwarte Centrum Narciarstwa Biegowego Gorce Klikuszowa.

Był wójt, radni, działacze narciarscy i młodzież ze szkół. W piątek o godz. 10 wybrzmiały przemowy, których z powodu koronawirusa nie było przed dwoma laty, gdy stacja rozpoczęła swą działalność.

Centrum Narciarstwa Biegowego Gorce Klikuszowa to obecnie 1200 m oświetlonej i sztucznie naśnieżonej trasy dla biegaczy. Po dalszym naśnieżeniu będzie to w sumie ponad 2 km. To świetne miejsce tak dla początkujących, jak i dbających o codzienny trening profesjonalistów. Wystarczy powiedzieć, że na początku grudnia na tutejszej trasie trenowała Justyna Kowalczyk, najwybitniejsza polska biegaczka.

Trasa dostępna jest dla wszystkich amatorów biegówek przez cały tydzień, także po zmroku. Tu także znajdują miejsce do zajęć uczniowie ze szkół całej gminy, gdzie tylko działają sekcje narciarskie. To ponad 200 dzieciaków, które trenują tu w ramach lekcji wychowania fizycznego.

CNBG powstało dzięki dofinansowaniu ze środków unijnych. Jego koszt to 11 mln zł, z czego tylko 4 mln to udział własny gminy.

- Centrum to nie tylko atrakcja sportowa, ale także motor rozwoju dla Klikuszowej. Już widać, jak powstają obiekty noclegowe, w centrum pracują instruktorzy głównie z terenu gminy, tu także funkcjonują wypożyczalnie - cała otoczka związana z narciarstwem. To także podatki do budżetu gminy - przekonuje wicewójt Marcin Kolasa.

Jak podkreśla wójt Jan Smarduch, ośrodek ma głównie służyć młodzieży, a kształcenie przez sport jest bardzo istotne w rozwoju każdego człowieka.

- Cieszymy się też bardzo, że mogą i korzystają z niego wszyscy, bo to się przyczynia także do współfinansowania naszego ośrodka - dodał, otwierając oficjalnie trasy centrum narciarstwa biegowego.

Wkrótce potem na trasę ruszyło kilkudziesięciu uczniów z różnych szkół. Jedni stawiali pierwsze kroki na płaskiej małej pętli, inni już profesjonalnym krokiem pomknęli na całą trasę.

Tekst i fot.: **Józef Figura**

Centrum Narciarstwa Biegowego Gorce Klikuszowa to obecnie 1200 m oświetlonej i sztucznie naśnieżonej trasy dla biegaczy.

PKL

GWARNO RESTAURACJA & BROWAR

W Zakopanem PKL buduje aktualnie swój nowy obiekt gastronomiczny.
Przy dolnej stacji kolei na Gubałówkę powstaje restauracja z własnym browarem!
Jeżeli:
posiadasz doświadczenie w obszarze piwowarstwa, chcesz pracować z najlepszymi specjalistami w branży, jesteś zaangażowany i chcesz uczestniczyć w otwarciu nowego browaru restauracyjnego; szukasz zatrudnienia u renomowanego pracodawcy, dołącz do nas!

Obecnie poszukujemy osoby na stanowisko:

PIWOWAR
Miejsce pracy: Zakopane, Browar Gwarno

Oczekiwania:
- poszukujemy doświadczonego, pełnego pasji piwowara, którego specjalizacją będzie warzenie tradycyjnych i nowofalowych piw
- organizacja pracy browaru w nowo powstającym browarze restauracyjnym
- warzenie wysokiej jakości piwa według ustalonych receptur, a także pomoc we współtworzeniu nowych piw
- zapewnienie powtarzalności i ciągłości wysokiej jakości piwa
- planowanie produkcji piwa
- rozliczanie surowców z produkowanego i wydawanego z browaru piwa
- mycie i dezynfekcja urządzeń według ustalonych procedur
- zamawianie surowców i materiałów pomocniczych do produkcji piwa
- odpowiedzialność za sprawne funkcjonowanie browaru

Wymagania:
- wykształcenie kierunkowe wyższe co najmniej z tytułem inżyniera (technologia żywności, biotechnologia)
- doświadczenie w pracy w browarze, bardzo dobra organizacja pracy własnej i zespołu
- wiedza technicznej o urządzeniach i umiejętności wykonywania czynności konserwacyjnych
- kreatywność, pomysłowość, pasja
- wysoka kultura osobista
- umiejętność pracy pod presją czasu
- umiejętność rozwiązywania bieżących problemów oraz samodzielnego podejmowania decyzji
- dyspozycyjność i zaangażowanie

Oferujemy:
- zatrudnienie: umowa o pracę lub kontrakt B2B
- możliwość zdobywania doświadczenia w rozwijającej się firmie
- ciekawą pracę w pełnym pasji zespole
- atrakcyjne wynagrodzenie
- karty pracownicze uprawniające do zniżek w ośrodkach PKL

Osoby zainteresowane rekrutacją i pracą w PKL Horeca prosimy o przesłanie aplikacji zawierającej CV na adres e-mail: **rekrutacja@pkl.pl** z dopiskiem **„PIWOWAR"**.

Więcej informacji o trwającej budowie Browaru Gwarno pod Gubałówką:
https://media.pkl.pl/164138-gwarno-pod-gubalowka-powstaje-nowa-przestrzen-kulturalna-i-stylizowany-gorska-architektura-resto-browar

Informujemy, że skontaktujemy się z wybranymi kandydatami.

Prosimy o dopisanie oświadczenia o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych.

REKLAMA

PKL

Posiadasz doświadczenie w sprzedaży? Chcesz pracować z najlepszymi specjalistami w branży? Jesteś miłośnikiem aktywnego spędzania wolnego czasu, gór i natury?

Poznaj nas:
Polskie Koleje Linowe S.A. są liderem wśród operatorów kolei linowych w Polsce.
Grupa PKL oferuje całoroczny, kompleksowy zakres usług turystyczno-wypoczynkowych oraz posiada własną bazę noclegową i restauracyjną.

Dołącz do nas!
Obecnie poszukujemy osób na stanowisko:

MŁODSZY SPECJALISTA DS. SPRZEDAŻY
Miejsce pracy: Zakopane

Co będzie należeć do Twoich obowiązków?
- Wspieranie i wdrażanie działań sprzedażowych i marketingowych
- Kontakty i współpraca z klientami biznesowymi
- Administrowanie, sporządzanie regulaminów, umów, instrukcji sprzedażowych
- Kontrolowanie poprawności dokumentacji urządzeń fiskalnych
- Sporządzanie raportów
- Rozliczanie platform sprzedażowych
- Dbanie o najwyższy poziom satysfakcji klientów
- Rozpatrywanie reklamacji

Czego oczekujemy?
- Doświadczenia w obszarze sprzedaży
- Dobrej organizacji pracy
- Praktycznej obsługi komputera, zwłaszcza pakietu MS Office (Word, Excel)
- Znajomość systemów ERP będzie dodatkowym atutem
- Otwartości, kreatywności i chęci uczenia się
- Umiejętności pracy pod presją czasu
- Znajomości języka angielskiego na poziomie komunikatywnym
- Czynnego prawa jazdy kat. B

Co otrzymasz?
- Zatrudnienie w oparciu o umowę o pracę
- Możliwość zdobywania doświadczenia w dynamicznie rozwijającej się Firmie
- Ciekawą i kreatywną pracę
- Atrakcyjne wynagrodzenie
- Odzież identyfikacyjną
- Szeroki pakiet benefitów:
  - ✓ ubezpieczenie na życie finansowane przez pracodawcę
  - ✓ Karty Rodzinne uprawniające do zniżek na produkty i usługi w ośrodkach PKL
  - ✓ dodatkowe świadczenia socjalne

Aplikacje prosimy przesyłać na adres **rekrutacja@pkl.pl** z dopiskiem: **„PKL Młodszy Specjalista ds. Sprzedaży"**

Informujemy, że skontaktujemy się z wybranymi kandydatami.

Prosimy o dopisanie oświadczenia o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych.

PKL

Kochasz góry? Możliwe, że mamy pracę dla Ciebie - blisko miejsca, które lubisz!

Poznaj nas:
Polskie Koleje Linowe S.A. są liderem wśród operatorów kolei linowych w Polsce.
Grupa PKL oferuje całoroczny, kompleksowy zakres usług turystyczno-wypoczynkowych oraz posiada własną bazę noclegową i restauracyjną.

Dołącz do nas!
Obecnie poszukujemy osób na stanowisko:

REFERENT DS. OBSŁUGI KLIENTA
Miejsce pracy: Zakopane

Co będzie należeć do Twoich obowiązków?
- Kompleksowa obsługa klienta PKL S.A.
- Udzielanie informacji dotyczących usług PKL S.A.
- Rozwiązywanie sytuacji nietypowych
- Dbanie o najwyższy poziom satysfakcji klientów PKL S.A.

Czego oczekujemy?
- Pozytywnego nastawienia do pracy i klientów
- Umiejętności pracy z trudnym klientem i pracy w sytuacjach stresowych
- Wysokiego poziomu komunikacji werbalnej i niewerbalnej
- Praktycznej obsługi komputera
- Zainteresowanie górami i sportami górskimi będzie dodatkowym atutem
- Dyspozycyjności także w weekendy

Co otrzymasz?
- Zatrudnienie na podstawie umowy zlecenia
- Możliwość zdobycia doświadczenia zawodowego
- Atrakcyjne wynagrodzenie
- Przyjazną atmosferę pracy
- Elastyczny grafik

Aplikacje prosimy przesyłać na adres **rekrutacja@pkl.pl** z dopiskiem: **„PKL referent ds. obsługi klienta"**

Informujemy, że skontaktujemy się z wybranymi kandydatami.

Prosimy o dopisanie oświadczenia o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych.

eprasa.pl dc02a8ce6a

Barykada obywatelska

Ulica Za Rabą zablokowana - właściciele drogi nie dogadali się z urzędem miasta i wznieśli barykadę z opon.

Teraz już barykada szybko nie zniknie - zapowiadają właściciele drogi.

O przyczynach konfliktu pisaliśmy po raz pierwszy już miesiąc temu. Jeden z mieszkańców zablokował przejazd ulicą Za Rabą. Właśnie tamtędy kierowcy próbują objeżdżać zamknięty od dwóch miesięcy główny wjazd do uzdrowiska.

Mieszkaniec najpierw przy drodze umieścił znaki zakazujące wjazdu i informujące, że droga przebiega po prywatnej posesji, a następnie zamknął przejazd barykadą z opon. Powołując się na dokumenty i mapy geodezyjne tłumaczył, że droga przebiega na sporym odcinku po jego posesji. Taki stan miał trwać od wielu lat - kiedy to podczas powodzi Raba zniszczyła odcinek drogi publicznej poprowadzonej samym brzegiem. - Nie protestowaliśmy do czasu, gdy drogą jeździli mieszkańcy - nasi sąsiedzi. Ale odkąd osuwisko zniszczyło ulicę Zakopiańską i została zamknięta - ludzie szukają objazdu właśnie tędy. Same samochody z obcymi rejestracjami, a nawet ciężarówki. A przecież nasza ulica ma może dwa metry szerokości - tłumaczył nam wówczas budowniczy barykady.

Przed miesiącem konflikt zdołali załagodzić policjanci. Na prośbę funkcjonariuszy mieszkańcy usunęli szykanę i usiedli do rozmów z przedstawicielami magistratu. Burmistrz Leszek Świder deklarował, że spełni postulaty właścicieli drogi. A ci domagali się między innymi ograniczenia ruchu ulicą Za Rabą poprzez ustawienie znaków dopuszczających przejazd wyłącznie mieszkańcom. - Urząd miasta cały czas nas zwodził. Ustawił znaki informujące, że to droga wewnętrzna, ale nadal mógł tu wjechać dosłownie każdy, kogo nawigacja poprowadziła przez naszą posesję. Kilkakrotnie w tym czasie samochody próbujące się wyminąć na wąskim odcinku uszkadzały nam ogrodzenie. A urząd miasta nie reagował. Dlatego po konsultacjach z naszym prawnikiem postanowiliśmy zamknąć przejazd. Pewnie teraz sprawa trafi do sądu. Ale my się nie obawiamy. Mamy dokumenty potwierdzające, że droga przebiega po prywatnym gruncie - podkreśla właściciel zamkniętej drogi.

We wtorek po południu, gdy po raz kolejny na drodze stanęła barykada, zniecierpliwieni kierowcy dwukrotnie wzywali patrole policji. Jednak blokada nie zniknęła. Właściciel posesji twierdzi, że drogi nie odblokuje. - Był czas, kiedy to my inicjowaliśmy rozmowy. Teraz piłeczka jest po stronie władz miasta - zaznacza.

Tekst i fot.:
Marek Kalinowski

Tragedia na Luboniu

Turyści natrafili na zamarznięte zwłoki kobiety.

Tragiczne zgłoszenie dotarło do Stacji Centralnej GOPR w Rabce wczoraj około 20. - Przy jednej z leśnych dróg w południowej części masywu Lubonia Wielkiego turyści natknęli się na zwłoki kobiety - informuje Grupa Podhalańska GOPR. - Natychmiast na miejsce wyjechał zespół ratunkowy z Rabki, który po 15 minutach wraz z załogą karetki pogotowia dotarł na miejsce.

Ratownicy potwierdzili, że kobieta nie żyje. Na miejsce tragedii dotarli też policjanci. - Oględziny miejsca i czynności prokuratorskie trwały do późnych godzin nocnych. Ratownikom pozostał smutny obowiązek zwiezienia zwłok w doliny - informuje GP GOPR.

Z ustaleń policjantów wynika, że do tragedii nie przyczyniły się osoby postronne. Zmarła, upadając, uderzyła się w głowę. To była główna przyczyna śmierci.

mk

Jabłonka

W kradzionym nie uciekniesz

Kradzionym samochodem uciekał przed policją, w dodatku był pijany - 52-latkowi grozi nawet pięcioletnia odsiadka.

Sceny niczym z gangsterskiego filmu rozegrały się w ubiegłą środę, około godz. 9, w Jabłonce. Policjanci nowotarskiej grupy speed skontrolowali prędkość poruszającego się dość szybko renaulta. Okazało się, że kierowca o 26 km/h przekroczył dozwolony limit.

Policjanci postanowili zatrzymać pojazd. Jednak kierowca zignorował polecenie policji i zaczął uciekać. Mundurowi natychmiast rozpoczęli pościg. - Mężczyzna kierujący renault jechał z dużą prędkością, wyprzedzał na skrzyżowaniu i nie stosował się do podwójnej linii ciągłej. Pirat drogowy po pościgu został zatrzymany w miejscowości Chyżne - informuje podkom. Dorota Garbacz z nowotarskiej policji. - Za kierownicą siedział 52-letni mieszkaniec gminy Czarny Dunajec. Po sprawdzeniu w policyjnym systemie okazało się, że nie posiadał uprawnień do kierowania. Ponadto prowadził pojazd pod wpływem alkoholu - badanie wykazało 0,6 promila. Renault mężczyzna zabrał wcześniej bez zgody właściciela - dodaje.

Mężczyznę czeka proces sądowy. Za ucieczkę przed policją, „krótkotrwałe użycie" pojazdu, a także prowadzenie po pijaku 52-latkowi zagraża zakaz prowadzenia pojazdów, wysoka grzywna, a nawet kara 5 lat więzienia.

mk

Jabłonka

Procent od samorządności

Wyższe podatki w Jabłonce, po Nowym Roku mieszkańcy gminy będą musieli głębiej sięgnąć do kieszeni.

Podczas ostatniej sesji radni gminy Jabłonka ustalili stawki podatków miejscowych, które będą obowiązywać w przyszłym roku. Spektakularnych podwyżek nie było, jednak średnio stawki podatków miejscowych wzrosły o mniej więcej 15 procent.

mk

Rabczańskie wodociągi... produkują prąd

Zakład Wodociągów i Kanalizacji zbudował kolejną potężną instalację fotowoltaiczną.

Zakończyliśmy realizację kolejnej instalacji fotowoltaicznej. Łącznie wybudowaliśmy już elektrownie fotowoltaiczne o mocy 100 kWp - podkreśla Bartosz Leksander, szef rabczańskiej spółki. Pierwsza z instalacji powstała na początku roku w sąsiedztwie oczyszczalni ścieków w Zarytem. Kolejna - na dachu hali filtrów przy stacji uzdatniania wody przy ulicy Do Pociesznej Wody.

- Zakładamy całkowite wykorzystanie wyprodukowanej energii na nasze potrzeby - zaznacza prezes ZWiK, dodaje, że wraz z podwyżką cen energii znacząco wzrosła również rentowność całego przedsięwzięcia. - Instalacje PV są dopełnieniem tegorocznego pakietu inwestycji optymalizujących procesy oczyszczania ścieków i uzdatniania wody - dodaje.

Jak wylicza ZWiK, łączne nakłady inwestycyjne spółki w tym roku to blisko 4 mln zł brutto, z czego 1,7 mln to środki pochodzące z WFOŚ.

- To nie koniec inwestycji w energię odnawialną i nowoczesne technologie - zapowiada prezes ZWiK.

mk

Droga na dobrej drodze

Rabka stara się o pieniądze na odbudowę zniszczonego przez osuwisko wjazdu do uzdrowiska, jednak wciąż nie wiadomo, jaki jest zakres robót i koszty.

Burmistrz Leszek Świder poinformował w mediach społecznościowych o spotkaniu powołanego przez wojewodę Zespołu Osuwiskowego. Gremium poparło starania magistratu. - To pozwoliło złożyć do wojewody wniosek o przyznanie nam środków finansowych na odbudowę ul. Zakopiańskiej. W środę wniosek został przekazany do MSWiA - informuje burmistrz Leszek Świder. - W tej sprawie wysłałem też pismo do wszystkich posłów i senatora z naszego okręgu wyborczego oraz do ministra Adamczyka. Liczę, że znajdziemy zrozumienie i pozyskamy środki na odbudowę drogi tak ważnej dla komunikacji w naszej gminie - podsumowuje rabczański włodarz.

Przypomnijmy, przed dwoma miesiącami Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Nowym Targu nakazał natychmiastowe zamknięcie odcinka ulicy Zakopiańskiej na granicy Rabki i Chabówki. Trakt stanowi główny wjazd do Rabki. Inspektorów zaniepokoiły powiększające się pęknięcia nawierzchni drogi. Nie było wątpliwości, że doszło do osunięcia. Pierwsza hipoteza, która się nasunęła, wiązała osunięcie z pracami na sąsiadującym z drogą torowisku.

Powiatowy inspektor nadzoru budowlanego na podstawie tych samych wstępnych wyników wydał zalecenie, by gmina opracowała dodatkową ekspertyzę budowlaną, która wyjaśni powody osunięcia drogi, a także wskaże sposób jej naprawy. W postanowieniu PINB został nakreślony termin na przygotowanie dokumentu - do końca roku.

Magistrat zlecił przygotowanie dokumentu niezwłocznie. Opracowanie ma oszacować rozmiar uszkodzeń i zakres prac niezbędnych do ustabilizowania osuwiska. Jednak już ze wstępnych wypowiedzi specjalistów wynika, że zasięg ruchów osuwiskowych może być dużo szerszy niż tylko pas drogowy i sięgać sąsiadujących z drogą terenów zabudowanych.

mk

REKLAMA

eprasa.pl dc02a8ce6a

PKL POLSKIE KOLEJE LINOWE

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia składamy wszystkim najserdeczniejsze życzenia.

Niech zbliżające się święta będą czasem sentymentalnych podróży i przyniosą wiele niezapomnianych chwil.
Życzymy Wam realizacji planów oraz spełnienia wszystkich marzeń, a także zawsze wyratrakowanych i bezpiecznych tras.
Zdrowych i radosnych świąt oraz wszelkiej pomyślności w Nowym 2023 Roku!

ŻYCZY ZARZĄD I PRACOWNICY GRUPY PKL

eprasa.pl dc02a8ce6a

Awanturnicza powieść o góralach

Największym sukcesem tej książki będą rezerwacje na sylwestra na booking.com we wsi Cwoberg.

Zakopiańska powieść kryminalna to cykl pięciu książek Mariusza Koperskiego. W kawiarni Kmicic w Zakopanem odbyło się spotkanie promujące szóstą pozycję poczytnego autora z Kościeliska. Tym razem jednak jest to powieść awanturnicza o góralach pt. „Pasja Mateusza". Spotkanie prowadził Maciej Krupa.

Pierwsze zdanie najważniejsze

Nie jest łatwo opowiadać o książce tak, aby nie zdradzić jej fabuły, a jednak zachęcić słuchaczy do jej przeczytania. Trzeba przyznać, że na piątkowym spotkaniu doskonale się to udało. - „Wieczorem tego dnia, kiedy Mateusz Grandys zabił swojego kompana i przyjaciela, matka zrobiła mu znak krzyża na czole i czule go pożegnała przeczuwając, że nigdy nie ujrzy swego jedynego syna" - pierwsze zdanie tej powieści jest wspaniałe. Wprowadza w sedno całej intrygi. Mamy pięknie zarysowaną sytuację fabularną, wiemy, co się stało, wiemy, co się będzie działo. To bardzo eleganckie pierwsze zdanie - gratulował autorowi prowadzący spotkanie. Maciej Krupa zauważył również, że fabuła książki jest osadzona w realiach wydarzeń historycznych mających miejsce w drugiej połowie XIX w. i na początku XX w. Nie brakuje rzeczywistych odnośników do wymyślonego przez autora miejsca, co urealnia fikcję literacką. Jak choćby życie mieszkańców w małej wiosce w górach. Co ważne, obok niej leży jeszcze mniejsza wioska Zakopane, ale to właśnie mieszkańcy Cwobergu nadają ton całej okolicy, przynajmniej na początku powieści. - Chciałem stworzyć miejsce uniwersalne. To nie mogło być Zakopane, które jest już opisane wzdłuż i wszerz. Zresztą stworzenie głębokiej fikcji o Zakopanem nie byłoby przekonujące. Wolność pisarza polega na tym, że może tworzyć, co chce. Stworzyłem Cwoberg i on istnieje naprawdę w mojej wyobraźni - opowiadał o kulisach powstania powieści, którą zaczął pisać 12 lat temu, Mariusz Koperski.

Górale – najbardziej ekstremalna wersja Polaków

„Pasja Mateusza" opowiada o wielu różnych pasjach, a zdaniem Macieja Krupy wręcz obsesjach. Główny bohater zabija swojego przyjaciela Leona i musi uciekać, bo wie, że czterej bracia zamordowanego będą się chcieli zemścić. Bracia rzeczywiście ruszają w świat w pogoni za Mateuszem. Sam Mateusz ma obsesję na punkcie pewnej czarnookiej, a jego syn, zresztą również Mateusz obsesję na punkcie „Pasji" serii dzieł sztuki.

Ta książka to rodzaj niewielkiej sagi góralskiej, bo przedstawia losy zaledwie trzech pokoleń dwóch rodzin Grandysów i Chramów. Żyją w niewielkiej góralskiej społeczności w zagubionej wśród gór wiosce. - W usta Mateusza Grandysa, który zresztą posiada kartę Goralenvolk, wkładasz opis wszystkich cech, jakie mają mieszkańcy Cwobergu, ale to są cechy uniwersalne dla całej góralskiej społeczności - zauważył Maciej Krupa. „Goralenvolk, aryjska rasa - śmiechu warte. Co to za pomysł, żeby udowodnić, że tatrzańscy górale to zabłąkany nordycki lud, który trzeba by dla jego i Rzeszy dobra zregermanizować? Był tak niedorzeczny, że gdy pierwszy raz o tym usłyszał, pomyślał, że to żart. Dla każdego, kto choć trochę znał ten naród, było oczywiste iż to Słowianie z krwi i kości. Najbardziej ekstremalne wydanie Polaków, jakie można sobie wyobrazić, tylko jeszcze bardziej uparci, bardziej religijni, bardziej chciwi, bardziej szaleni, bardziej nieobliczalni. Byli większymi bohaterami i większymi pijakami. Mocniej kochali i mocniej dawali po mordzie, i biadolili też jeszcze bardziej niż Polacy spoza Podhala. Rozpierała ich duma i wiara w swoją wyjątkowość i mieli ogromne kompleksy wobec tych, którzy do nich przyjeżdżali i zgrywali panów. To właśnie ta mieszanka dumy przeradzającej się w pychę i niedowartościowanie pchnęła ich w stronę nazistów" - zacytował fragment powieści prowadzący spotkanie. Zauważył, że to bardzo aktualna diagnoza stanu psychicznego tutejszych mieszkańców.

Być może taki obraz mógł zarysować tylko ktoś z zewnątrz. Właśnie ktoś taki jak autor „Pasji Mateusza", kto urodził się daleko stąd, ale mieszka tu i wnikliwie już od ponad trzech dekad obserwuje i analizuje. - Wydaje mi się, że jeżeli jakaś grupa etniczna czy naród czuje się wyjątkowy, to musi zapłacić za to pewną cenę. Trudno w tej sytuacji nie przekraczać cienkiej granicy między dumą a pychą. Jeśli reflektor jest skierowany na taką grupę, to oświetla nie tylko te pozytywne cechy - tłumaczył Koperski. Sam pochodzi z Piotrkowa Trybunalskiego. Dla przykładu porównał społeczność swojego rodzinnego miasta - mieszka tam porównywalna liczba ludzi. Czy wy coś o nich wiecie? Jaka tam panuje mentalność? Co oni robią? Co dla nich jest ważne? - zadawał retoryczne pytania zebranej w Kmicicu publiczności. - O takich miejscach mówi się, że są zwyczajne, szare, ale gdyby piotrkowianom wpadło nagle do głowy żeby wszem i wobec opowiadać, że są fantastyczni i wyjątkowi - zresztą mają powody, bo tam się również różne rzeczy w historii działy - to prawdopodobnie ktoś przysiadłby przy księgach historycznych i powyciągałby takie rzeczy, o których nawet sami piotrkowianie nie pamiętają - przekonywał Koperski.

Moje własne Macondo

W „Pasji Mateusza" można znaleźć wiele literackich odniesień. - Sam je ciągle odkrywam, czytając powieść ponownie. Myślę, że wiele z nich jest podświadomych - mówił Koperski i zdradził, że nie wszystko w niej zostało wymyślone. Klasztor w Mariastein, gdzie Mateusz przebywa przez jakiś czas, naprawdę istnieje. Jest położony niedaleko Bazylei. - Zresztą można go sobie wygooglować. Bywałem tam wielokrotnie. Gdyby zsumować wszystkie pobyty, wyszedłby z tego niezły nowicjat - śmiał się Koperski. Życie w klasztorze nieco przypomina świat z Imienia Róży Umberto Eco, ale imiona mnichów są autentyczne. Książka jest im zresztą dedykowana.

W gościnnym Kmicicu odbyła się promocja książki pt. „Pasja Mateusza".

Inspiracją do pewnego quasimistycznego wydarzenia, które miało wpływ na życie Cwobergu, okazało się realne wydarzenia z życia autora. - Kiedy wraz z moim kolegą mieliśmy po kilkanaście lat, znaleźliśmy na przedmieściach Piotrkowa metalowy krzyż. Przybiliśmy go dla hecy na drzewie. Zawsze, kiedy przyjeżdżam do Piotrkowa, idę tam i z zaskoczeniem widzę, choć przecież minęło już tyle lat, że leżą pod nim kwiaty i nawet wybudowano mały płot, który otacza to drzewo - opowiadał Mariusz Koperski.

Na stworzenie autorskiego świata osadzonego w realiach Podhala i zamieszkanego przez dwa góralskie rody miała wpływ powieść doskonałego autora, Gabriela Garcii Marqueza pt. „Sto lat samotności". - Kiedy przeczytałem po raz kolejny „Sto lat samotności", to Macondo tak mnie urzekło - zresztą nie tylko mnie. Ktoś kiedyś powiedział, że każdy pisarz chce mieć swoje Macondo - i pomyślałem, że trzeba stworzyć takie właśnie miejsce, w którym nawet Zakopane - jeśli będzie, to będzie się tylko odbijać. Skorzystałem z wolności, jaką ma pisarz. I co tu dużo mówić, nikt nie wie więcej o tej wsi niż ja. Jestem specjalistą od Cwobergu - żartował autor. Maciej Krupa przypomniał, że dobrze wykreowany świat np. w powieści Jalu Kurka pt. „Księga Tatr" może zwieść nawet wytrawnych badaczy. Podobno Janusz Degler, badacz życia i twórczości Stanisława Witkiewicza, powoływał się w przypisach do listów „Witkacego" na postać z tej powieści. - Myślę, że największym sukcesem tej książki będzie, jeśli ktoś po jej przeczytaniu, może niezbyt uważnym jej pochłonięciu, spróbuje zarezerwować sylwestrowy pobyt w Cwobergu na booking.com - zakończył spotkanie Maciej Krupa.

Tekst i fot.: **Beata Denis-Jastrzębska**

ŻYCZENIA

Na nadchodzący czas świąt, życzę Nam wszystkim odkrycia na nowo niepojętej chwili cudu Narodzenia Pańskiego. Niech te świąteczne dni będą dla Nas czasem spokoju i wytchnienia oraz prawdziwie rodzinnej radości z bycia razem. Błogosławionych Świąt Bożego Narodzenia!

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA
WITOLD KOZŁOWSKI

eprasa.pl dc02a8ce6a

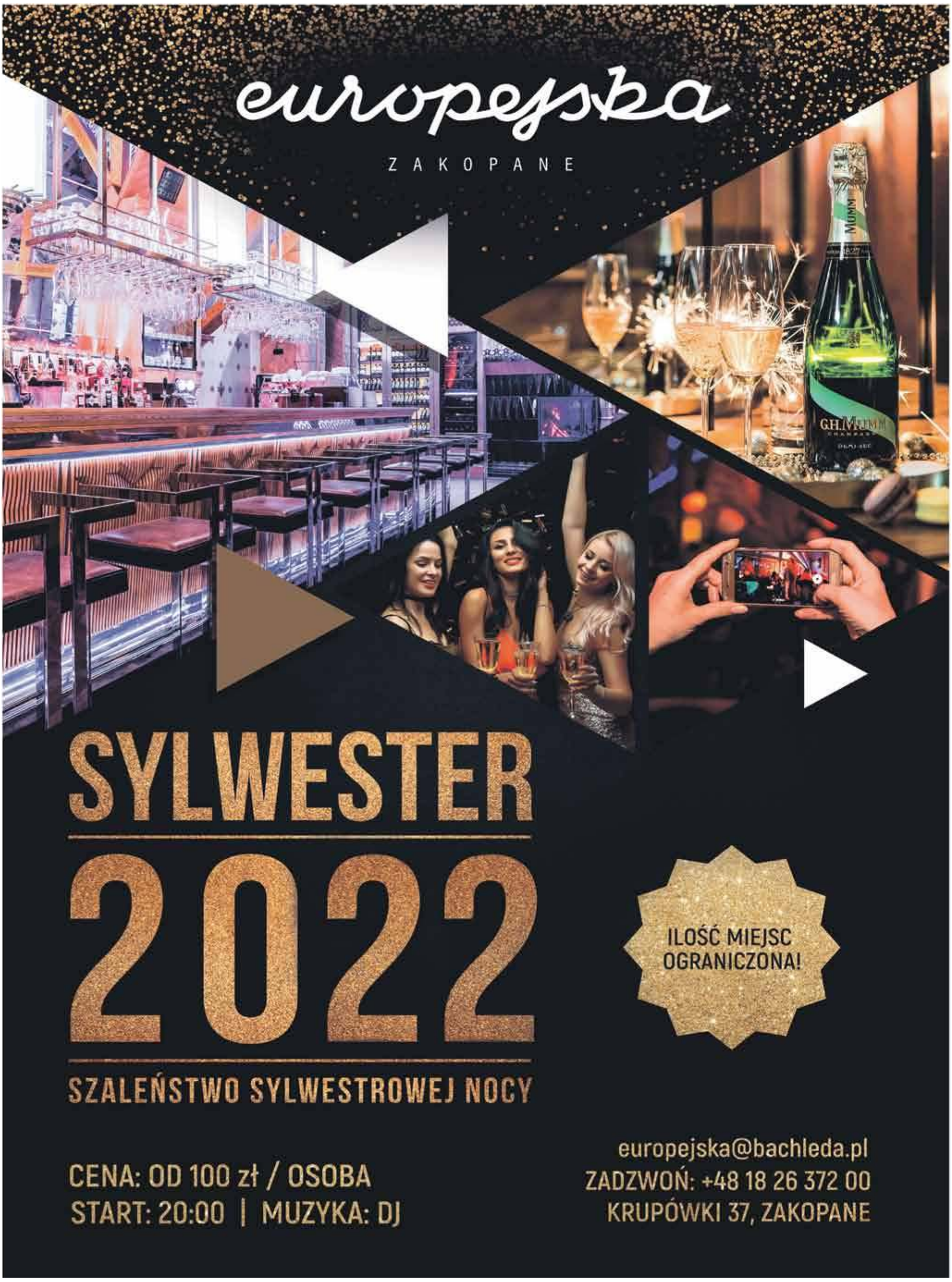

eprasa.pl dc02a8ce6a

Jak się myje zęby w stanie nieważkości?

Nie tylko na to pytanie znają odpowiedź uczniowie ze szkoły w Pyzówce. A wszystko za sprawą realizowanego od października projektu „Przy ciasteczku o Wszechświecie".

Wiele frajdy przyniosło uczniom tworzenie map.

Od września do naszej szkoły uczęszczają dzieci pani Kamili Kabo-Bah, doktor Nauk o Ziemi, która zajmuje się badaniem wiatru słonecznego i jego wpływem na atmosferę ziemską oraz życie na naszej planecie. Wykorzystuje do tego dane satelitarne. Rodzina przeniosła się do nas z Ghany. Podczas luźnej rozmowy z nią narodził się pomysł realizacji projektu, który przybliży naszym uczniom wiedzę o Wszechświecie, pracy na stacji kosmicznej - opowiada Anna Szostek, dyrektor Szkoły Podstawowej w Pyzówce. - Projekt „ Przy ciasteczku o Wszechświecie" ma uzmysłowić, że jesteśmy maleńką cząsteczką w ogromnym Kosmosie, a włączenie uczniów szkoły do programu NASA GLOB podniesie poziom ich wiedzy na temat globalnych zagadnień środowiskowych i podniesie umiejętności badawcze uczniów w zakresie fizyki, chemii, biologii, geografii i matematyki- dodaje. I tak bez dodatkowych funduszy, projektów, papierologii w szkole zaczęły się dziać rzeczy, o których nawet szkoły w wielkich aglomeracjach mogą sobie jedynie pomarzyć.

Zaczęło się od krótkiej prelekcji Kamili Kabo-Bah na temat sposobów i narzędzi do badania Kosmosu. Uczniowie obejrzeli też film o życiu na stacji kosmicznej, z którego dowiedzieli się na przykład, jak się myje zęby w stanie nieważkości czy uprawia sport - ćwiczy mięśnie.

W kolejnym etapie dzieci mogły przekonać się, na czym polega holografia. Każda klasa wykonywała swój holograf, by potem wspólnie stworzyć hologram, czyli trójwymiarowy zapis obrazu obiektu - wielobarwnej animacji, którą można oglądać w powietrzu. Do powstania holograficznego przedstawienia przedmiotu niezbędne są jeszcze wiązki światła, które – odpowiednio ustawione - umożliwiają przestrzenne wyświetlanie zarejestrowanego obrazu.

Wiele przygotowań i emocji towarzyszyło telekonferencji z astronautą Brianem Campbellem, liderem zespołu obserwacyjnego NASA GLOBE EARTH SCIENCE DIVISION w USA. Było to możliwe dzięki prywatnym kontaktom dr Kamili Kabo-Bah. Uczniowie z pomocą nauczycieli fizyki, biologii, chemii i geografii przygotowali zestaw pytań, które po przetłumaczeniu na język angielski mogli osobiście zadać podczas spotkania video.

Pytali m.in., czy NASA bada skutki globalnego ocieplenia. Czy z poziomu stacji kosmicznej widać na Ziemi miejsca o dużym stopniu zanieczyszczenia? W jaki sposób NASA bada ewolucję ciał niebieskich? Czy na stacji kosmicznej się choruje? Jak na stacji wytwarza się tlen?

Astronauta wyjaśnił, czym jest NASA GLOBE PROGRAM, w jaki sposób uczniowie mogą uczestniczyć w globalnej sieci badawczej, utworzonej przez uczniów z całego świata. Szkoła w Pyzówce jest na etapie przygotowań do rejestracji w tym programie. Chętni uczniowie, za pomocą specjalnej aplikacji w telefonie, będą prowadzić pomiary wskaźników klimatycznych, hydrologicznych i glebowych, a także obserwacje pokrycia terenu i jego zmian, na przykład wykorzystując zdjęcia satelitarne. Uzyskane wyniki badań są raportowane do bazy danych Programu i wizualizowane na interaktywnych wykresach oraz w aplikacji mapowej.

16 listopada 2022 r. szkoła obchodziła Międzynarodowe Święto Informacji Geograficznej GIS DAY. Uczniowie nie tylko dowiedzieli się, jak najnowsze rozwiązania technologiczne pomagają w wykonywaniu map. Korzystając z platformy Esri, która pozwala analizować lokalizacje przestrzenne i organizować warstwy informacyjne przy wizualizacji map, uczniowie, pod opieką wychowawców i nauczycieli, samodzielnie tworzyli mapy. Najmłodsi stworzyli mapę Polski na arkuszach szarego papieru za pomocą farb i kredek. Klasa czwarta miała nieco trudniejsze zadanie - na stworzonej przez siebie mapie Pyzówki zaznaczali obiekty naturalne, czyli łąki, lasy, pola, pastwiska itp.

Klasa V na mapie swojej wsi zaznaczała obiekty antropogeniczne, czyli budynki prywatne, budynki użyteczności publicznej itp. Najtrudniejsze zadanie mieli ośmioklasiści, którzy tworzyli kartogram.

To jeszcze nie koniec. W czasie ferii uczniów z Pyzówki czekają Kosmiczne Warsztaty z naukowcami z Centrum Łukasiewicz, poświęcone m.in. globalnemu ociepleniu. - Na to wydarzenie będą nam potrzebne pieniądze, ale mam nadzieję, że znajdziemy sponsorów - liczy dyr. Anna Szostek.

Beata Zalot

MATERIAŁ INFORMACYJNY

Ruch zastąpi prawie każdy lek, podczas gdy żaden lek nie zastąpi ruchu

dr Wojciech Oczko – nadworny lekarz królów polskich: Stefana Batorego i Zygmunta III Wazy

Wśród państw europejskich Polska należy do grupy o podwyższonym ryzyku wystąpienia chorób sercowo-naczyniowych. Dane statystyczne wskazują, że rośnie liczba Polaków z różnymi schorzeniami układu krążenia, które – jeśli nie są leczone – prowadzą do obniżenia jakości życia i skrócenia jego długości. Choroby układu sercowo-naczyniowego stanowią najczęstszą przyczynę umieralności w Polsce.

Oto tylko niektóre liczby, które obrazują powagę problemu:
- Śmiertelność z powodu chorób układu sercowo-naczyniowego w Polsce jest wyższa o 59% w porównaniu ze średnią wszystkich krajów grupy OECD.
- W 2019 roku zarejestrowano w Polsce łącznie 86 116 zgonów z powodu chorób układu krążenia, w tym 21 724 zgony z powodu choroby niedokrwiennej serca i 15 903 zgony z powodu choroby naczyń mózgowych (dane GUS).
- W 2021 roku zarejestrowano 22 248 przypadków ostrego zawału serca, 15 171 – dusznicy bolesnej, 9373 – zatoru płucnego, 17 739 – udaru mózgu oraz 4201 – tętniaka i tętniaka rozwarstwiającego aorty (dane ZUS).

Wspólnymi siłami możemy te liczby zmienić!

Rehabilitacja przynosi następujące efekty:
- modyfikuje czynniki ryzyka choroby niedokrwiennej serca,
- poprawia funkcje śródbłonka naczyń,
- hamuje rozwój miażdżycy i przyczynia się do jej regresji,
- poprawia wydolność układu krążeniowo-oddechowego,
- poprawia funkcje narządu ruchu i sprawność psychofizyczną,
- poprawia jakość życia pacjentów i je wydłuża.

Według najnowszych wytycznych Europejskiego Towarzystwa Kardiologicznego z 2022 roku **znaczenie rehabilitacji w leczeniu schorzeń układu sercowo-naczyniowego jest tak samo ważne jak zażywanie leków.**

Podstawą skierowania na rehabilitację w ramach prewencji rentowej ZUS jest orzeczenie o potrzebie rehabilitacji leczniczej. Lekarz orzecznik ZUS może je wydać:
- na wniosek lekarza leczącego,
- przy ustalaniu uprawnień do świadczenia rehabilitacyjnego,
- przy orzekaniu o niezdolności do pracy do celów rentowych,
- przy kontroli prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do pracy oraz wystawiania zaświadczeń lekarskich.

Wniosek o rehabilitację leczniczą w ramach prewencji rentowej ZUS może wystawić każdy lekarz, który prowadzi leczenie pacjenta. Wystarczy poprosić swojego lekarza o taki dokument i złożyć go w najbliższym placówce ZUS. Lekarz może także wystawić wniosek w formie elektronicznej na PUE ZUS.

Dlatego **zachęcamy Państwa do skorzystania z bezpłatnego programu rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej w schorzeniach układu krążenia.** Udział w 24 dniowym turnusie rehabilitacyjnym daje szansę na utrzymanie bądź przywrócenie zdolności do pracy. Może wpłynąć na wzrost bieżących dochodów, a w przyszłości – na wyższą emeryturę.

Program rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej ZUS w schorzeniach układu krążenia jest przeznaczony dla osób, które zmagają się z chorobami serca i naczyń krwionośnych, ale chcą jak najdłużej pozostać aktywne zawodowo.

ZUS | ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Z tej formy rehabilitacji mogą skorzystać osoby:
- ubezpieczone w ZUS, które są zagrożone całkowitą lub częściową niezdolnością do pracy,
- uprawnione do zasiłku chorobowego lub świadczenia rehabilitacyjnego po ustaniu tytułu do ubezpieczenia chorobowego lub wypadkowego,
- które pobierają rentę okresową z tytułu niezdolności do pracy.

Kompleksowa rehabilitacja kardiologiczna jest prowadzona zgodnie z obowiązującymi standardami opracowanymi przez Polskie Towarzystwo Kardiologiczne.

W trakcie turnusów rehabilitacyjnych każdy uczestnik ma indywidualnie ustalony plan usprawniania, dostosowany do swoich możliwości.

Opiekę nad uczestnikami w ośrodkach sprawują doświadczone zespoły medyczne, które składają się z lekarzy, fizjoterapeutów i psychologa.

Aktywności ruchowej towarzyszą treningi relaksacyjne oraz prelekcje dotyczące chorób, z którymi zmagają się uczestnicy turnusu. Prowadzący wykłady promują zdrowy styl życia i zdrowe żywienie, a także omawiają zagrożenia środowiskowe.

Serdecznie zapraszamy Państwa do odwiedzenia naszej strony internetowej www.zus.pl/swiadczenia/prewencja-i-rehabilitacja/prewencja-rentowa/, gdzie znajdą Państwo szczegółowe i praktyczne informacje.

eprasa.pl dc02a8ce6a

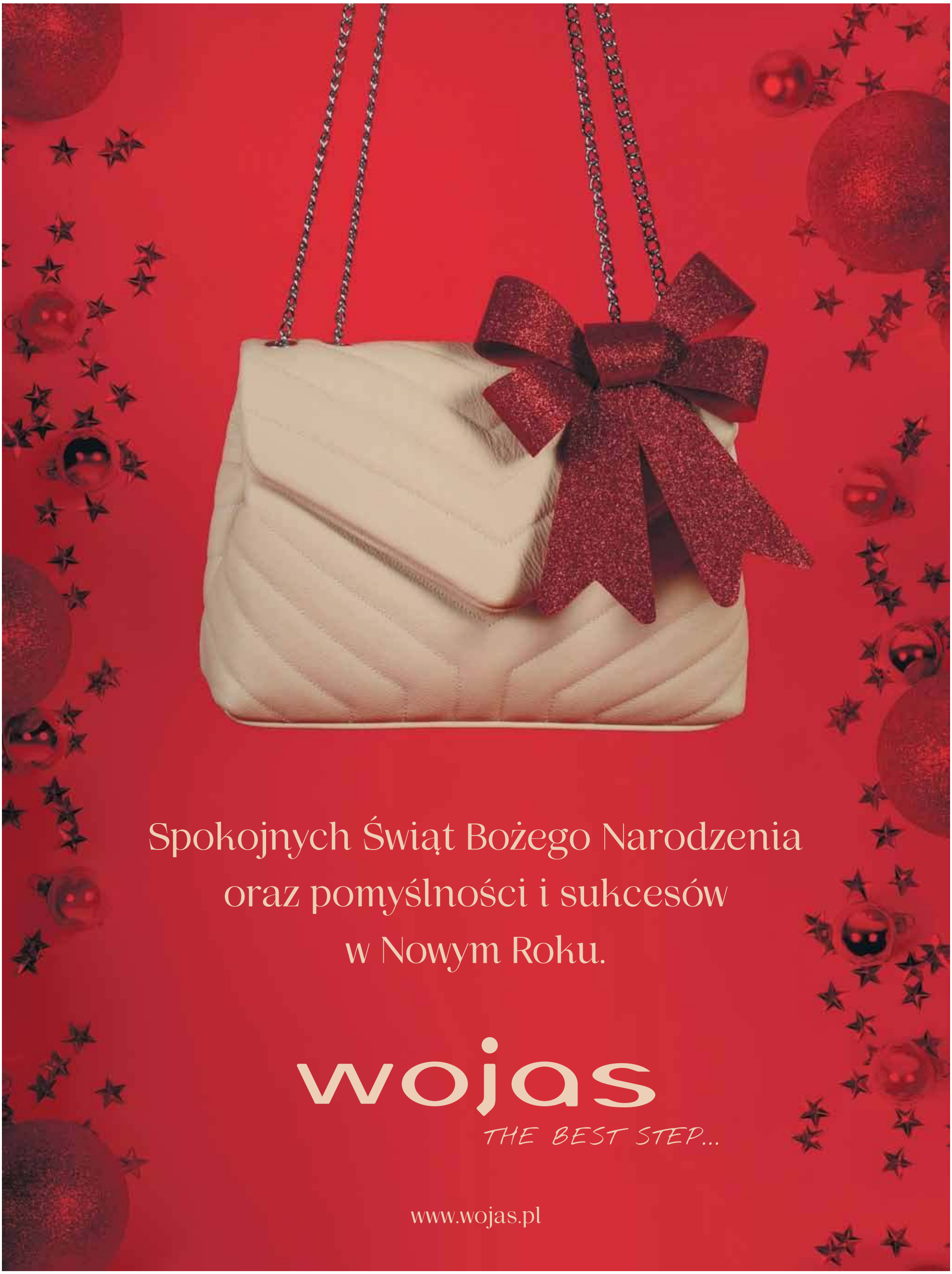

eprasa.pl dc02a8ce6a

Bukowina Tatrzańska

Magiczny świat Jaśka z Gorców

Jednych raził agresywnością stylu i bezpruderyjnością formy, innych zachwycał zamaszystą, prawie szaloną kreską.

W poniedziałek 12 grudnia w Domu Ludowym w Bukowinie Tatrzańskiej odbyła się promocja albumu „Zakopiańskie malarstwo na szkle. Jan Fudala" wydanego przez Zakopiańskie Centrum Kultury. - Dziś nadszedł czas na artystę osobnego. Na Jaśka z Gorców. Mniej lub bardziej znanego Jana Fudalę. Człowieka nietuzinkowego, do końca życia związanego z Zakopanem, który nade wszystko ukochał góry - podkreślała, otwierając spotkanie w Bukowiańskim Centrum Kultury, autorka koncepcji albumu dr Małgorzata Wonuczka-Wnuk.

Człowiek-orkiestra

Bo Jan Fudala, podobnie jak jego twórczość, wymyka się prostej klasyfikacji. Urodził się 12 lipca 1951 r. w jadącym wozie w Dobrzykowicach koło Wrocławia. Jego rodzina pochodziła z Olszówki i tam po kilku latach powojennej tułaczki wróciła. Rodzice dość wcześnie dostrzegli artystyczny potencjał u syna, a wszystko za sprawą pewnego zabawnego wybryku, efektem którego postaci Matki Bożej i św. Józefa z zakupionego na jarmarku obrazu Świętej Rodziny zyskały rysy ich samych, a w miejscu tandetnych powłóczystych szat solidny góralski przyodziewek. - Mały Jasiek dostał wtedy solidne manto, ale kilka lat później zapisano go do Liceum Technik Plastycznych im. A. Kenara w Zakopanem - podsumowała ten fakt w prezentowanym publiczności albumie badaczka życiorysu Jana Fudali, dr Katarzyna Ceklarz.

Ale malarstwo nie było jedyną miłością Jana Fudali. Pasjami kochał sport, zwłaszcza narciarstwo biegowe, i gdyby nie obustronne zapalenie płuc, którego nabawił się na studiach, zdobyłby w tej dyscyplinie najwyższe laury. Kochał też taniec. Tańczył w Akademickim Zespole Góralskim „Skalni" w Krakowie, a później w Zespole im. Klimka Bachledy w Zakopanem. Był twórcą i współtwórcą zespołów regionalnych „Kropianki" w Rabie Wyżnej, „Harenda" w Zakopanem, „Zagórze" w Kasinie Wielkiej oraz dziecięcego zespołu „Zornica" przy MCK w Zakopanem. Duszę artysty wyrażał również słowem. Był poetą, prozaikiem, humorystą i satyrykiem. Jego charakterystyczna cygańska uroda urzekła także filmowców. Zagrał w kilku produkcjach filmowych, m.in. w „Legendzie Tatr" i „Rodzie Gąsieniców".

Promocja albumu o malarstwie na szkle Jana Fudali stała się też okazją do wspomnień o zmarłym przedwcześnie artyście.

Kto się cieszy, ten nie grzeszy

W prezentowanym albumie pt. „Zakopiańskie malarstwo na szkle. Jan Fudala" znalazły się wyłącznie obrazy z prywatnych kolekcji Weroniki i Edwarda Budnych, Piotra Fudakowskiego, Czesława Jałowieckiego, Elżbiety Chodurskiej i Małgorzaty Wonuczki-Wnuk, a więc takie, których nie można zobaczyć w żadnym muzeum. - Jasiek był człowiekiem niezwykle szczodrym. Obdarowywał nas swoimi obrazami. Ich żywiołowość, niezwykła energia i kontrastowo dobrane kolory były swoistego rodzaju antidotum na szarzyznę i miałkość PRL-u - podkreślała przyjaźniąca się z artystą Małgorzata Wonuczka-Wnuk. Bo Jasiek z Gorców, jak nikt przed nim, zrewolucjonizował malarstwo na szkle i nie bał się eksperymentować. Tworzył dzieła kontrowersyjne, np. kobiece akty w przydrożnych kapliczkach, w których wybujałe kobiece postaci występowały w charakterze świętych. Malował też scenki rodzajowe - zbójników w karczmach, na polanie, przy ognisku oraz w objęciach dorodnych frajerek. Osobną serię poświęcił także koniom i narciarstwu. Surrealne, bo błękitne i różowe, wręcz neonowe zwierzęta przedstawiał w sytuacji zwózki drzewa czy wiozące młodych do ślubu, a kreśleni dynamiczną kreską narciarze nadspodziewanie często przypominali jego samego. - Zwróćcie uwagę na falowane, długie włosy i zamaszyste, czarne wąsy Jaśkowych zbójników i harnasi - podkreślała ten fakt Małgorzata Wonuczka-Wnuk. - Jasiek wyraźnie się z nimi utożsamiał. Pod koniec życia zmieniła się kolorystyka Jaśkowych obrazów. Malował już delikatniej. Używał kolorów bardziej subtelnych, miękkich i pastelowych. Poświęcił też cykl Janowi Pawłowi II. Tyle że nie malował Ojca Świętego wprost, ale niejako mimochodem, umieszczając jego twarz w tarczy słońca lub księżyca nad górami. Za działalność w krzewieniu kultury góralskiej w styczniu 2008 r. odznaczono go Medalem Zasłużony dla Kultury „Gloria Artis".

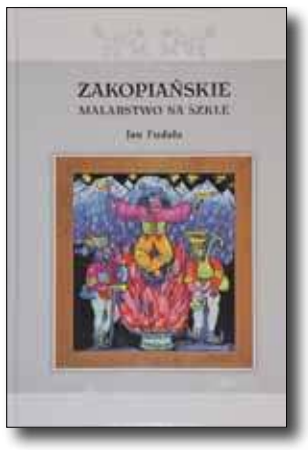

Album „Zakopiańskie malarstwo na szkle. Jan Fudala" wydano dzięki dofinansowaniu ministra kultury i dziedzictwa narodowego z Funduszu Promocji Kultury.

Jaśkowe psoty

Promocja albumu w Bukowiańskim Centrum Kultury nie obyła się też bez osobistych wspominek o zmarłym tragicznie w styczniu 2008 r. artyście i o szczególnej energii, jaka krążyła po jego śmierci. - W godzinie śmierci zatrzymał się zegarek Jaśka Fudali, komuś pękło szkło w namalowanym przez niego obrazie, nielubianemu dziennikarzowi spalił się komputer, a żona Jaśka zgłaszała, że stukało i pukało w całym domu - wyliczała Małgorzata Wonuczka-Wnuk. O swojej znajomości z artystą opowiedział także przybyłym grający w kapeli Andrzej Pietras, który przyznał, że zdarzało im się z Fudalą nieźle pobaciarzyć, a dyrektor Domu Ludowego Bartłomiej Koszarek przypomniał sobie, że obrazy Jana Fudali prezentowane były także w Bukowiańskim Centrum Kultury.

Tekst i fot.: **Krystyna Waniczek**

Ratusz

Czym różni się się kontrabas od skrzypiec?

Dłużej się pali.

Taki żart można było usłyszeć podczas otwarcia wystawy w nowotarskim ratuszu „Od leśnej puszczy do filharmonii", która pokazuje drogę od drzewa w głuszy do powstania dźwięku.

- Czy kiedyś, słuchając koncertu smyczkowego, zastanawialiście się, jak powstaje dźwięk? - pytał Jan Bobak, nowotarski lutnik, podczas otwarcia ekspozycji w czwartek w Muzeum Podhalańskim im. Czesława Pajerskiego w Nowym Targu. Bobak jest pomysłodawcą wystawy w Ratuszu, użyczył też na nią eksponatów.

Ekspozycja zabiera w podróż, która zaczyna się właśnie w lesie. Tam trzeba znaleźć odpowiednie drzewo rezonansowe - w Alpach to świerk, w bośniackiej głuszy - jawor. Potem już wszystko jest w rękach lutników, a jak przekonywał Jan Bobak - to zawód, który przyciąga wariatów.

Na wystawie można oglądać przyrządy, z pomocą których można kawałek drewna zamienić w instrument. Można podziwiać wnętrzności skrzypiec czy wiolonczeli, półfabrykaty. A wszystko po to, by lepiej zrozumieć tajemnicę 50-centrymetrowego pudełka, którego możliwości w rękach utalentowanego muzyka potrafią tak zaskakiwać.

– Ciągle ten świat jest piękny, mimo że są ludzie, którzy starają się go podzielić. Życzę, by tych podziałów – na lepszy i gorszy sort nie było i żebyśmy wszyscy zdrowi byli – Jan Bobak miał na koniec życzenia ciepłe jak on sam.

Nie mogło zabraknąć podczas tego wieczoru przyjemności posłuchania muzyki, a to stało się możliwe za sprawą zespołu New Market Jazz Band. Przyjemność była tym większa, że tym razem panowie mieli wsparcie kobiece - Liliany Mamczur, nauczycielki z nowotarskiej szkoły muzycznej, i utalentowanych młodych wokalistek - Izy Hechararria oraz Malwiny i Mai Łaś. A w repertuarze pojawiły się światowe szlagiery świąteczne.

- Ciągle ten świat jest piękny, mimo że są ludzie, którzy starają się go podzielić. Życzę, by tych podziałów - na lepszy i gorszy sort nie było i żebyśmy wszyscy zdrowi byli - życzył na koniec wszystkim lutnik z ul. Ogrodowej.

Tekst i fot.: **Beata Zalot**

JAN BOBAK
– rocznik 1951. Od dzieciństwa związany z Nowym Targiem. Z zawodu i zamiłowania artysta lutnik, z wykształcenia ekonomista, a z konieczności muzyk. Założyciel firmy Bobak Violino, uznanej i rozpoznawalnej pracowni o ponad 30-letniej tradycji. Na jego instrumentach grają muzycy w filharmoniach na całym świecie. Laureat I nagrody na międzynarodowym konkursie lutniczym im. H. Wieniawskiego w Poznaniu. Wokalista znanego nowotarskiego zespołu New Market Jazz Band, w którym gra również na banjo. Jest autorem dwóch książek: „Paweł Kluś. Mój olcański dziadek" i „Wiolinowe klucze". Jego pasjami poza muzyką są: narciarstwo, żeglarstwo, a także podróże po świecie.

Wernisaż

Pocztówka z Polski trochę kąśliwa

Zakopane to jeden ogromny korek, Bałtyk - miejsce, gdzie ciągle pada deszcz, a Nowy Targ - miasto przy drodze z Krakowa w Tatry.

Wszystko zaczęło się od luźnej rozmowy z koleżanką na temat kondycji polskiej pocztówki - zaczęła swoją opowieść podczas piątkowego wernisażu Sylwia Szyrszeń, artystka prezentująca w EmiHomeDesign w Nowym Targu swoje plakaty z cyklu „Pocztówki z Polski". - Żartowałyśmy, żeby zrobić takie prawdziwe pocztówki, pokazujące to, z czym nam się kojarzą poszczególne miejsca odwiedzane podczas wakacji - opowiadała. Potem narodziły się pierwsze plakaty - Zakopane, Kraków, Warszawa, Bieszczady. Z czasem teczka zaczęła puchnąć.

- Zasadniczo są to moje doświadczenia zdobywane podczas podróży. Moje odczucia, wspomnienia - podkreślała. - Gdy byliśmy z mężem i dziećmi w Roztoczu, była straszliwa inwazja owadów, myśleliśmy, że nas zjedzą - tłumaczy genezę pomysłu na kolejny plakat.

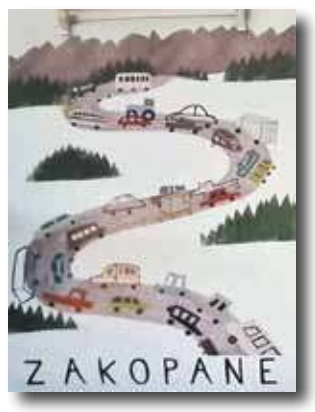

Zakopane wszystkim kojarzy się głównie ze staniem w korkach.

Cykl „Pocztówki z Polski" to rodzaj artystycznego pamiętnika. Na zdjęciu po lewej autorka prac – Sylwia Szyrszeń.

Wernisaż był okazją, by dowiedzieć się też czegoś o technice. - Rysuję na tablecie, ale to także wycinanie, robienie skanów papierów, zestawiania ich - artystka zdradzała tajniki powstawania plakatów.

Prace nowotarskiej artystki trącą czasem złośliwością, mogą być dla mieszkańców niektórych miejsc gorzką do przełknięcia pigułką, czasem to tylko niewinny żart czy skojarzenie. Za każdym razem przywołują dobrą szkołę polskiego plakatu, dają przyjemność obcowania po prostu z dobrą, inteligentną sztuką. Korzystają ze skrótu myślowego. Wystawę można oglądać w EmiHomeDesign przy ul. Katarzyny 1 do 19 stycznia przyszłego roku.

Tekst i fot.: **Beata Zalot**

SYLWIA SZYRSZEŃ
– ukończyła grafikę na Wydziale Sztuki Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie. Zajmuje się ilustracją literatury dziecięcej, projektuje okładki do książek, plakaty teatralne i operowe. Ostatnio fascynuje się także ceramiką. Mieszka w Nowym Targu.

eprasa.pl dc02a8ce6a

ROZMOWA Z LEKARZEM - RADIOLOG DR N. MED. P. BRANDYS

Im częściej się badasz, tym większe masz szanse.

Rak piersi to najczęściej występujący nowotwór złośliwy u kobiet, zwłaszcza w grupie powyżej 65. roku życia. Roczna liczba zachorowań w Polsce to około 10 tysięcy przypadków, z czego znaczna część kończy się śmiercią. Jakie są przyczyny występowania raka piersi u kobiet, a także od czego zależą szanse na wyleczenie mówi nam onkolog doktor Piotr Brandys.

– Panie doktorze, co to jest rak piersi?

Dr. Piotr Brandys: Rak to nowotwór złośliwy wywodzący się z konkretnej tkanki nabłonkowej. Nowotwory złośliwe mogą naciekać na sąsiednie tkanki i narządy oraz drogą krwionośnych i limfatycznych przemieszczać się do odległych narządów, dając tak zwane przerzuty.

Nie każdy nowotwór jest rakiem i jest złośliwy. Nowotwory niezłośliwe (łagodne) mogą rosnąć, nie są natomiast inwazyjne, nie naciekają i nie dają przerzutów.

– Czy znamy dokładnie proces powstawania i rozwijania się nowotworów?

PB: Budowa i funkcjonowanie organizmu to nieustający, a przy tym dynamiczny, proces. Komórki nieustannie obumierają, dzielą się, a stare zastępowane są nowymi. W prawidłowym cyklu, obumarła komórka jest zastępowana komórką tego samego rodzaju, dzięki czemu zachowana jest ciągłość wykonywanych przez nią funkcji. Nieograniczony podział komórek, który nie podlega kontroli, powoduje powstanie masy tkankowej - nowotworu.

W zależności od tego, jak zachowują się komórki z których zbudowany jest nowotwór, może on być złośliwy lub łagodny. Proces ten jest skomplikowany i rozciągnięty w czasie.

– Jakie są czynniki wpływające na możliwość wystąpienia nowotworu?

PB: Szacuje się, że aż 80% przypadków zachorowalności na raka spowodowanych jest działaniem czynników zewnętrznych, takich jak: promieniowanie, zakażenie określonym wirusem, czy na przykład rakotwórcze substancje chemiczne. Do całego procesu mogą również predysponować pewne skłonności genetyczne.

Częstsze występowanie raka piersi można również tłumaczyć zmianą stylu życia polskich kobiet.

– Jak wyglądają polskie statystyki w zakresie raka piersi?

PB: Rak piersi jest najczęściej występującym nowotworem złośliwym u kobiet i pierwszą przyczyną zgonu kobiet w wieku powyżej 65 lat. Liczbę zachorowań na raka piersi w Polsce ocenia się na ponad 10 tysięcy rocznie. Statystycznie, co szesnasta Polka zachoruję na raka piersi – co nie napawa optymizmem.

Najbardziej niepokojące jest jednak to, że notujemy bardzo wysokie tempo wzrostu zachorowalności na nowotwory złośliwe piersi u kobiet w Polsce i proporcjonalne do wzrostu zachorowalności dane o umieralności kobiet z powodu tej choroby.

– Od czego zależą szanse na całkowite wyleczenie?

PB: Przede wszystkim od wczesnej i trafnej diagnozy. Trzeba dążyć do tego, aby nowotwory złośliwe piersi wykrywalne były na wczesnych etapach. W uproszczeniu można powiedzieć, że rak wcześnie wykryty jest uleczalny. Zbyt późna diagnoza na ogół kończy się zgonem pacjentki. Stąd tak ważna jest rola regularnych badań profilaktycznych.

– Co zrobić, aby uniknąć wystąpienia raka piersi?

PB: Jedyne co możemy zrobić to zminimalizować ryzyko zachorowania na raka piersi, dlatego też w profilaktyce ważna jest znajomość czynników ryzyka. Często niewielka zmiana w naszym stylu życia, może dać znakomite efekty i znacznie zwiększyć szanse na długie i zdrowe życie.

– A jakie są czynniki ryzyka?

PB: Wiek, płeć, otyłość, brak aktywności fizycznej, alkohol, używki. Poza tym należy uwzględnić budowę piersi, inne nowotwory złośliwe u pacjentki, przebyte w przeszłości choroby. U dużej grupy kobiet ryzyko to warunkują również względy genetyczne.

– Czy rak piersi to choroba starszych kobiet?

PB: Zdecydowanie nie. Coraz częściej diagnozujemy również nowotwory piersi u bardzo młodych kobiet, przed 30. rokiem życia.

– To kiedy kobiety powinny zacząć dbać o własne piersi?

PB: Praktycznie już od momentu rozpoczęcia dojrzewania, do około 24. roku życia, kiedy czynniki związane ze stylem życia najbardziej oddziaływują na gruczoł piersiowy. Zaniedbania we wczesnych latach życia mogą w przyszłości spowodować powstanie raka piersi. Niestety wiedza o nowotworach piersi u bardzo młodych kobiet jest wyjątkowo niska.

– Jakie działania kobiety mogą podejmować, aby zminimalizować ryzyko wystąpienia raka piersi?

PB: Przede wszystkim trzeba prowadzić zdrowy styl życia. To bardzo szerokie pojęcie i obejmuje ono nie tylko aktywność fizyczną, ale również dietę, minimalizowanie stresu, a nawet kwestie związane ze snem.

Druga sprawa to kontrolowanie swojego ciała. U młodszych kobiet (do 40. roku życia) może to być samobadanie i badanie piersi przez lekarza w okresach dwu- lub trzyletnich. Po 40-ce panie powinny dołożyć do tego badania obrazowe, takie jak mammografia, wykonywane co rok lub 2 lata.

– Panie doktorze podsumowując naszą rozmowę, trzeb stwierdzić, że najważniejszy w profilaktyce raka piersi jest czas?

PB: Zdecydowanie tak. Pamiętajcie drogie panie: wcześniej wykryty rak piersi, to ogromne szanse na całkowite wyleczenie. Im później nowotwór będzie zdiagnozowany, tym ryzyko śmierci wyższe. Jeśli tylko w czasie samobadania wyczujecie jakiekolwiek zmiany, zgrubienia w piersiach, natychmiast skonsultujcie to z lekarzem.

Rozmawiała: **Anna Borak**

KIEDY MAMMOGRAFIA, A KIEDY USG?

Mammografia zalecana jest dla kobiet o tłuszczowej i tłuszczowo-gruczołowej budowie piersi (tłuszcz jest wysoce przezierny dla promieni RTG).

USG zalecane jest dla kobiet o budowie piersi gruczołowej i gruczołowo-tłuszczowej (tkanka gruczołowa jest nieprzezierna dla promieni RTG i zmiany ogniskowe mogą być maskowane).

Po 40. roku życia mammografia jest konieczna, ale kobiety z dużą ilością tkanki gruczołowej muszą również wykonywać USG, jako badanie uzupełniające.

Ultrasonografia (USG) to pomocnicza metoda względem MMG i stosuje się ją w celu określenia charakteru zmiany wykrytej w MMG lub weryfikacji piersi o gęstym utkaniu gruczołowym. To metoda podstawowa u pacjentek przed 40. r.ż.

W badaniu ultrasonograficznym sonda emituje obojętne dla organizmu fale ultradźwiękowe, które przechodzą przez tkanki i tworzą ich obraz na monitorze.

Fundusze Europejskie Program Regionalny
Rzeczpospolita Polska
MAŁOPOLSKA
Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

eprasa.pl dc02a8ce6a

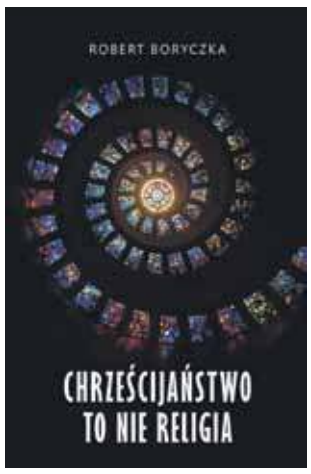

Chrześcijaństwo to nie religia

- przekonuje w swojej książce Robert Boryczka, pastor Kościoła Chrześcijan Baptystów w Rabce, z którym rozmawia Józef Figura.

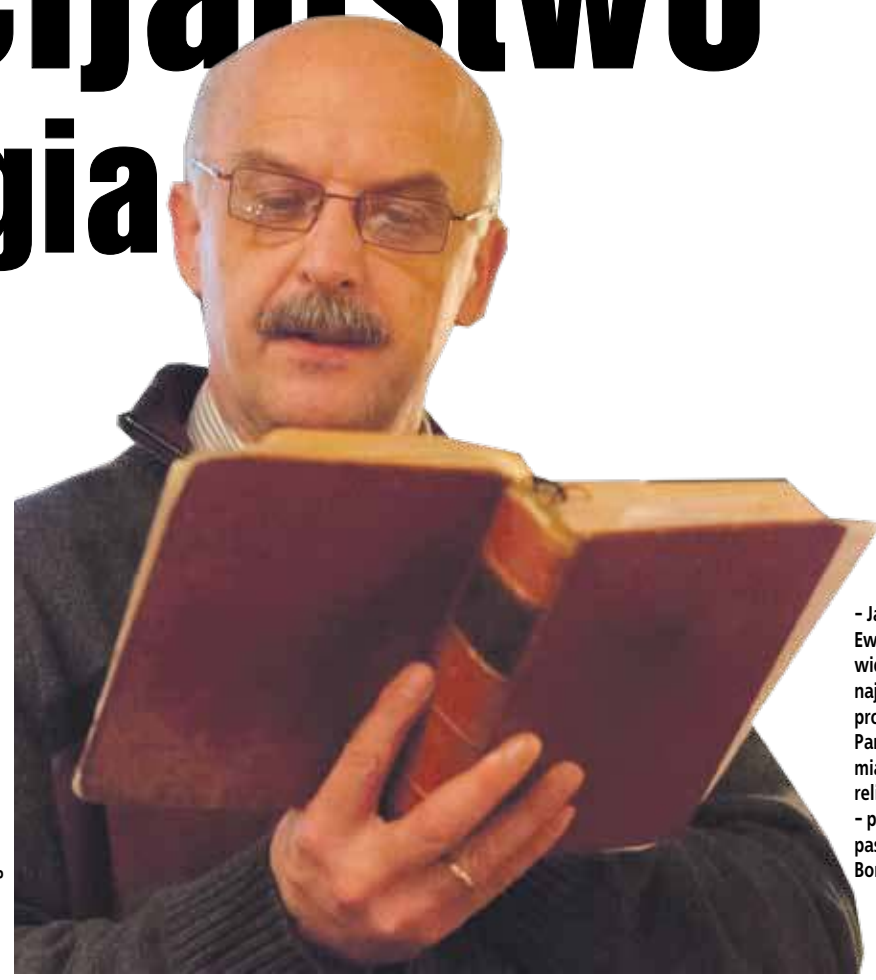

Fot.: Józef Figura

– Jak czytamy Ewangelię, to widzimy, że największe problemy Pan Jezus miał z ludźmi religijnymi – przekonuje pastor Robert Boryczka.

– Jeśli nie religią, to czym jest chrześcijaństwo? To jakieś przekłamanie czy prowokacja w tytule?

- Miałem komentarze z dwóch stron, gdy wcześniej fragmenty książki publikowałem na Facebooku. Ci religijni oburzali się na takie stwierdzenie, ale i ateiści też mieli uwagi. Tym bardziej że w jednym z rozdziałów napisałem, że ateizm też jest religią, bo spełnia takie funkcje jak religia.

– A może chodzi tylko o grę słów, a w sumie mówimy o tym samym?

- Obecnie, patrząc na chrześcijaństwo, rzeczywiście widzimy religię. Socjologicznie rzecz biorąc, odpowiada ono wszelkim definicjom religii. Jest pewne sacrum, ale i cała otoczka różnych zachowań, rytuałów, przepisów - jak powinno się sprawować kult. I to jest religia.

– Przecież pojęcie „religia" nie ma dla nas negatywnych konotacji.

- Jak czytamy Ewangelię, to widzimy, że największe problemy Pan Jezus miał z ludźmi religijnymi - faryzeuszami i uczonymi w piśmie. Oni Mu ciągle zarzucali, że nie zachowuje się tak, jak powinien w tym religijnym środowisku judaizmu. Tam był cały wachlarz czynności, zachowań i rytuałów, których oni rygorystycznie starali się przestrzegać. Gdy czytam Ewangelię, to widzę, że Jezus wyraźnie zwraca uwagę na to, by wiara była więzią z Nim samym, pójściem za Nim, naśladowaniem Go. Wzywał do rodzinnej relacji z Nim, a nie do przestrzegania religijnych przepisów. Chyba najjaskrawiej widzimy to w przypowieści o marnotrawnym synu, gdzie starszy syn reprezentuje religijnych „sprawiedliwych" ludzi, a młodszy - ten marnotrawny - człowieka świadomego grzeszności, przychodzącego z pokorą, aby otrzymać łaskawe przyjęcie Ojca.

– Ale ludzie religii powiedzą, że te zachowania, rytuały są właśnie po to, by umożliwić relację z Bogiem. Kościół jest tylko przekaźnikiem i „autostradą do nieba".

- Tak, istnieją sposoby wyrażania tej więzi z Bogiem. Jednak chrześcijaństwo stało się tak wyraźnie religią, gdy te sposoby zostały po raz pierwszy skodyfikowane za panowania cesarza Konstantyna. Konstantyn jako Pontifex Maksimus potrzebował takiego religijnego skodyfikowania, aby chrześcijaństwo mogło zostać oficjalne uznane za religię w Rzymie. Do tego czasu nie było czegoś takiego jak kapłani chrześcijańscy czy świątynie chrześcijańskie. Byli pasterze, przełożeni wspólnot, nie było tak feudalno-hierarchicznej struktury.

– Z jednej strony powiemy, że religijność to skutek dekretu cesarskiego, a może odwrotnie – to efekt naturalnej potrzeby człowieka, żeby wszystko usystematyzować. Czy chrześcijaństwo bez tej struktury istniałoby dalej, czy rozeszłoby się i każdy czciłby swojego Boga czy bożka na swój sposób.

- Ciekawe pytanie. Myślę, że przynajmniej jak się czyta Dzieje Apostolskie, czyli historię pierwszych lat istnienia Kościoła, to widzimy, że wspólnoty miały pewne credo - było nim nauczanie apostołów, to oczywiste. To, czego apostołowie nauczali, starano się zachowywać i przekazywać. Ale każdy z tych kościołów miał inną formę pobożności. Inaczej to wyglądało w środowisku greckim, żydowskim czy rzymskim. Ale też w listach Pawła apostoła, Piotra czy Jana możemy dostrzec, że te wspólnoty miały różną specyfikę i sposób funkcjonowania. Narzucane struktury religijne niszczyły tę różnorodność i ograniczały działanie Ducha Bożego… Jedność miała być duchowa, nie organizacyjna.

– Ale już pierwszy Sobór Jerozolimski pokazywał, że były konieczne instrumenty utrzymania jakiejś dyscypliny.

- Ale to właśnie Sobór Jerozolimski dotyczył odrzucenia religijności. To tam podnoszone było pytanie, czy przedstawiciele narodów przyjmujący chrześcijaństwo mają przyjąć zasady judaizmu, jak choćby obrzezanie, i w związku z tym całe Prawo Mojżeszowe. I tam rozstrzygnięto, że nie!

– Wracając do Konstantyna – wszystko zmieniło się w momencie, gdy chrześcijaństwo przestało być religią uciskaną.

- A z czasem, za cesarza Teodozjusza, stało się też uciskającą. Gdy chrześcijaństwo stało się oficjalnie religią, i to popieraną przez władze, to wiele osób przychodziło do kościoła, bo było to wygodne, ułatwiało karierę. Trzeba było więc narzucić jakiś system zachowania niewierzącym tłumom. Dlatego chrześcijaństwo ujmowano w coraz ściślejsze religijne ramy. A widać w Nowym Testamencie, że nie było to w zamyśle od początku, w zamyśle Pana Jezusa. I teraz nawet w Polsce jest ruch Kościołów domowych, szczególnie wśród młodych ludzi, którzy się spotykają w małych grupach, czytają Pismo Święte, Pan Bóg ich dotyka, sprawują Pamiątkę, chrzczą, nie potrzebują całego bagażu „kościelnictwa".

– Czy możliwa jest wiara bez religii? Nawet w tych małych grupach, przez to, że się gromadzą, po pewnym czasie pojawią się struktury i rytuały. Człowiek wewnętrznie potrzebuje jakichś reguł, ram prawno-doktrynalnych!

- Na pewno jest taka potrzeba, ale myślę, że w pewnym momencie zaczyna to przeszkadzać w wewnętrznej relacji z Bogiem. Nie pomaga, a przeszkadza. Te rytuały stają się nie tylko puste, ale zasłaniają relację z Bogiem.

– Gdzie więc jest ten moment, gdy kościół, jakikolwiek weźmiemy pod uwagę, przestaje być mostem, a staje się barierą?

- Jednym z objawów wewnętrznych w kościele jest to, że wydaje swoje rozporządzenia, przepisy, liturgia jest sztywno skodyfikowana. Pojawiają się szczególne, „wybrane" osoby - „pośrednicy" do Boga.

– Rozmawiamy w rabczańskiej kaplicy baptystów. Jest tu ambona, organy, mogę przypuszczać, że jakaś liturgia ze swoimi regułami też obowiązuje! Jakoś to jest poustawiane.

- Tak, są pewne regulacje, chociaż uczestniczący według chęci czy jakiegoś wewnętrznego prowadzenia nadają kształt nabożeństwu. Nie mamy skodyfikowanej liturgii. Dowolny człowiek może wyjść i opowiedzieć o swoim przeżyciu z Bogiem, przeczytać fragment z Pisma Świętego, pomodlić się na głos, może zaproponować: zaśpiewajmy jakąś pieśń...

– Ale kazania nie powie, bo mógłby herezje głosić.

- Tak, kazania nie powie, ale może powiedzieć swoje świadectwo. Bez pewnych struktur i ustaleń nie da się funkcjonować, i tak było także w pierwszych wiekach.

– Jeśli chrześcijaństwo to nie religia, to pójdźmy dalej, za Hararim, który przekonuje, że wierzenia powstały nie dlatego, że Bóg jest, ale przez to, że człowiek ma w sobie głęboko ukryte poczucie sensu istnienia i jakiegoś boga sam sobie stwarza – bez względu na kulturę czy szerokość geograficzną.

- Jak czytam autorów biblijnych, szczególnie Pawła, to widzę, że oni nie zadają sobie pytania o istnienie Boga. Dla nich to oczywiste, że Bóg istnieje. To się nazywa ogólnym objawieniem - no bo patrząc na wielkość, złożoność i piękno świata, ci ludzie byli przekonani, że za tym musiał stać Stwórca. A kolejnym krokiem jest szczegółowe objawienie, czyli osoba Jezusa Chrystusa, co dało możliwość każdemu osobistej relacji z Jezusem Chrystusem - Bogiem.

– Prawdziwym przekleństwem każdego kościoła na przestrzeni wieków był moment, gdy jednoczył się z władzą.

- To było okropne i zawsze przynosiło złe skutki. To było i jest niszczenie chrześcijaństwa. Współcześnie najbardziej jaskrawym i tragicznym przykładem złego skutku łączności kościoła z polityką jest to, co teraz dzieje się w Rosji i otwarte poparcie moskiewskiego patriarchy Cyryla dla wojny w Ukrainie.

– Największe zbrodnie w dziejach ludzkości dokonywane były w imię boże...

- Niestety, także Reformacja nie zmieniła tego… Kościoły protestanckie, podobnie jak Kościół katolicki, nawoływały do mordowania innowierców czy heretyków w imię boże… Dla ilustracji problemu - przypomina mi się tutaj opowieść z Braci Karamazow. Rzecz dzieje się w Hiszpanii w okresie szalejącej Inkwizycji. Jezus znów przyszedł na ziemię, nauczał, czynił cuda i oczywiście został aresztowany. W nocy przychodzi do niego Wielki Inkwizytor i mówi Mu mniej więcej te słowa: ludzie chcieli, żebyś był władcą, a Ty wymyśliłeś sobie, że dasz im wolność i miłość. Na szczęście przyszliśmy i naprawiliśmy to, co Ty zepsułeś...

– W Kościele katolickim obchodzimy święto Chrystusa Króla, znajdziemy obrazy Chrystusa ze złotym berłem i koroną... To idealna ilustracja do wykładu Wielkiego Inkwizytora. Czynimy sobie Boga na obraz i podobieństwo swoje.

- Tak, Pan Jezus zawsze pragnął i pragnie być Królem, ale ludzkich serc. Religia ma zawsze tendencję uczynić Go królem w sensie polityki… Mam wrażenie, że więcej jest ludzi wierzących w Jezusa Chrystusa w Korei Północnej czy Iranie niż u nas, w Polsce. Mamy wolność, ale religijność, obrzędowość, połączenie z polityką - według mnie - zasłoniły Jezusa. Ta książka właśnie przeciw temu zaciemnieniu została napisana. By nie myśleć, że chrześcijaństwo ma być jeszcze jedną religią z ceremoniałem, liturgią, świętymi dniami, procesjami, kapłanami, duchownymi, świętymi miejscami.

– Czy jest możliwa wiara bez religii?

- Mam nadzieję, że tak. Zawsze będą jednak istniały jakieś struktury i schematy, bo to jest ludzkie. Jeśli mamy żywą relację z Jezusem, to on będzie to burzył. Boga nie da się zamknąć w żadnym systemie „świętych" rytuałów i obrzędów.

– Czy przy wigilijnym stole będziemy bardziej szukać sianka pod obrusem i prezentów pod choinką, czy Boga?

- Zachęcam, by przy wigilijnym stole przeczytać historię narodzin Pana Jezusa z Ewangelii według Łukasza i zastanowić się, co się tak naprawdę wtedy stało. Jeśli świętujemy, że to Bóg Stwórca wówczas przyszedł na ziemię w ciele ludzkim, to myślę, że powinno do nas dotrzeć, jak było to niezwykłe i przełomowe wydarzenie w dziejach ludzkości. Zachęcam, by zastanowić się choć chwilę - jaki to ma wpływ teraz na moje/nasze życie. Właśnie „poszukać" Boga. A jeżeli to dla kogoś tylko jakaś daleka historia, to jaki jest sens w ogóle świętować? To tylko oszukiwanie siebie i religijność, która nic nie wnosi do życia.

eprasa.pl dc02a8ce6a

Serdeczne życzenia wielu radosnych doznań z okazji
Świąt Bożego Narodzenia,
wszystkiego co najlepsze
w każdym dniu nadchodzącego 2023 Nowego Roku
życzy...

KIA
WADOWSKI

Zapraszamy do salonu w Nowym Targu, ul. Szaflarska 135

BIELA
BIELA — MARKET —
SERWIS BIELA STACJA DIAGNOSTYCZNA SERWIS

Świąt prawdziwie świątecznych,
ciepłych w sercu, zimowych na zewnątrz,
jaśniejących pierwszą gwiazdką.
Niech z nut świątecznych zapachów
powstanie najpiękniejsza kolęda
i czarem swej melodii spełni Wasze marzenia.

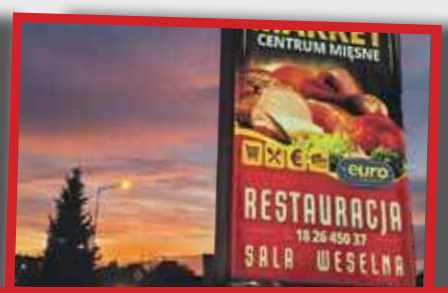

- UBOJNIA
- MARKET
- SALA WESELNA
- STACJA DIAGNOSTYCZNA
- SERWIS
- TRANSPORT MIĘDZYNAR.

- Ubójnia
- Rozbiór
- Transport Międzynarodowy
- Skup Żywca

tel. 509 032 742, 18 26 47 141

- Market
- Centrum Mięsne

tel. 18 26 45 027

- Sala weselna
- Restauracja pod Skałką
- Pizzeria

tel. 727 400 390

- Imprezy regionalne

tel. 502 308 266

- Stacja Diagnostyczna
- Sprzedaż Części samochodowych
- Serwis Tachografów

tel. 18 26 55 900

eprasa.pl dc02a8ce6a

Przywitanie z bronią

Nic tak nie cieszy, jak seria z pepeszy.

To może zszokować: w Polsce broń może mieć prawie każdy.

Ciemna strona medalu: gnat, klamka, giwera - straszny, złowrogi termin. Kojarzy się z przestępczością, bo tylko zbóje latają po mieście z gnatami. Policjanci… rzadziej i prawie tylko na filmach. Porządny człowiek się od pistoletu trzyma z daleka. Przecież broń zabija - ten fakt nie podlega żadnej dyskusji. No, może w czasie wojny to się warto oswoić z karabinem. Bronić się przecież czymś trzeba.

Jaśniejsza strona medalu: zaraza, zaraz, przeciętny pistolet to zaledwie kilkadziesiąt ruchomych części. Jeśli ktoś to rozbierał, na pewno był zdziwiony, jakie to proste narzędzie. Robot kuchenny jest sto razy bardziej skomplikowany. W pistolecie nie ma żadnego chipa, żadnej sztucznej inteligencji. Coś takiego z własnej inicjatywy nie może zabijać. A wystarczy sięgnąć pamięcią do młodości… Człowiek cięgiem oglądał „Czterech pancernych" i „Stawkę większą niż życie". Co by wtedy dał, żeby sobie raz strzelić z Jankowego Mausera C-96 albo z p-38 Hansa Klossa. Albo z „parabelki". Kiedyś każdy dzieciak na podwórku wiedział co to „luger"…

◆

Jak jest z tą bronią naprawdę, najlepiej przekonać się samemu - na strzelnicy. Stoisz jakieś 20 metrów od tarczy. W ręku nie trzymasz pistoletu Hansa Klossa, tylko lekkiego, plastikowego glocka. Wygląda trochę jak zabawka, ale leży w ręku doskonale. Zupełnie jakby jakiś protetyk dopasował rękojeść specjalnie do twojej dłoni. Ładowanie nabojów do magazynka - jak religijny rytuał. I ten chrzęst zamka naciągającego bijnik i wprowadzającego nabój do komory… Stres przed pierwszym strzałem… No jest. Przecież to „dziewiątka". Niby z butów nie wyrywa, ale wiadomo, że szarpnie nadgarstkami. Pada strzał, trochę dymu, trochę huku, gorąca łuska przelatuje przed nosem. Ten zapach prochu… od którego można się uzależnić…

◆

Podsumowanie pierwszego dnia ostrego strzelania - nieoczekiwane. Na bok polityka, na bok obiegowe obawy, zbiorowe neurozy i pierwsze objawy hoplofobii. Chcę mieć broń. Nie dlatego, żeby chodzić z koltem za paskiem i budzić respekt w „Biedronce" i nie dlatego, że czuję się zagrożony. Nie dlatego, że u sąsiadów toczy się wojna. Chcę mieć broń, bo strzelanie… jest zajebiste.

◆

Krótkie przeszukiwania for internetowych i wszystko jasne. Niektóre ze strzeleckich portali dosłownie prowadzą człowieka za rękę. Każdy etap starań o broń „rozkminiony" w najdrobniejszych szczegółach. Gotowe wzory podań, wniosków i oświadczeń. Tylko uzupełnić dane i podpisać. Najważniejsze info, a jednocześnie największy szok. Broń w Polsce może mieć prawie każdy… Naprawdę. Jednak na początku starań trzeba podjąć pewne decyzje. Przede wszystkim - przemyśleć, co chcesz z bronią robić: kolekcjonować, bawić się w rekonstrukcje historyczne, polować czy też z namaszczeniem dziurawić tarcze, kontuzjować popery i rozstrzeliwać „blachy". Ta ostatnia opcja brzmi najbardziej kusząco.

◆

Na internetowych forach można przeczytać, że uzyskanie pozwolenia na broń jest równie kosztowne co uzyskanie prawa jazdy. Sporo w tym prawdy.

Pierwsze kroki należy skierować do klubu sportowego. Wbrew pozorom nie trzeba chodzić daleko. Klub Strzelecki „Szarotka" w Nowym Targu to najbardziej oczywisty wybór. Pierwszy kontakt ze strzeleckim środowiskiem też całkiem obiecujący. Z członkostwem nie ma żadnego problemu. Sekretarz Robert działa jak błyskawica. Pomoże wypełnić papierki, pozałatwia formalności i portfela przy tym nie zdrenuje. Na początek trzeba uiścić wpisowe i składki członkowskie. Parę stówek… do przeżycia. Kolejne trzy miesiące to klubowy staż, który warto wykorzystać, żeby choć trochę nauczyć się strzelać. Bo egzamin na patent to całkiem poważne przedsięwzięcie. Część teoretyczna też nie w kij dmuchał. „Ubojkę", czyli Ustawę o broni i amunicji, rozporządzenie w sprawie zasad przechowywania broni, przepisy Polskiego

Strzelnica w Krempachach ma klimat...

Związku Strzelectwa Sportowego, podstawy budowy i działania broni, regulamin strzelnicy trzeba mieć w jednym paluszku…

Przygotowania do teoretycznej części egzaminu to dla odmiany czysta przyjemność. Strzelnica w Krempachach to królestwo Piotrka. Kiedyś pracowaliśmy w jednej branży, później, jak Piotrka wciągnęło strzelanie, to skończył jako sędzia-instruktor. Pierwsze zajęcia, Piotrek twierdzi, że kursant rokuje. Opinia brzmi nawet przekonująco. Przygotowanie do egzaminu na patent strzelecki to głównie strzelanie z „bocznego zapłonu". Bardzo przyjemne, niemal bezgłośne, bez obijania ramienia i nadrywania nadgarstków. Strzelanie z pompki - śrutówki w słusznym kalibrze „dwanaście" - też przednia zabawa, choć pompka potrafi sponiewierać ramię.

◆

Trzy miesiące mijają, jak z bicza strzelił. Instruktor Piotrek pociesza, że kursant przygotowany i może jechać na egzamin. Ale jednocześnie uczula. - Ważniejsze od wyniku na tarczy jest zachowanie na strzelnicy. Chodzi o względy bezpieczeństwa. Pamiętaj, że wszystko robi się na komendę. Ładuje się na komendę, strzela na komendę i kończy strzelanie na komendę. Nie cię Pan Bóg broni wiercić się na stanowisku z pistoletem w ręce. Nie spiesz się, celuj starannie i nie zapomnij po strzelaniu wetknąć do komory nabojowej wskaźnika bezpieczeństwa - podpowiada. Piotrek przestrzega też, że w ostatnich miesiącach „polskiego boomu na strzelanie" samo zapisanie się na wolny termin egzaminu może być wyzwaniem. Teraz, mimo że egzaminy na patent odbywają się po kilka razy w miesiącu, i tak na każdy termin lista egzaminacyjna zapełnia się w parę sekund. Przestrogi Piotrka szybko się potwierdzają. Zapisy na egzamin odbywają się online. Natychmiast też trzeba uiścić opłatę egzaminacyjną. Lista zapełnia się dosłownie w parę minut. Za pierwszym razem w tych właśnie paru minutach mój bank postanowił sobie zrobić przerwę techniczną i to kosztowało dwutygodniową zwłokę… Kolejny termin nie był już tak oblegany. Nawet kwadrans po otwarciu listy egzaminacyjnej można się było jeszcze zapisać. Jedyny minus: na egzamin trzeba jechać do Tarnowa. Z portfela ubyło kolejnych kilka stówek, ale wydatek znów był rozłożony w czasie, więc aż tak nie bolał.

◆

Pytania na części teoretycznej nie zaskoczyły - wynik: 10 na 10 - tak trzeba żyć. Praktyka też poszła, ale na „strzelbie" zrobiło się nerwowo. Jeden z stalowych celów postanowił się kulom nie kłaniać. Na szczęście tylko ten jeden…

Kolejne kilka tygodni było nacechowane oczekiwaniem. Polski Związek Strzelectwa Sportowego - instytucja szacowna, nadobna. W jej wypadku pośpiech byłby po prostu w złym tonie. Dlatego PZSS potrzebuje kilku tygodni, żeby wystawić zawodnikowi patent, a później licencję. Dopiero patentowany i licencjonowany strzelec może rozpocząć starania o własną broń. W tym momencie kończą się też żarty i beztroska strzeleckiego młokosa. Tak dokładnie to na progu gabinetu psychologa i psychiatry się kończą. Wiadomo, człowiek niby spokojny, normalny, ale jakby tak dokładnie zbadać… cholera wie, czy gdzieś tam w zakamarkach duszy nie czai się jakieś mroczne alter ego…

- Panie, coś pan blady jesteś, mogę zajrzeć w spojówki - doktor odchyla dolną powiekę. - A nie, nie, spoko - uspokaja bardziej sam siebie. - Ciśnienie trochę podwyższone - podsumowuje. Chwilę studiuje orzeczenie psychiatryczne i psychologiczne, a także elaborat wypisany przez okulistę i już ogląda się za właściwym druczkiem. Nie jest łatwo zlokalizować formularz przeznaczony dla strzelców. - Jest pan szósty w tym roku - podkreśla gość w kitlu, przybijając wielką pieczątkę stwierdzającą ostatecznie, że delikwent kwalifikuje się do posiadania broni palnej.

◆

Wszystko, co zależało od strzelca, zostało dopełnione - reszta już tylko w rękach Opatrzności i Wydziału Postępowań Administracyjnych Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie. To właśnie sądecka delegatura WPA zajmuje się rozpatrywaniem wniosków o pozwolenie na broń. Tam należy zawieźć wszystkie uzyskane z takim trudem dokumenty: strzelecki patent, opinie i orzeczenia oraz załączyć dowód wpłaty opiewający na… kolejne parę stówek. Na internetowych forach można przeczytać relacje przedstawiające wizytę na komendzie jak jakiś horror. Okazuje się, że sądeccy funkcjonariusze WPA nie mają wampirycznych cech, choć nie ukrywają, że ostatnio im roboty nie brakuje. - Wy mnie normalnie zamęczycie - pan Adam trochę tak „z urzędu" narzeka na strzelecką brać, prowadząc długaśnymi korytarzami komendy na trzecie piętro. Polaków pędu do broni, korelującego ściśle z wydarzeniami w Ukrainie - w WPA się akurat przeoczyć nie dało. Policjanci uprzedzają, że wniosków do rozpatrzenia jest tyle, że się mogą nie wyrobić w ustawowym miesiącu. Na razie sprawdzają papierki i polecają czekać na wizytę dzielnicowego. Ten przyjdzie zrobić wywiad środowiskowy i sprawdzić warunki przechowywania broni.

Od wizyty w sądeckiej komendzie pozostaje już tylko czekać na list polecony z decyzją wojewody małopolskiego w sprawie pozwolenia na broń. Gdy już przyjdzie - papier musi się jeszcze przez dwa tygodnie uprawomocnić. Później wystarczy pobrać promesę - czyli zaświadczenie uprawniające do zakupu broni. Z tym świstkiem po drodze do Biedronki lub Lidla można wpaść do sklepu z bronią i kupić sobie pistolet albo dwa i do tego wiadro amunicji. W sklepie przy nowotarskiej strzelnicy mają nawet pistolet Hansa Klossa…

Tekst i fot.:
Marek Kalinowski

eprasa.pl dc02a8ce6a

Podhalańskie Centrum Dystrybucji SALAMI PCD
Twój producent wędlin

Małgosia CENTRUM HANDLOWE
Kazimierza i Piotra Stolarczyków

W małym Świętym Dziecku
Bóg daje nam Zbawienie.
Niech Gwiazda Betlejemska
zwiastuje nam w sercu na nowo
tę Dobrą Nowinę,
niech się rozraduje serce
i uwierzy Jezusowi,
niech się umocni nadzieją
na cały Nowy 2023 Rok.

Zapraszamy na przedświąteczne zakupy

Podhalańskie Centrum Dystrybucji „SALAMI" sp. z o.o.
NOWY TARG, ul. Kolejowa 172
tel. 18 26 14 400 www.pcd-salami.pl

Zapraszamy:
poniedziałek - piatek 7.00 - 16.00
sobota 7.00 - 14.00

RABKA-ZDRÓJ, ul. Orkana 19 b, tel. 18 26 70 902

Zapraszamy:

Market spożywczy:
poniedziałek - sobota 6.30 - 21.00

Pasaż handlowy:
pon. - sob. 8.45 - 18.00

eprasa.pl dc02a8ce6a

Limity to ostateczność, stawiajcie na edukację

Co zaskoczyło go w pracy dyrektora? Jak odpowie na pretensje o planowaną wycinkę drzew na Nosalu? Kiedy w Tatrach będzie zbyt wielu turystów? Czy w domu ma sztuczną, czy prawdziwą choinkę?

Z Szymonem Ziobrowskim, dyrektorem TPN, rozmawia Paweł Pełka.

– Już 20 lat pracujesz w Tatrzańskim Parku Narodowym. Od ośmiu jesteś jego dyrektorem. Czy było coś, co w ciągu tego dyrektorskiego okresu cię zaskoczyło?

- Rzeczywiście, zanim zostałem dyrektorem, 12 lat pracowałem w parku. Już poprzedni dyrektor Paweł Skawiński wprowadzał mnie w wiele aspektów swojej pracy. Na przykład, gdy w 2006 roku kolejka na Kasprowy była przebudowywana, uczestniczyłem w związanych z tym spotkaniach. Jestem z wykształcenia prawnikiem i z pewnością ta wiedza już wtedy się przydawała. Wydaje mi się, że w zarządzaniu każdą instytucją najtrudniejszą kwestią jest poukładanie sobie relacji z pracownikami. Zaskoczeniem było to, że trzech lub czterech pracowników musiałem zwolnić za nieprawidłowości związane z pozyskiwaniem i sprzedażą drewna. To pewnie przestrzeń bardzo wrażliwa na nieprawidłowości, ale razem z moim zastępcą Filipem Ziębą staramy się ufać ludziom. Jeżeli ktoś to zaufanie zawiedzie, to nie ma szans na żadną współpracę. Ludzie popełniają błędy, które można wybaczyć, to jednak były przykre i zaskakujące sytuacje. Dziwiło mnie, że znajdują się ludzie, którzy mając stabilną pracę w świetnym miejscu, są dobrze wyposażeni, mają stałą pensję, decydują się na takie wybory.

– Jakie są najważniejsze osiągnięcia tych ośmiu lat?

- To na pewno wyremontowanie wielu szlaków. W sumie udało się zmodernizować kilkadziesiąt kilometrów szlaków w Tatrach. Skończyliśmy też budowę centrum edukacji przy ul. Chałubińskiego. Mam nadzieję, że skończymy kolejne wielkie przedsięwzięcie - budowę Centrum Edukacji Przyrodniczej w Kirach. Budowa powinna zakończyć się w przyszłym roku. Chcemy tam w prosty, łatwy i nowoczesny sposób pokazać geologiczne aspekty powstania Tatr. To trudny temat, ale temat, który wyróżnia Tatry spośród innych gór. Zrobiliśmy też nowe punkty wejściowe w Tatry w Dolinie Strążyskiej, Małej Łące. Budowany jest podobny na Palenicy Białczańskiej. Podjęliśmy chyba dobrą decyzję o wprowadzeniu sprzedaży internetowej miejsc na parkingach przed Morskim Okiem, którą kopiują teraz inne parki. Likwidujemy na szlakach toi toje i budujemy stacjonarne toalety z kanalizacją. Chcemy zresztą wspólnie z PTTK do kanalizacji podłączyć wszystkie obiekty w Tatrach. Ostatnia sprawa to jest program zerowa emisyjność. Mimo kryzysu energetycznego mamy zamiar w ciągu pięciu lat do zera ograniczyć emisję zanieczyszczeń w naszych budynkach. Montujemy więc pompy ciepła. W przyszłym roku zakupimy sześć elektrycznych samochodów. To wszystko powiodło się dzięki temu, że nasi pracownicy są otwarci na nowe projekty. Staramy się wprowadzać wiele zmian. Nie byłoby też tego bez faktu, że Tatry odwiedza tylu turystów, co dzięki biletom wstępu daje nam 80% naszego budżetu. Można powiedzieć, że wprowadzając te projekty, oddajemy pieniądze z biletów ludziom.

– Liczba turystów odwiedzających Tatry sprawia, że często pojawiają się głosy domagające się wprowadzania ograniczeń. Czy można wskazać graniczną liczbę turystów, powyżej której takie limity trzeba będzie wprowadzić?

- Nie da się wprost podać, jaka jest to granica. Jeden powie, że na szlaki może wejść tylu turystów, ilu się zmieści. Warto jednak zadać pytanie, jakie wskaźniki powinniśmy zastosować, aby decydować, czy turystów jest już w parku za dużo, czy nie. Może to ma być na przykład liczba w Tatrach kozic, świstaków i niedźwiedzi, która przecież wcale się nie zmniejsza, a nawet rośnie. Z tego punktu widzenia nie zapala nam się jeszcze czerwona lampka, która świadczyłaby o tym, że turystów jest zbyt wielu. Nadal, nawet w wakacje, można wyjść w Tatry o godz. 5 rano i prawie nikogo nie spotkać. Pamiętam podejście do tego zagadnienia jednego z naukowców ze Stanów, które mi się podoba. Powiedział on jasno: „limity to ostateczność, stawiajcie na edukację". Jeżeli turyści będą się odpowiednio zachowywać, nie będą śmiecić, dokarmiać zwierząt, załatwiać swoich potrzeb fizjologicznych, to tak naprawdę ograniczenia nie będą potrzebne. Pamiętajmy, że w wielu parkach na świecie można chodzić, gdzie się chce, a w Tatrach poruszamy się tylko po szlakach, dając poza nimi przestrzeń do życia zwierzętom. Dlatego konsekwentnie odmawiamy otwierania nowych szlaków.

– Mówiłeś o remontach szlaków. Widać je na każdym niemal kroku. Czasem pojawiają się jednak głosy, że TPN idzie za daleko, że buduje autostrady dla turystów, chociażby na Hali Kondratowej czy Kopieńcu.

- Pamiętajmy, że wszystkie szlaki zaraz po remoncie mogą wyglądać źle. Nowy kamień jest błyszczący, jaśniejszy, ale po roku pokrywa się patyną i wtedy trudno powiedzieć, kiedy remont miał miejsce. Doszliśmy do wniosku, że niektóre szlaki powinny być dostępne dla rodziców z dziećmi i osób niepełnosprawnych. To akceptuje wiele osób. Wyobraźmy sobie, że przyjeżdża rodzina z małym dzieckiem na wózku. Oni też chcą pójść w Tatry. Myślimy o tych ludziach, a także o osobach przyjmujących tych turystów. Dzięki temu ta rodzina przyjedzie na Podhale, pójdzie w góry, na przykład na Rusinową Polanę z Wierchu Porońca, co było pierwszym takim projektem. Teraz mamy wyremontowaną w ten sposób Drogę pod Reglami czy szlak w Małej Łące.

– Remontowane są nie tylko szlaki, ale na przykład Jaskinia Mroźna w Dolinie Kościeliskiej. Kiedy będzie otwarta dla turystów i co się w niej zmieni?

- Jaskinia Mroźna będzie otwarta w zupełnie nowej formule. Planujemy to otwarcie na wakacje przyszłego roku. Nie chcę zdradzać szczegółów, ale będzie ona na przykład oświetlona w zupełnie nowy sposób, cokolwiek to znaczy. Oczywiście nie będzie tam elektroniki.

– W polskiej części Tatr udało się uniknąć spotykanych po słowackiej stronie ataków niedźwiedzi na ludzi. Tam oczywiście tych niedźwiedzi jest więcej, ale po naszej stronie wprowadziliście specjalny program, który przyniósł efekty.

- Zadecydowały o tym dwie rzeczy - pasja i edukacja. Wicedyrektor Filip Zięba i jego zespół to grupa prawdziwych pasjonatów, która uczyła się od najlepszych na świecie. Te doświadczenia zaczęli wdrażać z powodzeniem w Tatrach. Nie ma u nas więc problemów z niedźwiedziami, chociaż tych problemowych niedźwiedzi mamy sporo. Chodzi o te schodzące do miasta. Nakładamy na nie obroże z GPS-em, obserwujemy i gdy pojawiają się na ulicach, w pobliżu domów, dostają gumowego klapsa. Mało kto zdaje sobie sprawę, że od września do listopada nasze służby są w pracy całą dobę, niezależnie od pogody. Bardzo wiele zależy od mieszkańców. Apelujemy o niepozostawianie odpadków przy domach, bo dla tych niedźwiedzi wyrobienie nawyków, że schodzą do miasta w poszukiwaniu pożywienia, może oznaczać wyrok śmierci. Działamy dla bezpieczeństwa mieszkańców i niedźwiedzi.

– Niebawem ma ruszyć modernizacja stoku na Nosalu. Powstanie nowy wyciąg, ale trzeba będzie też w parku narodowym wyciąć las. Ktoś może zapytać: jak to? Dostaję karę, gdy zejdę ze szlaku i zerwę jagody, a TPN legalnie będzie wycinał drzewa?

- To złożony temat, ale moja odpowiedź jest w miarę prosta. Ochrona przyrody to wartość. Z drugiej strony sport i aktywność fizyczna to też wartość. To dwa obszary o podobnej randze. Narciarstwo to sport zachęcający do zdrowego trybu życia. Przypomnijmy też, co skoki zrobiły dla Podhala, jak wypromowały nasz region. Tymczasem narciarstwo alpejskie bez infrastruktury znajduje się daleko w tyle. Nosal jest jednym z zaledwie kilku stoków w Europie, który znajduje się praktycznie w mieście i jest jeszcze stokiem północnym. Nie tworzymy tam nowej trasy slalomowej. Oczywiście musimy wylesić ponad hektar lasu. Zabezpieczeniem będzie to, że inwestycję przeprowadzi TPN. Sporo osób jest temu przychylnych, są i negatywnie nastawione, ale to normalne. Szanuję takie głosy, ale po długich dyskusjach, chociażby z Filipem Ziębą, ale również wieloma innymi ekspertami, skłoniliśmy się do tego, aby dać narciarzom zielone światło. Jaka jest alternatywa? Zalesienie nieczynnego obecnie stoku?

– Na jakim etapie jest teraz ta inwestycja?

- Złożyliśmy dokumenty potrzebne do wydania decyzji środowiskowej przez burmistrza. Poproszono nas o ich uzupełnienie. Uwagi przedstawiła Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska. Teraz na nie odpowiemy i będziemy czekać na decyzję. Samą budowę wyciągu i infrastruktury, razem ze zbiornikiem na wodę do sztucznego śnieżenia, można zamknąć w ciągu roku. Wiele zależy też od kapryśnej u nas pogody.

– Jeśli jesteśmy przy narciarstwie zjazdowym, to co z modernizacją ponad 50-letniego wyciągu na Goryczkowej?

- W tym wypadku zgodziliśmy się na zwiększenie przepustowości. Przebudowany wyciąg w starym śladzie będzie miał czteroosobową kanapę, ale obędzie się bez sztucznego naśnieżania. To ważne, że udało się z Polskimi Kolejami Linowymi osiągnąć kompromis. Dobrze nam się teraz współpracuje, co PKL udowodnił chociażby na początku roku, gdy zamknięto nartostradę, kiedy pokazał się tam mały niedźwiedź. Regularnie spotykam się z obecnym prezesem PKL i dobrze się dogadujemy.

– Do naszej redakcji często docierają sygnały od turystów, którzy spacerują po szlakach w rejonie Doliny Chochołowskiej. Wysyłają zdjęcia wycinki drzew, ciężkiego sprzętu i dziwią się, jak to możliwe w parku narodowym. To jednak teren, którego właścicielem jest Wspólnota 8 Wsi z siedzibą w Witowie. Czy prowadząc wycinkę na swoich gruntach jej przedstawiciele muszą ją uzgadniać z TPN-em.

- Plany wycinki znajdują się w planach urządzenia lasu, które zatwierdza starostwo. My uczestniczymy w tym procesie i opiniowaniu planu. Mamy leśniczego, który nadzoruje prywatne lasy w parku i wycinki. Wiadomo, że gdy pojawia się tam turysta, który widzi wycinkę, może to budzić jego zdumienie, ale trzeba pamiętać, że to prywatny teren. Prawo własności u nas przecież obowiązuje. To pewien dar wspólnoty, że ten teren udostępnia, bo teoretycznie mogliby postawić szlaban. Współpracujemy ze Wspólnotą Witowską i prawdopodobnie w przyszłym roku wyremontujemy wspólnie drogę w Dolinie Chochołowskiej od Hucisk do schroniska. Będzie to podobny standard jak na Drodze pod Reglami, tak aby była łatwo dostępna chociażby dla rodzin z dziećmi na wózkach.

– Wiele przemyśleń, dotyczących pracy w TPN, Tatr, ochrony przyrody, znalazło się w wydanej niedawno książce, której jesteś autorem razem z Maciejem Kozłowskim.

- Pomysł na książkę pojawił się, gdy Maciej Kozłowski zadzwonił do mnie przy okazji pisania o Bieszczadach. Dobrze nam się wtedy rozmawiało. W tym czasie dostałem propozycję napisania przewodnika. Zadzwoniłem do Maćka, czy nie stworzyłby tego przewodnika ze mną i tak powstała książka „Projekt Tatry". Jest ona pokłosiem trwających kilka dni rozmów. Chcieliśmy pokazać Tatry z wielu perspektyw. Przedstawić też naszą pracę. Kiedyś zapytałem znajomego, z czym kojarzy mu się TPN. Odpowiedział, że z drogowskazem w Tatrach. Tymczasem nasza praca jest bardzo różnorodna. Pamiętam, gdy do pracy w TPN -ie przyszła księgowa z dużej firmy i po jakimś czasie stwierdziła, że nie spodziewała się, że prowadzimy tak wielostronną działalność. Na to wszystko nałożyło się duże zwiększenie ruchu turystycznego, a z drugiej strony 12 lat temu nie było przysłowiowego iPhone'a, który zmienił całą perspektywę patrzenia na rzeczywistość, a co za tym idzie również na Tatry.

– Rozmawiamy niedługo przed świętami. U dyrektora TPN będzie sztuczna czy prawdziwa choinka?

- Mam zawsze naturalną choinkę. Oczywiście nie pochodzi ona z Tatr. Same święta staram się spędzać, jak pewnie większość z nas, czyli rodzinnie.

eprasa.pl dc02a8ce6a

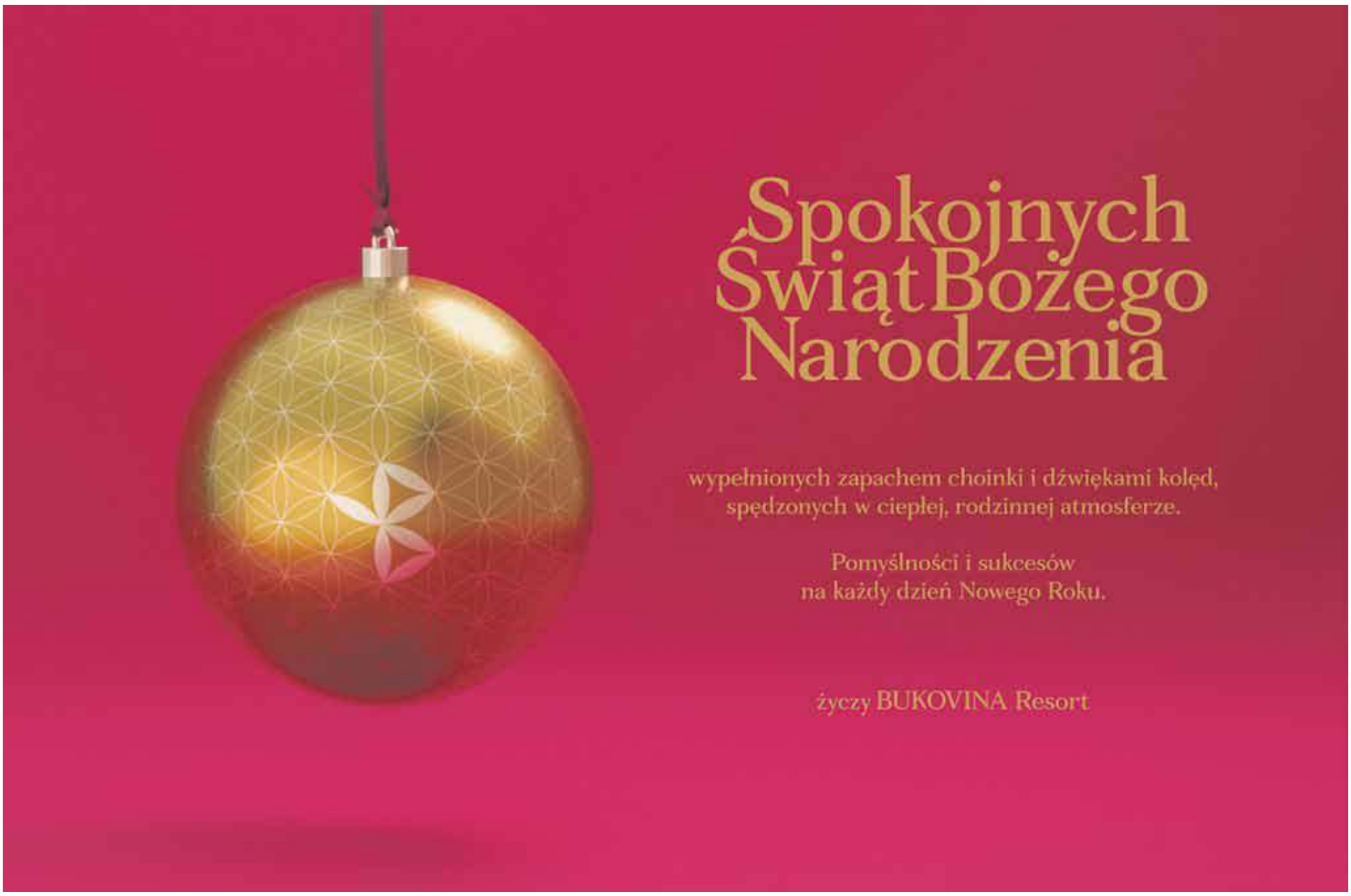

ANNDORA SP. Z O.O.
ul. Szaflarska 170, Nowy Targ, tel. 18 26 41 480
al. 29 Listopada 149, Kraków, tel. 12 34 53 820
www.anndora.pl

anndora
GRUPA AUTOREMO

eprasa.pl dc02a8ce6a

Precyzyjna operacja doktora Rokickiego

Siadam naprzeciw. Wiem, że przeciwnik nie widzi. Ale wie.

Gdy Stanisław Rokicki zasiada za planszą, wydaje się odmieniony. To już nie ten sam starszy, niedowidzący doktor, którego rano spotkałem w centrum krwiodawstwa. Twarz mu się wygładza, rysy wyostrzają. Jakby miał znów zaczynać operację. Tyle że zamiast skalpela operuje pionami. W głowie wyobraża sobie całą kampanię na stupolowej planszy. I jak kilkanaście lat temu bez okularów zdaje się zszywać naczynia nicią cieńszą od włosa.

Zaczynam białymi. Pierwszy raz w życiu na stupolowej warcabnicy. Wiem, że nie wygram, choć w odróżnieniu od przeciwnika widzę doskonale, co się dzieje. Ale nie o to w tej grze chodzi.

Tak się nie zaczyna

- Ale ciekawe, zobaczmy, jak to dalej pójdzie - komentuje, gdy ruszam do przodu skrajnym pionem. Już wiem, że ideą jest zdobywanie środka.

Marzył o weterynarii. Jako rodzony zakopiańczyk nie widział dla siebie innej szkoły jak popularne technikum weterynaryjne w Nowym Targu. Jednak, gdy wydaje się, że kolejność jest odwrotna - on wylądował na medycynie. Nie dostał się na studia weterynaryjne. Za duża konkurencja była. Pomyślał więc o studiach, które będą podobne. Okazało się, że łatwiej było dostać się do Wojskowej Akademii Medycznej w Łodzi. Przyjęli. Studia łatwe nie były, bo wszystko odbywało się w wojskowym reżimie. Pierwsze dwa lata w polowym mundurze, bez cywilnych ciuchów i w rygorze, jakiemu było poddawane „młode wojsko." Prócz nauki anatomii i medycznych terminów służba wartownicza czy poligony. Daje radę.

- Miało to i dobre strony, bo w tamtych czasach najnowocześniejszy sprzęt był w wojsku, łatwiej było specjalizację zrobić - zauważa. - Ale trudno było mi zaakceptować wojskowy styl życia. Miałem już 23 lata, nie mogłem się z pewnymi rzeczami pogodzić, jak choćby z metodą kija i marchewki. Gdy raz się wściekłem i powiedziałem, że jestem już na to za stary, to na przysługującą przepustkę już nie pojechałem.

Denerwowało go, że w wojsku jedyną motywacją było nie podpaść przełożonym. Po studiach ze stopniem podporucznika musiał powalczyć, by nie trafić do jednostki zakopanej gdzieś w środku lasu. Staż zrobił w Ełku, Warszawie i Zakopanem, gdzie trafił na położnictwo i pediatrię. Liczył, że przeniosą go do ośrodka dla biathlonistów do Kir. Był 1991 rok. Okazało się, że kolega miał większe plecy i on się dostał na Podhale, a Stanisław Rokicki - na Mazury, w okolicach Pisza.

- Fajna jednostka była, nad jeziorkiem, w dawnej, głównej siedzibie Goeringa. Bunkry ogrodzone kolczastym drutem - wspomina.

Jak to w wojsku - działo się. Ktoś się pobił, coś wybuchło i porozrywało ścięgna w rękach. Jako chirurg na nudę nie narzekał. Podobało mu się, bo lubił wędkować, kochał las i jeziora. Żonie już mniej to pasowało - sprowadziła się po półtora roku. Z płaczem.

To jest błąd

- i to bardzo duży, bo jak ruszę tu, to musi pan bić **- tłumaczy, zabierając mi w jednym ruchu trzy piony, tracąc przy tym tylko jeden.**

W wojsku służył do 1996 roku. Odszedł z powodu złego stanu zdrowia i chęci powrotu w rodzinne strony. Jednak przed tym trafił do Krynicy, gdzie był ordynatorem oddziału urologicznego w wojskowym szpitalu uzdrowiskowym. Jak się śmieje - jego głównym zadaniem była gra w szachy z kuracjuszami. Nie bardzo mu to się podobało. Chciał operować. Choć robił specjalizację w szpitalu cywilnym, to i tak co chwilę wydzwaniali za nim - oczywiście chodziło o kolejną partyjkę.

W końcu udało mu się wziąć rozbrat z mundurem, kiedy był w stopniu kapitana. Majora miał dostać już wkrótce, ale nie chciał czekać, bał się, że zwiąże go to z wojskiem na dłużej. Jednak zamiast na Podhale wrócił do szpitala w Piszu. Tam spędził pięć lat, pracując w cywilnym szpitalu. Skończył drugi stopień specjalizacji, wybudował dom, zaczął normalne życie.

Życie cywila w Piszu wspomina jako dobry czas. W szpitalu dużo się nauczył, w sumie w niewielkim zespole bardzo dużo operowali. - Ale zaczęły się kłopoty w rodzinie. Rozchorowała się teściowa, teść, moja mama. Zdecydowaliśmy się wrócić, dom sprzedaliśmy. I nastąpił taki chichot losu - zauważa. - Myśmy wrócili, a oni wszyscy poumierali...

Najpierw trafił do szpitala w Rabce. Po roku ówczesny dyrektor zaproponował mu miejsce w nowotarskim szpitalu, gdzie został zastępcą ordynatora. Pracował do 2009 roku, aż zdrowie odmówiło posłuszeństwa.

Trzeba się zastanowić, co zrobi przeciwnik

- bo ruch dla samego ruszania skazuje nas z góry na przegraną. Warto poddać bicie, żeby zbić więcej - zauważa z triumfem w ledwie widzącym oku.

Zaczęły się powikłania cukrzycy, a właściwie zbiegu różnych chorób. Jeszcze na studiach cierpiał na chorobę na Gravesa-Basedowa. Przeciwciała tarczycy zaatakowały trzustkę. - Poza tym moje nerwy funkcjonują jak przewody elektryczne bez izolacji - wyjaśnia.

Największym ciosem okazała się utrata wzroku. Nagle, w ciągu dwóch dni. - W jeden dzień wstałem, papieroska zapaliłem, kawkę wypiłem. Miałem jakieś zamglone oczy, przetarłem, przeszło. Na drugi dzień to samo - przetarłem oczy, ale już wzrok nie wrócił - dodaje cicho, jakby spoglądając w niewidoczną dal.

Ciężko było się z tym pogodzić. - Przez pięć lat co noc śniło mi się, że operuję pacjentów albo siebie. Praca była moim życiem. Byłem człowiekiem szczęśliwym, bo robiłem to, co mnie bardzo kręciło. Nie chodziłem do pracy „na pańszczyznę". I nagle wszystko się skończyło - mówi, a w głosie czuć jakby już dawno zapomniany żal do świata.

Gdy się zastanawia, przyznaje, że były wcześniejsze objawy mogące sugerować, co się stanie, ale pozostawała kwestia kiedy i jakie powikłania ta choroba przyniesie. Ale objawów, które sugerowałyby, że coś tak dramatycznego go spotka, nie zauważał. Przecież, gdy operował nićmi cieńszymi od włosa, nie używał okularów, a młodsi koledzy operowali przez lupę.

A potem przyszło - jak sam określa - pasmo Golgoty. Diagnostyka, jeden szpital, drugi. Diagnozy. Z perspektywy czasu widzi, że była szansa, ale wówczas był inny stan wiedzy. - A ja byłem zbyt głupi, by wpaść na tego typu rzeczy - tłumaczy się. - Trochę przyklapnięty zdałem się na wiedzę kolegów. A ona na tamte czasy taka była, a nie inna. Starając się zapobiec postępom niedowidzenia, zastosowano laseroterapię, usuwając fragmenty wybujałych naczyń w siatkówce, przy okazji wypalając receptory samej siatkówki.

Dziś wie, że nie powinien decydować się na leczenie zachowawcze, tylko od razu przeszczep trzustki. Ten wraz z przeszczepem nerek zrobił dopiero po trzech latach.

Trzeba się zasłonić

- by zablokować atak przeciwnika **- zauważa mimochodem, widząc moje tyły na warcabnicy.**

- To był trudny okres - potwierdza. - Przestawić się zdrowemu człowiekowi na drugą stronę jest bardzo ciężko. Nie mogę narzekać, cała rodzina mnie wspierała. Może dzięki temu - dramatycznie powiem - żyję. Miałem taki moment, że chciałem zakończyć swoje życie. Ale nie miałem szans nawet dopełznąć do lodówki. W związku z chorobami mięśni nie byłem w stanie siedzieć, wstać z łóżka. Jak spadłem, to leżałem na podłodze i czekałem, aż ktoś przyjdzie.

W końcu się zbuntował. Sam zaczął modyfikować leczenie. Dzwonił do specjalistów, którzy mogliby coś doradzić. Przecież nie mógł szukać rozwiązania w książkach, bo nie mógł czytać, a gdy ktoś mu czytał, to nie potrafił się wystarczająco skupić. Poradził się kilku specjalistów włącznie z krajowym konsultantem do spraw nefrologii. - Zapytałem go, czy to ja mam rację, czy może jest to histeryczne podejście do tematu zdesperowanego człowieka. Powiedział: doktorze, ale to doktor ma rację. I postawiłem na swoim, doprowadziłem do przeszczepu. I - przyznaje - potem świat się zmienił.

Z wyjątkiem wzroku, bo tego, co zostało zniszczone, nie udało się już zregenerować. Być może, gdyby przeszczep zrobić wcześniej, wszystko potoczyłoby się inaczej. Pozostaje mu jednak przyznać, że taki był wówczas stan wiedzy lekarzy. I tego już nie cofnie.

Trzeba się wystrzegać wymiany

- gdy już mamy przewagę **- zauważa, kończąc dzieło pogromu na planszy.**

Gdy stanął trochę na nogi, wybrał się do podwarszawskich Lasek na szkolenie przystosowawcze do życia. Pomyślał, że zobaczy, jak to inni robią, może da się jakoś żyć. Spotkał niemal cały przekrój społeczeństwa, ludzi - w wieku od 18 do 65 lat. W większości młodych. Zobaczył, że radzą sobie w życiu. Były wykłady psychologów, nauka obsługi komputera, pomoce, dzięki którym można funkcjonować - od różnych czytaków po kamery i lupy. Zaprzyjaźnili się i mimo że minęło niemal dziesięć lat, wciąż utrzymują kontakt i nawzajem sobie pomagają.

Gdy już obracał się w tym środowisku, poznawał kolejnych niezwykłych ludzi. Między innymi Krzyśka. Właśnie to on zaraził go grą w warcaby stupolowe. - Wybitny warcabista, młody chłopak, ale życie go przytłoczyło. Już nie żyje - ucina cicho.

Zaczął pisać artykuły na temat zdrowia do czasopisma dla niewidomych. Po pewnym czasie zaproponowano mu wygłaszanie weekendowych wykładów w ramach warsztatów zdrowotnych w Laskach. Zgodził się chętnie. Po dwóch latach dostał propozycję objęcia funkcji kierownika działu rehabilitacyjno-leczniczego. Po roku wrócił do domu. I tu dostał propozycję pracy lekarza w centrum krwiodawstwa. Bada ciśnienie, osłuchuje płuca, robi cały niezbędny wywiad. A na koniec odsyła do wampirzyc, jak określa pielęgniarki w pomieszczeniu obok.

Mieszka na Kokoszkowie, w uroczym domu z bali, który zbudował w miejsce tego, w którym niegdyś mieszkali teściowie. Dom, o jakim marzył od dzieciństwa.

◆

Nasza partia powoli dobiega końca. Przegrywam z kretesem. Zostają mi jakieś niedobitki pionów, a doktor Rokicki dochodzi do damki. Na koniec ostatnia nauka. Podkłada swój atut do bicia. Jestem zdziwiony. Traci damę! Z miną triumfu biję. I w następnym ruchu doktor jednym posunięciem bije moje ostatnie trzy piony.

Wydaje się, że bez wzroku nie ma życia. A jednak utrata atutu nie musi oznaczać przegranej.

Tekst i fot.: **Józef Figura**

Stanisław Rokicki, chirurg ze specjalizacją II stopnia, niemal całkowicie stracił wzrok. I wówczas jego pasją stały się warcaby stupolowe.

eprasa.pl dc02a8ce6a

Paryżanka i góralka

Barbara Caillot swoje miejsce na ziemi znalazła w Kościelisku. Chłonie tatrzańskie pejzaże i dobrą energię pozostawioną tu przez jej dziadków - Adama i Jadwigę Czartoryskich.

Barbara ze swoimi ukochanymi dziadkami – Jadwigą i Adamem Czartoryskimi.

Kiedy jeszcze mieszkała we Francji, przyjeżdżała na Podhale w każde wakacje. - Pokonywaliśmy samochodem z rodzicami i siostrami 1700 kilometrów i przenosiłam się w inny, cudowny świat. Uwielbiałam Tatry, górali, tutejsze tradycje, kulturę. Dziadkowie zabierali mnie na wycieczki w góry, bawiłam się z miejscowymi dziećmi. Pasłam z nimi krowy, pomagałam przy sianie. Nawet mówiłam gwarą - wspomina Barbara Caillot, która najpierw zostawiła Paryż dla Warszawy, a potem swoje miejsce na ziemi znalazła w Kościelisku. - Już w dzieciństwie znałam tu każdy potok, chodziłam na grzyby. Moim ulubionym miejscem była Mała Łąka. Kiedy wracałam do Paryża, przez cały rok tęskniłam za dziadkami, ich domem, Tatrami. Nigdy nie czułam się tu obco, to zawsze był mój dom - podkreśla.

Na Giewont się patrzy

W Paryżu studiowała dziennikarstwo. Przez lata zajmowała się wychowaniem czwórki swoich dzieci. Dużo czasu spędzała też w podróżach. Nadal lubi poznawać obce kultury, egzotyczne miejsca. Omija szerokim łukiem pięciogwiazdkowe hotele, woli wędrować z plecakiem i być bliżej rdzennych mieszkańców. Z tą pasją wiąże się kolejna - fotografia. Efekty mogli poznać także Podhalanie, Barbara Caillot ilustrowała bowiem imponującą pozycję wydaną przez Tatrzański Park Narodowy - „Czary góralskie". Artystyczne fotografie z książki były pokazywane także kilka razy na wystawach w różnych miejscach Polski.

Na Podhalu jest znana przede wszystkim jako współautorka książki „Na Giewont się patrzy" (razem z Aleksandrą Karkowską). Obydwie panie swoim ciepłem i urokiem skradły serca górali, którzy opowiedzieli im swoje historie. Tak powstały także kolejne książki „Marsz, marsz, Batory" czy „Foto z misiem" autorstwa tego samego duetu. Razem prowadzą Oficynę Wydawniczą Oryginały.

Od trzech lat Barbara mieszka w domu w Kościelisku, pełnym śladów po ukochanych dziadkach. Z dzikim ogrodem i roztaczającą się wkoło dobrą energią, Granicę ogrodu wyznacza potok Małołączniak. Kosodrzewina i jarzębina zagląda do okien, jesienią wystarczy przekroczyć próg, by znaleźć rydza do jajecznicy. Codziennie syci oczy widokiem Giewontu. Lubi tu pracować i odpoczywać. Tu rodzą się pomysły na kolejne książki.

Dom w Kościelisku to było spełnienie marzeń Jadwigi i Adama Czartoryskich. Wybudowali go w latach 70. ubiegłego wieku, dopiero, kiedy przeszli na emeryturę.

Jak dziadkowie stali się „góralami"

Ten dom w Kościelisku to było spełnienie marzeń jej dziadków. Wybudowali go w latach 70. ubiegłego wieku, dopiero, kiedy przeszli na emeryturę. Mowa o Adamie i Jadwidze Czartoryskich, którzy przeprowadzili się tu z Poznania. - Nie było drogi, telefonu. W nocy, trzeba było wstawać, żeby napalić w piecu - opowiada Barbara. - Ale moi dziadkowie nigdy nie narzekali, byli tu szczęśliwi - podkreśla. Szybko zżyli się z góralskimi sąsiadami, polubili. Nawzajem sobie pomagali. - Babunia, która oprócz studiów ekonomicznych skończyła szkołę pielęgniarską, dawała zastrzyki miejscowym ludziom. Dziadunio godzinami rozmawiał z góralami.

Ród jej dziadka Adama Czartoryskiego wywodzi się od wielkiego księcia litewskiego Giedymina, dziada Władysława Jagiełły. „Babunia" Jadwiga była córką hrabiego Adama Stadnickiego, który miał m.in. majątki w Szczawnicy i Nawojowej, a także zamek w czeskich Morawach.

- Moi dziadkowie i rodzice wpajali mi skromność, nie wolno było nikomu wynosić się nad innych - podkreśla Barbara. Trzeba było długo ją namawiać, by opowiedziała o swoich arystokratycznych korzeniach. - Jesteśmy normalnymi ludźmi z krwi i kości, nie staramy się wyróżniać. Od dawna nie używamy tytułów - mówi. - Komuna zabrała nam majątki, nasze wielodzietne rodziny zostały bez niczego, a do tego przez lata arystokratyczne nazwisko blokowało drogę do jakiejkolwiek kariery - przypomina.

Ojciec Barbary był francuskim dyplomatą, który pracował w Warszawie. Jej mama - córka Jadwigi i Adama Czartoryskich - znała dobrze francuski. W czasie studiów jako tłumaczka dorabiała na Targach Poznańskich i tam właśnie poznała przyszłego męża, z którym wyjechała z Polski. W Paryżu urodziły się ich trzy córki.

Nie mieć, ale być

Dziadkowie - Adam i Jadwiga Czartoryscy - byli bardzo ważni w życiu Barbary. Zdążyła ich dobrze poznać, bo żyli ponad 90 lat. Spędzała z nimi każde wakacje. By zachować pamięć o nich, ich wspomnienia - poświęciła im wzruszającą książkę, bogato ilustrowaną rodzinnymi fotografiami, pełną szczegółów z ich codziennego życia. Stworzyła obraz ludzi, dla których ważny był patriotyzm, pomaganie innym, uczciwość, prawdomówność, religijność.

- Po każdym pobycie u dziadków wydawało mi się, że jestem lepszym człowiekiem - mówi Barbara Caillot. - Stracili majątki, resztki kosztowności musieli sprzedać, żeby przetrwać. Praktycznie nie mieli nic. Nie mam żadnych pamiątek po nich, prócz fotografii. Dostałam jednak coś więcej niż rzeczy materialne - podkreśla. - Od dziadków nauczyłam się, że można mieć dużo, a potem nie mieć nic. Jestem z tym pogodzona - podkreśla. O wiele ważniejsze są wartości wyniesione z domu, ich nikt nie odbierze.

Kwaterunek z milicjantem

Gdy Jadwiga i Adam Czartoryscy w 1937 r. wzięli ślub, dostali majątek w Głuszynie pod Poznaniem. Trzy folwarki i las. 1200 hektarów ornej ziemi i 1500 hektarów lasu. Ich szczęście nie trwało jednak długo. Rok 1939 zaczął się wprawdzie od narodzin pierwszego dziecka, ale potem nastała wojenna rzeczywistość - tułaczka, konspiracja. Do majątku w Głuszynie nigdy już nie wrócili. Wszystko zabrała im komuna.

W czasie okupacji działali w Armii Krajowej. Mieszkali wtedy w Szczawnicy. Pomagali też miejscowym. Po 1945 r. znaleźli mieszkanie w Poznaniu.

– Jesteśmy normalnymi ludźmi z krwi i kości, nie staramy się wyróżniać. Od dawna nie używamy tytułów – mówi Barbara Caillot, którą długo trzeba było namawiać, by opowiedziała o swoich arystokratycznych korzeniach.

eprasa.pl dc02a8ce6a

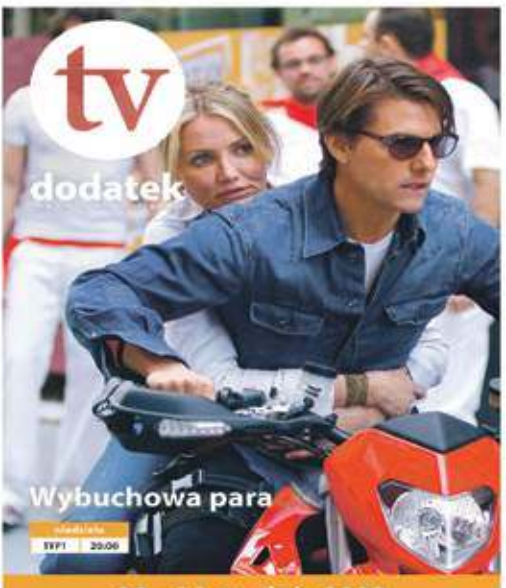

23 – 29 grudnia 2022

Piątek

00:25 TVP1 **Witamy na Hawajach**

komedia romantyczna, USA, 2015

Amerykański specjalista w dziedzinie uzbrojenia, Brian Gilcrest, nadzoruje przygotowania do wysłania w kosmos najnowszego modelu satelity szpiegowskiego. Kosztowna inwestycja jest finansowana przez multimilionera Carsona Welcha, któremu zależy na jak najszybszym wprowadzeniu jej w życie. Brian przybywa do bazy wojskowej na Hawajach, aby w imieniu bogacza uczestniczyć w negocjacjach z miejscową ludnością i dopilnować finalizacji drogiego projektu. Wojskowy próbuje nie tylko wypełnić zadanie, które zlecił mu Welch...

Sobota

21:00 TVP2 **Świąteczne przeznaczenie**

film obyczajowy, USA, 2018

Zbliża się Boże Narodzenie. Paula (Kimberley Sustad) nie jest pewna uczuć do swojego narzeczonego, Daniela (Giles Panton), jednak decyduje się przyjąć jego oświadczyny. W tym czasie ciotka (Kathie Lee Gifford) zaprasza ją na święta do swojego domu na wsi. Podczas jednej z wycieczek Paula poznaje Gery'ego (Paul Campbell), przystojnego właściciela niewielkiego pensjonatu. Gdy pogoda się psuje, kobieta jest zmuszona pozostać w gospodzie na dłużej. Razem z nowym znajomym obchodzi święta, a z czasem zakochuje się w nim z wzajemnością.

Niedziela

22:15 TVN **Miss agent II: Uzbrojona i urocza**

komedia sensacyjna, USA, 2005

Pracująca w FBI Gracie Hart (Sandra Bullock) zdobyła sławę dzięki profesjonalnie przeprowadzonej akcji podczas wyborów Miss USA. Przyniosło jej to więcej szkód niż korzyści. Jako tajna agentka nie ma raczej szans na kolejne sukcesy, ponieważ jest wszędzie rozpoznawalna. Musi wybrać między wykonywaniem typowej pracy biurowej a przyjęciem roli osoby promującej pozytywny wizerunek FBI, czym może przynieść jakieś korzyści ze względu na swoją niesłabnącą popularność. Gracie wybiera tę drugą opcję. Na pewien czas musi zapomnieć o tym, kim była.

Poniedziałek

20:00 POLSAT **Exodus: Bogowie i królowie**

dramat przygodowy, Hiszpania, Wielka Brytania, USA, 2014

Egipt, XIII wiek p.n.e. Mojżesz i Ramzes dorastali razem niczym rodzeni bracia - synowie faraona Setiego. Przed bitwą z Hetytami wieszczka przepowiada, że wojownik, który na polu walki wykaże się męstwem, dokona w przyszłości wielkich rzeczy. Podczas zaciętego starcia Mojżesz ratuje życie przybranego brata, czym ściąga na siebie jego zawiść. Gdy faraon Seti umiera, tron dziedziczy Ramzes. Pewnego dnia Mojżesz, jako doradca władcy, odwiedza miasto Pithom zamieszkane przez zniewolonych Hebrajczyków. Członkowie starszyzny zdradzają mu prawdę.

Wtorek

21:35 TVN **Dary anioła: Miasto kości**

dramat przygodowy, Kanada, Niemcy, USA, 2013

Nowy Jork, czasy współczesne. Nastoletnia Clary Fray odkrywa, że należy do tajnej kasty Nocnych Łowców, pół aniołów, pół ludzi, toczących odwieczną walkę z siłami zła. Gdy w niejasnych okolicznościach znika matka dziewczyny, Jocelyn (Lena Headey), zrozpaczona Clary próbuje ją odnaleźć. Dołącza do grupy Nocnych Łowców, gdzie trafia pod opiekę doświadczonego Hodge'a Starkweathera (Jared Harris), który zajmuje się także edukacją Jace'a (Jamie Campbell Bower), Aleca i Isabelle (Jemima West). Dziewczyna i jej towarzysze przenoszą się do alternatywnej rzeczywistości.

Środa

20:00 POLSAT **New York Taxi**

komedia sensacyjna, Francja, USA, 2004

Belle Williams (Queen Latifah) uwielbia szybką jazdę i sportowe samochody. Marzy o tym, aby zostać kierowcą rajdowym. Tymczasem właśnie udało jej się uzyskać licencję na prowadzenie taksówki i zamierza wyjechać na ulice Nowego Jorku swoim mocno podrasowanym i wypieszczonym samochodem. Los chce, że jedną z pierwszych osób, która wsiada do jej taksówki jest policjant Andy Washburn (Jimmy Fallon). Mężczyzna jest życiowym nieudacznikiem. Niedawno zawalił poważne zadanie, za co został zdegradowany.

Czwartek

22:40 TVN **Całe szczęście**

komedia romantyczna, Polska, 2019

Wdowiec Robert Turski, muzyk grający na trójkącie w orkiestrze symfonicznej, prowadzi spokojne życie w nadmorskiej miejscowości na Kaszubach. Po śmierci żony poświęca się pracy i samotnemu wychowywaniu dziesięcioletniego syna Filipa, a w wolnym czasie remontuje stary kuter. Pewnego dnia stateczny mężczyzna poznaje gwiazdę mediów społecznościowych i portali plotkarskich Martę Potocką. Celebrytka wydaje się jego zupełnym przeciwieństwem. Przebojowa oraz pełna energii kobieta jest znaną miłośniczką fitness i ekspertką z zakresu coachingu.

piątek 23 grudnia

TVP 1

05:15 **Przysięga** - serial
06:05 **Wspaniałe stulecie** - serial kostiumowy
07:00 **Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze**
07:30 **Agape** - magazyn
08:00 **Wiadomości**
08:10 **Pogoda poranna**
08:15 **Kwadrans polityczny**
08:35 **Ranczo** - serial
09:35 **Komisarz Alex** - serial kryminalny
10:35 **Ojciec Mateusz** - serial kryminalny
11:25 **Kasta** - serial paradokumentalny
12:00 **Wiadomości**
12:10 **Agrobiznes**
12:30 **Agropogoda** - magazyn
12:35 **Magazyn Rolniczy**
12:50 **Opowieści o kolędach**
14:00 **Wspaniałe stulecie**
15:00 **Wiadomości**
15:20 **Alarm!** - magazyn

TELETURNIEJ

15:35 **Gra słów. Krzyżówka** - teleturniej
16:05 **Przysięga** - serial obyczajowy
17:00 **Teleexpress**
17:15 **Jaka to melodia?** - teleturniej muzyczny
17:55 **Klan** - telenowela
18:20 **Korona królów** - telenowela historyczna
19:00 **Jeden z dziesięciu**
19:30 **Wiadomości**
20:15 **Alarm!** - magazyn
20:35 **Ojciec Mateusz** - serial kryminalny
21:25 **Kulisy serialu Na sygnale** - felieton
21:40 **Na sygnale** - serial fabularyzowany
22:15 **Miś** - komedia
00:25 **Witamy na Hawajach** - komedia

TVP 2

04:55 **Na sygnale** - serial fabularyzowany
05:30 **M jak miłość** - serial
06:20 **Anna Dymna - spotkajmy się**
06:55 **Rodzinka.pl** - serial komediowy
07:30 **Pytanie na śniadanie**
10:35 **Panorama**
10:45 **Pytanie na śniadanie**
11:15 **Zacznij od zdrowia** - magazyn
11:45 **Sylwester Marzeń z Dwójką** - kulisy
11:50 **Dla niesłyszących - Barwy szczęścia** - serial obyczajowy
12:30 **Koło fortuny** - teleturniej
13:10 **Sylwester Marzeń** Dwójką - kulisy
13:15 **Zranione ptaki** - serial obyczajowy
14:05 **Va Banque** - teleturniej
14:35 **Na sygnale** - serial fabularyzowany

SERIAL KRYMINALNY

15:10 **Wydział kryminalny** - serial kryminalny
15:50 **Przepis dnia**
16:00 **Koło fortuny** - teleturniej
16:35 **Familiada** - teleturniej
17:15 **Zakazany owoc**
18:00 **Panorama**
18:20 **Va Banque** - teleturniej
18:45 **Zranione ptaki** - serial
19:30 **Barwy szczęścia** - serial
20:00 **Przepis dnia**
20:10 **Barwy szczęścia** - serial obyczajowy
20:50 **Program rozrywkowy**
00:10 **Kino relaks** - Podróż na sto stóp - komedia
02:25 **Empire State: Ryzykowna gra** - film akcji, prod. USA, 2013
04:10 **Rozstanie po włosku** - film obyczajowy
05:45 **Zakończenie**

TVN

05:50 **Uwaga!** - magazyn
06:10 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
07:05 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
08:00 **Dzień Dobry TVN** - magazyn
11:40 **Doradca smaku**
11:50 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
12:55 **Tajemnice miłości**
14:00 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
16:10 **Święta z Gesslerami**
17:55 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
19:00 **Fakty**
19:30 **Sport**
19:40 **Pogoda**
19:50 **Uwaga!** - magazyn
20:00 **Listy do M.** - film komedia, Polska, 2011, reż. Mitja Okorn, wyk. Maciej Stuhr, Roma Gąsiorowska, Tomasz Karolak

FILM PRZYGODOWY

22:30 **Everest** - film przygodowy, Islandia, USA, Wielka Brytania, 2015, reż. Baltasar Kormákur, wyk. Jason Clarke, Josh Brolin, Jake Gyllenhaal, John Hawkes, Robin Wright, Emily Watson, Keira Knightley, Sam Worthington
01:00 **W doborowym towarzystwie** - film komedia, USA, 2004, reż. Paul Weitz, wyk. Topher Grace, Scarlett Johansson, Marg Helgenberger, David Paymer, Clark Gregg, Philip Baker Hall, Selma Blair, Malcolm Mc Dowell Dennis Quaid
03:20 **Kuba Wojewódzki**
04:25 **Uwaga!** - magazyn
04:45 **Zamieszkać na plaży**

POLSAT

06:00 **Nowy dzień z Polsat News**
08:40 **Malanowski i Partnerzy** - serial obyczajowy prod. Polska
09:40 **Sekrety rodziny**
10:40 **Dlaczego ja?**
11:40 **Gliniarze**
12:50 **Wydarzenia**
13:20 **Interwencja**
13:40 **Trudne sprawy**
14:40 **Dlaczego ja?**
15:50 **Wydarzenia**
16:10 **Pogoda**
16:15 **Interwencja** - magazyn
16:30 **Na ratunek 112**
17:00 **Gliniarze**
18:00 **Pierwsza miłość** - serial obyczajowy prod. Polska
18:50 **Wydarzenia**
19:25 **Gość wydarzeń**
19:45 **Sport**
19:55 **Pogoda**

FILM AKCJI

20:00 **Wkręceni 2** Bohaterowie znani z pierwszej części filmu - z Szyją i Fikołem na czele - ruszą na podbój stolicy i polskiego show biznesu. Po ostatnich przygodach na prowincji przyjaciele rozstali się i rozjechali po świecie. W rodzinnym mieście pozostał jedynie Szyja, czyli Tomek Zarówny - jak zawsze posłuszny swojej ukochanej żonie. I to właśnie on wpada tym razem w kłopoty.
22:05 **Han Solo: Gwiezdne wojny** - historie
01:05 **Witajcie w dżungli**
03:35 **Świat według Kiepskich**
04:40 **Disco Gramy**
05:25 **Telezakupy TV Okazje**

TVP Kultura

07:05 **Informacje kulturalne** - informator kulturalny
07:35 **Co dalej?** - program publicystyczny
08:10 **Kulig** - program rozrywkowy
08:55 **U Pana Boga za miedzą** - komedia, reż. Jacek Bromski, wyk. Andrzej Zaborski, Krzysztof Dzierma, Agnieszka Kotlarska, Grzegorz Heromiński, Emilian Kamiński, Wojciech Solarz, Ryszard Doliński
11:00 **Janosik** - serial
12:15 **Podróż sentymentalna** - film dokumentalny
13:15 **Informacje kulturalne**
13:45 **Franciszek, kuglarz boży** - dramat
15:20 **Biblijne zoo** - film dokumentalny, prod. Niemcy, 2016, reż. Katharina Waisburd
16:35 **Sanditon** - serial
17:35 **Res Poloniae**

FILM OBYCZAJOWY

18:10 **Był sobie pies** - film obyczajowy, prod. USA, 2017, reż. Lasse Hallström
20:00 **Wieczór kinomana** - Wstęp do filmu
20:05 **Wieczór kinomana** - Kafarnaum - dramat
22:20 **Informacje kulturalne**
22:45 **Hiszpańskie lata Avy Gardner** - film dokumentalny, prod. Francja, 2017, reż. Sergio G. Mondelo
23:50 **Teraz animacje!** - Drzewo - film
00:05 **Teraz animacje!** - Siostra - film animowany
00:20 **Czwartkowy klub filmowy** - Samuraj i kowboje - western
02:30 **Informacje kulturalne**
02:55 **Mali bohaterowie** - film dokumentalny

TV Puls

06:00 **Kobra - oddział specjalny**
08:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy prod. Polska
10:00 **Prawdziwe motywy** - serial kryminalny
11:00 **Rodzinny interes** - serial obyczajowy
13:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy
14:00 **Rodzinny interes** - serial obyczajowy
15:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy
16:00 **Prawdziwe motywy** - serial kryminalny
18:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy
20:00 **Rocky**
22:35 **Kod 211**
00:15 **Iluzja 2**

SERIAL OBYCZAJOWY

02:55 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy Prowadzenie lombardu to zajęcie ciekawe, momentami ekscytujące, ale często i niebezpieczne. Bohaterami serialu są: właściciel Kazimierz Barski, jego rodzina, pracownicy oraz klienci, którzy pojawiają się w lombardzie z powodu różnych życiowych zawirowań
03:50 **Menu na miarę** - program kulinarny
04:30 **Z archiwum policji** - serial dokumentalny
04:55 **Dyżur** - serial dokumentalny

TVN 7

04:50 **Szkoła**
06:45 **40 kontra 20**
07:45 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
10:50 **Tajemnice miłości**
11:50 **Rozwód. Walka o wszystko**
12:50 **Szpital** - program obyczajowy
13:55 **Rozwód. Walka o wszystko**
14:55 **Opowieści małżeńskie**
15:55 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
16:55 **Zagadki losu**
17:55 **Niebezpieczne związki**
18:30 **Młodość na zamówienie** - program rozrywkowy
19:00 **Ukryta prawda** - program obyczajowy prod. Polska
20:00 **40 kontra 20**

MUSICAL

21:00 **Mamma mia** - film musical, USA, Niemcy, Wielka Brytania, 2008, reż. Phyllida Lloyd Christine Baranski, wyk. Meryl Streep, Pierce Brosnan, Colin Firth, Stellan Skarsgard, Julie Walters, Dominic Cooper, Amanda Seyfried
23:25 **47 roninów** - film przygodowy, Wielka Brytania, USA, Węgry, Japonia, 2013, reż. Carl Rinsch, wyk. Keanu Reeves, Hiroyuki Sanada, Tadanobu Asano
01:50 **Kamerdyner** - film obyczajowy, Polska, 2018, reż. Filip Bajon, wyk. Janusz Gajos, Anna Radwan, Sebastian Fabijański, Marianna Żydek

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu **08:00** Nasz Nowy Dom **09:00** Pierwsza miłość **09:50** Kocham. Przepraszam. Dziękuję **10:50** Hardkorowy lombard **11:55** Galileo **13:55** STOP Drogówka **16:00** Policjantki i Policjanci **17:00** Łowcy Skarbów.Kto da więcej **19:00** Policjantki i Policjanci **20:00** Gwiazdy Kabaretu **22:00** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny **00:05** Agent i pół - USA, 2016, reż. Thurber Rawson Marshall, wyk. Bateman Jason, Dwayne Johnson, Hansen Ryan, Hart Kevin, Nicolet Danielle, Paul Aaron, Ryan Amy Gwiazda komedii Kevin Hart („Ride Along") w roli Calvina, łagodnego księgowego, który czasy licealnej świetności ma już dawno za sobą.

TV Trwam

12:20 Ziemia Obiecana **13:00** Filmowe życiorysy **13:30** Msza święta z Jasnej Góry **14:20** 100 cudownych miejsc na świecie **14:30** Zrozumieć Antycywilizacje **14:55** Adwent na serio **15:00** Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia Koronką do Bożego Miłosierdzia **15:20** Mocni w Wierze **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Informacje dnia **16:10** Siódmy Sakrament **16:35** Muzyczne chwile **16:40** Prosto o gospodarce **17:00** Z Zacisza na Syberię **17:30** Geopolityka **17:55** Poczet Wielkich Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Informacje dnia **18:15** Westerplatte Młodych **18:55** Drzewo Jessego z Offczarkiem **19:00** Warto zauważyć... w mijającym tygodniu **19:30** Brat Franciszek **20:00** Informacje dnia **20:20** Różaniec **20:50** Myśląc Ojczyzna **21:00** Apel Jasnogórski

eprasa.pl dc02a8ce6a

sobota 24 grudnia

TVP 1

07:00 **Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej**
07:35 **Z pamięci** - felieton
07:45 **Wielkie kolędowanie**
12:00 **Wigilia z Lubiczami**
12:35 **Wielkie kolędowanie**
17:00 **Teleexpress**
17:15 **Pogoda**
17:35 **Chwała na wysokości, a pokój na ziemi**
18:55 **Wiadomości**
19:20 **Słowo bpa Andrzeja Czai na Boże Narodzenie**
19:30 **Uroczysta pasterka z Watykanu z udziałem papieża Franciszka „Gdy śliczna Panna syna kołysała..."** - koncert kolęd z Bazyliki Archikatedralnej we Fromborku
23:10 **Gwiazdy kolędują w Zakopanem** - koncert
23:55 **Pasterka z kościoła**

KOMEDIA

01:50 **Kogel - Mogel** - komedia, reż. Roman Załuski
Po egzaminach wstępnych na wydział pedagogiki Katarzyna wraca do rodzinnej wsi. Tu czeka ją niespodzianka - rodzina bez jej wiedzy rozpoczęła przygotowania do zaręczyn z bogatym sąsiadem, Kolasą.
03:45 **Noc Świętego Mikołaja** - film TVP, reż. Janusz Kondratiuk, wyk. Zbigniew Buczkowski
04:50 **Z pamięci** - felieton prod. Polska
04:55 **Zakończenie**

TVP 2

06:20 **Pomocnik Świętego Mikołaja i magiczne płatki śniegu** - film fabularny
07:55 **Pytanie na śniadanie**
12:15 **Rodzinny ekspres** - Boże Narodzenie, 2022 Ewangelia współcześnie - magazyn
12:55 **Tak to leciało!** - teleturniej muzyczny
14:00 **Familiada** - teleturniej
14:35 **Koło fortuny** - teleturniej
15:15 **Szansa na sukces. Opole, 2023** - widowisko muzyczne
16:20 **Święta pachnące miłością** - film obyczajowy, prod. Wielka Brytania, 2019, reż. Ryan Alexander Dewar, wyk. Dan Jeanotte
17:50 **Dla niesłyszących - Słowo na niedzielę** - Zbawienie - Boży projekt dla Ciebie
18:00 **Panorama**

FILM OBYCZAJOWY

18:30 **Kiedy zakwitną gwiazdy** - film obyczajowy, prod. Kanada, 2018, reż. Christie Will Wolf, wyk. Bethany Joy Lenz, Marcus Rosner, Lauren London
20:00 **M jak miłość** - Wigilia u Mostowiaków - serial obyczajowy TVP, reż. Marcin Krzyształowicz, wyk. Małgorzata Rożniatowska, Krzysztof Tyniec
21:00 **Świąteczne przeznaczenie** - film obyczajowy, prod. USA, 2018
22:40 **Hotel pod szczęśliwą gwiazdą** - film
00:20 **Wymarzone święta** - film obyczajowy
02:00 **Radosne święta** - komedia, prod. Kanada

TVN

05:55 **Uwaga!** - magazyn
06:10 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
07:05 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
08:00 **Dzień Dobry TVN** - magazyn
11:30 **Na Wspólnej Omnibus** - serial, Polska
13:10 **Kung Fu Panda: Święta, święta i Po** - film komedia, USA, 2010, reż. Tim Johnson, wyk. Jack Black, Dustin Hoffman
13:45 **Jack Frost** - film rodzinny, USA, 1998, reż. Troy Miller, wyk. Michael Keaton, Kelly Preston, Joseph Cross, Mark Addy
15:50 **Tarzan: Legenda** - film przygodowy, Kanada, Wielka Brytania
18:00 **Święta z Gesslerami**
19:00 **Fakty**
19:45 **Uwaga!** - magazyn

KOMEDIA

20:00 **Pada Shrek** - film komedia, USA, 2007, reż. Gary Trousdale, wyk. Mike Myers, Eddie Murphy, Cameron Diaz, Antonio Banderas
20:25 **Listy do M. II** - film komedia, Polska, 2015, reż. Maciej Dejczer, wyk. Maciej Stuhr, Roma Gąsiorowska, Tomasz Karolak, Agnieszka Dygant, Piotr Adamczyk, Maciej Zakościelny, Marta Żmuda-Trzebiatowska, Magdalena Lamparska, Agnieszka Wagner, Wojciech Malajkat
22:35 **Miss agent** - film komedia, USA, 2000
00:55 **Przemytnik** - film sensacyjny
03:15 **MasterChef**

POLSAT

06:00 **Nowy dzień z Polsat News**
07:40 **The Christmas Letter**
08:20 **Pierwsza gwiazdka** Pewnego dnia zbiera się na odwagę i ucieka na wolność, by spełnić swe marzenia. Po drodze spotyka uroczą owieczkę Ruth, która przypadkowo odłączyła się od swej trzody, oraz gołębia o wielkich aspiracjach.
10:10 **Ewa gotuje**
10:40 **Świąteczna gorączka**
12:40 **Góralskie kolędowanie**
13:40 **Wielkie Kolędowanie z Polsatem**
15:40 **Golec uOrkiestra Kolędowanie z Janem Pawłem II w Milówce**
16:50 **Wielkie Kolędowanie z Polsatem 2022**
18:50 **Wydarzenia**
19:15 **Prezydenci i Premierzy**

KOMEDIA

20:00 **Kevin sam w domu** Rodzina McAllisterów zamierza spędzić Święta Bożego Narodzenia we Francji. Niestety w dzień wyjazdu omal nie spóźniają się na samolot. W wyniku zamieszania w drodze na lotnisko, zapominają o jednej sprawie.
22:15 **Dlaczego on?** Ned, nadopiekuńczy lecz kochający ojciec, przyjeżdża wraz z żoną ze świąteczną wizytą do córki, która studiuje w college'u.
00:50 **Han Solo: Gwiezdne wojny - historie**
03:35 **Świat według Kiepskich**
04:40 **Disco Gramy**
05:25 **Telezakupy TV Okazje**

TVP Kultura

07:00 **Kulig** - program rozrywkowy, reż. Stanisław Kokesz, wyk. Bogumił Kobiela
07:35 **Kolęda wigilijna** - film muzyczny, reż. Robert Gliński, wyk. Władysław Kowalski, Jan Peszek, Daria Trafankowska, Piotr Kozłowski, Krzysztof Stroiński, Jan Janga-Tomaszewski, Jan Kociniak, Krzysztof Gosztyła, Jan Prochyra, Elżbieta Kępińska
08:50 **Wydarzenie aktualne**
09:15 **Był sobie pies** - film obyczajowy, prod. USA, 2017, reż. Lasse Hallström, wyk. Josh Gad, Dennis Quaid, Peggy Lipton
11:05 **Serialowa nostalgia** - Przygody psa Cywila - serial
11:45 **Przygody psa Cywila** - serial

WESTERN

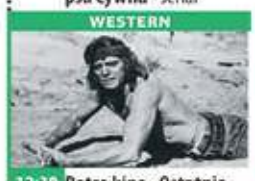

12:30 **Retro kino - Ostatnia walka Apacza** - western
14:05 **Wydarzenie aktualne**
14:35 **Marc** - Antoine Charpentier - A la venue de Noel
15:30 **Dialog o Narodzeniu, reż. Wawrzyniec Kostrzewski**
16:20 **Miłość po południu** - komedia romantyczna
18:40 **Kolędy z Mazowszem** - koncert, reż. Tomasz Knittel
19:30 **Wydarzenie aktualne**
20:00 **Lalka** - film fabularny
22:40 **Kabaret Starszego Pana wieczór smyczkowy** - Skrzypek z kwartetu im. Czastuszkiewicza - program kabaretowy
23:40 **Parasolki z Cherbourga** - film fabularny

TV Puls

06:00 **Castle**
07:00 **Taki jest świat** - program informacyjny
07:45 **Najpiękniejsze baśnie: Dziadek do orzechów**
08:55 **Świąteczna zagadka**
10:40 **Miasteczko Christmas**
12:30 **Krzysiu, gdzie jesteś?**
14:40 **Najpiękniejsze baśnie: Dziewczynka z zapałkami**
15:50 **Królewna Śnieżka**
17:55 **Kopciuszek**
20:00 **Asterix i Obelix: Misja Kleopatra**
22:15 **Książę w Nowym Jorku**
00:50 **Gliniarz z Beverly Hills**
03:00 **Na jedwabnym szlaku**
03:45 **Taki jest świat** - program informacyjny
04:20 **Menu na miarę** - program kulinarny
05:00 **Dyżur** - serial dokumentalny
05:40 **Prawdziwe motywy** - serial kryminalny

SERIAL KRYMINALNY

06:40 **Prawdziwe motywy** - serial kryminalny
07:35 **Mój książę z bajki**
09:40 **Ella zaklęta**
11:35 **Dziadek do orzechów i cztery królestwa**
13:35 **Kopciuszek**
15:40 **Zakonnica w przebraniu**
17:45 **Asterix i Obelix: Misja Kleopatra**
20:00 **Co wiecie o swoich dziadkach?**
22:05 **Teraz albo nigdy**
00:05 **Gliniarz z Beverly Hills 2**
02:35 **Taki jest świat** - program informacyjny
04:00 **Szalone fabryki polskiej muzyki!**
04:30 **Rodzinny interes** - serial obyczajowy

TVN 7

05:05 **Szkoła**
06:05 **Wiza na miłość**
07:10 **Tom i Jerry Show** - animacja animowany
08:05 **Beethoven II** - film rodzinny, USA, 1993, reż. Rod Daniel, wyk. Charles Grodin, Bonnie Hunt, Nichelle Tom, Christopher Castile, Sarah Rose Karr, Debi Mazar, Chris Penn
09:55 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
11:55 **Domek na Święta** - film rodzinny, Kanada, 2019, reż. Jennifer Gibson, wyk. Erica Durance, Robin Dunne, Elva Mai Hoover, Jennifer Gibson
13:45 **Grinch** - film komedia, USA, Francja, Japonia, Chiny, 2018, reż. Yarrow Cheney, Scott Mosier, wyk. Benedict Cumberbatch, Cameron Seely, Rashida Jones, Pharrell Williams

FILM PRZYGODOWY

15:25 **Chiński zodiak** - film przygodowy, Hong Kong, Chiny, 2012, reż. Jackie Chan, wyk. Jackie Chan, Sang-Woo Kwon, Xingtong Yao, Laura Weissbecker, Oliver Platt
17:40 **Listy do M.** - film komedia, Polska, 2011, reż. Mitja Okorn, wyk. Maciej Stuhr, Roma Gąsiorowska, Tomasz Karolak, Agnieszka Dygant, Piotr Adamczyk, Wojciech Malajkat
20:00 **Mamma Mia: Here We Go Again!** - film komedia
22:20 **Fokus** - film sensacyjny, USA, 2015, reż. Glenn Ficarra, John Requa
00:25 **Szczęki Część III** - film sensacyjny
02:25 **Zbrodnia w sąsiedztwie**

TV 4

06:00 Galileo **11:05** Świąteczna podróż **13:00** Agenci. Biuro Detektywistyczne **15:00** Był sobie książę
16:50 Smerfy: Opowieść wigilijna - USA, 2012, reż. Quane Troy Do wioski Smerfów zawitała Gwiazdka, która ma przynieść radość wszystkim... oprócz Smerfa Marudy oczywiście. Gdy Maruda mówi, że nie wierzy w ducha Świąt, Papa Smerf musi wkroczyć do akcji. Tylko jego magiczna mikstura i trzy zaczarowane Smerfy mogą przywrócić porządek. Czy Smerfy Minionych,
17:20 Jaś Fasola **17:55** Jaś Fasola - sto lat! **19:00** Robin Hood światowych sił. Niezależnie **21:55** Warcraft: Początek **00:35** Kickboxer **02:40** Śmierć na 1000 sposobów **03:00** Ucho Prezesa **03:25** Top 10 - Lista Przebojów

TV Trwam

12:20 Warto zauważyć... **12:50** Siódmy Sakrament **13:15** Święty na każdy dzień **13:20** Ocalić od zapomnienia **13:30** Msza święta z Jasnej Góry **14:20** 100 cudownych miejsc na świecie **14:30** Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela" **14:35** Natura Obiektywnie **15:00** Regał
15:30 Wierzę w Boga **15:50** Warkocz królewny Wisły **16:00** Informacje dnia **16:10** Wieczerza Wigilijna u Państwa Pietrasik **16:55** Kolędy i pastorałki **17:00** „Aby Bóg narodził się w tobie..." **17:25** Cudowne Dzieciątko Koletańskie **17:55** Poczet Wielkich Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Informacje dnia **18:15** Kolędowanie w Skawie
19:10 Drzewo Jessego z Offczarkiem **19:20** Życzenia Bożonarodzeniowe Pasterzy Kościoła Katolickiego w Polsce **19:30** Msza Święta Pasterska **21:00** Apel

niedziela 25 grudnia

TVP 1

05:05 **„Gdy śliczna Panna syna kołysała..."** - koncert kolęd z Bazyliki Archikatedralnej we Fromborku
06:50 **Słowo na niedzielę** - Zbawienie
07:00 **Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach**
08:00 **Tydzień**
08:30 **Wielkie kolędowanie w Chicago cz. 1** - koncert
10:30 **Moje Betlejem. Skaldowie i przyjaciele**
11:15 **Między ziemią a niebem**
11:55 **Urbi et Orbi** - transmisja błogosławieństwa papieskiego z Watykanu
12:40 **Z pamięci** - felieton
12:50 **Chwała na wysokości, a pokój na ziemi**
14:20 **Gwiazdy kolędują w Zakopanem**

KOMEDIA

15:05 **Kogel - Mogel** - komedia
17:00 **Teleexpress**
17:20 **Pogoda**
17:30 **Jaka to melodia?** - teleturniej muzyczny
18:30 **„Gdy się Chrystus rodzi..." kolędy na Jasnej Górze** - koncert
19:30 **Wiadomości**
20:05 **Pogoda**
20:10 **Sport**
20:20 **Rolnik szuka żony**
21:25 **Zupa Nic** - komedia obyczajowa, reż. Kinga Dębska, wyk. Kinga Preis
23:05 **To właśnie miłość** - komedia
01:30 **Galimatias czyli Kogel - Mogel II** - komedia
03:15 **Jaka to melodia?**
04:05 **Z pamięci** - felieton

TVP 2

06:05 **Słowo bpa Andrzeja Czai na Boże Narodzenie**
06:20 **Świąteczne przeznaczenie** - film obyczajowy, prod. USA, 2018, reż. Michael Robison, wyk. Kimberley Sustad, Paul Campbell, Kathie Lee Gifford
08:05 **Maria z Nazaretu** - serial
10:00 **Był sobie pies** - film obyczajowy, prod. USA, 2017, reż. Lasse Hallström, wyk. Josh Gad, Dennis Quaid, Peggy Lipton
11:55 **Trzej muszkieterowie** - film fabularny
14:00 **Familiada** - teleturniej
14:35 **Koło fortuny** - teleturniej
15:15 **Szansa na sukces. Odcinek Świąteczny**
16:15 **Tak to leciało!** - specjalny - teleturniej muzyczny
17:10 **Dzień dziś wesoły...**
18:00 **Panorama**

FILM FABULARNY

18:25 **Zapisane w gwiazdach** - film fabularny
20:00 **Wybuchowa para** - komedia sensacyjna, prod. USA, 2010, reż. James Mangold, wyk. Tom Cruise, Cameron Diaz, Peter Sarsgaard
22:00 **Reguła milczenia** - dramat, prod. USA, 2012, reż. Robert Redford
00:10 **Święta jak marzenie** - film obyczajowy, prod. USA, 2017, reż. Terry Cunningham, wyk. Alexa Penavega
01:50 **Kiedy zakwitną gwiazdy** - obyczajowy
03:30 **K - 9: Pies, który uratował święta**
05:05 **Niespotykanie spokojny człowiek** - film

TVN

05:50 **Uwaga!** - magazyn
06:05 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
06:50 **Kopciuszek: W rytmie miłości** - film komedia, USA, 2011, reż. Damon Santostefano, wyk. Lucy Hale, Freddie Stroma, Megan Park, Missi Pyle
08:30 **Podróż do wnętrza Ziemi** - film przygodowy, USA, 2008, reż. Eric Brevig, wyk. Brendan Fraser, Josh Hutcherson, Anita Briem, Seth Meyers
10:25 **Święta z Gesslerami**
11:15 **Grinch: Świąt nie będzie** - film rodzinny, USA, 2000, reż. Ron Howard, wyk. Jim Carrey, Taylor Momsen, Jeffrey Tambor, Christine Baranski, Billlrwin, Molly Shannon
13:20 **Fred Claus, brat świętego Mikołaja** - film komedia, USA, 2007

FILM PRZYGODOWY

15:45 **Charlie i fabryka czekolady** - film przygodowy, USA, Wielka Brytania, 2005, reż. Tim Burton
18:00 **Totalne remonty Szelągowskiej**
19:00 **Fakty**
19:45 **Uwaga!** - magazyn
20:00 **Listy do M. III** - film komedia, Polska, 2017, reż. Tomasz Konecki, wyk. Tomasz Karolak, Agnieszka Dygant, Piotr Adamczyk, Magdalena Różczka
22:15 **Miss agent II: Uzbrojona i urocza** - film komedia, USA, 2005
00:40 **Everest** - film
03:00 **MasterChef** - program
04:25 **Zabójcza broń** - serial
05:15 **Jak to jest zrobione?** - serial dokumentalny

POLSAT

06:00 **Nowy dzień z Polsat News**
08:00 **Epoka lodowcowa**
09:50 **Madagaskar 2** Grupa uciekinierów z nowojorskiego ZOO - lew Alex, zebra Marty, żyrafa Melman i hipopotamica Gloria - wciąż przebywa na Madagaskarze. Nadarza się szansa na opuszczenie wyspy, kiedy rezolutne pingwiny naprawiają spoczywający w dżungli, rozbity samolot. Zwierzęta wyruszają w podróż powrotną do cywilizacji, jednak ich lot nie trwa wystarczająco długo.
11:50 **Święty Mikołaj z 34 Ulicy**
14:15 **Wkręceni 2**
16:30 **Kevin sam w domu**
18:50 **Wydarzenia**
19:20 **Sport, Pogoda**
19:30 **Państwo w Państwie**

FILM PRZYGODOWY

20:00 **O Yeti!** Kiedy nastolatka Yi spotyka młodego Yeti na dachu apartamentowca, w którym mieszka, ona i jej psotni przyjaciele – Jin i Peng – nadają mu imię i organizują niezwykłą wyprawę, aby magiczne stworzenie wróciło do swej rodziny, mieszkającej w najwyższym punkcie Ziemi.
22:15 **Rodzinny dom wariatów**
00:25 **Szybcy i wściekli: Hobbs i Shaw**
03:40 **Świat według Kiepskich special**
04:40 **Disco Gramy** - program rozrywkowy
05:25 **Telezakupy TV Okazje**

TVP Kultura

07:05 **Rozrywka Retro** - Kolędy Retro - widowisko rozrywkowe
08:00 **Nabożeństwo ewangelickie w Żyrardowie**
09:05 **Od ucha do ucha** - Słynny najazd niedźwiedzi na Sycylię - film animowany, prod. Włochy, Francja, 2019, reż. Lorenzo Mattotti
10:30 **Od ucha do ucha** - Misja Lolka Skarpetczaka - spektakl teatralny, reż. Anna Wieczur, wyk. Marta Chodorowska, Filip Bobek, Michał Bożek, Mateusz Bożek, Alicja Czerniewicz, Michał Barczak, Maksymilian Rogacki
11:30 **Angielskie śniadanie** - Robin z Sherwood - serial
12:35 **Lalka** - film fabularny, reż. Wojciech Has
15:20 **Wędrowiec Polski**
15:55 **Wydarzenie aktualne**

KOMEDIA

16:25 **Napad na bank** - komedia, prod. Francja, 1963, reż. Jean Girault, wyk. Louis de Funes, Anne Doat, Jean Pierre Marielle, Yvonne Clech
18:05 **Trzej muszkieterowie** - film fabularny, prod. USA, Wielka Brytania, 1973, reż. Richard Lester, wyk. Michael York
20:00 **Amelia** - komedia romantyczna, prod. Francja, 2001, reż. Jean-Pierre Jeunet, wyk. Audrey Tautou, Rufus, Yolande Moreau, Mathieu Kassovitz
22:15 **Scena muzyczna** - Adam Strug - Guślarz
23:15 **Max i ferajna** - komedia
01:20 **Wędrowiec Polski**
02:00 **Teraz animacje!**

TV Puls

05:35 **Kobra - oddział specjalny** Serial o niemieckich policjantach, którzy patrolują autostradę wiodącą ze wschodu na zachód Europy. W swojej pracy spotykają przemytników, handlarzy narkotyków i wiele innych podejrzanych osób. Często muszą dokonywać szaleńczych pościgów za uciekającymi przestępcami. Strzegąc porządku na autostradzie, codziennie pokonują wiele niebezpieczeństw, stawiając czoła groźnym bandytom.
07:35 **Krzysiu, gdzie jesteś?**
09:40 **Dziadek do orzechów i cztery królestwa**
11:40 **Zakonnica w przebraniu**
13:45 **Zakonnica w przebraniu 2**

FILM OBYCZAJOWY

15:55 **Teraz albo nigdy** Pracownica supermarketu wymyśla historię swojego życia, by udowodnić, że w dużej korporacji przy Madison Avenue dadzą sobie radę również osoby bez wykształcenia.
17:55 **Co wiecie o swoich dziadkach?**
20:00 **Mechanik: Konfrontacja**
22:00 **Ucieczka z piekła**
00:00 **Zabójcza przesyłka**
02:00 **Taki jest świat** - program informacyjny
03:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy
04:00 **Menu na miarę** - program kulinarny

TVN 7

05:05 **Szkoła**
06:05 **Wiza na miłość**
07:05 **Tom i Jerry Show** - animacja animowany
08:05 **Szkoła moich koszmarów** - film rodzinny, USA, 2016, reż. Steve Carr, wyk. Griffin Gluck, Lauren Graham, Alexa Nisenson
09:55 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
10:55 **Kopciuszek: Roztańczona historia** - film komedia, USA, Kanada, 2008, reż. Damon Santostefano, wyk. Selena Gomez, Drew Seeley, Jane Lynch, Katherine Isabelle, Emily Perkins
12:50 **Rodzinne rewolucje** - film komedia, USA, 2014, reż. Frank Coraci, wyk. Adam Sandler, Drew Barrymore, Kevin Nealon, Terry Crews, Wendi McLendon-Covey

WESTERN

15:15 **Maverick** - film western, USA, 1994, reż. Richard Donner, wyk. Mel Gibson, Jodie Foster, James Garner, Graham Greene, James Coburn, Alfred Molina, Danny Glover
17:45 **Listy do M. II** - film komedia, Polska, 2015
20:00 **Siódmy syn** - film przygodowy
22:10 **Na krawędzi** - film sensacyjny, USA, 1993, reż. Renny Harlin, wyk. Sylvester Stallone
00:30 **Stosunki międzymiastowe** - film komedia, USA, 2010, reż. Nanette Burstein
02:35 **Zbrodnia w sąsiedztwie**
03:35 **Druga strona medalu** - talk show

TV 4

07:35 Wyspa piratów **10:20** Wesołych świąt **12:05** Królewskie święta - USA, 2014 Książę Leopold, następca tronu Cordinii, pragnie poślubić skromną filadelfijską krawcową, Emily. Jednak matka Leopolda, królowa Isadora, ma wobec niego inne plany. Chce, by jej syn ożenił się z podstępną, piękną księżniczką Nataszą.
14:00 Święta Last Minute - USA, 2004, reż. Joe Roth **16:00** Szybcy i wściekli 8 - Chiny, USA, Japonia, 2017 **18:55** Jaś Fasola - sto lat! - Wielka Brytania
20:00 Jason Bourne - USA, Chiny, 2016, reż. Greengrass Paul, wyk. Ahmed Riz, Cassel Vincent, Damon Matt, Jones Tommy Lee, Stiles Julia **22:40** Agent i pół - USA, 2016, reż. Thurber Rawson Marshall

TV Trwam

10:35 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela" **10:40** Próba wiary **11:35** Bożonarodzeniowe zwyczaje Podhala **12:00** Błogosławieństwo „Urbi et Orbi" **12:25** Papież Polak do Rodaków **13:05** Święta Noc **14:10** Opowieść wigilijna **14:40** Drzwi do lasu **15:00** Kolędowanie w Skawie
15:55 Kolędy i pastorałki **16:00** Informacje dnia **16:10** Koncert życzeń **16:45** Życzenia Bożonarodzeniowe Pasterzy Kościoła Katolickiego w Polsce **16:55** Święty na każdy dzień **17:00** Ażeby ogrzać Dzieciątko **17:30** Sól Ziemi **17:55** Poczet Wielkich Polaków **18:00** Anioł Pański
18:05 Informacje dnia **18:15** Pierwsza Gwiazdka nad Trzebinią **19:30** Moja katolicka rodzina **20:00** Informacje dnia **20:20** Różaniec **20:50** Życzenia Bożonarodzeniowe Pasterzy Kościoła Katolickiego w Polsce **21:00** Apel

eprasa.pl dc02a8ce6a

poniedziałek 26 grudnia

TVP 1

05:05 Kolędy
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach
08:00 Gwiazdy kolędują w Zakopanem - koncert
08:55 Rodzinne kolędowanie na Jasnej Górze - koncert
09:50 Ogniem i mieczem - dramat historyczny
13:00 „Gdy śliczna Panna syna kołysała..."
15:10 Galimatias czyli Kogel - Mogel II - komedia, reż. Roman Załuski
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
18:35 Rolnik szuka żony - reality show
19:30 Wiadomości
20:20 Korona królów. Jagiellonowie - telenowela historyczna

KOMEDIA

21:00 Miłość jest blisko - komedia romantyczna, reż. Radosław Dunaszewski, wyk. Wojciech Solarz
23:00 Na noże - komedia kryminalna, prod. USA, 2019, reż. Rian Johnson, wyk. Daniel Craig, Jamie Lee Curtis, Chris Evans, Ana de Armas, Don Johnson, Michael Shannon
01:15 To właśnie miłość - komedia, prod. Wielka Brytania, USA, 2003, reż. Richard Curtis, wyk. Hugh Grant, Rowan Atkinson, Colin Firth, Emma Thompson, Liam Neeson
03:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
04:30 Zakończenie

TVP 2

06:15 Gnomeo i Julia. Tajemnica zaginionych krasnali - film animowany, prod. USA, 2018, reż. John Stevenson, wyk. Przemysław Stippa, Krzysztof Szczepaniak, Julia Łukowiak, Wojciech Żołądkowicz, Przemysław Bluszcz, Jarosław Boberek, Olga Omeljaniec, Ewa Wanda Prus, Anna Apostolakis - Gluzińska, Łukasz Lewandowski
07:55 Maria z Nazaretu - serial
09:55 Był sobie pies 2 - komedia, prod. USA, 2019, reż. Gail Mancuso, wyk. Dennis Quaid, Josh Gad, Henry Lau, Kathryn Prescott, Marg Helgenberger
11:55 Czterej muszkieterowie - film fabularny, prod. Hiszpania, USA, 1974, reż. Richard Lester, wyk. Michael York, Oliver Reed

TELETURNIEJ

14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:15 Postaw na milion
16:20 Miłość pod choinkę - film obyczajowy, prod. Kanada, 2022, reż. Laura Mitchell, wyk. Greta Carew - Jones, Madison Smith
18:00 Panorama
18:25 Faceci od kuchni - komedia, prod. Francja, 2012
20:00 Rewia Gwiazd: Andrzej Rosiewicz - koncert
22:10 Młoda Wiktoria - film kostiumowy
00:05 Był sobie pies - film obyczajowy, prod. USA
01:50 Zapisane w gwiazdach - film fabularny
03:20 Hotel pod szczęśliwą gwiazdą

TVN

05:45 Uwaga! - magazyn
06:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:45 Legendy sowiego królestwa: Strażnicy Ga-'Hoole - film przygodowy, USA, Australia, 2010, reż. Zack Snyder, wyk. Emily Barclay, Joel Edgerton, Anthony La Paglia, David Wenham, Hugo Weaving, Sam Neill, Helen Mirren, Geoffrey Rush
08:35 Podróż na tajemniczą wyspę - film przygodowy, USA, 2012, reż. Brad Peyton, wyk. Dwayne Johnson, Michael Caine, Josh Hutcherson, Luis Guzman, Vanessa Hudgens, Kristin Davis
10:20 Elf - film komedia, USA, 2003, reż. Jon Favreau, wyk. Will Ferrell, James Caan, Bob Newhart, Edward Asner

KOMEDIA

12:15 Krudowie - film komedia, USA, 2013, reż. Kirk De Micco, Chris Sanders, wyk. Nicolas Cage, Emma Stone, Ryan Reynolds, Catherine Keener, Cloris Leachman
14:15 Vinci - film komedia, Polska, 2004, reż. Juliusz Machulski, wyk. Robert Więckiewicz, Borys Szyc
16:30 Miłość jest wszystkim - film komedia, Polska
19:00 Fakty
19:45 Uwaga! - magazyn
20:00 Gladiator - film przygodowy
23:00 Czerwona gorączka - film sensacyjny
01:15 Legendyringu - film komedia
03:30 MasterChef
04:50 Uwaga! - magazyn

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:40 Święty Mikołaj z 34 Ulicy
10:00 Madagaskar 3 Po opuszczeniu Afryki Alex i jego przyjaciele przemierzają Europę, cyrkowym pociągiem. Ściga ich okrutna kolekcjonerka trofeów DuBois. Lew Alex, zebra Marty, hipopotamica Gloria i żyrafa Melman próbują wrócić do nowojorskiego Zoo w Central Parku.
12:00 Bruce Wszechmogący Bruce słynie z zabawnych reportaży kręconych dla lokalnej telewizji, które cieszą wszystkich poza nim. Ma także śliczną dziewczynę Grace, która kocha go mimo wszystkich jego wad.

KOMEDIA

14:10 Rodzinny dom wariatów Święta Bożego Narodzenia w wielopokoleniowym domu państwa Stone z malowniczej Nowej Anglii. Najstarszy syn przywozi do domu narzeczoną, by przedstawić ją swym rodzicom, braciom i siostrom.
16:30 O YETI!
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość wydarzeń
20:00 MEGA HIT - Exodus: Bogowie i królowie
23:20 Prawdziwe kłamstwa
02:25 Jak ugryźć 10 milionów
04:40 Disco Gramy
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

07:55 Trzej muszkieterowie - film fabularny, prod. USA, Wielka Brytania, 1973, reż. Richard Lester, wyk. Michael York, Richard Chamberlain, Oliver Reed, Charlton Heston, faye Dunaway
09:50 James Tissot, portrecista neoklasycyzmu - film dokumentalny, prod. Francja, 2020, reż. Pascale Bouhnic
11:00 Janosik - serial
12:05 Mikołajek - komedia, prod. Francja, 2009, reż. Laurent Tirard, wyk. Maxime Godart, Vincent Claude, Charles Vaillant, Victor Carles, Kad Merat, Valerie Lemercier
13:45 Pavarotti, prod. Wielka Brytania, USA, 2019, reż. Ron Howard, wyk. Luciano Pavarotti
15:50 Opowieści Hoffmana

FILM FABULARNY

18:05 Czterej muszkieterowie - film fabularny, prod. Hiszpania, USA, 1974, reż. Richard Lester, wyk. Michael York, Oliver Reed, Richard Chamberlain, Geraldine Chaplin, Christopher Lee
20:00 Slumdog. Milioner z ulicy - dramat, prod. Wielka Brytania, 2008, reż. Danny Boyle, wyk. Dev Patel, Freida Pinto, Madhur Mittal
22:10 Trzy dni Kondora - film fabularny
00:20 Kolędy na szlaku Kolberga - koncert
01:25 Amelia - komedia
03:35 Czysta formalność - film fabularny
05:50 Jeszcze więcej kultury

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny
08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
10:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny
11:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
13:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
14:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
15:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
16:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy prod. Polska
20:00 Wasabi: Hubert zawodowiec

FILM SENSACYJNY

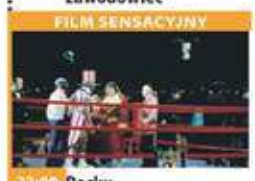

22:00 Rocky Historia Rocky'ego Balboa, boksera-amatora, któremu nadarza się okazja stoczenia walki o tytuł mistrza świata wagi ciężkiej.
00:20 Plan lotu Kyle Pratt (Jodie Foster), która jest z zawodu inżynierem przemysłu lotniczego, po śmierci męża w wypadku, leci wraz z córką liniami Aalto Airlines z Berlina do Nowego Jorku. W trakcie lotu, kiedy Kyle spała, jej córka zniknęła, a nikt z pasażerów jej nie widział.
02:20 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy

TVN 7

04:50 Szkoła
06:45 Ukryta prawda - program obyczajowy
07:40 Tom i Jerry Show - animacja animowany
08:10 Gorące Święta - film rodzinny, USA, 2012, reż. Gregory Poppen, wyk. Tom Arnold, C. Thomas Howell, Brooke Langton, Casey Graf
09:55 Grinch - film komedia, USA, Francja, Japonia, Chiny, 2018, reż. Yarrow Cheney, Scott Mosier, wyk. Benedict Cumberbatch, Cameron Seely, Rashida Jones, Pharrell Williams, Angela Lansbury
11:35 Siódmy syn - film przygodowy, Chiny, Kanada, USA, Wielka Brytania, 2014, reż. Sergej Bodrov, wyk. Jeff Bridges, Ben Barnes, Julianne Moore, Alicia Vikander

KOMEDIA

13:40 Showtime - film komedia, USA, 2002
15:40 Podatek od miłości - film komedia, Polska
17:50 Listy do M. III - film komedia, Polska, 2017
20:00 Ścigany - film sensacyjny, USA, 1993, reż. Andrew Davis, wyk. Harrison Ford, Tommy Lee Jones, Jeroen Krabbe
22:40 Gniew oceanu - film katastroficzny, USA, 2000, reż. Wolfgang Petersen, wyk. George Clooney, Mark Wahlberg, Diane Lane, Karen Allen, William Fichtner
01:15 Mamma mia - film
03:30 Zbrodnia w sąsiedztwie
04:30 Druga strona medalu - talk show

TV 4

06:00 Jaś Fasola **06:40** Straszny dom **08:35** W 80 dni dookoła świata **11:00** Szczęki - USA, 1975, reż. Spielberg Steven, wyk. Dreyfuss Richard, Scheider Roy, Shaw Robert
13:40 Robin Hood - USA, Wielka Brytania, 2010, reż. Scott Ridley, wyk. Blanchett Cate, Crowe Russell, Hurt William, Huston Danny, Isaac Oscar, Macfadyen Matthew, Strong Mark, Sydow Max von Dwoje laureatów Oscara
16:35 Warcraft: Początek **19:05** Policjantki i Policjanci **20:05** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny **21:05** Apocalypto - USA, 2006, reż. Gibson Mel, wyk. Birdyellowhead Morris, Brewer Jonathan, Hernández Dalia **00:00** Jason Bourne - USA, Chiny, 2016, reż. Greengrass Paul, wyk. Ahmed Riz, Cassel Vincent, Damon Matt, Jones Tommy Lee

TV Trwam

12:00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem **12:20** Mojżesz - 10 przykazań **13:20** Boże Narodzenie w Krainie Jezior. Część I **13:45** Kolędy i pastorałki **14:00** Narodzenie Chrystusa - nadzieja ludzkości **14:25** Święty na każdy dzień **14:30** 7 Kościołów Apokalipsy **15:00** Bóg się rodzi na Podlasiu **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Informacje dnia **16:10** Sanktuaria polskie **16:30** Porady Medyczne Bonifratrów **16:55** Spotkania z lasem **17:05** Świadkowie **17:30** Zwycięskie Powstanie Wielkopolskie **17:45** Kolędy i pastorałki **17:55** Poczet Wielkich Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Informacje dnia **18:15** Koncert Kolędowy **19:35** Królestwo pod wodą **20:00** Informacje dnia **20:20** Różaniec **20:50** Myśląc Ojczyzna **21:00** Apel Jasnogórski

wtorek 27 grudnia

TVP 1

04:50 Klan - telenowela
05:15 Przysięga - serial obyczajowy
06:05 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej
07:30 Kościół z bliska
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:35 Ranczo - serial obyczajowy
09:35 Komisarz Alex - serial kryminalny
10:35 Ojciec Mateusz - serial kryminalny
11:25 Korona królów - telenowela historyczna
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:35 Magazyn Rolniczy
12:50 Natura w Jedynce - Zwierzęta budują

SERIAL KOSTIUMOWY

14:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
15:00 Wiadomości
15:20 Alarm! - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Przysięga - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela
18:20 Korona królów - telenowela historyczna TVP
19:00 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:15 Alarm! - magazyn
20:30 Leśniczówka - serial
21:00 Nie zmarnujcie niepodległości - widowisko
22:15 Magazyn Ekspresu Reporterów
23:15 Ocaleni - reality show
00:20 Magazyn śledczy Anity Gargas

TVP 2

05:05 Na sygnale - serial fabularyzowany
05:35 M jak miłość - serial
06:25 100 lat Metodystów w Poznaniu - reportaż
06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy
07:30 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:40 Pytanie na śniadanie
11:15 Rodzinka.pl - serial komediowy
11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Zranione ptaki - serial obyczajowy
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
15:05 Koło Fortuny - teleturniej
15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial
15:50 Przepis dnia - odc.

TELETURNIEJ

16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej
18:45 Zranione ptaki - serial obyczajowy
19:30 Barwy szczęścia - serial obyczajowy
20:00 Przepis dnia
20:10 Barwy szczęścia - serial obyczajowy
20:55 M jak miłość - Wigilia u Mostowiaków - serial
21:55 Izabela, królowa Hiszpanii - serial kostiumowy
22:55 Historia bez tajemnic - Konopnicka - film
24:00 Był sobie pies 2 - komedia
02:00 Wybuchowa para

TVN

05:50 Uwaga! - magazyn
06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:40 Doradca smaku - program
11:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
12:50 Tajemnice miłości - program
13:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
15:50 Ten moment - program
16:25 Święta z Gesslerami
17:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
18:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda

MAGAZYN

19:55 Uwaga! - magazyn
20:10 Doradca smaku
20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy
20:55 Milionerzy
21:35 Dary anioła: Miasto kości - film przygodowy, USA, Niemcy, Kanada, 2013, reż. Harald Zwart, wyk. Lily Collins, Jamie Campbell Bower, Kevin Zegers, Jemima West, Robert Sheehan, Lena Headey
00:05 Kuba Wojewódzki
01:10 Grzesznica - serial, USA
02:05 MasterChef - program
03:30 Uwaga! - magazyn
03:50 Zamieszkać na plaży
04:20 Recepta na stary dom
04:50 Jak to jest zrobione?

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy
09:40 Sekrety rodziny
10:40 Dlaczego ja?
11:40 Gliniarze
12:50 Wydarzenia
13:20 Interwencja
13:40 Trudne sprawy
14:40 Dlaczego ja?
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn
16:30 Na ratunek 112
17:00 Gliniarze
18:00 Pierwsza miłość
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość wydarzeń
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:05 Dzień Niepodległości. Odrodzenie Od ostatniej inwazji obcych na kulę ziemską minęło 20 lat.

FILM SENSACYJNY

22:45 Włoska robota Grupa ekskluzywnych złodziei dowodzona przez genialnego stratega Johna planuje ostatni wielki skok w Wenecji, który mógłby ustawić ich do końca życia. Wszystko przebiega zgodnie z planem aż do chwili gdy jeden ze złodziei Steve zdradza i zastawia pułapkę na resztę grupy. Ginie John, a pozostali ledwo uchodzą z życiem.
01:10 Exodus: Bogowie i królowie
04:40 Disco Gramy - program rozrywkowy prod. Polska
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

07:05 Czterej muszkieterowie - film fabularny
09:00 Zaginione Skarby - Autoportret Annibale Carracciego - film animowany, reż. Beata Szuszwedyk - Sadurska
09:20 Mikołajek - komedia, prod. Francja, 2009, reż. Laurent Tirard, wyk. Maxime Godart, Vincent Claude, Charles Vaillant, Victor Carles, Kad Merat, Valerie Lemercier
11:00 Janosik - serial
12:15 Chaplin na Bali - film dokumentalny, prod. Belgia, 2017, reż. Raphal Millet
13:20 Napad na bank - komedia, prod. Francja, 1963, reż. Jean Girault, wyk. Louis de Funes, Anne Doat, Jean Pierre Marielle, Yvonne Clech, Michel Tureau, Claude Piepiu

DRAMAT

15:00 Opieka domowa - dramat, prod. Słowacja, Czechy, 2015, reż. Slavek Horak
16:45 Sanditon - serial
17:45 Co się dzieje
18:20 Winnetou - serial przygodowy
20:00 Lekkie obyczaje - Dzień świra - komediodramat
21:40 Informacje kulturalne
22:05 Dialog o Narodzeniu, reż. Wawrzyniec Kostrzewski
22:55 Co dalej? - program publicystyczny
23:35 Slumdog. Milioner z ulicy - dramat
01:40 Dziedziczki
03:30 Richard Linklater, spełnione marzenia - film
05:45 Kultura 2

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny Serial o niemieckich policjantach, którzy patrolują autostradę wiodącą ze wschodu na zachód Europy. W swojej pracy spotykają przemytników, handlarzy narkotyków i wiele innych podejrzanych osób.
08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
10:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny
11:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
13:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
14:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
15:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy

SERIAL KRYMINALNY

16:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny Serial opowiada o skomplikowanych relacjach międzyludzkich - rodzinnych, przyjacielskich i partnerskich, w których targani emocjami bohaterowie dopuszczają się różnych przestępstw.
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
20:00 Piąty element
22:25 Gwiezdne wrota
03:15 Menu na miarę - program kulinarny
03:40 Taki jest świat - program informacyjny
04:20 Z archiwum policji - serial dokumentalny
05:00 Rodzinny interes

TVN 7

04:50 Szkoła
06:45 40 kontra 20
07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy
10:50 Tajemnice miłości
11:50 Rozwód. Walka o wszystko
12:50 Szpital - program obyczajowy
13:55 Rozwód. Walka o wszystko
14:55 Opowieści małżeńskie
15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:55 Zagadki losu
17:55 Opowieści małżeńskie
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 40 kontra 20
21:00 Na krawędzi - film sensacyjny, USA, 1993, reż. Renny Harlin, wyk. Sylvester Stallone, Michael Rooker, John Lithgow

FILM SENSACYJNY

23:25 Fokus - film sensacyjny, USA, 2015, reż. Glenn Ficarra, John Requa, wyk. Will Smith, Margot Robbie, Adrian Martinez, Gerald McRaney, Rodrigo Santoro Profesjonalny oszust uczy fachu młodą dziewczynę. Tworzące się między nimi uczucie komplikuje ich relacje zawodowe.
01:30 Zbrodnia w sąsiedztwie
03:35 Druga strona medalu - talk show prod. Polska Autorski program Jolanty Pieńkowskiej, w którym prowadząca zaprasza do rozmowy gwiazdy.

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu **08:00** Nasz Nowy Dom **09:00** Pierwsza miłość **09:50** Agenci. Biuro Detektywistyczne **10:50** Hardkorowy lombard
11:55 Sędzia Judy **13:55** STOP Drogówka **16:00** Policjantki i Policjanci **17:00** Łowcy Skarbów. Kto da więcej **19:00** Policjantki i Policjanci **20:00** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial kryminalny prod. Polska
21:00 Niepamięć **23:40** Lokator - film obyczajowy, USA, 2009, reż. Ondaatje David, wyk. Alfred Molina, Davis Hope, Donal Logue, Philip Baker Hall, Rachael Leigh Cook, Simon Baker, West Shane Thriller. Posiwiały detektyw bada trop bezwzględnego mordercy czyhającego na prostytutki pracujące przy Sunset Strip w Zachodnim Hollywood.

TV Trwam

12:00 Anioł Pański **12:03** Informacje dnia **12:20** Mojżesz **13:20** Kolędy i pastorałki **13:30** Msza święta z Jasnej Góry **14:20** 100 cudownych miejsc na świecie **14:30** Gala Polskiej Muzyki Filmowej
15:40 Życzenia Bożonarodzeniowe Pasterzy Kościoła Katolickiego w Polsce **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Informacje dnia **16:10** Jestem mamą **16:25** Przyroda w Obiektywie
16:40 Boże Narodzenie w Krainie Jezior. Część II **17:10** Prosto o gospodarce **17:30** Zostań Żołnierzem RP **17:45** Kolędy i pastorałki **17:55** Poczet Wielkich Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Informacje dnia **18:15** Ze szkolnej ławki **19:25** Święty na każdy dzień **19:30** Każdy maluch to potrafi **19:45** Modlitwa **20:00** Informacje dnia **20:20** Różaniec **20:50** Myśląc Ojczyzna **21:00** Apel

eprasa.pl dc02a8ce6a

środa 28 grudnia

TVP 1

04:50 **Klan** - telenowela
05:15 **Przysięga** - serial obyczajowy
06:05 **Wspaniałe stulecie** - serial kostiumowy
07:00 **Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze**
07:30 **Rodzinny ekspres** - magazyn
08:00 **Wiadomości**
08:10 **Pogoda poranna**
08:15 **Kwadrans polityczny**
08:35 **Ranczo** - serial obyczajowy
09:35 **Komisarz Alex** - serial
10:35 **Ojciec Mateusz** - serial
11:25 **Korona królów**
12:00 **Wiadomości**
12:10 **Agrobiznes**
12:30 **Agropogoda** - magazyn
12:35 **Rok w ogrodzie Extra**
12:50 **Natura w Jedynce** - Zwierzęta budują - Miasta zwierząt

SERIAL KOSTIUMOWY

14:00 **Wspaniałe stulecie** - serial kostiumowy
15:00 **Wiadomości**
15:20 **Alarm!** - magazyn
15:35 **Gra słów. Krzyżówka**
16:05 **Przysięga** - serial
17:00 **Teleexpress**
17:15 **Jaka to melodia?** - teleturniej muzyczny
17:55 **Klan** - telenowela
18:20 **Korona królów** - telenowela historyczna TVP
18:55 **Jeden z dziesięciu**
19:30 **Wiadomości**
20:15 **Alarm!** - magazyn
20:30 **Leśniczówka** - serial
21:05 **Rozmowy kontrolowane** - komedia
22:50 **Zabójcza kołysanka** - film fabularny
00:30 **The Good Doctor** - serial obyczajowy

TVP 2

05:00 **Na sygnale** - serial fabularyzowany
05:30 **M jak miłość** - serial
06:25 **Pożyteczni.pl** - magazyn
06:55 **Rodzinka.pl** - serial komediowy
07:30 **Pytanie na śniadanie**
10:35 **Panorama**
10:45 **Pytanie na śniadanie**
11:20 **Rodzinka.pl** - serial komediowy
11:50 **Dla niesłyszących** - Barwy szczęścia - serial obyczajowy
12:30 **Koło fortuny** - teleturniej
13:15 **Zranione ptaki** - serial obyczajowy
14:05 **Va Banque** - teleturniej
14:35 **Na sygnale** - serial fabularyzowany
15:00 **Koło Fortuny** - teleturniej
15:10 **Wydział kryminalny Kitzbühel** - serial
15:55 **Przepis dnia**
16:00 **Koło fortuny** - teleturniej

TELETURNIEJ

16:35 **Familiada** - teleturniej
17:15 **Zakazany owoc**
18:00 **Panorama**
18:20 **Va Banque** - teleturniej
18:45 **Zranione ptaki** - serial obyczajowy
19:30 **Barwy szczęścia**
20:00 **Przepis dnia**
20:10 **Barwy szczęścia** - serial obyczajowy
20:40 **Kulisy seriali Na dobre i na złe i Na sygnale**
20:55 **Na dobre i na złe** - serial
21:55 **Izabela, królowa Hiszpanii** - serial kostiumowy
22:55 **Ludzkie historie**
24:00 **Step Up: All In** - film
02:05 **Karmazynowe wesele** - serial
03:10 **Karol i Diana: prawda o ślubie** - dokumentalny

TVN

05:50 **Uwaga!** - magazyn
06:10 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
07:05 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
08:00 **Dzień Dobry TVN** - magazyn
11:40 **Doradca smaku**
11:50 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
12:50 **Tajemnice miłości**
13:50 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
15:50 **Ten moment** - program
16:25 **Święta z Gesslerami**
17:00 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
18:00 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
19:00 **Fakty**
19:35 **Sport**
19:45 **Pogoda**
19:55 **Uwaga!** - magazyn
20:10 **Doradca smaku**

SERIAL OBYCZAJOWY

20:15 **Na Wspólnej** - serial obyczajowy
20:55 **Milionerzy**
21:35 **Czas mroku** - film obyczajowy, Wielka Brytania, USA, 2017, reż. Joe Wright, wyk. Gary Oldman, Kristin Scott Thomas, Ben Mendelsohn, Lily James, Ronald Pickup
00:05 **Motopatrol** - film komedia, USA, 2017, reż. Dax Shepard, wyk. Michael Pena, Dax Shepard, Vincent D'Onofrio, Kristen Bell, Rosa Salazar, Justin Chatwin
02:10 **MasterChef**
03:35 **Uwaga!** - magazyn
03:55 **Zamieszkać na plaży**
04:25 **Recepta na stary dom**
04:55 **Jak to jest zrobione?**

POLSAT

06:00 **Nowy dzień z Polsat News**
08:40 **Malanowski i Partnerzy**
09:40 **Sekrety rodziny**
10:40 **Dlaczego ja?**
11:40 **Gliniarze**
12:50 **Wydarzenia**
13:20 **Interwencja**
13:40 **Trudne sprawy**
14:40 **Dlaczego ja?**
15:50 **Wydarzenia**
16:10 **Pogoda**
16:15 **Interwencja**
16:30 **Na ratunek 112**
17:00 **Gliniarze**
18:00 **Pierwsza miłość**
18:50 **Wydarzenia**
19:25 **Gość wydarzeń**
20:00 **New York Taxi** Belle Williams jest demonem szybkości. Żółtą taksówką, którą osobiście przebudowała, mknie niczym odrzutowcem ulicami Nowego Jorku.

KOMEDIA

22:10 **Głupi i głupszy bardziej** Minęło dwadzieścia lat od pierwszej przygody, kiedy to najbardziej nieobliczalny duet komediowy współczesnego kina: Lloyd i Harry przemierzyli Stany Zjednoczone. Harry odkrywa, że jest chory i potrzebuje natychmiast przeszczepu nerki. Organ może mu zapewnić tylko ktoś spokrewniony. Cudownym zrządzeniem losu okazuje się, że jest on ojcem dorosłej już dziewczyny, Penny, która mieszka z przybranymi rodzicami.
00:45 **Dzień Niepodległości. Odrodzenie**
03:25 **Świat według Kiepskich**

TVP Kultura

07:35 **Informacje kulturalne** - informator kulturalny
08:05 **Co dalej?** - program publicystyczny
08:40 **Res Poloniae** - O Polsce z oddali - Marius Daraskevicius - rozmowa, reż. Piotr Poraj Poleski
09:15 **Winnetou** - Winnetou i król nafty - serial przygodowy, prod. Jugosławia, Niemcy, Francja, 1965, reż. Harald Reinl
11:00 **Janosik** - serial
11:55 **W rytmie Kuby** - film dokumentalny, prod. USA, 2018, reż. T. G. Herrington, Danny Clinch
13:30 **Słodkie życie** - film fabularny, prod. Francja, Włochy, 1960
16:35 **Sanditon** - serial
17:35 **Którędy po sztukę** - KPS 159 - magazyn
17:45 **Przestrzeń pamięci**
18:20 **Winnetou** - serial

DRAMAT

20:00 **Na wschód od Hollywood - Volver** - dramat, prod. Hiszpania, 2006, reż. Pedro Almodovar, wyk. Penelope Cruz, Carmen Maura, Lola Duenas
22:10 **Informacje kulturalne**
22:35 **Tanie Dranie**
23:20 **Harry Gruyaert** - fotograf - film dokumentalny, prod. Belgia, 2018
00:30 **Wydarzenie aktualne**
00:50 **Moje pokolenie**
02:25 **ENTER Enea Festival, 2018** - Symphosphere
03:40 **Lekkie obyczaje** - Dzień świra - komediodramat, reż. Marek Koterski, wyk. Marek Kondrat, Janina Traczykówna
05:35 **Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2**

TV Puls

06:00 **Kobra - oddział specjalny** Serial opowiada o przygodach policjantów patrolujących autostradę, którzy często uczestniczą w ciężkich sprawach kryminalnych i szalonych pościgach. Nasycony jest efektami specjalnymi i szybką akcją.
08:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy
10:00 **Prawdziwe motywy** - serial kryminalny
11:00 **Rodzinny interes** - serial obyczajowy
13:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy
14:00 **Rodzinny interes** - serial obyczajowy
15:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy

SERIAL KRYMINALNY

16:00 **Prawdziwe motywy** - serial kryminalny
18:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy
20:00 **Kariera Nikosia Dyzmy** Pracownik zakładu pogrzebowego przypadkiem trafia na wystawny bankiet. Zdobywa uznanie wpływowych ludzi, dzięki którym zaczyna robić karierę polityczną.
22:10 **Sztos 2**
00:15 **Mobius**
02:25 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy
03:25 **Menu na miarę** - program kulinarny
04:05 **Taki jest świat**

TVN 7

04:50 **Szkoła**
06:45 **40 kontra 20**
07:45 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
10:50 **Tajemnice miłości**
11:50 **Rozwód. Walka o wszystko**
12:50 **Szpital** - program obyczajowy
13:55 **Rozwód. Walka o wszystko**
14:55 **Opowieści małżeńskie** Historie o miłości, związkach, ale pokazane w sposób rzeczywisty, nielukrowany, daleki od romantycznych, nierealnych „love story" z obowiązkowym dobrym zakończeniem.
15:55 **Ukryta prawda**
16:55 **Zagadki losu**
17:55 **Opowieści małżeńskie**
19:00 **Ukryta prawda**
20:00 **40 kontra 20**

KOMEDIA

21:00 **Lady Bird** - film komedia, USA, 2017, reż. Greta Gerwig, wyk. Saoirse Ronan, Laurie Metcalf, Tracy Letts
22:55 **Powiernik królowej** - film obyczajowy, Wielka Brytania, USA, 2017, reż. Stephen Frears, wyk. Judi Dench, Ali Fazal, Tim Pigott-Smith, Eddie Izzard, Michael Gambon, Olivia Williams Historia przyjaźni królowej Wiktorii i jej hinduskiego sekretarza, Abdula Karima.
01:10 **Zbrodnia w sąsiedztwie**
04:10 **Druga strona medalu** - talk show

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu **08:00** Nasz Nowy Dom **09:00** Pierwsza miłość **09:50** Agenci. Biuro Detektywistyczne **10:50** Hardkorowy lombard **11:55** Sędzia Judy
13:55 STOP Drogówka **16:00** Policjantki i Policjanci **17:00** Łowcy Skarbów. Kto da więcej **19:00** Policjantki i Policjanci **20:00** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny **21:00** Kickboxer - film sensacyjny USA, 1989, reż. DiSalle Mark, Worth David, wyk. Van Damme Jean-Claude, Alexio Dennis, Chan Dennis, Qissi Michel
23:00 Christine **01:15** Niebezpieczny związek - Kanada, USA, 2000. Były policjant Matt Sorenson prowadząc prywatne śledztwo w sprawie tajemniczej śmierci brata wchodzi w świat pornografii i perwersyjnego seksu.

TV Trwam

11:00 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat **11:25** Jestem mamą **11:40** Prosto o gospodarce **12:00** Anioł Pański **12:03** Informacje dnia **12:20** Mojżesz - 10 przykazań
13:30 Msza święta z Jasnej Góry **14:20** 100 cudownych miejsc na świecie **14:30** Gala Polskiej Muzyki Filmowej **15:35** Rzeźbiarz Wielkiego Króla **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Informacje dnia **16:10** Na zdrowie **16:30** Tajemnice Watykanu **17:00** Po stronie prawdy **17:50** Kolędy i pastorałki **17:55** Poczet Wielkich Polaków **18:00** Anioł Pański
18:05 Informacje dnia **18:15** Rozmowy niedokończone **19:25** Święty na każdy dzień **19:30** Opowieści z Księgi Cnót **20:00** Informacje dnia **20:20** Różaniec **20:50** Myśląc Ojczyzna **21:00** Apel Jasnogórski **21:20** Informacje dnia **21:40** Polski Punkt Widzenia

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

czwartek 29 grudnia

TVP 1

04:45 **Klan** - telenowela
05:15 **Przysięga** - serial
06:05 **Wspaniałe stulecie** - serial kostiumowy
07:00 **Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze**
07:30 **Dobre historie** - Nadzieja na ulicy - magazyn
08:00 **Wiadomości**
08:10 **Pogoda poranna**
08:15 **Kwadrans polityczny**
08:35 **Ranczo** - serial obyczajowy
09:35 **Komisarz Alex** - serial kryminalny
10:35 **Ojciec Mateusz** - serial kryminalny
11:25 **Korona królów**
12:00 **Wiadomości**
12:10 **Agrobiznes**
12:30 **Agropogoda** - magazyn
12:35 **Magazyn Rolniczy**
12:50 **Natura w Jedynce** - Zwierzęta budują

SERIAL KOSTIUMOWY

14:00 **Wspaniałe stulecie** - serial kostiumowy
15:00 **Wiadomości**
15:20 **Alarm!** - magazyn
15:35 **Gra słów. Krzyżówka**
16:05 **Przysięga** - serial
17:00 **Teleexpress**
17:15 **Jaka to melodia?**
17:55 **Klan** - telenowela
18:20 **Korona królów** - taka historia... - telenowela
19:00 **Jeden z dziesięciu**
19:30 **Wiadomości**
20:15 **Alarm!** - magazyn
20:30 **Leśniczówka** - serial
21:00 **Na sygnale** - serial
21:35 **Sprawa dla reportera**
22:35 **Magazyn śledczy Anity Gargas** - magazyn
23:10 **Magazyn kryminalny 997** - magazyn

TVP 2

05:30 **M jak miłość** - serial
06:20 **Smaki świata** - magazyn
06:55 **Rodzinka.pl** - serial komediowy
07:30 **Pytanie na śniadanie**
10:35 **Panorama**
10:40 **Pytanie na śniadanie**
11:15 **Rodzinka.pl** - serial komediowy
11:50 **Dla niesłyszących** - **Barwy szczęścia** - serial obyczajowy
12:30 **Koło fortuny** - teleturniej
13:15 **Zranione ptaki** - serial obyczajowy
14:05 **Va Banque** - teleturniej
14:35 **Na sygnale** - serial
15:05 **Koło Fortuny**
15:10 **Wydział kryminalny Kitzbühel** - serial
15:50 **Przepis dnia**
16:00 **Koło fortuny** - teleturniej
16:35 **Familiada** - teleturniej
17:15 **Zakazany owoc**
18:00 **Panorama**
18:20 **Va Banque** - teleturniej

SERIAL OBYCZAJOWY

18:45 **Zranione ptaki** - serial obyczajowy
19:30 **Barwy szczęścia** - serial obyczajowy
20:00 **Przepis dnia**
20:10 **Barwy szczęścia** - serial obyczajowy
20:40 **Kulisy serialu Ojciec Mateusz** - felieton
20:55 **Ojciec Mateusz** - serial kryminalny
21:55 **Biografie i obrazy** - Wszystkie role Stanisława Barei - film dokumentalny
23:00 **Brunet wieczorową porą** - komedia kryminalna, reż. Stanisław Bareja, wyk. Krzysztof Kowalewski, Bożena Dykiel
00:50 **Olivia** - serial kryminalny

TVN

05:50 **Uwaga!** - magazyn
06:10 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
07:05 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
08:00 **Dzień Dobry TVN** - magazyn
11:40 **Doradca smaku**
11:50 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
12:50 **Tajemnice miłości**
13:50 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
15:55 **Turniej Czterech Skoczni, Oberstdorf**
19:00 **Fakty**
19:35 **Sport**
19:40 **Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich**
19:45 **Pogoda**
19:55 **Uwaga!** - magazyn
20:10 **Doradca smaku**
20:15 **Na Wspólnej** - serial obyczajowy
20:55 **Milionerzy**

PROGRAM KULINARNY

21:35 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
22:40 **Całe szczęście** - film komedia, Polska, 2019, reż. Tomasz Konecki, wyk. Roma Gąsiorowska, Piotr Adamczyk, Maksymilian Balcerowski, Joanna Liszowska, Tomasz Sapryk
00:50 **Na pokuszenie** - film obyczajowy, USA, 2017, reż. Sofia Coppola, wyk. Colin Farrell, Nicole Kidman, Kirsten Dunst, Elle Fanning, Oona Laurence
02:45 **Kuba Wojewódzki**
03:45 **Uwaga!** - magazyn prod. Polska

POLSAT

06:00 **Nowy dzień z Polsat News**
08:40 **Malanowski i Partnerzy**
09:40 **Sekrety rodziny**
10:40 **Dlaczego ja?**
11:40 **Gliniarze**
12:50 **Wydarzenia**
13:20 **Interwencja**
13:40 **Trudne sprawy**
14:40 **Dlaczego ja?**
15:50 **Wydarzenia**
16:10 **Pogoda**
16:15 **Interwencja**
16:30 **Na ratunek 112**
17:00 **Gliniarze**
18:00 **Pierwsza miłość**
18:50 **Wydarzenia**
19:25 **Gość wydarzeń**
19:45 **Sport**
19:55 **Pogoda**
20:00 **Tylko mnie kochaj** Michał, współwłaściciel firmy architektonicznej prowadzi poukładane, wygodne i pozbawione większych emocji życie.

FILM OBYCZAJOWY

22:15 **A więc wojna** Dwaj tajni agenci - zakochują się na zabój w uroczej i czarującej Lauren.
00:20 **New York Taxi** Belle Williams jest demonem szybkości. Żółtą taksówką, którą osobiście przebudowała, mknie niczym odrzutowcem ulicami Nowego Jorku. Nikt jej nie dorówna, ale Belle marzy o lepszym życiu - chce zostać kierowcą rajdowym i zmierzyć się z równymi sobie na prawdziwym torze wyścigowym.
02:25 **Dzień świstaka**
04:40 **Disco Gramy**
05:25 **Telezakupy TV Okazje**

TVP Kultura

07:15 **Informacje kulturalne** - informator kulturalny
07:40 **Zaginione - odnalezione** - magazyn
08:05 **Opowieści Offenbacha** - film dokumentalny
09:15 **Winnetou** - serial przygodowy
11:00 **Janosik** - serial
12:00 **Zasada Petera** - film animowany, prod. Niemcy, 2007, reż. Jim Lacy, Kathrin Albers
12:20 **Ostatnie tango** - film dokumentalny, prod. Argentyna, Niemcy, 2015, reż. German Kral
14:00 **Giulietta i duchy** - komediodramat, prod. Francja, Niemcy, Włochy, 1965, reż. Federico Fellini, wyk. Giulietta Masina, Sandra Milo, Mario Pisu, Valentina Cortese
16:35 **Sanditon** - serial
17:35 **Wydarzenie aktualne**

KOMEDIA

18:10 **Kogel - Mogel** - komedia, reż. Roman Załuski, wyk. Grażyna Błęcka-Kolska, Ewa Kasprzyk, Zdzisław Wardejn, Dariusz Siatkowski, Jerzy Turek, Katarzyna Łaniewska
20:00 **Czwartkowy klub filmowy** - Wstęp do filmu
20:05 **Czwartkowy klub filmowy** - Wyrzutki - dramat, prod. USA, 1983
22:10 **Informacje kulturalne**
22:35 **Muzyka** - Wojciech Kilar
23:45 **Gomorra** - serial
00:45 **Wędrowiec Polski**
01:25 **Na wschód od Hollywood** - Volver - dramat
03:35 **Michael Haneke. Zawód: reżyser** - film
05:45 **Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2**

TV Puls

06:00 **Kobra - oddział specjalny** Serial o niemieckich policjantach, którzy patrolują autostradę wiodącą ze wschodu na zachód Europy. W swojej pracy spotykają przemytników, handlarzy narkotyków i wiele innych podejrzanych osób.
08:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy
10:00 **Prawdziwe motywy** - serial kryminalny
11:00 **Rodzinny interes** - serial obyczajowy
13:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy
14:00 **Rodzinny interes** - serial obyczajowy
15:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy

SERIAL KRYMINALNY

16:00 **Prawdziwe motywy** - serial kryminalny
18:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy prod. Polska
20:00 **Książę w Nowym Jorku**
22:20 **Wasabi: Hubert zawodowiec**
00:20 **Święta doskonałe**
02:20 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy
03:20 **Menu na miarę** - program kulinarny prod. Polska
04:00 **Taki jest świat** - program informacyjny
05:00 **Rodzinny interes** - serial obyczajowy

TVN 7

04:50 **Szkoła**
05:45 **Szkoła**
06:45 **40 kontra 20**
07:45 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
10:50 **Tajemnice miłości**
11:50 **Rozwód. Walka o wszystko**
12:50 **Szpital** - program obyczajowy
13:55 **Rozwód. Walka o wszystko**
14:55 **Opowieści małżeńskie**
15:55 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
16:55 **Zagadki losu**
17:55 **Opowieści małżeńskie**
19:00 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
20:00 **40 kontra 20**
21:00 **Stosunki międzymiastowe** - film komedia, USA, 2010, reż. Nanette Burstein

MUSICAL

23:10 **Mamma mia** - film musical, USA, Niemcy, Wielka Brytania, 2008, reż. Phyllida Lloyd Christine Baranski, wyk. Meryl Streep, Pierce Brosnan
01:25 **Zbrodnia w sąsiedztwie**
03:25 **Druga strona medalu** - talk show

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu **08:00** Nasz Nowy Dom **09:00** Pierwsza miłość **09:50** Agenci. Biuro Detektywistyczne **10:50** Hardkorowy lombard **11:55** Sędzia Judy
13:55 STOP Drogówka **16:00** Policjantki i Policjanci **17:00** Łowcy Skarbów. Kto da więcej **19:00** Policjantki i Policjanci **20:00** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny **21:00** Sześć dni, siedem nocy
23:05 Obsesja namiętności - USA, 1992, reż. Kaplan Jonathan, wyk. Liotta Ray, Russell Kurt, Stowe Madeleine Małżeństwo z LA zaprzyjaźniają się z samotnym oficerem policji . Pete Davis tropi groźnego mordercę - stopniowo zaczyna koncentrować swe podejrzenia na Karen, wpędzając Carrów w pułapkę bez wyjścia.

TV Trwam

12:00 Anioł Pański **12:03** Informacje dnia **12:20** Ziemia Obiecana **13:05** Kantata „Cicha noc" **13:20** Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela" **13:30** Msza święta z Jasnej Góry
14:20 100 cudownych miejsc na świecie **14:30** Cukierki Księdza Wali. Rzecz o Ks. Infułacie Czesławie Wali
15:25 Męczennik za prawdę - bł. ks. Antoni Rewera **15:45** Święty na każdy dzień **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Informacje dnia

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura
INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV
Ogłoszenia i reklamy są materiałem zleconym, za ich treść odpowiedzialność ponosi ich nadawca, a nie redakcja lub wydawca gazety.
tv dodatek
Wydawca: Dodatek sp. z o.o., 85-115 Bydgoszcz, ul. Wiatrakowa 11/3, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl
Redaktor naczelny: Sławomir Grzmiel
ISSN 1643-2460
Skład komputerowy: www.klan.net.pl

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

eprasa.pl dc02a8ce6a

Dokwaterowali im milicjanta z żoną, a ci skutecznie zatruwali im życie. Żeby przetrwać, chwytali się rozmaitych zajęć. Jadwiga szyła białe kołnierzyki do szkolnych fartuchów, przepisywała dla studentów prace na starej maszynie, tkała szale. Komuniści nie tylko zabrali majątki, ale rzucali im kłody pod nogi. Adam, który skończył leśnictwo i pracował na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu, nie mógł z powodu pochodzenia zrobić profesury.

Było to dla nich tym bardziej bolesne, że dobrze pamiętali przedwojenne czasy. Babunia i mama Barbary urodziły się w pałacu w Nawojowej. I Czartoryscy, i Stadniccy przez wieki byli potężnymi właścicielami ziemskimi. - Dla nich oznaczało to nie tyle bogactwo, ile odpowiedzialność za odziedziczony majątek. Wiązało się z życiem na wsi, wieloma obowiązkami i ciężką pracą - podkreśla Barbara. Wspominali polowania. Dzieci uczyły się w domu, miały guwernantki. Języka angielskiego uczyła ich Angielka, rysunku - malarz. Były też podróże po Europie.

Fakt, że stracili wszystko, w żaden sposób ich nie złamał. - Mieli mocnego ducha - podkreśla podczas rozmowy w podhalańskim domu, który teraz należy do niej.

Dziedzictwo zobowiązuje

Co pozostało jej po dziadkach? Fizycznie Barbara jest bardzo podobna do Jadwigi, słyszy to często od krewnych. Po „babuni" ma na pewno też talent fotograficzny. - Kiedy przeglądałam albumy rodzinne, zdjęcia robione przez „babunię" jeszcze za młodych lat, zachwycił mnie poziom artystyczny jej zdjęć, ich reporterski charakter - mówi. - To było bardzo rzadkie przed wojną, żeby kobiety fotografowały, nie mówiąc o tym, żeby młoda dziewczyna miała takie artystyczne oko - podkreśla Barbara.

Po dziadku Adamie ma zamiłowanie do natury. - Znał każdą roślinę, każdy detal go interesował - podkreśla.

Dziadkowie wpoili jej też szacunek dla innych, poszanowanie tradycji, patriotyzm. - Górale mają niektóre cechy wspólne z arystokracją. Też cenią sobie tradycję, religijność, młodzi szanują starszych. Przywiązują wagę do rodów - zauważa na marginesie.

Dużą wagę dziadkowie przywiązywali do sposobu bycia, kultury osobistej, zachowania przy stole. - Trzeba było prosto siedzieć, łokci nie trzymać na stole. Jeść, co na talerz podadzą, i nie wstawać bez pytania - wspomina i szybko dodaje, że te same wymagania miała wobec swoich dzieci. Do dziś w rodzinie nie mówi się też do mamy, którejś z cioć czy wujów na „ty".

Po przodkach pozostały też imiona, które w rodzinie Czartoryskich i Stadnickich przechodzą z pokolenia na pokolenie. Dlatego dzieci Barbary noszą imiona: Konstanty, Tekla, Witold i Roman.

Pogarda dla mód

Kobiety u Czartoryskich musiały być zawsze bardzo skromne. Barbara opowiada o skandalu, jaki wybuchł, gdy w rodzinie dziadka jeden z braci przywiózł w latach 20. ubiegłego wieku narzeczoną Radziwiłłównę, wychowaną w USA. Kobieta miała wymalowane paznokcie na czerwono paznokcie, co spotkało się z wielkim oburzeniem wszystkich. - W rodzinie Dziadunia kobiety zawsze ubierały się schludnie. Panny nie mogły nosić żadnej biżuterii, perły zakładały dopiero po ślubie - opowiada. Nie wolno im było też grać w karty, bo uznawane było to za hazard.

Barbara wspomina buty dziadka, robione na zamówienie we Lwowie jeszcze przed II wojną światową. Sam je pastował, bardzo szanował. Jak ściągał, to zakładał na prawidła. Chodził w nich do końca życia, do 1998 r.

„Wszczepiono mi pogardę do tandety miejskiej i modnych strojów. Jeśli coś ma być modne, to musi być tandetne, bo za rok już przestanie być modne i trzeba będzie je zmieniać. A mój kapelusz ma 40 lat i jeszcze się nie zdarł. Albo portki czy spodnie z prawdziwego płótna, które mój ojciec nosił (...). Ubranie szyło się u najlepszego krawca we Lwowie. Nie wchodziło w grę kupno gotowego ubrania, bo nigdy nie było dobrze skrojone. Ubranie nosiło się czasem dziesięć lat, zawsze było widać, że jest od dobrego krawca, a nie ostatniej mody" - te słowa Adama Czartoryskiego Barbara przytacza w swojej książce „Adam i Jadwiga Czartoryscy. Fotografie i wspomnienia".

Bale, zjazdy, wakacje

Dziś, choć rodzina Czartoryskich rozrzucona jest po całym świecie, spotyka się na corocznych zjazdach. Także wakacje dzieci spędzają wspólnie na Mazurach. - Gdy mieszkałam jeszcze we Francji, co roku przyjeżdżałam z moimi dziećmi, by spędziły czas ze swoimi kuzynami i dalszą rodziną. Okazją do spotkania są też coroczne międzypokoleniowe bale i opłatek w Warszawie. Także Stadniccy mają swoje zjazdy rodzinne.

Czy pochodzenie arystokratyczne może być ciężarem? - W komunie było wręcz przekleństwem, ale dziś, gdy się na przykład nosi nazwisko Czartoryski, to wszyscy na ciebie patrzą, oceniają. Inaczej się z tobą obchodzą. Nie zawsze chce się być w ten sposób wyróżnionym - mówi Barbara.

Beata Zalot

Babia Góra

Śnieżny grób

Ta katastrofa zdarzyła się pod szczytem Babiej Góry. Królowa Beskidów zabrała czterech młodych narciarzy. Zginęli podczas kurniawy.

Turyści wędrujący na Babią Górę od Lipnicy Wielkiej tuż przed szczytem mijają krzyż. Upamiętnia on tragiczne zdarzenie z nocy z 14 na 15 lutego 1935 r. W kurniawie zginęły tu dwie narciarki i dwóch narciarzy z Andrychowa i Wadowic. Reprezentowali Klub Sportowy Beskid Andrychów. Wybrali jedną z tras Gwiaździstego Rajdu Narciarskiego Krakowskiej Organizacji YMCA, który prowadził z Węgierskiej Górki przez Pilsko i Babią Górę do Rabki.

Na Jawornicy w Beskidzie Małym w 70. rocznicę tej tragedii stanął metalowy krzyż. Miał być widoczny z Andrychowa, i tak początkowo było. Teraz większe od krzyża są rosnące wokół drzewa.

W czasopiśmie „Turysta w Polsce" z lutego 1935 r. Stanisław Faecher opisał to zdarzenie w artykule „Tragiczna kurniawa na Babiej Górze". Tekst zaopatrzył też w komentarze. Tak rozpoczął swoją opowieść: „W nocy z 14-go na 15-go lutego br. zdarzyła się pod szczytem Babiej Góry katastrofa, która w ofierze zabrała cztery młode życia. W orkanie śnieżnym, szalejącym tej nocy nad całym obszarem Beskidów Zachodnich, uległ zagładzie kompletny, czteroosobowy zespół K.S. „Beskid" z Andrychowa-Wadowic, biorący udział w rajdzie gwiaździstym Skimki. Zginęli: Janina Frysiówna, Helena Banachowska, Władysław Olejczyk i Kazimierz Fryś, który był kierownikiem zespołu". Narciarze wyruszyli z Pilska przez Cyl, Kościółki i usiłowali dotrzeć do schroniska Beskidenverein pod Diablakiem. Po drodze wzmagała się wichura, a turyści tracili siły. Byli skrajnie wyczerpani. W pewnym momencie niektórzy z nich zdjęli narty. Narciarze rozdzieli się. Zamarzali w odległości kilkuset metrów od schroniska.

„Drużyna "Beskidu" po pokonaniu Pilska wyruszyła ze schroniska ku Babiej Górze. O godzinie czwartej po południu dotarła do wsi Głuchaczki i prawdopodobnie około godziny siódmej wieczorem znalazła się na centralnej przełęczy masywu Babiej Góry, na Izdebczyskach. Już przejście Cylu (Małej Babiej Góry) we wzmagającej się zadymce dało drużynie zapowiedź tych ogromnych trudności, jakie będzie miała do pokonania w drodze na główny szczyt Babiej Góry i w późniejszym odszukaniu kamiennego schroniska niemieckiego. Było więcej niż wskazane, aby drużyna zjechała z przełęczy do pobliskiego schroniska P. T. T. na Markowych Rówienkach tembardziej, że odnalezienie drogi do niego - nawet w ciemnościach - nie przedstawiało chyba trudności" - przekonywał w swojej relacji Stanisław Faecher.

Na Jawornicy w Beskidzie Małym znajduje się krzyż, który stanął w 70. rocznicę tragedii na Babiej Górze

Kilka dni po katastrofie trójkę martwych narciarzy odnalazł Władysław Midowicz, gospodarz schroniska na Markowych Szczawinach, który zorganizował akcję ratowniczą. Ekipa poszukiwawcza zwiozła ciała ofiar przez Bronę i Markowe Szczawiny do karetek pogotowia z Wadowic, które czekały w Pośrednim Borze.

Przez następne tygodnie intensywnie poszukiwane było ciało Kazimierza Frysia, kierownika wyprawy, który - jak się później okazało - nie odpiął nart. Wyznaczono nawet nagrodę pieniężną za odnalezienie zwłok. Dopiero pod koniec maja przemytnicy natknęli się na ciało u podnóża Babiej Góry, w pobliżu gajówki na Lniarce. „Poszukiwania były prowadzone energicznie przy współudziale nie tylko sfer turystycznych, ale i władz administracyjnych po polskiej tudzież po czechosłowackiej stronie Babiej Góry" - donosił Stanisław Faecher.

Babia Góra znana jest z pięknych widoków i kapryśnej pogody. Nie bez powodu nazywana jest „Matką Niepogód". Nie wolno jej lekceważyć.

Stanisław Faecher pisał: „Podkreślić trzeba, że zatracie uległ zespół dobrze wyszkolonych, wytrzymałych i znających teren narciarzy. Podjęli zadanie nieprzerastające w zasadzie ich sił. Błąd ich polegać może jedynie na tem, że nie zawrócili z drogi wtedy, kiedy to było jeszcze możliwe i kiedy potęgujące się niekorzystne warunki atmosferyczne taką konieczność nakazywały. Dalsze błędy, jak: zdjęcie nart przez obie narciarki, pogubienie się wzajemne członków drużyny itp., były już tylko konsekwencją ostatecznego wyczerpania, utraty odporności i sił. Jeżeli więc śnieżny grób na Babiej Górze znaleźli ludzie obyci z górami - tembardziej trzeba zwrócić uwagę na konieczność ostrożności i zachowania umiaru ze strony szerokiej rzeszy, której przecięcie grzeszy brakiem doświadczenia zimowo-górskiego, brakiem znajomości niebezpieczeństw, nadmierną lekkomyślnością, nie mówiąc już o niskim poziomie technicznym w pokonywaniu przestrzeni na nartach.

Babia Góra jako obszar narciarski jest niesłusznie lekceważona. Wynika to z faktu, że z wyjątkiem północnych zboczy nie ma tam stoków w narciarskim znaczeniu trudnych. Jej tereny są naogół łagodne i nie wymagają wysokiego kunsztu narciarskiego. Co najwyżej przy przejeżdżaniu partyj leśnych narciarz uważać musi nieco w przecinkach i na ścieżkach; podszczytowe zaś stoki południowe, przy dobrem ośnieżeniu, są wspaniałą krainą narciarską".

Tekst i fot.: **Jolanta Flach**

eprasa.pl dc02a8ce6a

Wydarzenia pod patronatem TP

Ostatnie dni Jarmarku

Jarmark Bożonarodzeniowy w Mieście zaczął się już w czwartek 15.12, a potrwa aż do piątku 23.12.

Jeśli zatem macie jeszcze jakieś prezenty, które trzeba kupić, albo brakuje wam czegoś w świątecznych dekoracjach, przejdźcie się na nowotarski Rynek. Tu czekają na was stoiska z bożonarodzeniowymi różnościami, na ostatnie przedświąteczne zakupy jak znalazł.

Nadto w środę i czwartek 21-22.12 przy ratuszu pojawi się zagroda św. Mikołaja z reniferami. Dla młodszych, ale i tych starszych, którzy nadal wierzą w Świętego, to nie lada gratka.

an

Zakopane biega

Zakopiański Bieg Sylwestrowy - Marsz Nordic Walking w sobotę 31.12.

Bieg odbędzie się na dystansie o długości 5 km, a wystartuje o godzinie 9. Start i meta, podobnie jak i biuro zawodów - willa „Swoboda", Zakopane, ul. Podhalańska 70. Do biegu zgłaszać się można do 29.12 drogą elektroniczną na stronie internetowej: mosir.zakopane.eu lub w biurze zawodów 31.12 w godzinach 7.30-8.45. W tym czasie będą też wydawane numery startowe.

Więcej informacji i pełny regulamin zawodów znajdziecie na naszym portalu 24tp.pl/Kalendarium wydarzeń.

an

Świąteczna nuta

Dawno już Teatr Rozrywki RZT Szymaszkowa nie zapraszał nas w swe gościnne progi. Na szczęście to się zmieniło.

Świąteczna Nuta - na koncert o takim tytule Teatr zaprasza w poniedziałek 26.12 na godzinę 19. Będzie on inspirowany tekstami Józefa Tischnera z nutą znanych i lubianych kolęd oraz pieśni świątecznych. Wykona je dla zebranych aktorka-wokalistka Hanna Zbyryt przy akompaniamencie Wojtka Wachułki i Leszka Nowotarskiego.

Wybierzcie się zatem w świąteczny wieczór do siedziby Teatru - ul. Szymaszkowa 1, bo warto.

an

Muzyczny przełom roku

Koniec 2022 i początek 2023 roku to oczywiście kolejne koncerty w Muzycznej Owczarni w Jaworkach.

We wtorek 27.12 zagra tu Kraków Street Band - grupa zgrabnie balansująca między nowoczesnym folkiem, jazzem i bluesem. Środa i czwartek 28-29.12 należeć będzie do Cheap Tobacco, w których muzyce energetyczny vintage rock przeplata się z zadymionymi balladami. W piątek 30.12 na scenie w Jaworkach pojawi się Stan Breckenridge - jeden z największych amerykańskich mistrzów bluesa. To z nim również będzie można przywitać kolejny rok w Muzycznej Owczarni - koncert sylwestrowy oczywiście 31.12. I wreszcie Nowy Rok rozpocznie tradycyjnie Kałe Bała. Znana romska pieśniarka i poetka Teresa Mirga z zespołem koncert zagra w niedzielę 1.01.

an

kina i teatry

ZAKOPANE

■ **KINO „GIEWONT" REAL 4K,** ul. Kościuszki 4, 18 201 53 04, kinogiewont.pl
● **22-23.12, 12.00/2D dubb., 16.00/3D dubb. i 19.30/2D nap.** Avatar: Istota wody
● **24.12** NIECZYNNE
● **25.12, 14.30 PREMIERA!** Kot w butach: Ostatnie życzenie, 16.30/3D dubb. i 20.00/3D nap. Avatar: Istota wody
● **26-29.12, 11.30** Kot w butach: Ostatnie życzenie, 13.20/2D dubb., 16.45/3D dubb. i 20.15/3D nap. Avatar: Istota wody
■ **KINO „SOKÓŁ" DIGITAL 3D**, ul. Orkana 2, 18 20 140 40, kinosokol.z-ne.pl
● **22.12, 16.20/3D dubb. i 20.00/2D nap.** Avatar: Istota wody
● **23.12, 16.20/3D nap. i 20.00/2D dubb.** Avatar: Istota wody
● **24-25.12** NIECZYNNE
● **26-29.12, 16.20/3D nap. i 20.00/2D dubb.** Avatar: Istota wody
● **30.12, 16.20/wD dubb. i 20.00/2D nap.** Avatar: Istota wody
● **31.12, 18.00 GALOWY KONCERT SYLWESTROWY „Muzyczną Luxtorpedą do Zakopanego"** - Tatrzańska Orkiestra Klimatyczna pod batutą Agnieszki Kreiner, Joanna Trafas - sopran, Jakub Pawlik - tenor; w programie: walce, czardasze, mazury, tanga, foxtroty, piosenki z lat trzydziestych i życzenia noworoczne od burmistrza miasta
● **1.01, 14.20** PREMIERA! Kot w butach: Ostatnie życzenie, 16.20/2D dubb. i 20.00/2D nap. Avatar: Istota wody
● **2-5.01, 16.20/2D dubb. i 20.00/2D nap.** Avatar: Istota wody
■ **KINO „MIEJSCE"** (sala studyjna kina „Sokół), ul. Orkana 2
● **22.12, 15.45** Śubuk, 18.00 Pięć diabłów, 20.00 Nitram
● **23.12, 17.30 I 20.15 PREMIERA!** I wanna dance with somebody
● **24-25.12** NIECZYNNE
● **26-30.12, 13.50** KINO DZIECI: Przytul mnie. Poszukiwacze miodu, 15.30 Kociarze, 17.30 I 20.15 I wanna dance with somebody
■ **TEATR IM. ST. I. WITKIEWICZA**, ul. Chramcówki 15, bilety on line: witkacy.pl. Kasa czynna wt. -sob. 10-14 (info: 600 00 15 14).
● **27.12, 19.15** METAFIZYKA DWUGŁOWEGO CIELĘCIA St. I. Witkiewicz/Scena Witkacego
● **28.12, 19.15** AKT PRZERYWANY czyli TEATR Nie(konsekwencji) wg tekstów Tadeusza Różewicza/Scena Witkacego
● **29.12, 19.15** Z cyklu: Tatrzańskie. Część III: SPISKI - Hej! wg Wojciecha Kuczoka/Scena Witkacego
● **30.12, 19.15** Z cyklu: Tatrzańskie. Część II: CZŁAPÓWKI-ZAKOPANE wg Andrzeja Struga/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy
● **31.12, 18.15** SPEKTAKL SYLWESTROWY Antoni Czechow WIŚNIOWY SAD/Scena Witkacego
● **1.01, 21.15** CCY - WITKAC-Y Menażeria wg Juweniliów St. I. Witkiewicz/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy
● **3.01, 19.15** Scena Propozycji Aktorskich - NIETOPERZ CZYLI DWOISTOŚĆ/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy
● **4.01, 19.15** Sławomir Mrożek – RZEŹNIA/Scena Witkacego
● **5.01, 19.15** STACHURA - się powie o tym wolniutko, a Ty tylko słuchaj/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy

Kolędujemy w Zakopanem

Miasto Zakopane oraz parafie zakopiańskie zapraszają na Festiwal Kolęd, Pastorałek i Pieśni Bożonarodzeniowych „Dobrze, ześ sie, Jezu, pod Giewontem zrodziył...", który rozpocznie się w sobotę 24.12.

Co roku, od ponad dekady, miasto Zakopane i parafie zakopiańskie organizują koncerty kolędowe, aby przybliżyć tajemnicę narodzin Chrystusa. W trakcie Festiwalu Kolęd, Pastorałek i Pieśni Bożonarodzeniowych „Dobrze, ześ sie, Jezu, pod Giewontem zrodziył..." w zakopiańskich kościołach brzmią najpiękniejsze polskie kolędy, góralskie pastorałki i najnowsze, współczesne kompozycje.

W tegorocznej - 14. już edycji udział wezmą znakomici wykonawcy, w tym m.in. Alicja Majewska, Olga Bończyk, Włodzimierz Korcz, Łukasz Zagrobelny, Hania Gąsienica-Byrcyn, Megitza, Kapela Hanki Wójciak, Hanna Zbyryt, Basia Gąsienica-Giewont, Halina Frąckowiak, Rodzina Janostinowców z Zuberca, Podhalańska Grupa Kalina, zespół Khareba z Gurjaani w Gruzji, zakopiańskie zespoły regionalne, a także wielu innych artystów.

Dwa najbliższe koncerty - 24 i 28.12. szczegóły w informatorze obok.

an

■ **TEATR ROZRYWKI RZT Szymaszkowa**, ul. Szymaszkowa 1
● **26.12, 19.00 ŚWIĄTECZNA NUTA -** koncert inspirowany tekstami Józefa Tischnera z nutą znanych i lubianych kolęd oraz pieśni świątecznych; śpiew Hanna Zbyryt przy akompaniamencie Wojtka Wachułki i Leszka Nowotarskiego

NOWY TARG

■ **KINO „TATRY"**, ul. Jana Kazimierza 17, kino.nowytarg.pl. 18 26 626 24, kinotatry@nowytarg.pl
● **22-23.12, 13.30/2D dubb., 17.00/3D dubb., 20.30/3D nap.** Avatar: Istota wody
● **24.12** NIECZYNNE
● **25.12, 15.15** PREMIERA! Kot w butach: Ostatnie życzenie, 17.00/3D dubb. i 20.30/3d nap. Avatar: Istota wody
● **26-27.12, 12.00** Kot w butach: Ostatnie życzenie, 13.50/3D dubb., 17.10/3D dubb. i 20.30/3D nap. Avatar: Istota wody
● **28.12, 15.15** Kot w butach: Ostatnie życzenie, 17.00/3D dubb. i 20.30/3D nap. Avatar: Istota wody
● **29.12, 12.00** Kot w butach: Ostatnie życzenie, 13.50/3D dubb., 17.10/3D dubb. i 20.30/3D nap. Avatar: Istota wody
■ **MIEJSKIE CENTRUM KULTURY - KINO,** Al. Tysiąclecia 37
● **22-23.12, 15.30 i 19.00** Avatar: Istota wody
● **27.12, 11.00, 15.30 i 19.00** Avatar: Istota wody
● **28.12, 10.00** Avatar: Istota wody
● **29-30.12, 11.00, 15.00 i 19.00** Avatar: Istota wody
● **31.12, 11.00 i 15.00** Avatar: Istota wody
● **2-5.01, 15.30 i 19.00** Avatar: Istota wody

RABKA-ZDRÓJ

■ **KINO ŚNIEŻKA**, ul. Nowy Świat 8, kino.rabka.pl, tel. 18 544 74 72
■ **TEATR LALEK „RABCIO"**, ul. Orkana 3C, 18 26 77 648, rabcio.pl
● **27.12, 11.00** Zimowa przygoda
● **29.12, 11.00** Pchła Szachrajka
● **5.01, 18.00 Bodzio Świerczek** - koncert w podziękowaniu za wsparcie w The Voice of Poland

SUCHA BESKIDZKA

■ **Centrum Kultury i Filmu im. Billy`ego Wildera**
● **23.12, 15.30** Avatar: Istota wody/dubb.
● **27.12, 14.00 i 17.45** Avatar: Istota wody/dubb.
● **28-29.12, 11.30** Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.
● **30.12, 12.30** Dziwny świat/dubb., 15.00 i 18.45 Avatar: Istota wody/dubb.
● **31.12, 12.30** Dziwny świat, 15.00 Avatar: Istota wody/dubb.
● **1.01, 17.00 KONCERT NOWOROCZNY** w wykonaniu solistów: Wiktoria Zadvorna/sopran, Lucyna Jarząbek/sopran spinto, Serhi Makiienko/bas, baryton i Tomasz Dziwisz/tenor oraz Johann Strauss Chamber Orchestra/sala widowiskowa
● **3-5.01, 11.30** Dziwny świat/dubb., 14.00 i 17.45 Avatar: Istota wody/dubb.

wydarzenia

ZAKOPANE

■ **Festiwal Kolęd, Pastorałek i Pieśni Bożonarodzeniowych „Dobrze, ześ sie, Jezu, pod Giewontem zrodziył":**
● ***24.12, 23.15* Sanktuarium Matki Bożej Objawiającej Cudowny Medalik, ul. Piszczory 13:** Koncert kolęd i pastorałek w wykonaniu PARAFIALNEGO REGIONALNEGO ZESPOŁU GIEWONT, a po nim Msza Święta – pasterka o godz. 24.00
● ***28.12, 19.00* Kościół pw. Miłosierdzia Bożego, ul. Cyrhla 37:** Msza Święta, a po niej KONCERT RODZINY JANOSTINOWCÓW Z ZUBERCA, PODHALAŃSKIEJ GRUPY KALINA, ZESPOŁU KHAREBA Z GURJAANI W GRUZJI - zagrają tradycyjne pieśni adwentowe, pastorałki i kolędy bożonarodzeniowe z Zuberca na Słowacji, tradycyjne pieśni gruzińskie oraz polskie kolędy i pastorałki
■ **Centrum Edukacji Przyrodniczej TPN**, ul. Chałubińskiego 42a, 18 20 23 311. **CZYNNE:** wt.-niedz. 8-16.30, ostanie wejście o godzinie 15. Kino 4D, makieta Tatr, sala odkryć i inne. Wystawa czasowa twórczości WALEREGO ELJASZA, ARTYSTY ZAHARTOWANEGO TATRAMI (do 30.12).
● ***29.12, 10.00 Oprowadzanie po wystawie*** Walerego Eljasza-Radzikowskiego oraz warsztaty plastyczne dla dzieci
■ **Przy willi „Swoboda"**, ul. Podhalańska 70
● ***31.12 9. Zakopiański Bieg Sylwestrowy - Marsz Nordic Walking:*** start i meta przy willi, również biuro zawodów; program: 7.30-8.45 wydawanie numerów startowych, 9.00 start biegu, 11.00 zakończenie zawodów
■ **Kulturalny Plac Niepodległości**
● ***Do 8.01, 10.00-20.00 JARMARK BOŻONARODZENIOWY*** - ozdoby świąteczne, rękodzieło artystyczne czy prezenty na choinkę, produkty spożywcze, zabawki edukacyjne i wiele innych

KOŚCIELISKO

■ **Gminny Ośrodek Kultury Regionalnej Kościelisko,** Nędzy-Kubińca 136. **CZYNNY:** pn.-pt. 10-16, czw. 10-14. Wystawy czasowe: FOTOGRAFII MARCINA KINA i wystawa laureatów konkursu „Jesień w Tatrach".
● ***28.12, 18.00 Z GÓR NA PUSTYNIĘ*** - spotkanie autorskie z Marcinem Kinem
■ **Dom Ludowy** Związku Podhalan
● ***30.12, 19.00 KONCERT ŚWIĄTECZNY*** zespołu Trebunie-Tutki

NOWY TARG

■ **Rynek**
● ***Do 23.12 JARMARK BOŻONARODZENIOWY*** - stoiska świąteczne, foodtrucki; 21-22.12, 12.00-18.00 Zagroda Świętego Mikołaja z reniferami
■ **Państwowa Szkoła Muzyczna**, sala koncertowa
● ***22.12, 18.00 „Serca ludzkie się radują"*** - koncert kolęd w wykonaniu: orkiestry, zespołu wokalnego, chóru oraz solistów
■ **Miejskie Centrum Kultury,** Al. Tysiąclecia 37
● ***31.12, 19.30 Zemsta nietoperza*** - Johann Strauss syn - retransmisja z Opery Wiedeńskiej/sala widowiskowa

SZCZAWNICA

■ **KINOTEATR PIENINY,** ul. Gówna 6
● **27.12, 16.00 Kolęduj z nami** - warsztaty śpiewu dla dzieci z Ewą Walkowską i Agnieszką Stopką
● **28.12, 18.00 Koncert: „Kolędy bliskie sercu"** - wystąpią: Mirosława Zaciębło-Hubiak/wokal, Eugeniusz Kubat/kontrabas, Wojciech Zaciębło/skrzypce, Piotr Kret/gitara
■ **Plac pod kolejką**
● ***31.12, 21.30 SYLWESTER pod kolejką*** - zespół TonyS., DJ Krzysztof Matera, o północy pokaz fajerwerków

JAWORKI

■ **Muzyczna Owczarnia**, ul. Biała Woda 13, 18 262 22 66, 530 434 883
● **27.12, 20.00 Koncert:** KRAKÓW STREET BAND
● **28-29.12, 20.00 Koncert:** CHEAP TOBACCO
● **30.12, 20.00 Koncert:** Stann Breckenridge z zespołem
● **31.12, 20.00 Koncert sylwestrowy:** Stan Breckenridge z zespołem
● **1.01, 20.00 Koncert:** Kałe Bała - wybitna romska poetka i pieśniarka Terenia Mirga z zespołem

MSZANA DOLNA

■ **Folwark Stara Winiarnia**, ul. Ogrodowa 2
● ***1.01, 20.00 Koncert:*** New Market Jazz Band

ZAWOJA

■ **Babiogórskie Centrum Kultury**, Zawoja Centrum, tel. 33 877 50 66
● ***24.12, 24.00 GÓRALSKA PASTERKA***/kościół pw. św. Klemensa w Zawoi Centrum
● ***27.12, 10.00 Świąteczne kalambury*** w bibliotece
● ***28.12, 17.00 KOPYTA W GÓRĘ*** - świąteczny spektakl teatralny dla dzieci Teatru Kultureska
● ***30.12, 10.00 Świąteczne kino rodzinne***

MAKÓW PODHALAŃSKI

■ **Rynek**
● ***23.12, 9.00 WIGILIA*** na makowskim Rynku

LIMANOWA

■ **Limanowski Dom Kultury**, ul. B. Czecha 4. **Kino Klaps**
● ***30.12, 18.00 HEJ, KOLĘDA! Koncert kolęd i pastorałek*** - wystąpią: Limanowska Orkiestra kameralna, Eva Novel - wokalistka, chór Limanovum

RABKA-ZDRÓJ

■ **Parking przy budynku PTTK**
● ***31.12 Wyjście nocne w sylwestra na Polanę Kudłacze przez szczyt Lubomir*** - zapisy do 22.12/18 2677317 - 19.00 zbiórka na parkingu przy budynku PTTK w Rabce-Zdroju, 19.15 dworzec autobusowy w Mszanie Dolnej

SUCHA BESKIDZKA

■ **Muzeum Miejskie - Zamek**. **CZYNNE**: wt. -sob. 9-16 (ostatnie wejście 40 minut przed zamknięciem), niedz. i po. nieczynne. **Dział Etnograficzny „Domek Ogrodnika"** NIECZYNNY; 33 874-26-05, muzeum@sucha-beskidzka.pl. **Wystawy stałe:** 1. Najstarsze osadnictwo w Dolinie Skawy, 2. wystawa ze zbiorów Marii i Emila Zegadłowiczów: Miłość do człowieka - miłość do sztuki - miłość do natury, 3. malarstwo nowożytne i broń myśliwska z Kolekcji Habsburskiej, 4. Sucha na starej fotografii. **Galeria Sztuki - Zamek.** Wystawy czasowe: W POSZUKIWANIU PIĘKNA PRZYRODY. Podróże W. Goetla i P. Chrząstowskiego (do 31.01.23), W SZKOLNEJ ŁAWIE. Dzieje oświaty w Suchej Beskidzkiej (do 25.11.23), LANCKORONA. STUDIUM NOCY - fotografie Artura Brockiego, oraz TAM, GDZIE ZDARZYŁ SIĘ CUD. SZOPKI BOŻONARODZENIOWE JÓZEFA I KAROLA LASIKÓW.
● ***31.12, 21.30 KONCERT NOWOROCZNY*** w wykonaniu solistów: Wiktoria Zadvorna/sopran, Lucyna Jarząbek/sopran spinto, Serhi Makiienko/bas, baryton i Tomasz Dziwisz/tenor oraz Johann Strauss Chamber Orchestra - po koncercie toast noworoczny i powitanie Nowego Roku/sala rycerska

muzea i zabytki

ZAKOPANE

■ **Muzeum Tatrzańskie im. Dra Tytusa Chałubińskiego**, ul. Krupówki 10, gmach główny. muzeumtatrzanskie.pl. **CZYNNE:** poniedziałek-środa 12-20, w pozostałe dni 10-18. Gmach muzeum to cenny zabytek architektury w stylu zakopiańskim, zbudowany w latach 1913-1922 wg planów St. Witkiewicza (elewacja) i Fr. Mączyńskiego (projekt techniczny). Wystawa czasowa: WŁADYSŁAW WERNER. FOTOGRAF TATR I ZAKOPANEGO (do 2.04.23).
■ **Muzeum Stylu Zakopiańskiego im. Stanisława Witkiewicza w „Kolibie"** (Oddz. M. Tatrzańskiego), ul. Kościeliska 18, 18 26 37 065. **CZYNNE**: wt.-niedz. 10-18 (ostatnie wejście pół godziny przed zamknięciem). Pierwszy dom w stylu zakopiańskim wybudowany wg projektu i pod nadzorem Stanisława Witkiewicza. Budowa datowana jest na lata 1892-1893. Po remoncie udostępniono wnętrza w najstarszej części obiektu, które zaaranżował Władysław Hasior na początku lat 90. XX wieku. **Wystawy w skrzydle zachodnim:** na parterze - poświęcona powstaniu i rozwojowi stylu zakopiańskiego na tle sztuki europejskiej; na poddaszu - poświęcona twórcy pierwszego polskiego stylu narodowego Stanisławowi Witkiewiczowi.
■ **Muzeum Kornela Makuszyńskiego** (Oddz. M. Tatrzańskiego), ul. Tetmajera 15, 18 2012263. **NIECZYNNE**. Muzeum biograficzno-literackie w willi „Opolanka".
■ **Muzeum Stylu Zakopiańskiego - Inspiracje im. Marii i Bronisława Dembowskich - Chałupa Gąsieniców Sobczaków** (Oddz. M. Tatrzańskiego), Droga do Rojów 6. **CZYNNE:** wt.-niedz. 10-18 (ostatnie wejście pół godziny przed zamknięciem). Chałupa położona nieopodal słynnej z zabytkowej zabudowy ul. Kościeliskiej, to jeden z najcenniejszych zabytków budownictwa ludowego w Zakopanem.
■ **Muzeum Jana Kasprowicza na Harendzie**, 18 20 68 426. **CZYNNE**: wt.-niedz. 10.15-15.15. Pamiątki po poecie i jego rodzinie. Wnętrza mieszkalne pozostawiono w takim stanie, jak przekazała je zmarła w 1968 r. Maria Kasprowiczowa. Dostępne dla zwiedzających mauzoleum Jana Kasprowicza w parku przylegającym do muzeum.
■ **Zespół Dworsko-Parkowy**, Kuźnice 1.
■ **Muzeum Karola Szymanowskiego w willi „Atma"**, ul. Kasprusie 19. **CZYNNE:** wt. (dzień bezpłatnego wstępu) i sob. 10-17, śr.-pt. i niedz. 10-16, codz. 13-13.30 przerwa techniczna. Ekspozycja: Informacje o życiu i twórczości kompozytora, zachowane po nim rzeczy osobiste, rekonstrukcja gabinetu. Pokaz obrazu: Z WIZYTĄ POWROTNĄ. Panneau dekoracyjne Jana Rembowskiego z Sanatorium Dłuskich w Zakopanem.
■ **Cmentarz na Pęksowym Brzyzku i kościół pw. św. Klemensa**, ul. Kościeliska. Na zakopiańskim starym cmentarzu spoczywa m.in. pierwszy proboszcz zakopiański ks. Józef Stolarczyk, muzyk Jan Krzeptowski Sabała, pisarz Kornel Makuszyński.
■ **Muzeum Harcerskie im. Olgi i Andrzeja Małkowskich**, willa Czerwony Dwór, ul. Kasprusie 27, **CZYNNE:** soboty 10-16. W innych terminach i godz. tel. 608 438 794.

CHOCHOŁÓW

■ **Zagroda Bafiów. Muzeum Powstania Chochołowskiego** (Oddz. M. Tatrzańskiego), Chochołów 75. **CZYNNE:** śr.-niedz. 10-14 (ostatnie wejście pół godziny przed zamknięciem). W zabytkowej chałupie należącej niegdyś do zamożnego gospodarza Jana Bafii.

ORAWKA

■ **Kościół św. Jana Chrzciciela**. Najstarszy kościół katolicki na Górnej Orawie. Parafiaorawka.pl. **CZYNNY** - zwiedzanie tylko z przewodnikiem: sob. 9.30-17.30, niedz. 11.30-16, w pozostałym czasie możliwe w grupach powyżej 15 osób po wcześniejszym (przynajmniej jednodniowym) zgłoszeniu: 691 204 504, orawka.kosciol@gmail.com.

NOWY TARG

■ **Muzeum Podhalańskie im. Czesława Pajerskiego,** Rynek - ratusz (I p.), 18 26 67776. **CZYNNE:** pon. 10-18 (bezpłatne zwiedzanie wystaw stałych), wt.-pt. 9-17, sob. 9-14, facebook.com/muzeum.podhalanskie. Wystawy stałe ze zbiorów muzeum: „Nowy Targ na przełomie XIX i XX wieku, miasto którego już nie ma" i „Jan Paweł II - Miasto Nowy Targ; przeszłość i obecność". Wystawa czasowa: Z LEŚNEJ PUSZCZY DO FILHARMONII. W PRACOWNI JANA BOBAKA - wystawa lutnicza.
■ **Muzeum Drukarstwa,** ul. Sobieskiego 4. **CZYNNE:** wt. 9-16, śr.-pt. 8-16, sob. 9-14. W muzeum odtworzono dawną oficynę drukarską na wzór prowadzonego od 1898 roku zakładu Ignacego Borka, z oryginalnymi maszynami.
■ **Budynek Wieży Wodnej**, obok dworca kolejowego, ul. Kolejowa 164. Wstęp wolny. Ekspozycja poświęcona historii linii kolejowej Nowy Targ - Królewiany. **CZYNNY:** pn.-pt. 8-16.
■ **Izba Pamięci Zimnej Wojny i Komunizmu „Izwis"**, Urząd Miasta, ul. Krzywa 1. **Kontakt z oprowadzającym**: 18 26 112 78, 795 591 442.

ŁOPUSZNA

■ **Dwór w Łopusznej** (Oddz. M. Tatrzańskiego). **CZYNNY:** śr.-niedz. 10-16 (ostatnie wejście pół godziny przed zamknięciem). Dawna siedziba szlacheckich rodzin Lisickich, Tetmajerów i Lgockich. Dwór wybudował ok. 1790 r. Romuald Lisicki, konfederat barski.
■ **Izba Pamięci ks. prof. Józefa Tischnera** przy GOK-u. **CZYNNA**: wt.-pt. 10-17, sob. 10-16. Ostatnie wejście pół godziny przed zamknięciem.

CZARNA GÓRA

■ **Zagroda Korkoszów** (Oddz. M. Tatrzańskiego), Za Górą 86. **CZYNNA:** śr.-niedz. 10-18. Drewniana zagroda należąca niegdyś do tutejszej zamożnej rodziny Korkoszów.

eprasa.pl dc02a8ce6a

JURGÓW

■ **Zagroda Sołtysów** (Oddz. M. Tatrzańskiego), Jurgów 215. **CZYNNA**: śr.-niedz. 10-16 (ostatnie wejście pół godziny przed zamknięciem). Ubogie gospodarstwo spiskie. Zagrodę Sołtysów wybudował w 1861 r. pradziad ostatniego właściciela, Jakuba Sołtysa.

NIEDZICA

■ **Muzeum - Zespół Zamkowy w Niedzicy**, Stowarzyszenie Historyków Sztuki, tel./fax 18 26 29 480, 26 29 489, 26 29 473, zamekniedzica.pl. **CZYNNE**: od wtorku do niedzieli 9-16 (ostatnie wejście 15.30). Zachowany historyczny układu i charakteru obiektu. We wnętrzach: meble, obrazy, bibeloty z XVII-XX w., grafiki i fotografie z XIX -XX w. oraz przedmioty z badań archeologicznych.

■ **Wozownia. CZYNNA.** Pawilon w pobliżu zamku. Ekspozycja zabytkowych pojazdów konnych z lat 1900-1939.

CZORSZTYN

■ **Zamek Czorsztyn**. Zachowane i częściowo utrwalone ruiny zamku średniego i górnego, renesansowa Baszta Baranowskiego i Zieleniec. Wystawa o historii zamku i starostwa czorsztyńskiego, niewielkie lapidarium. **CZYNNY:** codziennie 9-18.

ZUBRZYCA GÓRNA

■ **Muzeum-Orawski Park Etnograficzny. CZYNNE**: pon.-pt. 9-15,sob.-niedz. 11-17. Ekspozycje obrazują życie różnych warstw społecznych na Orawie na przestrzeni XVIII-XX w., wiejskie zakłady przemysłowe: olejarnię, folusz, tartak i kuźnię. Kościół pw. Matki Boskiej Śnieżnej.

SIDZINA

■ **Park Etnograficzny**. W górnej części Sidziny - Bińkówce. Eksponaty związane z historią i etnografią regionu. **CZYNNY:** rezerwacja odwiedzin: 501597208, skansensidzina@interia.pl.

RABKA-ZDRÓJ

■ **Kościółek Muzeum im. Władysława Orkana**, ul. Sądecka 6, 18 2676747, muzeum-orkana.pl. **CZYNNE**: wt.-niedz. 9-16**.** Drewniany kościół pw. św. Marii Magdaleny to jeden z ciekawszych zabytków Rabki. Ekspozycja muzealna: garncarstwo, pasterstwo, strój i dawna rzeźba ludowa. Wystawa czasowa: SZOPKI KOLĘDNICZE ze zbiorów Muzeum.

■ **Muzeum Górali i Zbójników** - Muzeum Gorczańskie Jana Fudali, ul. Sądecka 4. **CZYNNE** po wcześniejszym kontakcie telefonicznym: 795 222 925, muzeum-zbojnikow.pl. Muzeum interaktywne w chałupie góralskiej wpisanej do rejestru zabytków, z unikalnymi kasetonami. Malarstwo na szkle Jana Fudali, mini skansen, szlak humoru góralskiego Zygmunta Pytlika.

PORĘBA WIELKA

■ **Orkanówka - Muzeum Biograficzne Władysława Orkana**. **CZYNNE:** wt.-pt. 9-17. 608 731 557. Wiele przedmiotów należących do pisarza i jego rodziny. W pobliżu domu znajdują się oryginalne zabudowania gospodarcze tzw. wironek i boisko.

CHABÓWKA

■ **Skansen taboru kolejowego w Chabówce.** Skansenchabowka.pl. **CZYNNE**: w dni robocze 8-15, soboty, niedziele i święta 8-15. Ekspozycja: parowozy, lokomotywy elektryczne i spalinowe, wagony oraz tabor specjalny taki jak żurawie, pługi śnieżne itp.

SZLACHTOWA

■ **Muzeum Pienińskie im. Józefa Szalaya**, ul. Łemkowska 37, 18 262 22 58, **CZYNNE**: wt.-czw. i sob.-niedz. 10-16 (ostatnie wejście na ekspozycję 15.15). Ekspozycja prowadzi szlakiem przeszłości regionu pienińskiego. Wystawa czasowa: CENEK. LEGENDA POLSKIEGO KAJAKARSTWA (do maja 2023).

ZAWOJA

■ **Skansen budownictwa regionalnego im. Józefa Żaka na Markowych Rówienkach**, Zawoja 155, 33 877 50 66. Najstarszym i najcenniejszym budynkiem w skansenie jest „kurna chałupa" z 1840 r. W skansenie odbywają się zajęcia, warsztaty i gry edukacyjne - stale i sezonowo. **CZYNNY:** od 1.10 tylko rezerwacje grupowe - terminy ustalane telefonicznie i mailowo.

galerie

ZAKOPANE

■ **Galeria Władysława Hasiora** (Oddz. M. Tatrzańskiego), ul. Jagiellońska 18b. **CZYNNA:** wt.-niedz. 10-18 (ostatnie wejście pół godziny przed zamknięciem). Autorska galeria prac artysty. Znalazły tu swoje miejsce sławne sztandary, kompozycje przestrzenne i rzeźby, tworzone z różnorakich materiałów. Wystawa czasowa: POWIDOK - autorzy: Józef Gałązka, Natan Kryszk (do 31.01.23).

■ **Galeria Sztuki XX wieku w willi Oksza** (Oddz. M. Tatrzańskiego), ul. Zamoyskiego 25, 692 029 817. **CZYNNA:** wt.-niedz. 10-18 (ostatnie wejście pół godziny przed zamknięciem)**.** Willa jest trzecim dziełem powstałym wg projektu St. Witkiewicza, twórcy stylu zakopiańskiego. Budynek wznosili góralscy cieśle pod kierunkiem Wojciecha Roja i Jana Obrochty w latach 1895-1896. Wystawa czasowa: MISIE W ZARYSIE (do 28.02.23).

■ **Galeria Sztuki na Kozińcu** (Oddz. M. Tatrzańskiego), Droga na Koziniec 8. Siedziba naukowo-administracyjna Muzeum Tatrzańskiego pon.-pt. 8-16, Galeria Kobierców Wschodnich - otwarcie wkrótce, biblioteka i archiwum fotograficzne wt. -pt. 8-15, archiwum naukowe wt.-pt. 8-14. Muzeum prosi o ustalanie terminów kwerend mailowo lub telefonicznie.

■ **Zakopiańskie Centrum Kultury - Miejska Galeria Sztuki im. Wł. hr. Zamoyskiego**, ul. Krupówki 41, 18 2012792, galeria.zakopane.pl. **CZYNNA:** wt.-sob. 10-17. Wystawa czasowa: „...TEŻ PRAWDA" - malarstwo ARKADIUSZA KARAPUDY (do 20.01.23).

■ **Willa Czerwony Dwór - Centrum Kultury Rodzimej**, ul. Kasprusie 27. **CZYNNA**: pn.-sob. 10-17 (oprócz środy). Malarstwo na szkle zakopiańskich artystów - wystawa stała, Galeria Sztuki Ludowej. Wystawa czasowa: W ŚWIECIE WŁADYSŁAWA BORZĘCKIEGO W 100. ROCZNICĘ URODZIN (do 14.01.23).

■ **Galeria Sztuki Współczesnej „Dom Doktora"**, ul. Witkiewicza 19, 18 20 00239.

■ **TCKiS „Jutrzenka"**, ul. Grunwaldzka 3, 18 2012833. Galeria „ARTPARK". Prace uczestników zajęć plastycznych „Jutrzenki". Wystawa czasowa: ZAKOPIAŃSKA SZOPKA BETLEJEMSKA 2022 - wystawa pokonkursowa (do 31.01, pon.-sob. 10.00-15.00).

■ **Galeria Sztuki Współczesnej „YAM"**, ul. Krupówki 63, 18 2066984.

■ **Galeria „Pod Makiem"**, Pasaż Handlowy, ul. Krupówki 29/11L, 18 20 12044. Prace Wójcika, Fortuny, Karaska, Wątora, Popowicz, Kowalczyk, Kłosowskiego i inne, oraz rękodzieło.

■ **Dolne Krupówki, przy kawiarni Samanta**. Wystawa plenerowa: W STRONĘ NOWEGO ZAKOPANEGO - ARCHITEKTURA (do 31.12).

NOWY TARG

■ **Małopolskie Biuro Wystaw Artystycznych Galeria „Jatki"**, ul. Kościuszki 4, 18 2669482. **CZYNNA**: pon.-pt. 10-17, sob. 10-14. Ostatnie wejście 15 minut przed zamknięciem.

RABKA-ZDRÓJ

■ **Galeria MOK „Pod Lilianną"**, ul. Nowy Świat 1, 18 267 66 26. W jednej z najstarszych rabczańskich willi „Lilianna" (1880 r.) mieści się galeria twórców ludowych, którzy zapraszają na wystawę i warsztaty.

■ **Galeria Pogotowie Sztuki**, ul. Orkana 20

SZCZAWNICA

■ **Galeria Pijalni Wód Mineralnych,** plac Dietla, szczawnica-galeria.pl. Ekspozycja przybliża ponad 200-letnią historię Uzdrowiska oraz historię rodu Stadnickich. **CZYNNA**: wt.-niedz. 9-17.

■ **Mała Galeria - Eglander Caffe**, ul. Zdrojowa 1

■ **Galeria „Krzywa Jabłonka"**, ul. Pienińska 4, krzywajablonka.pl. Sztuka artystów pienińskich. Kontakt: 608 154 522

ZAWOJA

■ **Galeria na Uciechę**, Zawoja Wilczna, nauciche.pl. **CZYNNA** pn.-sob. 9-16. Kontakt: 696 818 211

galerie autorskie

ZAKOPANE

■ **Galeria Antoniego Rząsy,** ul. Bogdańskiego 16 (codz. po umówieniu: 182066969, 695482204). Czynna od lipca 1976 r. Po śmierci artysty w 1980 r., prowadzi ją syn, rzeźbiarz Marcin Rząsa.

■ **Galeria Rzeźby Jerzego Popielaka**, ul. Dr. do Walczaków 19 (pon.- pt. 13-17).

■ **Galeria Grzegorza Pecucha** - rzeźba, ul. Kasprowicza 31a, pecuch.art.pl (pon.-pt. 13-16).

■ **Galeria malarstwa Rudolfa Krzyżaka**, ul. Krupówki 35a (codz. 12-19).

■ **Galeria autorska Arkadiusza Walocha**, ul. Kościuszki 12 (pon., śr., czw. 16-18).

■ **Galeria Anny i Eugeniusza Boguckich** - malarstwo na szkle, rzeźba w drewnie, ul. Smrekowa 11 (codz. 10-13, 15-18, w innych terminach: 18 20 142 74).

■ **Galeria Marii i Jerzego Gruszczyńskich**, ul. Skibówki 26, 18 20 634-34

■ **Orski Gallery, galeria autorska Ryszarda Orskiego**, ul. Broniewskiego 4, 18 20 17 171

■ **Izba Twórcza Adama Doleżuchowicza** - rzeźba, szachy regionalne, świątki, malarstwo na szkle, ul. Za Strugiem 30a (pon., śr., pt. 10-15)

■ **Galeria „Seba"**, malarstwo, rzeźba Sebastiana Króliszewskiego, ul. Tetmajera 7c (pon.-sob. 10-17)

■ **Galeria Autorska Lidii Rosińskiej**, Kościeliska 31D. Wt- śr., sob.-niedz. 15-19. Ceramika, rysunek, malarstwo.

■ **Galeria malarstwa Ryszarda Budnika**, ul. Zamoyskiego 3a, codziennie 10-18, 601 413 605.

■ **Galeria Kenara**, Sobczakowka 9, codziennie po umówieniu: 1820 152 47

■ **Galeria AWA**, ul. Kościuszki 12. Pon., śr., czw. godz.16-18

GRONKÓW

■ **„Ozwa" - galeria autorska Beaty Zalot.** Pastele i ceramika. Gronków 317. www.pastele.pl

OSTROWSKO

■ **Autorska galeria malarstwa Mariana Gromady**, ul. S. Bryjewskiego 5. Po uzgodnieniu: 697 700 969.

CHOCHOŁÓW

■ **Izba regionalna i pracownia rzeźby w drewnie**. Rzeźbiarz ludowy Jan Zięder. Chochołów 28, 18 27 571 66.

GLICZARÓW GÓRNY

■ **„Gonzówka". Galeria autorska Jarosława Jamroza**. Malarstwo, rzeźba. Gliczarów Górny 79, czynna codziennie 8-20.

ŁAPSZE NIŻNE

■ **Pracownia-galeria malarstwa żel-art Jana K. Pawluśkiewicza**, ul. Długa.169/2 - po uzgodnieniu tel. 601 093 221

RABKA-ZDRÓJ

■ **Galeria autorska Ewy Łaczek-Daleki**, ul. Kręta 3, (codz. 11-17).

SZCZAWNICA

■ **Pracownia Twórcza Anny i Józefa Madejów,** ul. Pienińska 4, 18 262 12 90. Malarstwo na szkle, rzeźba.

■ **Malarstwo Józefa Ignaciuka**, ul. Flisacka 16d. Pejzaże pienińskie, portrety.

■ **Galeria Jana Wierzby,** ul. Szalaya 100. Korzenioplastyka, metaloplastyka, minerały Pienin.

■ **Izba Pamięci Michała Słowika Dzwona,** ul. Szalaya 43, 18 262 20 65. Malarstwo na szkle, rzeźba, twórczość pisarska.

■ **Pracownia Twórcza Janiny i Tadeusza Zachwiejów**, ul. Połoniny 5, 18 262 23 08. Rzeźba - kamień, malarstwo na szkle, hafciarstwo.

KROŚCIENKO N.D.

■ **Prywatna Galeria Tadeusza Olesia**. Wystawa przyrodnicza i nie tylko. Codz. 10-16, ul. Potoczki 2, 18 26 23 926. Tadeusz Oleś - zoolog, lepidopterolog, preparator zwierząt.

ośrodki edukacji

CHOCHOŁÓW

■ **Centrum Promocji i Ochrony Torfowisk**, Chochołów 40, tel. 18 265 78 12, muzeumplsk.eu. **CZYNNE:** wt.-sob. 9-18; grupowe wejścia: 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30. Ekspozycja multimedialna. Wystawa czasowa: TORFOWISKA KAPSUŁĄ CZASU - wystawa autorstwa dra Marcina Warchałowskiego.

KROŚCIENKO N.D.

■ **Budynek dyrekcji PPN,** ul. Jagiellońska 107 B. Parking dla zwiedzających. **CZYNNY**: wt.-sob. 8-16. Wystawa przyrodnicza: makiety, model lasu naturalnej wielkości, eksponaty geologiczne oraz słynna złamana gałąź reliktowej sosny z Sokolicy.

PORĘBA WIELKA

■ **Ośrodek Edukacyjny Gorczańskiego Parku Narodowego**, Poręba Wielka 4

ośrodki kultury

BIAŁY DUNAJEC

■ **Gminny Ośrodek Kultury**, ul. Jana Pawła II 363

SUCHE

■ **Poroniańskie Centrum Kultury i Dziedzictwa Podhala**, Suche 1e

BUKOWINA TATRZAŃSKA

■ **Bukowiańskie Centrum Kultury - Dom Ludowy,** ul. Kościuszki 87, 18 20 77 221, biuro@domludowy.pl, www.domludowy.pl. CZYNNE: pn. -pt. 8-16.

CZARNY DUNAJEC

■ **Centrum Kultury i Promocji Gminy Czarny Dunajec**, ul. Piłsudskiego 2A

NOWY TARG

■ **Spółdzielczy Dom Kultury**, ul. Kopernika 12. Wystawa czasowa: PRAC SZYMONA WASIELAKA tworzonych w ramach terapii zajęciowej organizowanej przez SCZP w Nowym Targu.

MAKÓW PODHALAŃSKI

■ **Dom Kultury i Miejska Biblioteka Publiczna**, ul. Kościuszki 5. Wystawa czasowa: PIĘKNO SZTUKI I PRZYRODY ŚWIATA. Malarstwo Elżbiety Masłowskiej-Łysak (Galeria Paczosówka, do 31.12).

kluby i kawiarnie nie tylko muzyczne

ZAKOPANE

■ **Cafe Tygodnik Podhalański**, ul. Kościuszki 3, SDH Granit, IV p.

■ **Kawiarnia Kmicic**, ul. Staszica 11a. Wystawa czasowa: HALNY W KMICICU. EWA FORTUNA, CZESŁAW JAŁOWIECKI (do 6.01.23).

SZCZAWNICA

■ **Dworek Gościnny**, Park Górny 7

TYGODNIK Podhalański
50/2022 TYGODNIK Podhalański Redakcja nie odpowiada za zmiany wprowadzone w ostatniej chwili.

Podhalan współczesny obraz własny

Kim byli kiedyś, kim są dzisiaj? Jak siebie widzą i oceniają? Czy mają poczucie przynależności? Co stanowi o ich tożsamości? To pytania, które stanowią oś książki „Podhalanie. Wokół tożsamości" Agnieszki Gąsienicy-Giewont i Stanisławy Trebuni-Staszel.

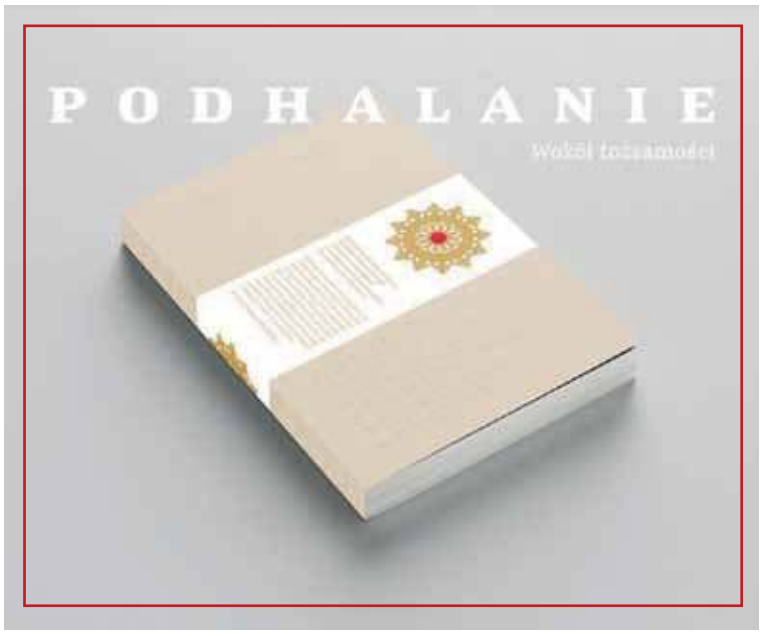

Tytuł jest rozszerzeniem wystawy, którą TPN przygotował w Kuźnicach. Pomysł na nią zrodził się w głowie Szymona Ziobrowskiego, gdy ten w San Francisco oglądał projekt Susanne Lacy „We are here". Jak pisze na stronie podhalanie.tpn.pl: „(...) błysnęła mi wówczas myśl: te słowa „Jesteśmy tu" mogliby codzienne wypowiadać Podhalanie. Byliśmy, jesteśmy, będziemy. Żyjemy jednak w czasach bardzo dynamicznych zmian. Zacząłem więc zadawać sobie pytania. Kim byli górale kiedyś, ale przede wszystkim kim są dzisiaj, jak siebie widzą i oceniają, czy tworzą zwartą grupę, czy mają poczucie przynależności, czy miejsce, które jest chronione przez Tatrzański Park Narodowy, dalej stanowi o ich tożsamości. Tak zrodził się pomysł na wystawę."

Do projektu w pierwszej kolejności zaproszono dr Stanisławę Trebunię-Staszel, kierującą Instytutem Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Jagiellońskiego, gdzie realizuje liczne prace badawcze związane z Podhalem. Ta zaproponowała z kolei dołączenie Agnieszki Gąsienicy-Giewont, równie żarliwej propagatorki kultury podhalańskiej, szefowej Muzeum Karola Szymanowskiego w Zakopanem. Do zespołu dołączyli też Katarzyna Gąsienica-Józkowy, Bartłomiej Witkowski i Jacek Poremba.

Wystawę zbudowano wokół rozmów z mieszkańcami Podhala, osobami o różnych pasjach, temperamentach, zawodach i poglądach. Wokół zdjęć archiwalnych, bo istotne w tej narracji jest osadzenie w historii, i współczesnych wizerunków górali. W plenerze stanęła więc interesująca opowieść obrazem. Niemniej nie udało się w tej formie zawrzeć całego zebranego materiału, zwłaszcza jakże cennych rozmów przeprowadzonych przez Agnieszkę Gąsienicę-Giewont i Stanisławę Trebunię-Staszel. I tak zrodziła się myśl rozszerzenia ekspozycji o książkę. Szymon Ziobrowski wspomina: „Zebrany materiał był tak bogaty i wartościowy, że uznaliśmy, iż zasługuje na publikację (...). Wzbogaciliśmy ją o fotoreportaż Bartka Solika, dołączony jako osobny zeszyt. Mamy nadzieję, że będzie ona dopełnieniem wystawy i stanie się przyczynkiem do refleksji nad przeszłością, teraźniejszością i przyszłością góralszczyzny."

Więcej o projekcie i publikacji na: podhalanie.tpn.pl

an

uwaga książka

Od TPN mamy dla was 2 egzemplarze książki. Otrzymają je osoby, która jako pierwsze napiszą do nas na adres: konkurs@24tp.pl. W treści prosimy podać imię, nazwisko, adres oraz odpowiedź na pytanie, gdzie stanęła wystawa „Podhalanie. Wokół tożsamości". W tytule maila należy wpisać: Książka.

eprasa.pl dc02a8ce6a

Kobiety przenoszą góry

Przewodnim tematem tegorocznego Międzynarodowego Dnia Gór było Women Move Mountains. Muzeum Tatrzańskie im. dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem zorganizowało spotkanie z kobietami, których życie związane jest zawodowo z terenami górskimi.

Fot.: Cezary Wagner

Od lewej - Emilia Pomiankiewicz-Wagner, Marta i Marychna Krzeptowskie, Katarzyna Turzańska, Janina Rzepka i Justyna Żyszkowska.

Tytuł tego artykułu jest z pewnością trochę na wyrost, bo wszyscy wiemy, na jakie trudności napotykały prekursorki przewodnictwa lub ratownictwa tatrzańskiego, ale od tego czasu wiele się jednak zmieniło. Co prawda warunki, w jakich pracują w górach, są na ogół takie same, ale różne udogodnienia związane z nową technologią wkroczyły również w góry. Jest z pewnością kilkanaście kobiet, które mają wysokie kwalifikacje górskie i świetnie sobie radzą w przewodnictwie górskim i wysokogórskim, gorzej jest w ratownictwie. Kobiety mają również duże doświadczenie w prowadzeniu schronisk w górach, a z pewnością prym wśród nich wiodą Marta i Marychna Krzeptowskie ze schroniska w Dolinie Pięciu Stawów Polskich, najtrudniej dostępnego schroniska w naszych Tatrach. Kobiety na terenach górskich podejmują także pracę w innych dziedzinach, są przedsiębiorczyniami, strażniczkami bioróżnorodności, opiekunkami tradycyjnej wiedzy, mecenasami lokalnej kultury oraz ekspertkami medycyny tradycyjnej.

Międzynarodowy Dzień Terenów Górskich obchodzony jest od 2003 r. co roku 11 grudnia. Ustanowiony został rok wcześniej przez Zgromadzenie Ogólne ONZ, a patronat nad nim objęła Organizacja Narodów Zjednoczonych, Komisja do spraw Wyżywienia i Rolnictwa. Muzeum Tatrzańskie 11 grudnia 2015 roku podpisało porozumienie o utworzeniu Międzynarodowego Związku Muzeów Górskich IMMA w siedzibie FAO ONZ w Rzymie. Wstąpiły do niego wówczas jeszcze cztery instytucje muzealne: Museo Nazionale della Montagna w Turynie, Musée Alpin w Chamonix, Servei General d'Informacio de Muntanya w Sabadell oraz Whyte Museum of the Canadian Rockies w Banff. Od tego czasu jednym z corocznych wydarzeń Muzeum Tatrzańskiego jest organizowanie spotkań w ramach Międzynarodowego Dnia Gór. Tegoroczny został poświęcony życiu i działalności kobiet na terenach górskich.

Emilia Pomiankiewicz-Wagner z Muzeum Tatrzańskiego zaprosiła na to spotkanie przedstawicielki różnych zawodów związanych z górami - wspomniane powyżej siostry Martę i Marychnę Krzeptowskie, prowadzące najwyżej położone schronisko w Tatrach Polskich; Katarzynę Turzańską, ratowniczkę TOPR i anestezjolożkę, specjalistkę intensywnej terapii, instruktorkę nurkowania; Justynę Żyszkowską, przewodniczkę tatrzańską, instruktorkę narciarstwa wysokogórskiego pracującą zawodowo w Obserwatorium Meteorologicznym na Kasprowym Wierchu, oraz Janinę Rzepkę, pierwszą kobietę, która po zdanym egzaminie czeladniczym w 2013 roku została bacą i prowadzi bacówkę na jednej z polan w Bukowinie Tatrzańskiej. Uczestniczki spotkania opowiadały o tym, jak wygląda ich praca, jak radzą sobie w trudnych sytuacjach, na jakie napotykają przeszkody oraz jak starają się pogodzić życie rodzinne z pracą w górach. Zaproszone do muzeum panie wspomniały także o istniejących wciąż stereotypach, z którymi muszą się mierzyć w swojej pracy, a także o pojawiających się przed nimi wyzwaniach. Nie brakowało anegdot i ciekawych wspomnień.

Zainteresowanie spotkaniem było duże, sala w gmachu głównym Muzeum Tatrzańskiego wypełniła się do ostatniego miejsca, a spotkanie można było również śledzić online. Półtoragodzinną rozmowę prowadziła z dużym zaangażowaniem Emilia Pomiankiewicz-Wagner, zachęcając zaproszone kobiety do szczerych wypowiedzi.

Ciekawym uzupełnieniem tego tematu może być artykuł nawiązujący do historii - jak kobiety torowały sobie drogę do zawodu przewodnika tatrzańskiego i wysokogórskiego oraz do zawodu ratownika TOPR i jaki jest obecnie ich udział w tych dwóch profesjach.

Apoloniusz Rajwa

Jubileuszowy KFG za nami

20. Krakowski Festiwal Górski był wyjątkowy. Chociaż trwał zaledwie dwa dni, był bogaty w wydarzenia, a każdy z uczestników znalazł coś dla siebie.

Było dobrze i energetycznie, jak na jubileusz przystało - stwierdzono w komunikacie prasowym podsumowującym festiwal. Wszystko odbywało się we wnętrzach przestrzennego Centrum Kongresowego ICE Kraków, a pokazy filmów i spotkania w salach kinowych czy wykładowych, które wypełnione były prawie do ostatniego miejsca.

W tym krótkim podsumowaniu skupię się tylko na trzech eventach - konkursach filmowych, spotkaniach z wybitnymi gośćmi festiwalu oraz na przyznawanych na KFG nagrodach Kraków Climbing Award i Kraków Mountain Award.

W obu konkursach filmowych - międzynarodowym i polskim wzięło udział ponad 50 filmów, które oceniało jury w składzie: Dariusz Załuski - przewodniczący, Piotr Głowacki, Roberto Mantovani, Keith Patridge, Marcin Polar i Monika Witkowska. Grand Prix zdobył film „The Last Mountain" brytyjskiego reżysera Christophera Terrila. Opowiada on historię Toma Ballarda, brytyjskiego alpinisty, który zginął na Nanga Parbat w 2019 roku. Jego matką była himalaistka Alison Hargreaves, która 25 lat wcześniej zginęła na K2. Dokument ten opowiada niesamowitą i emocjonalną historię rodziny, która żyła i była gotowa umrzeć za miłość do zdobywania najwyższych szczytów świata. Przyznano również nagrody w kilku kategoriach: Najlepszy Film Górski, Najlepszy Film Wspinaczkowy, Przygoda i Eksploracja, Kultura. Przygoda. Człowiek oraz dla filmu zaangażowanego społecznie. Wyróżniono dwa filmy, w tym „Dhaulagiri is My Everest" Pavola Barabaša, reżysera słowackiego wielokrotnie na festiwalach nagradzanego. W Polskim Konkursie Filmowym pierwsze miejsce zdobył film „Droga" Wojciecha Kozakiewicza, a drugie „Śniła mi się połonina" Roberta Żurakowskiego.

Festiwal był również okazją, by spotkać się z wybitnymi i znanymi alpinistami oraz wspinaczami. Z pewnością gwiazdą pierwszej wielkości był Hans Kammerlander, wieloletni partner wspinaczkowy Reinholda Messnera, który jako jeden z pierwszych zdobył bez tlenu 13 ośmiotysięczników, bo na Manaslu powiedział, że nie będzie się wspinał. Gościem specjalnym był Stefan Glowacz, któremu wręczono za całokształt osiągnięć górskich nagrodę Kraków Climbing Award. Była też reprezentantka młodszego pokolenia - Francuzka Mélissa Le Nevé, uprawiająca różne rodzaje wspinaczki. Zaczynała od boulderingu i wspinaczki sportowej, a obecnie pokonuje najtrudniejsze drogi na dużych ścianach. Na zaproszenie organizatorów przyjechali alpiniści ukraińscy Michaił Fromin i Nikita Bałabanow, mający na koncie Złoty Czekan za przejście północno-zachodnim filarem Talung w 2015 roku. Niezwykłą osobistością był Peter „Peru" Chrzanowski, Kanadyjczyk polskiego pochodzenia, jeden z prekursorów ekstremalnej jazdy na nartach, a z Włoch przyjechał mieszkający tam zakopiańczyk Filip Babicz, który opowiedział o swych rekordowych przejściach na graniach i ścianach alpejskich. O swoich tegorocznych wyczynach górskich opowiadali m.in. Karolina Ośka i Michał Czech, Maciej Bedrejczuk, Paweł Karczmarczyk, Piotr Sułowski, Wadim Jabłoński, Maciej Kimel, Piotr Krzyżowski i Mariusz Hatala.

Oprócz nawgrody, którą otrzymał Stefan Glowacz, przyznano również Kraków Climbing Award Karolinie Ośce i Michałowi Czechowi za klasyczne przejście El Corazon o trudnościach 5.13b na El Capitanie w Yosemite. To nie tylko wyczyn sportowy, ale również piękna wspinaczkowa przygoda realizowana w skromnym, pełnym uśmiechu i umiejętności stylu a la KW Sakwa. Kraków Mountain Award - Values powędrowała do uczestników wyprawy Krakowskiego Klubu Alpinistycznego. W 1976 roku KKA zorganizował wyprawę w góry Afganistanu, której kierownikiem był Adam Krawczyk. Jej uczestnicy uratowali wtedy członka wyprawy baskijskiej. Podczas festiwalu ożyły wspomnienia sprzed pół wieku dzięki hiszpańskiemu filmowi „Mendiak 1976".

20. Krakowski Festiwal Górski za nami, ale to nie koniec, bo do 15 stycznia 2023 roku będzie działała festiwalowa platforma na playkrakow.com

Apoloniusz Rajwa

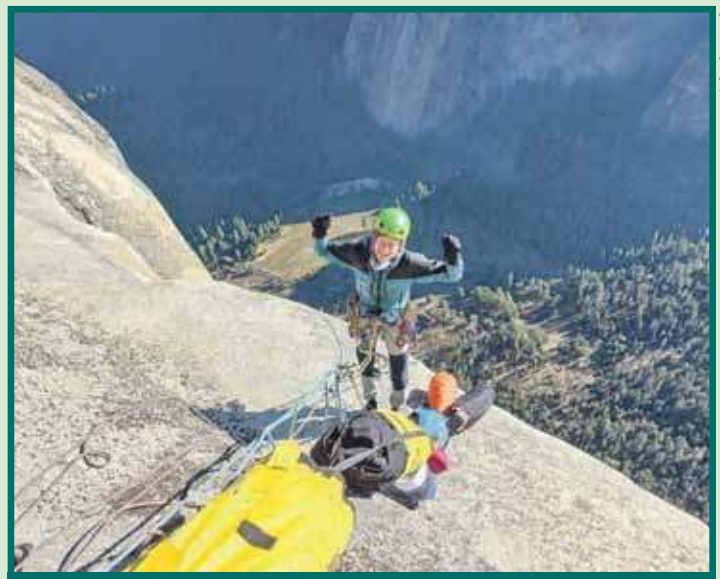

Fot.: Michał Czech

Karolina Ośka na ostatnich metrach drogi El Corazon na El Capitanie.

Fot.: Adam Kokot KFG

Stefan Glowacz w kuluarach.

TELEFONY ALARMOWE

PO STRONIE POLSKIEJ

- **NUMER RATUNKOWY W GÓRACH - 601 100 300; numer alarmowy - 985**
- **TOPR (Tatry)** - Zakopane, Piłsudskiego 63 a; stacja centralna 18 20 63 444. **Idziesz w góry? Pobierz specjalną aplikację „Ratunek".** Aplikacja połączy cię z ratownikami górskimi i wyśle twoją lokalizację. Wejdź na: ratunek.eu.
- **GOPR (Gorce, Pieniny, Beskid)** - Rabka, Al. 1000-lecia 1; stacja centralna - 18 26 768 80; stacje ratunkowe (całoroczne): Turbacz - schronisko PTTK 18 266 77 80, Nowy Targ Kowaniec - dyżurka 18 266 59 80, Szczawnica - dyżurka 18 262 26 80

PO STRONIE SŁOWACKIEJ

- **NUMER RATUNKOWY W GÓRACH - 18 300**
- **HZS (Horska Zachranna Služba)** - Rejon Vysoké Tatry - Starý Smokovec 52 442 28 20, Rejon Slovenský Raj 53 449 11 82, Rejon Nizke Tatry (północ) - Jasna 44 559 16 78, Rejon Orava 43 586 31 04, Rejon Malá Fatra - Vrátna 41 569 52 32, Rejon Vel`ká Fatra - Donovaly 48 419 97 24, Rejon Západné Tatry (południe) - Žiarska Dolina 44 558 62 18, Rejon Nizke Tatry (południe) - Tále 48 619 53 26

eprasa.pl dc02a8ce6a

HOROSKOP
na najbliższy tydzień

21 marca – 20 kwietnia
BARAN
Twoja wrażliwość stanie się w okresie świąt bardziej wyczulona. Nagłe wzruszenia w kontaktach z innymi prowadzą do bardzo miłych chwil, ale też mogą być kłopotliwe, gdyż każda nieostrożnie wypowiedziana przez kogoś uwaga porusza twoją czułą strunę.

21 kwietnia – 21 maja
BYK
Zawsze lubisz stać na czele, a teraz będziesz miał wiele po temu okazji. Zorganizuj jakiś wypad z rodziną albo znajomymi w któryś ze świątecznych dni. Może to być wyjście do kina albo na łono przyrody. Dobry humor podziała na wszystkich kojąco i dobroczynnie.

22 maja – 21 czerwca
BLIŹNIĘTA
Nie okazuj swojej słabości osobie, która miała i nadal ma wpływ na twoje życie. Pomyśl raczej, bez buntu, że teraz jesteś już zupełnie niezależną osobą, która nikomu nie musi się tłumaczyć ze swojego życia. A poza tym zrób komuś miły prezent!

22 czerwca – 22 lipca
RAK
Korzystaj pełnymi garściami z energii, która unosi się w powietrzu! Rodzina na pewno ucieszy się, jeśli weźmiesz na siebie część obowiązków związanych ze świątecznymi przygotowaniami. Realizuj nawet najbardziej zwariowane pomysły. I pamiętaj - nie jedz zbyt wiele!

23 lipca – 22 sierpnia
LEW
Postaraj się znaleźć sposób, by zminimalizować nieprzyjemne uczucia, które mogą towarzyszyć ci w najbliższym okresie. Sytuacje związane ze świętami czasem wyzwalają niechęć do niektórych krewnych. Nie masz komu czego zazdrościć, twoje życie jest doskonałe, bo... twoje!

23 sierpnia – 22 września
PANNA
Uważaj, by w okresie świątecznym nie popaść w rozleniwienie i nie zmarnować tego czasu tylko na oglądanie telewizji. Odpoczynek jest ważny, nie zapominaj jednak o tym, że twoi najbliżsi potrzebują nie tylko pieniędzy, które im przynosisz, ale także dobrego słowa.

23 września – 23 października
WAGA
Przed tobą czas spotkań rodzinnych, nie powinieneś więc koncentrować się jedynie na pracy. Trudności będą powoli mijały, musisz zwalczyć pesymizm, bowiem nowe wyzwania przed tobą. Konsekwencją i uporem zdołasz każde niepowodzenie przekuć w sukces. Powodzenia!

24 października – 22 listopada
SKORPION
Odpocznij przed bitwą! Święta to doskonała ku temu okazja. Na początku nowego roku staną przed tobą wyzwania, teraz jednak oddaj się spokojnej i sytej radości. Usiądź przed choinką, przypomnij sobie swoje dzieciństwo i... oczekuj na prezenty!

23 listopada – 21 grudnia
STRZELEC
Będzie to dla ciebie nie najłatwiejszy czas - możesz w końcu zacząć być znudzony i poirytowany obecnością niektórych osób z dalszej rodziny - wyjdź wtedy po prostu na długi, samotny spacer, pamiętaj tylko, żeby się ciepło ubrać - możesz mieć skłonność do przeziębień!

22 grudnia – 20 stycznia
KOZIOROŻEC
Nie szalej na zakupach! Idą święta - to prawda - nie ulegaj jednak pokusie bezsensownego wydawania pieniędzy. Nie daj się zwieść żadnym „ofertom specjalnym". Zastanów się, czy naprawdę twoim bliskim potrzebne są rzeczy, na widok których tobie oczy zaczynają się świecić.

21 stycznia – 20 lutego
WODNIK
Komuś, na kim bardzo ci zależy, okaż w tym świątecznym okresie swoje uczucia dotykiem, przytuleniem - wyzwoli się wówczas rodzaj pozasłownej komunikacji, która jest esencją związków z innymi. Być może ta osoba czeka właśnie na taki gest.

21 lutego – 20 marca
RYBY
W najbliższych dniach nie okazuj nikomu swojego egoizmu. Nieważne, czy to w relacjach z rodziną, partnerem czy przyjaciółmi. Układ gwiazd wręcz wymaga od ciebie, byś podał pomocną dłoń każdemu, kto będzie tego potrzebował. I to nie tylko dlatego, że idą święta!

Pytia

Książki

Bardzo dochodowy interes

A jakiż to? – zapytacie. Ano, bycie politykiem. I to najszczersza prawda, znana już od czasów, kiedy ludzie wzięli się za ten rodzaj sztuki. Dziś zaś wystarczy włączyć telewizor, otworzyć gazetę albo dowolny portal internetowy, żeby przekonać się, że współcześni politycy osiągnęli wyżyny. Dopowiedzcie sobie – czego.

Ale do sedna, bo sami nie chcemy tu politykować, zostawmy to innym. Na przykład takiej Aleksandrze Rumin, której cięte pióro nieraz doprowadziło was do łez, oczywiście ze śmiechu. Tymże piórem dołożyła już Polakom za granicą („Zbrodnia po irlandzku"), dziennikarzom i blokersom („Zbrodnia na blokowisku") i policji („Zbrodnia po polsku"). Tym razem, dla odmiany, postanowiła być politycznie niepoprawna i „spłodziła" kolejne dzieło - „Głosuj na Polaka". Żeby przy tym czytelnik nie miał złudzeń, od razu na wstępie puszcza oko, pardon - zaznacza, że wszystkie wydarzenia opisane w tej książce są wytworem jej wyobraźni. I dodaje: „No, może z wyjątkiem dwóch, góra trzech, w porywach czterech, ale kto by tam wnikał w szczegóły. Za to wszelkie, a już zwłaszcza uderzające, wyglądające na zupełnie nieprzypadkowe i całkowicie zamierzone podobieństwo do prawdziwych postaci ze świata polityki czy kultury jest kompletnie przypadkowe i niezamierzone. I niech mnie piorun trzaśnie, jeśli kła... (Trzask!)". Skoro zatem wiecie, jak jest, przejdźmy do konkretów.

Grzeszyn to mała, urokliwa gmina, ale i miejsce zsyłki wszelkiej maści skompromitowanych polityków, powiązanych z władzą przestępców, mafijnych bossów, którym jeden czy drugi wiceminister wisiał przysługę, etc., etc. Raj na ziemi. Jednak nie do końca. Tuż po wizycie premiera rządzący miastem z woli ludu i Boga wójt Henryk Mamrot znika bez śladu, a kilka dni później zrozpaczona żona otrzymuje list z żądaniem okupu. I choć otwiera publiczną zbiórkę na ten cel, okazuje się, że hojność wyborców ma granice. Akcja kończy się fiaskiem, wójt zostaje uznany za zmarłego, a jego mandat ulega wygaszeniu. Konieczne jest przeprowadzenie przedterminowych wyborów. Do wyścigu o fotel staje trzech kandydatów: Cichosław Chrząstowski herbu Ślepowron - dziedzic na uchodzącym za perłę regionu wandalińskim zamku, Jan Polak - kucharz z restauracji Wykwintnej w Wielkiej Lipie, który zarabia siedemnaście tysięcy miesięcznie, chociaż umie gotować jedynie bulion z kostek rosołowych, oraz Jacek „Wszystko Wygram" Krawczenko - namaszczony przez najważniejszą osobę w państwie spadochroniarz ze stolicy. Rozpoczyna się brutalna kampania wyborcza, bo w polityce, jak w miłości, wszystkie chwyty dozwolone. Co by nie mówić, u Aleksandry Rumin też. Jest złośliwa, mocno aluzyjna i nie oszczędza nikogo. Choć, jak trafnie zauważyła jej koleżanka po piórze Małgosia Starosta, w „Głosuj na Polaka" dokonała też wiwisekcji ludzkiej natury, zwłaszcza jej ciemnej strony, a przy tym analizy głupoty, egoizmu, zakłamania i zaślepiającej chciwości. Jesteście ciekawi, jak wyszło? Jedyne, co możemy w tej sytuacji zasugerować, to przeczytanie książki. Acz zdecydowanie odradzamy to rodakom, którzy nie mają do pewnych spraw dystansu.

an

uwaga książka

Od wydawnictwa Initium mamy 3 egzemplarze książki. Otrzymają je osoby, które jako pierwsze napiszą do nas we wtorek 27.12 o godz. 17 na adres: konkurs@24tp.pl. W treści prosimy podać imię, nazwisko i adres, a w tytule maila wpisać: Polak.

Co by tu jeszcze złożyć?

Ta książka to niezwykły przewodnik po najlepszych sposobach składania i przechowywania ubrań, pakowania się, opakowywania prezentów, organizowania szuflad, półek, szaf, i wiele więcej. Poznajcie „The Folding Lady. Poskładaj się" autorstwa Sophie Liard.

The Folding Lady to pseudonim autorki. Sophie zaczynała jako sprzedawczyni w domu towarowym i rzec można, że to właśnie tam odkryła swoje powołanie - opanowała sztukę sprytnego składania. Potem przyszedł czas na organizację domu, co było niezwykle istotne przy dwóch synach. Jak podkreśla, przez te lata, kiedy rodzina się powiększała, zdołała dojrzeć do tego, by nauczyć się rozpoznawać i rozumieć jej potrzeby. Aż wreszcie przyszła pandemia i w sumie zmieniła jej życie. Sophie założyła wówczas kanał w social mediach, który stał się szalenie popularny. Uwięzieni w tym czasie w domach ludzie szybko odkrywali, że coś jest nie tak z ich życiową przestrzenią, a Sophie pomagała skutecznie to ogarnąć. I wcale nie dziwi, że to, czym dzieliła się i dzieli nadal na TikToku i Instagramie, postanowiła też przełożyć na książkę. Tym bardziej że „Pani od składania" inspiruje nie tylko do tego, byśmy mieli w szafach estetycznie złożone ubrania czy do porządkowania w ogóle, ale też do zmiany naszego podejścia do przestrzeni domowej - miejsca, gdzie odpoczywamy, spędzamy czas z bliskimi i przeżywamy szczęśliwe chwile.

Jeśli zatem nie jesteście pewni, czy naprawdę podoba wam się miejsce, w którym mieszkacie, nie odczuwacie zadowolenia z tego, jak funkcjonuje wasza przestrzeń, macie trudności z zarządzaniem rzeczami i walczycie o utrzymanie porządku, lektura tej książki może wam pomóc. Sophie Liard podzieliła ją na dwie części. Pierwsza - „Stwórz własną przestrzeń" to jej manifest na temat tego, jak można zmienić swoje życie poprzez metamorfozę przestrzeni wokół siebie - dążąc do maksymalizacji jej funkcjonalności i przekształcając ją w taki sposób, by pomagała nam lepiej zrozumieć, czego tak naprawdę oczekujemy od życia. Krótko mówiąc, to część o organizowaniu przestrzeni w taki sposób, by otaczać się tym, co ma dla nas rzeczywiste znaczenie i po prostu poczuć się u siebie jeszcze lepiej. Z opowieści autorki dowiecie się, że dzięki odpowiedniej aranżacji wasz dom może was w naturalny sposób motywować do radzenia sobie z codziennymi obowiązkami, a porządek w szufladzie może nie tylko skrócić czas porannych przygotowań na cały dzień, ale też złagodzić stres i przynieść wiele radości z pracy, którą włożyliście, by uzyskać ten estetyczny efekt.

Część druga to oczywiście „Poradnik składania". Czyli, jak pisze Sophie, „(...) przewodnik po moich najbardziej efektywnych sposobach składania różnych rzeczy, uzupełniony o mnóstwo wskazówek i trików ułatwiających organizację przestrzeni." I jeszcze o ilustracje, które krok po kroku pokazują, jak je wykonać. Według obserwatorów kanałów The Folding Lady dzięki tym patentom znacznie łatwiej jest im zarządzać domową przestrzenią, mają do dyspozycji więcej wolnego miejsca, a widok chaotycznej sterty prania nie wzbudza już w nich niepokoju. Czemu by więc nie spróbować? Tym bardziej że można zyskać coś ekstra.

an

uwaga książka

Od wydawnictwa Insignis mamy 2 egzemplarze książki. Otrzymają je osoby, które jako pierwsze napiszą do nas we wtorek 27.12 o godz. 17 na adres: konkurs@24tp.pl. W treści prosimy podać imię, nazwisko i adres, a w tytule wpisać: Składanie.

ROZDAJEMY BILETY

KINO „GIEWONT"
Zakopane, ul. Kościuszki 4
29.12 (czwartek), godz. 20.15
AVATAR: ISTOTA WODY

KINO STUDYJNE „MIEJSCE"
Zakopane, ul. Orkana 2
30.12 (piątek), godz. 17.30
W TRÓJKĄCIE

KINO „SOKÓŁ"
Zakopane, ul. Orkana 2
30.12 (piątek), godz. 16.20
AVATAR: ISTOTA WODY

Do rozdania mamy dwa podwójne zaproszenia na każdy z filmów. Otrzymają je osoby, które jako pierwsze we wtorek 27.12., o godz. 17 prześlą na adres mailowy: kino@24tp.pl swoje imię, nazwisko i nr telefonu. W tytule maila prosimy wpisać nazwę kina.

KRZYŻÓWKA

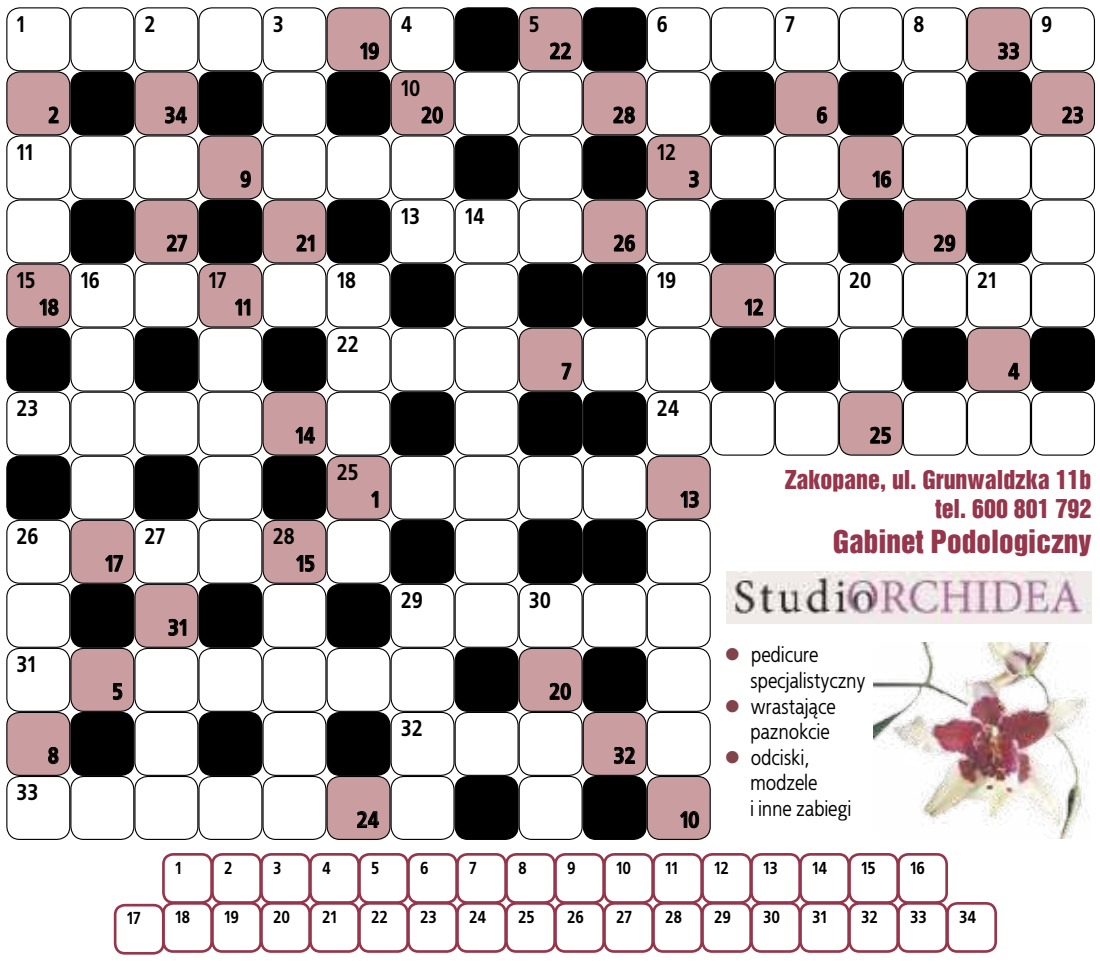

POZIOMO: **1.** żyje w skrajnej biedzie **6.** wojskowy odwód **10.** wytyczna, reguła **11.** lichy wyrób **12.** rozstrzygnięcie, uchwała **13.** szyderstwa **15.** mityczny król Teb **19.** kurort u podnóża Śnieżki **22.** kochała Kmicica **23.** antonim postępu **24.** dolna część pleców **25.** wchodzą w krew **26.** regeneracja **29.** fiasko, niepowodzenie **31.** chwast **32.** żelazny środek transportu **33.** znaleziony w Saragossie

PIONOWO: **1.** zielona w rosole **2.** pomarańczowe warzywo **3.** parkowa droga **4.** drogowy lub jakości **5.** jezioro w Norwegii **6.** popadanie w skrajności **7.** składacz w drukarni **8.** prezent dla niegrzecznych dzieci **9.** likier kminkowy **14.** wśród wielorybów **16.** kierunek w sztuce **17.** Polo, słynny podróżnik z Wenecji **18.** rozdarta u Żeromskiego **20.** sługa królowej **21.** chińska jednostka długości równa 32 cm **26.** parkowy krzew ozdobny **27.** siedzi w oślej ławce **28.** szczyt sezonu na owoce **29.** efekt odgazowania węgla **30.** sala wykładowa

Zakopane, ul. Grunwaldzka 11b
tel. 600 801 792
Gabinet Podologiczny
StudioORCHIDEA
- pedicure specjalistyczny
- wrastające paznokcie
- odciski, modzele i inne zabiegi

HASŁO – PRZYSŁOWIE POLSKIE – z ponumerowanych pól od 1 do 34 wraz z kuponem prosimy przesyłać na adres: Tygodnik Podhalański, Zakopane, ul. Krupówki 54 lub mailem na adres: konkurs@24tp.pl (w tytule nr kuponu) w terminie do 10 dni od ukazania się numeru. Wśród osób, które nadeślą prawidłowe odpowiedzi, rozlosujemy nagrodę.

Rozwiązanie krzyżówki nr 48/2022
Hasło: ***GDZIE ROLNIK LENIWY TAM LENIWA I ZIEMIA***
Nagrodę niespodziankę wylosował pan **ŁUKASZ MAJEWSKI** z Szaflar. Gratulujemy! Prosimy o kontakt z z biurem TP, ul. Krupówki 54 w terminie dwóch tygodni.

TYGODNIK Podhalański KUPON 51-52/2022

eprasa.pl dc02a8ce6a

eprasa.pl dc02a8ce6a

Pasjonatów broni czarnoprochowej nie brakowało.

Pamięć zmarłego 7 grudnia kpt. Jerzego Widejki ps. „Jureczek" uczczono minutą ciszy.

Dochód z konkursu strzeleckiego przeznaczony zostanie na dalsze dzieła Fundacji „Dunajec".

Pomoc Polakom na Kresach

Strzelmy sobie po jednym

Zbyszkowi Konopce, prezesowi Fundacji „Dunajec", fantazji i weny nie brakuje. „Strzelmy sobie po jednym" - to motto jego ostatniej akcji.

W sobotnie popołudnie 10 grudnia strzelnica sportowa w Krempachach zaroiła się od pasjonatów strzelectwa i fanów pomagania. A wszystko za sprawą kolejnej odsłony „Strzelania dla Kresów", imprezy organizowanej przez Fundację „Dunajec - Pomoc Polakom na Kresach". I choć pogoda nie bardzo dopisała, to jej niedociągnięcia z nawiązką nadrobili organizatorzy.

- To akurat „Strzelanie dla Kresów" przyszło nam robić w smutnych okolicznościach, bo w środę 7 grudnia zmarł w wieku 89 lat członek honorowy naszej fundacji, najmłodszy partyzant wileńskiej Armii Krajowej kpt. Jerzy Widejko ps. „Jureczek" lub „Groszek" - zaznaczył na wstępie Zbigniew Konopka. Jak podkreślił, to m.in. z inicjatywy kpt. Jerzego Widejki doszło do założenia fundacji. - Sam nikogo na Kresach nie mam, to kapitan mnie nimi zaraził - tłumaczył. Pamięć zmarłego uczczono minutą ciszy.

I tradycyjnie już wszystkie środki zebrane z wpisowego do konkursu strzeleckiego, wolnych datków do puszki czy konsumpcji przygotowanych na tę okazję smakołyków przeznaczone zostaną na dalszą pomoc humanitarną Polakom żyjącym na Kresach - zwłaszcza na Litwie, Ukrainie i Białorusi. Sposobność postrzelania z karabinka sportowego zapewniła przybyłym sama krempaska strzelnica, możliwość zobaczenia na własne oczy i oddania strzału z replik dawnych rusznic, muszkietów czy koltów - Klub Oręża Dawnego „Klinga". Wydarzenie swoją obecnością wspierał też Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej Koło Nowy Targ. Instruktażu właściwego obchodzenia się z karabinkiem sportowym tym, którzy robili to po raz pierwszy, udzielał na bieżąco gospodarz strzelnicy Józef Tazik. Sędziował Paweł Sarnecki, wolontariusz fundacji. A tego, jak załadować broń czarnoprochową i jak złożyć się do strzału, uczył Jarosław Skrabucha z Klubu Oręża Dawnego „Klinga". - Strzelajcie jak najwięcej, bo dochód z każdego strzału przeznaczony zostanie na dzieła naszej fundacji - zachęcał przybyłych Zbigniew Konopka.

A do ostatnich sukcesów Fundacji „Dunajec" należą: transport środków medycznych na Ukrainę, dostarczenie na Litwę polskich książek w ramach akcji „Książka dla Polaka Kresowiaka" i darów rzeczowych dla Białorusi. - Z przerzuceniem pomocy humanitarnej na Białoruś jest teraz jeszcze trudniej, bo przez wojnę na Ukrainie zaogniły się stosunki litewsko-białoruskie - ubolewał prezes Konopka. - Ale my wciąż nie odpuszczamy! On i jego współpracownicy plany na przyszłość wciąż mają bardzo ambitne - jak choćby zakup i dostarczenie dla Polaków żyjących w rejonie Odessy dwóch agregatów prądotwórczych. Koszt jednego takiego urządzenia to aż 8 tys. zł. A potrzeby osób żyjących w realiach wojny rosną z dnia na dzień. - Za sprawą pewnego anonimowego św. Mikołaja, który domknął naszą internetową zbiórkę, wpłacając aż 10 tys. zł, na jeden agregat już mamy - cieszył się Zbigniew Konopka. I nie byłby zapewne sobą, gdyby zaraz potem nie dodał, że liczy na podobny prezent na gwiazdkę.

Tekst i fot.:
Krystyna Waniczek

Każdy może pomóc. Wystarczy wpłacić dowolny datek na konto:
70 8817 0000 0209 0801 2000 0010,
zaoferować pomoc rzeczową pod tel.: +48 695 431 564, e-mail: fundacja@fundacjadunajec.pl lub zostać wolontariuszem fundacji.

ŻYCZENIA

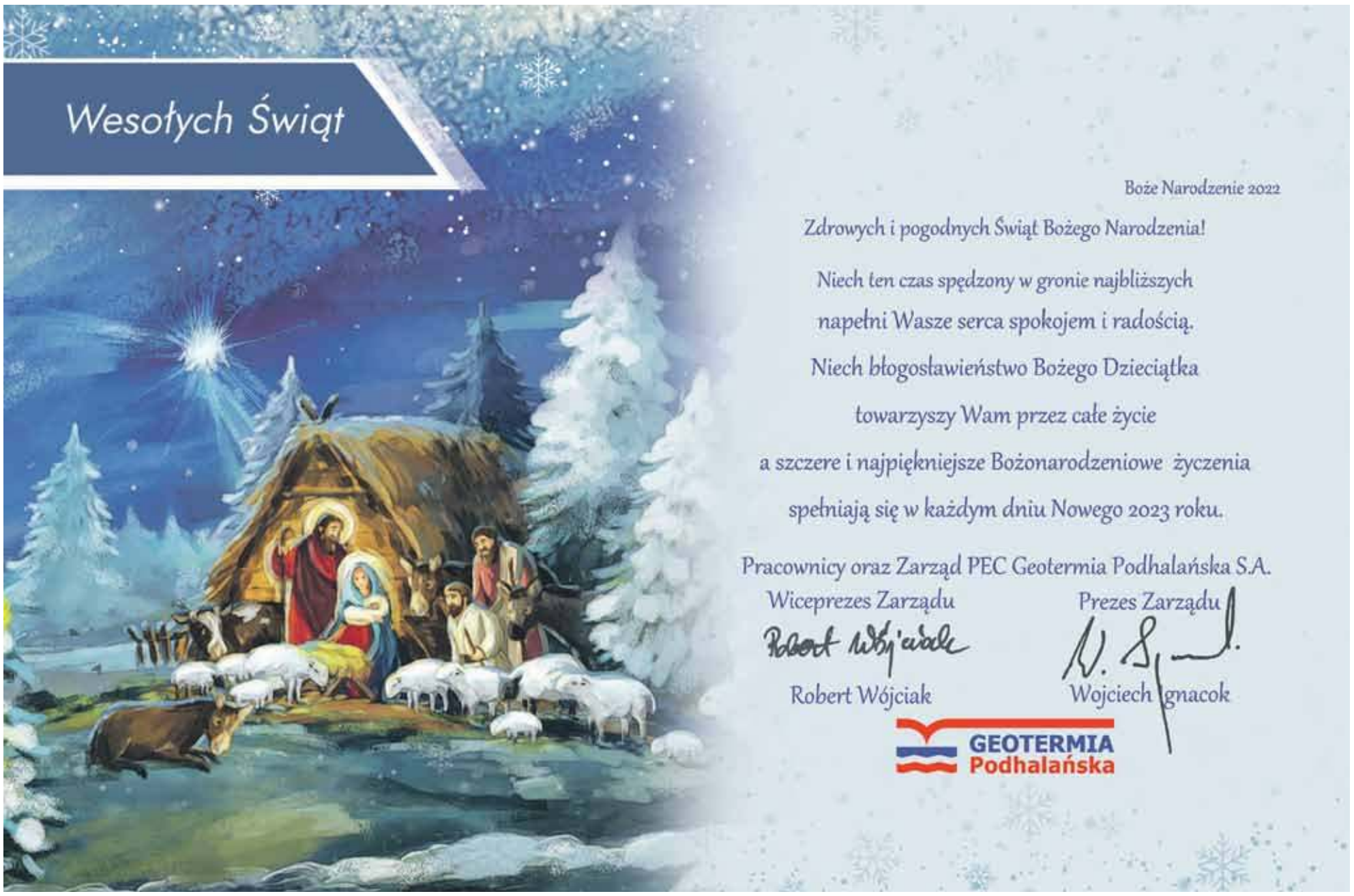

eprasa.pl dc02a8ce6a

SAMORZĄD

Rozmowa z WITOLDEM KOZŁOWSKIM, Marszałkiem Województwa Małopolskiego

Panie Marszałku, cztery lata samorządowej kadencji za nami. Okres należący do najtrudniejszych w historii samorządu województwa. Czy w tych bardzo trudnych warunkach udało się osiągnąć zakładane cele?

- Wszyscy wiemy, że czasy są trudne. Praca samorządu województwa polega przede wszystkim na realizacji polityki regionalnej - zgodnie z priorytetami określonymi w Strategii Województwa. Obejmując funkcję marszałka Małopolski nie spodziewałem się, że wybuchnie globalna pandemia i tak bardzo, i tak dużo zmieni się w naszym życiu.

Nie zakładałem również, że do Małopolski przybędzie tak duża fala uchodźców z zaatakowanej przez Federację Rosyjską Ukrainy. Stało się, ale my sobie z tą trudną sytuacją - wspólnymi siłami z administracją rządową - jak do tej pory dobrze radzimy. Dzisiaj, Drodzy Państwo, pomimo wszystko, Małopolska rozwija się gospodarczo. Małopolska jest wielkim placem budowy. Dotyczy to wszystkich obszarów naszego życia i każdej, nawet najmniejszej wspólnoty samorządowej. Dlatego, pomimo tych niespodziewanych trudności, realizujemy nasze założenia programowe, a przed nami perspektywa stabilnego i - mam nadzieję - dynamicznego rozwoju.

Panie Marszałku, skąd w samym środku globalnej zawieruchy, taka dawka małopolskiego optymizmu?

- Moja ocena wynika z wiedzy i mojego życiowego doświadczenia. Kryzys jest wszędzie. Chodzi o to, żeby sobie w tych trudnych warunkach radzić. Radzimy sobie. To nasz małopolski atut. My potrafimy rozwiązywać nawet najtrudniejsze problemy. Ostatnie lata dowiodły, że jesteśmy w tej kwestii pomysłowi i bardzo skuteczni. Natomiast mój małopolski optymizm ma też swój wyjątkowo mocny fundament. Tym fundamentem są ciężkie miliardy zainwestowane w ciągu tych ostatnich 4 lat w Małopolsce.

Gdzie i w co inwestowano w Małopolsce te miliardy?

- To są wielomiliardowe, niezwykle różnorodne zadania. Są to tysiące przedsięwzięć i projektów, które stały się w ostatnich latach kołem zamachowym małopolskiej gospodarki oraz całej naszej wspólnoty. Jako Samorząd Województwa Małopolskiego inwestowaliśmy te wielkie pieniądze konsekwentnie, w każdym z małopolskich powiatów. Na przykład; w powiatach chrzanowskim, olkuskim i oświęcimskim zrealizowaliśmy prawie 1800 różnego rodzaju projektów w sumie na niemal 600 milionów złotych. To zresztą wcale nie jest rekord. W samym Nowym Sączu oraz powiatach nowosądeckim, limanowskim i gorlickim zrealizowano ponad 3370 różnorakich projektów na kwotę dofinansowania blisko 1,3 miliarda złotych. W powiatach miechowskim, proszowickim, krakowskim i wielickim zrealizowaliśmy ponad 2660 projektów z dofinansowaniem w wysokości ponad miliarda złotych.

Idźmy dalej. Na przykład w Tarnowie oraz powiatach tarnowskim, bocheńskim, brzeskim i dąbrowskim zrealizowano ponad 3300 różnych przedsięwzięć na kwotę blisko 1,2 miliarda złotych. Zsumujmy też w takim razie środki, które trafiły na teren powiatów wadowickiego, myślenickiego, suskiego, tatrzańskiego i nowotarskiego. Także i w tym przypadku liczby mówią same za siebie. 3340 zrealizowanych projektów na sumę 1,2 miliarda złotych. Kraków zostawiłem na koniec. W sercu Małopolski mamy zrealizowanych ponad 2000 zadań na łączną kwotę niemal 2 miliardów złotych...

To są wielkie pieniądze, szkoda tylko, bo pandemia też nas pewnie wiele kosztowała.

- Pandemia dotarła wszędzie i dała się we znaki każdemu. Powtórzę jednak, że na czoło peletonu wysuwają się ci, którzy sobie z trudnościami radzą.

Przypomnę, że Małopolska Tarcza Antykryzysowa była naszą natychmiastową odpowiedzią na światową epidemię. Małopolska była wśród absolutnych pionierów tego rodzaju ratunkowego działania. Wspieraliśmy mieszkańców i przedsiębiorstwa.

Błyskawiczne, potężne zakupy nowoczesnego sprzętu medycznego wzmocniły służbę zdrowia w całym regionie. Walka o zdrowie i życie to na pewno było to najważniejsze zadanie. Ale przecież nie jedyne w tych okolicznościach. Nie mogliśmy również dopuścić do szokowego załamania gospodarki. Uruchomiliśmy programy pomocowe dla małopolskich firm, dzięki którym możliwe było uratowanie ponad trzydzieści tysięcy miejsc pracy.

Czy to było wielkie wyzwanie? Tak, to było i jest bardzo trudne zadanie.

Na szczęście działaliśmy z odpowiednim rozmachem. Myślę, że nasza Małopolska Tarcza Antykryzysowa, to chyba najlepiej wydane we współczesnej historii samorządu, blisko dwa miliardy złotych.

Z koronawirusem prawie nauczyliśmy się żyć, a wtedy zaczęła się wojna...

- To prawda, że towarzyszące nam w tej kadencji okoliczności są nadzwyczajne. Także i w tym wypadku, pamiętajmy jednak, że rosyjska agresja wywołała olbrzymie gospodarcze reperkusje na całym świecie. Inflacja to jest światowy problem. Ceny rosną w całej Europie. Skala wojennego dramatu oraz globalny układ sił sprawiają, że nie ma też prostych rozwiązań. Wierzę jednak głęboko, że akurat Polska wyjdzie z tej światowej zawieruchy dużo mocniejsza.

eprasa.pl dc02a8ce6a

Przyjmując pod swoje dachy miliony Ukraińców pokazaliśmy jako naród wielką duchową siłę i prawdziwe człowieczeństwo. W Małopolsce, której patronem jest św. Jan Paweł II również nie mogliśmy zachować się inaczej. Działa i sprawdza się specjalnie stworzona w tym celu Małopolska Tarcza Humanitarna. Pomagamy. Reagujemy. Dbamy o bezpieczeństwo wszystkich Małopolan.

Zakłada Pan Marszałek, że wyjdziemy z tej wojennej opresji obroną ręką?

- W Polsce dobrze rozumiemy o co toczy się gra. Trwa wielka transformacja gospodarcza i energetyczna. Stabilizujemy krajową gospodarkę. Przede wszystkim dbamy przy tym o ludzi. Wzmacniamy się jednocześnie militarnie. Rola Polski wzrasta. Drodzy Państwo, wytrzymamy. Znowu odnoszę wrażenie, że dostosowujemy się szybciej i lepiej od innych. W Małopolsce na pewno nie czekamy biernie na rozwój wypadków. Realizujemy konsekwentnie swój gospodarczy i społeczny plan. Jesteśmy aktywni. Wspierajmy się wszyscy, proszę. Mobilizujmy się!

O rozwój i kondycję Małopolski jestem spokojny. Mierzymy wysoko!

Czy Igrzyska Europejskie będą w przyszłym roku dla Małopolski takim pokonaniem wysokiej poprzeczki?

- Do Igrzysk Europejskich przygotowujemy się w Małopolsce już od dwóch lat. Od początku prowadzimy działania w sposób głęboko przemyślany i racjonalny. Igrzyska Europejskie w swojej formule z założenia są niskokosztowe.

Rozgrywane są bowiem na istniejących już obiektach sportowych. Gramy jednak o wysoką stawkę. Pokonaliśmy wszystkie dotychczasowe przeszkody. Mamy wsparcie Pana Prezydenta Polski, Pana Premiera, rządu, ministerstwa sportu i wielu instytucji sportowych, i małopolskich samorządów - miast partnerskich. Współpracujemy również z innymi województwami. Finiszujemy. Szacuję, że aż ponad półtora miliarda złotych trafi do małopolski, do miast partnerskich, goszczących olimpijskie konkurencje. Naszym głównym celem promocyjnym jest włączenie Małopolski do elitarnego klubu regionów europejskich. Nic nie zapewni Małopolsce lepszej reklamy niż 11 dni relacji telewizyjnych w 48 krajach Europy. Na tym etapie nie mam żadnych wątpliwości, że największym wygranym Igrzysk Europejskich będzie właśnie Małopolska.

Jest Pan zadowolony z tego, co udało się osiągnąć w ciągu tych 4 lat?

- Powiedzieliśmy już sobie o zainwestowanych miliardach. To są dobrze, z pożytkiem dla ludzi wydane pieniądze. Proszę jednak pamiętać, że pieniądz nie jest celem,

a jedynie instrumentem. Tej naszej codziennej pracy muszą przyświecać autentyczne wartości. Dlatego jestem szczególnie dumny, że właśnie w tej kadencji, Największy w historii Polak, Święty Jan Paweł II, został ustanowiony Patronem Małopolski. Z mojej strony jest to jasna ideowa deklaracja. To są nasze korzenie i wartości. To jest moja życiowa busola. Jest to zarazem publiczne zobowiązanie. W samorządzie celem nadrzędnym jest praca na rzecz dobra wspólnego i drugiego człowieka. To nie tylko idea. To przede wszystkim te codzienne międzyludzkie relacje i kolejne rozwiązane problemy. Ten praktyczny cel, służba mieszkańcom i Małopolsce, każdego dnia mojej samorządowej pracy, jest realizowany przeze mnie z pełną determinacją.

Panie Marszałku, z tych czterech lat możemy wyliczyć, wyróżnić te najważniejsze inicjatywy? Uznajmy, że chcemy wyróżnić tych dziesięć najważniejszych...

Bez wątpienia, na pierwszym miejscu będzie uchwalenie, jednogłośnie, powtarzam – jednogłośnie Strategii Rozwoju Województwa „Małopolska 2030". To bez wątpienia fenomen na skalę kraju. Jestem z tego dumny! Na drugim miejscu będzie rzecz dla mnie osobiście bardzo ważna, czyli ustanowienie św. Jana Pawła II Patronem Małopolski. Od mojego pierwszego pisma do Metropolity Krakowskiego, przez deklarację Sejmiku Województwa Małopolskiego, aż po sam dekret administracji watykańskiej, wiedziałem, że to jest słuszna idea. Kto będzie lepszym patronem dla Małopolski jak nie jeden z nas – Małopolanin, urodzony w Wadowicach Karol Wojtyła, papież, święty Kościoła Katolickiego. Przyszły trudne czasy. Mówiliśmy już o tym.

Dlatego, na kolejnym miejscu będzie powstanie Małopolskiej Tarczy Antykryzysowej, której budżet przekroczył już dwa miliardy oraz Małopolskiej Tarczy Humanitarnej, która była i jest odpowiedzią na sytuację związaną z wojną na Ukrainie. Nie udało by się tego zrobić, gdyby nie porozumienie z wszystkimi służbami ratowniczymi i porządkowymi w Małopolsce, które podpisaliśmy na początku tej kadencji zarządu. To miejsce piąte.

Na szóstej pozycji, inaczej – jako szóste, bo każda inicjatywa jest równie ważna, wymienić chcę powstanie Rady Naukowej ds. Strategicznych Kierunków Rozwoju Małopolski. Kolejny fenomen – pierwsza taka rada w Polsce. Gromadzi rektorów 16 już małopolskich uczelni wyższych.

Aż wreszcie III Igrzyska Europejskie, które odbędą się już w przyszłym roku. Od samego początku wierzyłem w potencjał tego wydarzenia. Jestem dumny, że Małopolska jest współgospodarzem Igrzysk. Osiem – kultura. Nie wiem, czy Pan redaktor pamięta, ale był taki czas, jak pracownicy jednostek kultury wieszali sobie na piersiach tabliczki z hasłem „dziady kultury". Jako jedna z pierwszych decyzji to była odpowiedź właśnie na tę sytuację, czyli poważne rozmowy z przedstawicilami instytucji i ustalona z nimi polityka płacowa. Nie po to, aby uciszyć protesty, ale żeby docenić ich pracę. Co więcej – nie inwestujemy tylko w ludzi, ale także w nasze dziedzictwo. W sposób absolutnie znaczący wzrósł budżet na realizację wszystkich zadań z obszaru kultury. To druga pozycja w naszym budżecie. Troska o dziedzictwo, to materialne i niematerialne, to nasz priorytet i obowiązek, który chce wyróżnić.

Patrząc dalej: znacząco rozszerzyliśmy działalność Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego. Mieszkańcy Nowego Targu, Zakopanego, czy Miechowa nie muszą już jechać do Krakowa. Otworzyliśmy dla nich agendy zamiejscowe, których działalność stopniowo rozszerzamy. Będziemy otwierać kolejne. Tak samo Wojewódzki Urząd Pracy ma swoją filię już nie tylko w Nowym Sączu i Tarnowie, ale także w Oświęcimiu i Miechowie.

Te cztery lata to także wiele okazji do emocji sportowych, inspirujących wydarzeń i doświadczeń na najwyższym, światowym poziomie. Województwo Małopolskie było i jest partnerem wielu wspaniałych wydarzeń. Wyróżnić chcę Polski Kongres Przedsiębiorczości w Krakowie, Festiwal Piękna w Nowym Sączu, który udało się na nowo ściągnąć do Małopolski, I Europejski Kongres Sportu i Turystyki w Zakopanem, który już od tegorocznej, pierwszej edycji okazał się tzw. „strzałem w dziesiątkę". W Krynicy-Zdroju odbyły się dwie ważne konferencje: Cybersec CEE Regions and Cities oraz Krynica Forum. Na nowo Krynica-Zdrój – perła polskich uzdrowisk, stała się miejscem debaty na najważniejsze tematy Europy i świata.

Małopolska na przestrzeni tych czterech lat niejednokrotnie była także areną najważniejszych wydarzeń sportowych: Puchar Świata w skokach narciarskich w Zakopanem, Mistrzostwa Świata w Karate Kyokushin w Krakowie, które po raz pierwszy były rozgrywane poza Japonią, Mistrzostwa Europy U-22 w siatkówce w Tarnowie, znany w Europie samochodowy Wyścig Górski Limanowa – Przełęcz Pod Ostrą, Mistrzostwa Europy w Karate w Myślenicach, Memoriał Huberta Wagnera w Krakowie, Międzynarodowe Mistrzostwa Polski Strongman w Podegrodziu, przed nami – co tylko - Mistrzostwa Świata w piłce ręcznej. Małopolanie mogą być dumni! Ja jestem...

Do wyborów samorządowych ok. 1,5 roku. Jaki Pan Marszałek ma plan na tę ostatnią prostą? Czego należałoby w tych okolicznościach życzyć?

- Tak się składa, że na ostatniej prostej mamy akurat Igrzyska Europejskie 2023. Sportowa analogia jest zatem jak najbardziej na miejscu. W Małopolsce bardzo solidnie te ostatnie lata przepracowaliśmy. Wiary i siły w regionie nam nie brakuje. Kondycja do działania jest. Jak wszyscy ambitni sportowcy na ostatniej prostej będziemy jeszcze bardziej przyspieszać.

Życzyłbym sobie i wszystkim moim wspaniałym Współpracownikom i Pracownikom małopolskich instytucji przede wszystkim zdrowia i pogody ducha.

Będą musieli dotrzymać mi kroku...

eprasa.pl dc02a8ce6a

Rok założenia - 1939
Społem ZAKOPANE
Centrum Handlowe SZYMONEK
Gama
tak przyjazna, tak solidna
Sklep PODHALE
Dom Handlowy Granit
www.spolem-zakopane.pl

Naszym Klientom
życzymy
ZDROWIA, MIŁOŚCI
i RADOŚCI
oraz
SZCZĘŚLIWEGO
NOWEGO ROKU 2023
pracownicy
Społem Zakopane
Spółka z o.o

Wszystkim naszym Klientom
dziękujemy
za udaną współpracę
oraz życzymy Wam
zdrowych, wesołych,
spokojnych i radosnych
Świąt
Bożego Narodzenia!

OPEL

MARIMEX
NOWY TARG, UL. KRAKOWSKA 7, Tel: +48 18 264 88 82
KRAKÓW-LIBERTÓW, UL. GÓRA LIBERTOWSKA 12, Tel: +48 12 270 35 04
MYŚLENICE, UL. SOBIESKIEGO 44, Tel: +48 12 274 14 80
marimex.com.pl
opel@marimex.com.pl

eprasa.pl dc02a8ce6a

Pątniczka

W wieku 80 lat pierwszy raz wsiadła do samolotu i odwiedziła Ziemię Świętą. Była też w Medjugorje. Na spełnianie marzeń nigdy nie jest za późno.

Genowefa Kuruc wie, co to prawdziwy głód, bieda, choroby. Przeżyła trzy zawały i śmierć kliniczną. Wie, co to ciężka praca, śmierć bliskich i ból.

Chciałabym jeszcze polecieć do Fatimy - zdradza 83-letnia dziś Genowefa Kuruc z Łapszanki. - Matka Boska Fatimska była ze mną w najtrudniejszych momentach, mam jej za co podziękować - tłumaczy. Tych trudnych momentów w jej życiu nie brakowało. Wie, co to głód, bieda, choroby. Przeżyła trzy zawały i śmierć kliniczną. Wie, co to ciężka praca, śmierć bliskich. Ból, nie tylko ten fizyczny.

Smak ziemniaka

Jej czas zaczął się razem z wojną. Urodziła się w 1939 r. Pamięta głód i strach. Świstające nad cmentarzem kule, kiedy przechodził front. Żołnierzy w domu, którzy zabrali wszystko, co było do zjedzenia. Czy to byli Niemcy, czy Rosjanie? - nie pamięta. - Najpierw w izbie mówili ,"gut, gut", a potem „charaszo, charaszo" - wspomina. Ale którzy gotowali w ich domu jedzenie i podzielili się z dziewczynką, która patrzyła na nich wygłodniałymi oczami? Nie jest pewna. Jeden z żołnierzy powiedział, że ma w domu takie same dzieci, po polsku chyba, bo zrozumiała i dał jej gotowanego ziemniaka.

Cyganie od Pompy

Genowefa pochodzi z Czarnej Góry. Nazywała się Hełdak, ale wszyscy wołali „Do Uracioka". Była najstarszą z dziewięciorga rodzeństwa. Na jej barkach spoczywała opieka nad młodszymi. Czasem trzeba było brać w chustę brata czy siostrę i iść paść krowy. Gęsi lubiła paść koło cygańskiego domu na granicy Trybsza i Czarnej Góry. - Mieszkała tam tylko jedna rodzina. Nazywali się Pompa. To byli bardzo pracowici ludzie. Stary Cygan z chłopcami kuł podkowy, robił klińce. A stara Cyganka bawiła nam dzieci. Była dla nas wszystkich jak niańka. Małe dzieci jej dawaliśmy, ona je pilnowała, a my paśliśmy gęsi i mogliśmy się bawić - wspomina.

Jak woda owce porwała

Po wojnie było bardzo ciężko. Nie było co w polu zasadzić. - Ale ludzie w Czarnej Górze bardzo sobie wzajemnie pomagali, jak kto miał ziarno, to się podzielił z tym, co nie miał. To samo z okrawkami ziemniaków - wspomina.

W rodzinie polepszyło się, gdy ojciec został bacą. Przez 13 lat jeździł z owcami w Bieszczady. Aż do momentu, gdy było oberwanie chmury, woda przerwała wał i porwała całe stado. Tysiąc owiec. Ojciec z juhasami ledwo uszedł z życiem. - Pamiętam jego rozpacz po powrocie do domu - opowiada. Znowu było biednie.

Brązowe trzewiki

Zabawki? - Ze szmat mama robiła nam lalki i się nimi bawiłyśmy, ale nie było na to wiele czasu - mówi. Pierwsze buty? Pamięta je doskonale. Były brązowe, ze świńskiej skóry. Strasznie obcierały, aż lała się krew. - Dlatego do kościoła szło się boso, buty się wkładało przed progiem, a potem znowu wracało się na bosaka - mówi. Miała też „kołcuny" ze sukna, coś w rodzaju pantofli uszytych na kopycie, które chroniły przed zimnem.

Ucieczka w Bieszczady

Ledwo skończyła siódmą klasę, uciekła z domu. Miała 14 lat. Pojechała do PGR-u w Grabiu w Bieszczadach. - Znałam tamte okolice, bo jak ojciec bacował, jeździłam z nim naganiać owce - opowiada. - Do wsi przyjechali z Bieszczad panowie szukać ludzi do pracy w PGR-ze. Pojechałam z nimi, mamie nic nie powiedziałam, martwiła się bardzo - opowiada. Jak dowiedzieli się, ile Gienia ma lat, nie chcieli jej przyjąć do pracy. - Płakałam strasznie, obłapiałam kierownika po nogach, aż zgodził się mnie zatrudnić - wspomina. Szybko okazało się, że 14-latka ze Spisza, choć najmłodsza, to najlepiej radzi sobie z sadzeniem kapusty. Brała sobie dwa rządki zamiast jednego, zarobiła też więcej. - Wszystkie zarobione pieniądze posyłałam mamie do Czarnej Góry. Nawet sobie cukierka nie kupiłam - podkreśla. Dlatego, gdy wróciła do domu przed Bożym Narodzeniem, rodzice się już na nią nie gniewali. Doskonale pamięta, jak mama zabrała ją do krawca w Białce Tatrzańskiej i zamówiła dla niej zieloną garsonkę, trzy spódnice i sukienkę, których inne dziewczyny bardzo jej zazdrościły. Tę garsonkę niedawno wyrzuciła.

Huczne wesele

W lutym wróciła w Bieszczady, by przez kolejny sezon pracować w PGR-ze w Posadzie Rybotyckiej. Karmiła krowy, doiła, wyrzucała gnój. Tam poznała swojego przyszłego męża Franciszka, który pochodził z Łapszanki. - Przy robocie my się spotkali, każdy opowiedział o swojej biedzie, pożalił się, i to nas zbliżyło - tłumaczy. - Jego rodzice nie byli zadowoleni z naszego ożenku, innej chcieli dla niego panny, z polem - wspomina. On miał 25 lat, ona 16. - Wesele było fest. Trwało trzy dni. Z jednej miski jadło 10 ludzi - wspomina rok 1957. Dla gości była jajecznica, podpłomyki, bryndza, ciasta. - Rosół, kapusta, fizoły, kasza manna pocukrzona i posypana cynamonem, a na deser galaretki - wymienia weselne menu. Po ślubie wrócili do pracy w Bieszczadach. Gdy urodziło się pierwsze dziecko, Genowefa wróciła na kilka miesięcy na Spisz. Potem niemowlaka zostawiła matce, a sama pojechała do pracy.

Biednie

- Mieszkaliśmy w pokoiku, spaliśmy na słomie, przykrywaliśmy się kocami, nawet poduszki nie mieliśmy - wspomina czasy bieszczadzkie. W Jaśle urodziła się druga córka. Gdy teściowa zobaczyła, w jakich warunkach mieszkają, namówiła ich do powrotu. Sama zamieszkała u drugiego syna, młode małżeństwo zostało w starym domu z ojcem Franciszka. - Trzy lata potem teścia sparaliżowało, opiekowałam się nim przez 13 lat, już z łóżka nie wstał aż do śmierci - wspomina Genowefa. Zajmowała się gospodarstwem i kolejnymi dziećmi, które przychodziły na świat. Mąż juhasił. - Żeby dorobić coś, zbierałam grzyby, maliny i borówki. Woziłam na plecach do Zakopanego - mówi. Wszyscy spali w jednej izbie - teściu, małżeństwo i piątka dzieci. Gdy już dzieci dorastały, przyszła kolejna bieda. Córka zostawiła pod opieką Genowefy szóstkę swoich dzieci i wyjechała do Włoch. Przez 10 lat nie dała znaków życia. Najstarsze jej dziecko miało 12 lat, najmłodsze - 2,5. Dziadkowie zostali dla nich rodziną zastępczą. Aż trudno uwierzyć, że tej niewielkiej postury kobieta niosła na sobie taki ciężar. Nic dziwnego, że przypłaciła to utratą zdrowia. Przeszła trzy zawały, pierwszy, gdy miała 40 lat. Do nowego domu rodzina przeprowadziła się dopiero w latach 90., wcześniej nie było za co się budować.

Czas pielgrzymek

Na pielgrzymki zaczęła jeździć, gdy już odchowała swoje dzieci i wnuki. Najpierw po Polsce - w Licheniu była jeszcze z mężem. Potem w Częstochowie i kolejnych sanktuariach aż po Mazury. Do Włoch pojechała tak naprawdę, by znaleźć córkę.

Od wnuków i prawnuków dostała na 80. urodziny niezwykły prezent. - Załatwili mi paszport i wykupili mi dwie wycieczki - Do Medjugorje w Bośni i Hercegowinie, a potem do Ziemi Świętej w Izraelu. - Bóg dał mi jakąś taką siłę, że podczas pielgrzymek w ogóle mnie nogi nie bolały. Normalnie mam skurcze, a tam nic - ani w samolocie, ani potem. Jakaś taka moc na mnie spłynęła - mówi. - Boże, jaki ten świat piękny - podkreśla. - Wszystko mnie interesowało. Przyroda, jak wsie wyglądają, ludzie jacy są, kościoły - wymienia.

W wieku 82 lat wyjechała też pierwszy raz na Kasprowy Wierch.

- Marzę jeszcze o Fatimie, jak będą organizować pielgrzymkę, to pojadę - zapowiada. Przyznaje, że nogi już trochę „gumiane", czasem mąci się w głowie, ale wierzy, że i tym razem dostanie od Boga moc.

Tekst i fot.: **Beata Zalot**

eprasa.pl dc02a8ce6a

TYGODNIK Podhalański 51-52/2022

Mroźny opłatek

Ależ było zimno! Jednak w sercach panował niemal upał. Nowotarżanie spotkali się w niedzielne późne popołudnie 18 grudnia na Wigilii w Mieście.

Jej program był nieco inny niż w poprzednich latach. Zamiast życzeń były występy artystów ze Studia Piosenki Septyma. Na plenerowej scenie na Rynku gościli także Mali Hyrni i Hyrni oraz Chór Gorce.

- Wigilia w Mieście to piękna tradycja, która doczekała się już XVI edycji - mówił Wojciech Groń, prezes nowotarskiego oddziału Związku Podhalan, witając zgromadzonych na Rynku. Oczywiście podczas świętowania nie zabrakło życzeń, łamania się opłatkiem i przede wszystkim potraw wigilijnych, serwowanych przez członków ZP z Miasta.

Mali Hyrni z kolędami na Wigilii w Mieście.

- Szczególnie brzmi w te nadchodzące święta Bożego Narodzenia potrzeba zostawienia pustego miejsca przy stole, zwłaszcza dla społeczności ukraińskiej, która u nas znalazła schronienie - mówił burmistrz Grzegorz Watycha. Życzenia świąteczne złożył także Grzegorz Luberda, przewodniczący rady miasta. Do Nowego Targu przybył też Julian Kowalczyk, prezes Związku Podhalan. Zaś opłatki i chałkę poświęcił kapelan ZP w Nowym Targu ks. prałat Mieczysław Łukaszczyk.

Podczas Wigilii w Mieście można było też odwiedzić stoiska świąteczne w ramach trwającego na Rynku Jarmarku Bożonarodzeniowego.

Tekst i fot.: **Jan Głąbiński**

ŻYCZENIA

Potęga Karpat

Wołoskie wzory

Pasterze z Waksmunda byli wcześniej od Wołochów

Gdy Wołosi pojawili się na Podhalu, istniały już pasterskie wioski. Te najstarsze to Klikuszowa, Waksmund i Szaflary.

A popularne orzechy włoskie z Italią nie mają nic wspólnego, tak naprawdę powinny się nazywać „orzechy wołoskie", bo pochodzą z Mołdawii. Obecna nazwa jest wynikiem pomyłki. To tylko niektóre z ciekawostek, które można było usłyszeć podczas sobotniej konferencji poświęconej Wołochom właśnie, która odbyła się w Muzeum Tatrzańskim w ramach 18. edycji festiwalu „Moc Gór".

Wołosi to temat ostatnio modny, choć często wiedza na temat tego ludu i oddziaływań na nas odbiega od historycznych faktów. Konferencja, która odbyła się w Muzeum Tatrzańskim, była okazją do zapoznania się z wynikami najnowocześniejszych badań, możliwych dzięki międzynarodowemu grantowi, który realizowany był przez kilka lat w całej Europie.

Kim są dziś Wołosi i skąd przyszli? - na to pytanie próbował odpowiedzieć dr Piotr Kłapyta z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie (Rozmowa na ten temat ukazała się w TP tydzień temu). Wołosi pojawili się w Ochotnicy już w XV w., ale nie byli to pasterze, a bojarzy wynajęci przez króla, którzy pełnili rolę górskiej policji.

Dla podhalańskich górali szczególnie ciekawa była druga część jego wykładu, podczas której Kłapyta przekonywał, że kiedy Wołosi dotarli w XVI w. na Podhale (kolejna faza ich osadnictwa), pasterstwo tutaj już istniało. Jedna z najstarszych osad pasterskich - Waksmund - już w 1434 r. miała akt wolnego wypasu od Gorców aż po szczyty Tatr. Obok Waksmunda najstarszymi osadami pasterskimi na Podhalu była Klikuszowa i Szaflary. Były nawet targi owcze w Nowym Targu i kozie w dzisiejszym Podczerwonem.

Jednym z najstarszych rodów pasterskich był ród Kalatów pochodzący z Krompach (dzisiejsza Słowacja), który miał we władaniu trzy hale: Strążyską, Białą i Kalatówki.

Pierwsi pasterze wołoscy pojawili się na Podhalu w następnym wieku m.in. w Łapszach Wyżnych. We wsi istniała nawet cerkiew. Potem wyemigrowali do Osturni. - Wpływu osadnictwa wołoskiego na pasterstwo i osadnictwo na Podhalu nie należy przeceniać - przekonywał dr Piotr Kłapyta.

Z kolei prof. Ilona Czamańska z uniwersytetu w Poznaniu szukała podczas badań terenowych współczesnych Wołochów, którzy są dziś ludem ginącym. Od czasów starożytnych zamieszkiwali oni wszystkie góry Bałkanów i Europy Środkowej - tereny od Peloponezu po północne Karpaty. Ich jedność kulturowa przejawiała się m.in. w powtarzalności nazw miejscowych, wspólnych elementach językowych, wspólnych wątkach mitologicznych, podobnych obrzędach. Nadal zamieszkują tereny dzisiejszej Rumunii, Mołdawii. Są ich wioski w Grecji, Macedonii, Albanii i Serbii.

Z kolei prof. Grzegorz Jawor, znawca historii średniowiecza z uniwersytetu w Lublinie, próbował odpowiedzieć na pytanie, dlaczego Wołochom udało się odnieść sukces w kolonizacji i kształtowaniu kultury Europy Środkowo-Wschodniej. Przypomniał, że pierwsza faza kolonizacji na terenie dzisiejszej Polski w połowie XIV w. miała charakter wojskowy. Wołosi pełnili rodzaj górskiej policji. Była to elita wołoska, która tutaj docierała. Dziś kojarzą się głównie z pasterstwem. Tymczasem to byli wśród nich także rolnicy, zajmowali się bartnictwem. Byli świetnymi budowniczymi w drewnie, wykonywali też przedmioty metalowe. Prof. Grzegorz Jawor mówił o ich charakterze kameleona, co powodowało, że szybko się asymilowali z miejscową ludnością.

Projekt „Potęga Karpat" to nie tylko wykłady i dyskusje. To także warsztaty. Miały też odbyć się wycieczki w Tatry lub Gorce z przewodnikami, będącymi równocześnie znawcami wołoskiej problematyki, choć aura nie ułatwiła realizacji tego zadania.

Tekst i fot.: **Beata Zalot**

eprasa.pl dc02a8ce6a

Rabka-Zdrój

Przystań „Katarzynka"

„Katarzynkowa" ekipa w niepełnym składzie.

Gdy na Kramatorsk zaczęły regularnie spadać ruskie rakiety, Swieta nie miała wątpliwości, że czas pakować dzieciaki i uciekać do Polski.

Karolinka, córeczka Swiety, ma może z dziesięć lat. Przyjechała do Polski w pierwszych dniach marca. To był jej pierwszy wyjazd za granicę. Karolinka poszła do szkoły. Skumplowała się z Florką, córką gospodarzy pensjonatu „Katarzynka" w Rabce. Bo właśnie ten okazały drewniany budynek przy Poniatowskiego stał się dla Swiety, Karolinki i babci Nataszy prawie prawdziwym domem. Dziś Karolinka mówi po polsku doskonale. Nikt by się nie domyślił, że nie jest zwyczajnym polskim dzieciakiem. Florka z kolei zaczyna mówić coraz lepiej po rosyjsku i ukraińsku.

Babcia Karolinki przyznaje, że wnuczka to jej prawdziwy łącznik ze światem. Niby polski język do ukraińskiego bardzo podobny, ale jak przyjdzie do rozmowy o szczegółach, zawsze lepiej mieć tłumacza. Karolinka jest niezastąpiona. Ale nawet jak się babcia sama na zakupy do sklepu wybierze, zawsze może liczyć na pomoc. - Naprawdę nie mam nic złego na waszych ludzi do powiedzenia. Czasami się słyszy w telewizji, że nie wszyscy Polacy są dobrzy dla uchodźców. Ale myśmy dotąd w Rabce na żadnego takiego złego nie trafili - śmieje się starsza pani. - Jak Polacy słyszą ukraińską mowę - od razu pomagają. Pani w sklepie doradzi, co tam na promocji mają, co się kupić lepiej opłaci albo które produkty smaczniejsze - dodaje.

◆

- Jak się nam tu żyje w Polsce? Dobrze, nawet bardzo dobrze - zaznacza Swietłana, a Natasza trąca ją łokciem, żeby koniecznie o gospodarzach wspomnieć nie zapomniała. Bo to właśnie Ala i Bogdan, właściciele „Katarzynki", najbardziej na doskonałą opinię o Polakach wśród uchodźców zapracowali. - Oni nas tu jak rodzinę przyjęli. Brakuje słów, jakie wdzięczne jesteśmy - zaznacza Natasza, a Swieta wymownie potakuje.

◆

Wnętrza „Katarzynki" wyglądają zupełnie jakby się tu czas zatrzymał na początku ubiegłego stulecia. Pensjonat ma swoją przedwojenną historię, a gospodarze starają się ten klimat utrzymać. Historyczne sprzęty, stylowe meble i te zegary… rytmicznie oddzielające przyszłość od przeszłości. - Trochę jak w horrorze, nie? - śmieje się Florka. - Wyobraź sobie, że w nocy idziesz do kuchni napić się wody, a tu nagle zacznie bić zegar - poważnieje… „podkręcając" nastrój grozy. Ukraińskim gościom przytulne wnętrza pensjonatu wyłącznie ciepło się kojarzą. To wymarzone miejsce dla uciekinierów przed okrutną wojną. Bo Kramatorsk, z którego pochodzi większość „katarzynkowej" ekipy, nader często przewijał się w dramatycznych doniesieniach z wojny. W pierwszych dniach kwietnia rosyjska rakieta zabiła 59 osób oczekujących na ewakuację na dworcu kolejowym. Na szczęście Swiety, Karolinki i Nataszy tam już wtedy nie było. - W dwie godziny się zebrałyśmy. Każda zabrała tylko najpotrzebniejsze rzeczy. Do dwóch walizek się spakowałyśmy i ruszyłyśmy na zachód - wspomina Swieta. - Nie było na co czekać. Kilka razy słyszeliśmy, jak przelatywały nad nami rakiety. Jeden z pocisków uderzył w dom po sąsiedzku…

◆

W Kramatorsku Swieta mieszkała w dziewięciopiętrowym bloku. Zamknęła mieszkanie, poprosiła sąsiadów, żeby się nim zaopiekowali, i ruszyła w nieznane… pierwszy raz w życiu za granicę, do obcego kraju. - Mamy kontakt ze znajomymi i rodziną. Opowiadają straszne rzeczy. W mieście nie ma prądu, wody, ciepła. Ludzie w mieszkaniach rozpalają ogniska - Swieta znacząco zawiesza głos. Dodaje jednak skwapliwie, że nawet teraz sobie życia poza Ukrainą nie wyobraża. W Polsce jest dobrze, bezpiecznie, tu są bardzo dobrzy ludzie, ale jednak dom został tam… w Kramatorsku.

Swieta, Natasza i Karolinka cały czas śledzą doniesienia z frontu i toną w domysłach, kiedy będzie na tyle bezpiecznie, żeby wrócić… - Najpierw mówiłyśmy sobie, że na wakacje wracamy. Później, że może jednak na święta albo na Nowy Rok. Teraz już wiemy, że się nie uda. Ale może na wiosnę… I już teraz wszystkich was zapraszamy, a szczególnie panią Alę i Bogdana - wtrąca ze śmiechem babcia Karolinki.

◆

Swieta i Natasza wspominają Weronikę. Ona też w „Katarzynce" znalazła schronienie. Ale nostalgia dokuczała jej szczególnie. Nie wytrzymała… Gdy tylko dowiedziała się, że ruskie wojska się wycofały - wróciła do domu, nie zważając, że idzie zima, że będzie ciężko, że niebezpiecznie, że wojna, że rakiety i bomby, że cena tego powrotu może być straszliwa…

◆

Krystina wyjechała z Kramatorska w tym samym czasie co Swieta. Również ona nie miała zbyt wiele czasu na analizę sytuacji. Bo nad czym się tu zastanawiać, jak w oddali słychać wybuchy, a w powietrzu świszczą przelatujące rakiety… Krystina spakowała dzieciaki - dwóch chłopaków 13- i 9-latka i uciekła do Polski. Ona jednak już wtedy wiedziała, że to jest jej pożegnanie z ojczyzną, że do Ukrainy nie wróci.

Krystina jest energiczna, przebojowa, zaradna. Na pierwszy rzut oka widać, że sobie wszędzie poradzi. Zaraz po przyjeździe do Polski zaczęła się uczyć języka, szybko znalazła też pracę. Zatrudnił ją jeden z rabczańskich sklepów. Dziś kobieta mówi z przekonaniem, że w Polsce zostanie. W tej decyzji utwierdziły ją doniesienia z Kramatorska. - Mam cały czas kontakt ze znajomymi. Wiem, co się dzieje. Wiem, ilu moich szkolnych kolegów poszło na wojnę i ilu już nigdy nie zobaczę. Tego się w oficjalnych komunikatach z Ukrainy nie dowiesz - podsumowuje gorzko.

◆

Swieta, Karolinka i babcia Natasza już powolutku przygotowują się do świąt. Nie będą takie wesołe, jak zwykle, ale zawsze przecież jest nadzieja, że to już długo nie potrwa. Może faktycznie na wiosnę można będzie wrócić do domu. Poza tym w tym roku będzie okazja świętować dwukrotnie. Koniecznie trzeba się wybrać do kościoła. Że do polskiego, nic nie szkodzi. Popróbować polskich potraw wigilijnych, które przygotują Alicja i Bogdan. Ale ukraińskich przysmaków też nie zabraknie. Babcia Karolinki długo wymienia listę potraw, których nazw na polski nie potrafi przetłumaczyć nawet jej bystra wnuczka. - Przygotujemy coś specjalnego - zapowiada tajemniczo Natasza. - A na wiosnę zapraszamy do Kramatorska… daj Boże.

Tekst i fot.:
Marek Kalinowski

eprasa.pl dc02a8ce6a

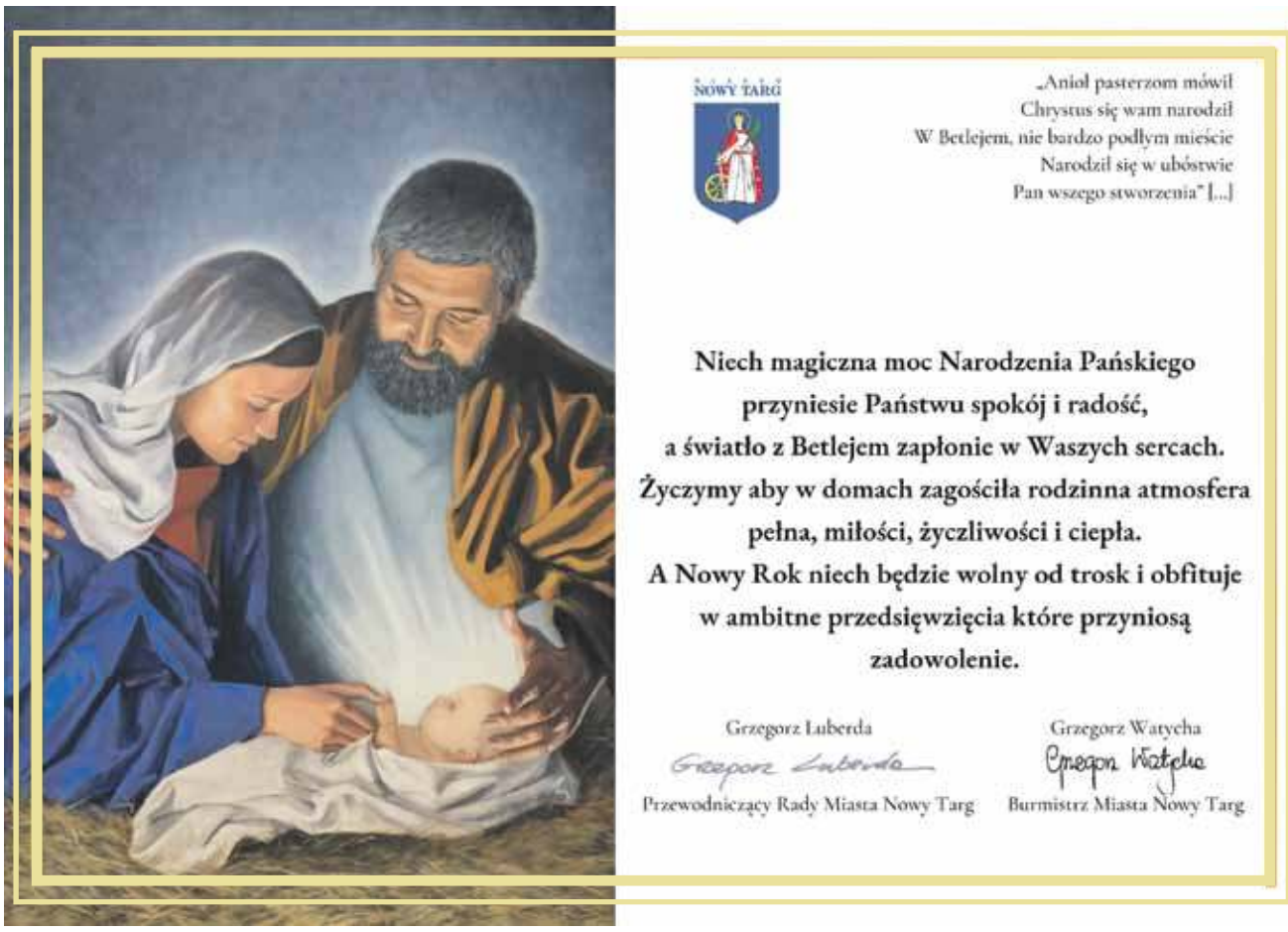

Zimowe utrzymanie dróg

Wykaz dróg oraz osób odpowiedzialnych za jakość i terminowość wykonania prac związanych z zimowym utrzymaniem dróg na terenie Nowego Targu w sezonie 2022/2023.

- **Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad:** droga krajowa nr 47 Zabornia - Zakopane i droga krajowa nr 49 Nowy Targ - Jurgów - wykonawcą będzie Podhalańskie Przedsiębiorstwo Drogowo-Mostowe S.A. - **tel. Punktu Obsługi Kontraktu 513-711-868, tel. dyżurny całodobowy.**
- **GDDKiA rejon Nowy Targ - 18 266-28-86, kom: 695 588 043. Zarząd Dróg Wojewódzkich:** droga wojewódzka nr 957, ul. Ludźmierska, droga wojewódzka nr 969 Nowy Targ - Stary Sącz na odcinku od skrzyżowania z ul. Jana Pawła II do granic administracyjnych - wykonawcą będzie **Andrzej Rol - tel. 605-277-682,** odpowiedzialnym za jakość i terminowość wykonania robót będzie: **Jacek Rokicki - tel. 18 265-14-77, 798-826-365 lub 609-209-310 i Marcin Matras - tel. 609-094-547.**
- **Powiatowy Zarząd Dróg:** drogi powiatowe leżące w granicach administracyjnych Nowego Targu (ul. Szaflarska ul. św. Anny, ul. Kowaniec, ul. Waksmundzka) - wykonawcą będzie **KAL-TRANS Sp. Jawna Kalata - tel. 601-550-142, 18 275-45-73,** odpowiedzialnym za jakość i terminowość wykonania robót będzie: **Józef Maryniarczyk - tel. 18 266-47-00 lub 609-820-544.**
- **Urząd Miasta Nowy Targ**: ulice miejskie podzielono na strefy, za które odpowiedzialni są następujący wykonawcy:

Strefa II: Niwa - strona zachodnia i wschodnia zjazdy od ul. Krakowskiej wszystkie odgałęzienia, os. Niwa Potok - od ul. Partyzantów z odgałęzieniami, ul. Partyzantów, łącznik Niwa - Klikuszówka, ul. Grel Boczna, ul. Starokrakowska, ul. św. Brata Alberta, os. Robów od ul. Kowaniec do ostatnich zabudowań z odgałęzieniami, os. Robów do byłego Ośrodka Wychowawczego i do budynku nr 109 c, os. Marfiana Góra do ostatnich zabudowań, os. Zadział wzdłuż potoku do końca asfaltu, os. Zadział - odgałęzienie do Buflaku, os. Zadział połączenie z os. Nowym z odgałęzieniem, os. Nowe, os. Buflak - odgałęzienie w prawo i na wprost do końca asfaltu, boczna os. Nowe działka ew. 2783 i część działki ew. 2662, boczna os. Nowe działki ew. 2824 i 3352.Wykonawcą i odpowiedzialnym za jakość i terminowość wykonania robót w tej strefie będzie: **Jan Adamczyk - tel. 603-092-388**

Strefa III: Szuflów do końca asfaltu z odgałęzieniami i zjazd do ul. Robów, os. Szuflów, ul. Smrekowa i zjazd do Przedszkola, os. Gazdy - wszystkie odgałęzienia do ostatnich zabudowań, os. Oleksówki - droga pod Prewentorium do końca asfaltu + interwencyjnie droga w kierunku budynku 20 b, os. Oleksówki - żółty szlak do końca asfaltu z odgałęzieniem oraz łącznikiem do drogi pod Prewentorium, os. Oleksówki od ul. Kowaniec - Długa Polana - do końca asfaltu z odgałęzieniem, droga z ul. Kowaniec poniżej Kościoła - wszystkie odgałęzienia do końca asfaltu, droga z ul. Kowaniec za mostkiem na zachód - do końca asfaltu, droga z ul. Kowaniec przed mostkiem na zachód - do końca asfaltu, droga z ul. Kowaniec za budynkiem Straży Pożarnej - wszystkie odgałęzienia, droga od ul. Kowaniec do Szkoły Podstawowej nr 3 oraz wzdłuż ogrodzenia Zespołu Szkół Ekonomicznych, ul. Willowa od skrzyżowania z ul. Gorczańską w górę, ul. Kokoszków Boczna od ul. Gorczańskiej do ostatnich zabudowań, ul. Majora St. Mroszczaka, ul. Kokoszków od Zespołu Szkół Rolniczych do końca asfaltu, ul. Kokoszków Boczna od drogi głównej działka ew. 6633/2, ul. Kotlina, ul. Słoneczna, ul. Gen. Galicy, ul. Przywodzie, ul. Zacisze, os. Bednarskiego, ul. Ustronie, ul. Ustronie Górne, ul. Skotnica, ul. Skotnica Górna, ul. Halikowskiego. Wykonawcą i odpowiedzialnym za jakość i terminowość wykonania robót w tej strefie będzie: **Wojciech Ścisłowicz - tel. 609-098-655**

Strefa I: pozostałe ulice miejskie nie wymienione powyżej.

Wykonawcą i odpowiedzialnym za jakość i terminowość wykonania robót będzie: Firma Handlowo-Usługowa „KAL-TRANS" Spółka Jawna Kalata z siedzibą ul. os. Nowe 1E - **tel. 609-555-669.**

Nadzór merytoryczny z ramienia Urzędu Miasta nad realizacją zadań związanych z zimowym utrzymaniem dróg prowadzić będzie Referat ds. Drogownictwa i Transportu w poniedziałki od godz. 7.30 do 16.00, od wtorku do czwartku od godz. 7.30 do 15.30 i w piątek od godz. 7.30 do 15.00, tel. 18 261-12-93 lub 18 261-12-89.

Odpowiedzialnym za jakość i terminowość wykonania robót będzie: **Marian Twaróg - tel. 667-727-416**

Ulice miejskie utrzymywane są w standardzie nie mniejszym niż 3 lub 6 zgodnie z poniższym zestawieniem. W uzasadnionych przypadkach, w terenie nieosłoniętym, dopuszcza się okresowo, w czasie występowania bardzo intensywnych opadów śniegu i silnego wiatru, utrzymanie w 4 standardzie drogi, na której w danych warunkach atmosferycznych niemożliwe jest utrzymanie wyższego standardu. Czas doprowadzenia dróg do właściwego standardu nie może być dłuższy niż 12 godzin od ustania zjawiska.

Standard	Opis stanu utrzymania drogi dla danego	Dopuszczalne odstępstwa od standardu	
		Po ustaniu opadów śniegu	Od stwierdzenia występowania zjawisk
3	Jezdnia odśnieżona na całej szerokości. Jezdnia posypana na całej długości	Śnieg: - luźny (6 godz.), - zajeżdżony (gr. do 5 cm występuje), - zaspy, języki śniegowe: lokalnie	W miejscach wyznaczonych: - gołoledź (5 godz.), - szron (5 godz.), - sadź (5 godz.), - pośniegowa (6 godz.)
4	Jezdnia odśnieżona na całej szerokości. Jezdnia posypana na odcinkach decydujących o możliwości ruchu.	Śnieg: - luźny (8 godz.), - zajeżdżony (występuje) - języki śnieżne (występuje) - zaspy (do 8 godz.) Dopuszcza się przerwy w komunikacji do 8 godz.	W miejscach wyznaczonych: - gołoledź (8 godz.) - pośniegowa (10 godz.) - lodowica (8 godz.)
6	Jezdnia zaśnieżona Prowadzi się interwencyjne odśnieżanie w zależności od potrzeb - po jednorazowym opadzie powyżej 10 cm. Po odśnieżeniu jezdnie posypane w miejscach decydujących o możliwości ruchu.	Śnieg: - luźny (występuje) - zajeżdżony (występuje - warstwa nie przekraczająca grubości 10 cm, w tym koleiny) - nabój śnieżny (występuje), - zaspy (występują) Dopuszcza się przerwy w komunikacji do 48 godz.	W miejscach wyznaczonych: - wszystkie rodzaje śliskości po odśnieżeniu (występują)

Przystąpienie do sporządzenia zmiany „Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Nowy Targ na lata 2017 - 2023"

Na podstawie art. 17 ust 2 pkt 1 ustawy z 9 października 2015 roku o rewitalizacji (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 485), **PODAJE SIĘ DO PUBLICZNEJ WIADOMOŚCI INFORMACJĘ** o przystąpieniu do sporządzenia zmiany „Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Nowy Targ na lata 2017-2023".

Zgodnie z podjętą Uchwałą nr **XLVIII/513/2022** Rady Miasta Nowego Targu z 28 listopada 2022 r. Burmistrz Miasta Nowy Targ informuje o przystąpieniu do sporządzenia zmiany „Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Nowy Targ na lata 2017-2023".

Niniejszą informację umieszczono na stronie Urzędu Miasta Nowy Targ i BIP: www.nowytarg.pl oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta Nowy Targ, ul. Krzywa 1, 34-400 Nowy Targ.

OGŁOSZENIE BURMISTRZA MIASTA NOWY TARG

o ponownym wyłożeniu do publicznego wglądu projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego NOWY TARG 26 (Równia Szaflarska)

Na podstawie art. 17 pkt 9 i pkt 11 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz.U. z 2022 r., poz. 503 z późn. zm.) oraz uchwały nr XXVII/298/2021 Rady Miasta Nowego Targu z 8 lutego 2021 r. o przystąpieniu do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **NOWY TARG 26 (Równia Szaflarska) zawiadamiam o ponownym wyłożeniu do publicznego wglądu projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego NOWY TARG 26 (Równia Szaflarska), w dniach od 29 grudnia 2022 r. do 20 stycznia 2023 r.** w siedzibie Urzędu Miasta Nowy Targ, ul. Krzywa 1, pok. 201, w godz.: pon. 7.30-16.00, wt.-pt. 7.30-13.00. Zainteresowani mogą zapoznać się z niezbędną dokumentacją: osobiście w siedzibie Urzędu w godzinach przyjmowania interesantów, po uprzednim umówieniu się i z zachowaniem zasad reżimu sanitarnego, w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem: www.nowytarg.pl oraz w zakładce PARTYCYPACJA w Systemie Informacji Przestrzennej pod adresem: http://mapa.inspire-hub.pl/partycypacja/nowy_targ

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie zmiany planu rozwiązaniami odbędzie się **17 stycznia 2023 r.** w siedzibie Urzędu Miasta Nowy Targ, w Sali Obrad, o godz. 12.00.

Równocześnie na podstawie art. 39 ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz.U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.) zawiadamiam, iż w związku z prowadzonym postępowaniem w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **NOWY TARG 26 (Równia Szaflarska)** zgodnie z art. 46 pkt 1 ww. ustawy istnieje możliwość zapoznania się z wykładanym projektem zmiany ww. planu miejscowego, opracowaną prognozą oddziaływania na środowisko, opracowaniem ekofizjograficznym, stanowiskami innych organów oraz możliwość składania uwag.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie zmiany planu miejscowego, może wnieść uwagi.

Uwagi należy składać w nieprzekraczalnym terminie do 3 lutego 2023 r. z podaniem oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, a także imienia, nazwiska albo nazwy oraz adresu zamieszkania albo siedziby.

Uwagi można wnosić w formie papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej lub formularza zamieszczonego w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej: www.nowytarg.pl, za pośrednictwem platformy usług administracji publicznej ePUAP oraz w zakładce PARTYCYPACJA w Systemie Informacji Przestrzennej pod adresem: http://mapa.inspire-hub.pl/partycypacja/nowy_targ. W przypadku poczty elektronicznej uwagi należy kierować na adres: urbanistyka@um.nowytarg.pl

Uwagi w formie papierowej należy wnieść:

- osobiście w Urzędzie Miasta Nowy Targ w Wydziale Obsługi Mieszkańców i Przedsiębiorców, ul. Krzywa 1 (Dziennik Podawczy - pok. 1),
- drogą pocztową na adres: Urząd Miasta Nowy Targ, Wydział Rozwoju i Urbanistyki, ul. Krzywa 1, 34-400 Nowy Targ,
- poprzez przekazanie wypełnionego formularza w czasie prowadzonej dyskusji publicznej.

UWAGA: Liczy się data wpływu uwagi do tut. urzędu, a uwagi niespełniające powyżej wskazanych warunków pozostawi się bez rozpatrzenia.

Klauzula informacyjna:

Złożenie uwagi stanowić będzie odpowiedź na niniejsze Obwieszczenie.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) Urząd Miasta Nowy Targ informuje, iż:

1. Administratorem danych osobowych jest Burmistrz Miasta Nowy Targ.
2. Z Administratorem można kontaktować się poprzez adres e-mail: umnt@um.nowytarg.pl lub pisemnie na adres siedziby Administratora: Urząd Miasta Nowy Targ, 34 -400 Nowy Targ, ul. Krzywa 1.
3. Administrator wyznaczył Inspektora Ochrony Danych - Pana Wiesława Kowalskiego, z którym można się kontaktować poprzez e-mail na adres: iod@um.nowytarg.pl.
4. Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane w związku z realizacją obowiązku prawnego ciążącego na administratorze (art. 6 ust. 1 lit. c RODO) oraz wykonywaniem przez administratora zadań realizowanych w interesie publicznym lub sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi (art. 6 ust. 1 lit. e RODO).
5. Pani/Pana dane osobowe mogą być udostępniane innym organom i podmiotom na podstawie obowiązujących przepisów prawa.
6. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane do chwili realizacji zadania, do którego dane osobowe zostały zebrane a następnie, jeśli chodzi o materiały archiwalne, przez czas wynikający z przepisów ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. 2020. poz. 164)
7. Pani/Pana dane osobowe nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany i nie będą podlegały profilowaniu.
8. Przysługuje Pani/Panu prawo do: dostępu do swoich danych osobowych, sprostowania swoich danych osobowych, żądania ograniczenia przetwarzania swoich danych osobowych, żądania przeniesienia swoich danych osobowych, a także - w przypadkach przewidzianych prawem - prawo do usunięcia danych, a także prawo do wyrażenia sprzeciwu wobec przetwarzania Państwa danych, wniesienia skargi do organu nadzorczego, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych ul. Stawki 2. 00-193 Warszawa.
9. Jeżeli przetwarzanie danych odbywa się na podstawie zgody na przetwarzanie danych, osoba której dane są przetwarzane ma prawo do cofnięcia zgody na przetwarzanie swoich danych osobowych w dowolnym momencie, bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem.
10. Podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym. Osoba, której dane dotyczą jest zobowiązana do ich podania. Inne dane osobowe podane przez Panią/Pana - nie na podstawie obowiązującego prawa, są podawane dobrowolnie, jednak brak ich podania skutkować może m. in. ograniczeniem form komunikacji.

eprasa.pl dc02a8ce6a

Szaflary GMINA

Bańska Niżna
Bańska Wyżna
Bór
Maruszyna
Skrzypne
Szaflary
Zaskale

Hala sportowa na finiszu

Już w 2023 r. mieszkańcy Gminy Szaflary będą mogli skorzystać z nowej hali sportowej z widownią na ok. 300 osób.

Przy Szkole Podstawowej w Szaflarach trwają ostatnie prace związane z oddaniem do użytku nowego, wielofunkcyjnego obiektu. Budynek szkoły zyska dodatkowe sale lekcyjne, zaś Gminna Biblioteka Publiczna oraz Gminne Centrum Kultury Promocji i Turystyki nowe, przestronne siedziby. Dzięki windom, pochylniom oraz odpowiednim parametrom pomieszczeń osoby z niepełnosprawnościami i starsze będą mogły korzystać z obiektu bez przeszkód.

Wartość inwestycji to prawie 11 mln zł, z czego 8 mln zł sfinansowane zostanie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 w ramach projektu pt. „Przebudowa istniejącej sali gimnastycznej i rozbudowa o halę wielofunkcyjną Publicznej Szkoły Podstawowej w Szaflarach wraz z infrastrukturą", a 200 tys. zł z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

Pierwszy etap wodociągu gotowy

W poniedziałek 12.12.2022 r. dokonano odbioru końcowego pierwszego etapu gminnej sieci wodociągowej w Szaflarach.

Obejmuje on swoim zasięgiem ul. Boczną, Nadwodnią, Orkana do DK47 oraz częściowo ul. Zakopiańską.

W ramach zadania wykonano sieć o długości ok. 5,2 km, umożliwiającą podłączenie ok. 100 budynków. Na całej długości sieci zostały także zabudowane hydranty ppoż. Wykonawcą robót była firma MEN-GAZ" Przedsiębiorstwo Budownictwa Ogólnego oraz Sieci i Instalacji Budowlanych, Czesław Wróbel, 34-654 Męcina 597.

Całość robót o wartości ok. 2,6 mln zł została sfinansowana z subwencji wodno-kanalizacyjnej z Budżetu Państwa, przekazanej Gminie Szaflary w grudniu 2021 roku.

Wioleta Pawlak

Makramowe ozdoby choinkowe

W remizie OSP Szaflary odbyły się kolejne warsztaty bożonarodzeniowe dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych. Podczas tegorocznego spotkania uczestnicy wykonywali ozdoby choinkowe ze sznurków.

Uczestnicy warsztatów zostali podzieleni na dwie grupy. Podczas dwugodzinnego spotkania z prowadzącą Moniką Śliwińską uczestnicy mogli przygotować samodzielnie od dwóch do czterech ozdób bożonarodzeniowych techniką makramy.

Warsztaty zorganizowało Gminne Centrum Kultury, Promocji i Turystyki w Szaflarach oraz Podhalańska Lokalna Grupa Działania.

Tekst i fot.:
GCKPiT w Szaflarach

Strażacy doposażeni

Pod koniec listopada uroczyście przekazano umundurowanie i radiostację dla jednostek OSP z gminy Szaflary.

W remizie Ochotniczej Straży Pożarnej w Szaflarach 27.11.2022 roku odbyło się uroczyste przekazanie umundurowania i radiostacji, zakupionych w ramach konkursu pn. „Małopolskie OSP 2022" w projekcie „Zapewnienie gotowości bojowej jednostkom Ochotniczych Straży Pożarnych". Koszt projektu wyniósł 16.337,35 zł i został dofinansowany ze środków Województwa Małopolskiego na realizację pomocy finansowej jednostkom Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu województwa małopolskiego w kwocie 8.090,00 zł, pozostałe środki w kwocie 8.247,35 zł pochodzą z budżetu gminy Szaflary.

Uroczystego przekazania sprzętu dokonali: wiceminister klimatu i środowiska, a zarazem prezes Zarządu Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej w Krakowie Edward Siarka, Wójt Gminy Szaflary Rafał Szkaradziński i skarbnik gminy Anna Golonka. Uroczystość zaszczycili swoją obecnością również: radny powiatowy Jacek Król, przewodniczący Rady Gminy Szaflary Stanisław Wąsik, radny gminy Szaflary Jacek Wątorek, prezes Oddziału Gminnego ZOSP RP w Szaflarach dh Krzysztof Gacek i Komendant Gminny OSP dh Wojciech Murzański.

Ubranie specjalne RAPTOR NXT GOLD po jednym komplecie otrzymały jednostki OSP Bańska Wyżna, Zaskale, dwa komplety OSP Pitoniówka. Jednostki te otrzymały również po dwa komplety ubrań koszarowych. Jednostka OSP Maruszyna otrzymała dwa ubrania koszarowe oraz dwie radiostacje przenośne z mikrofonogłośnikami.

Jednostki OSP składają podziękowanie za dotację na ręce Marszałka Województwa Małopolskiego, a za pozostałą kwotę zakupu na ręce wójta gminy i skarbnika gminy.

UG Szaflary
Fot.: **GCKPiT w Szaflarach**

eprasa.pl dc02a8ce6a

GAZETA targowa

NOWA Targowica Nowy Targ

Kolumnę opracował Piotr Dobosz

Niech w te święta białe
z Bożej Opatrzności
w każdym naszym domu
wesele zagości
Niech śnieg butom skrzypi
na pasterkę w drodze
choinka niech mruga
wiatr nie wieje srodze
I niech z Nowym Rokiem
z serdeczności Nieba
na nasz jarmark piękny
przyjdzie czego trzeba
Niechaj tłumy gości
płyną alejkami
a klienci szczodrze
sypią nam dudkami

W to Boże Narodzenie życzymy także,
by w sercu każdego z Was zagościły pokój, miłość i nadzieja,
a 2023 rok przyniósł z sobą oczekiwane
i nieoczekiwane radości

Spółka "Nowa Targowica" i "Gazeta Targowa"

REKLAMA

Od kożuchów po garnitury, od butów i skórzanych torebek po najmodniejszą odzież włoskich projektantów, od tradycji po nowoczesność. Mieszcząca się na nowotarskim jarmarku najpiękniejsza w kraju drewniana galeria handlowa **„Kupiecki Dwór"** codziennie zaprasza do swoich butików.

kupiecki DWÓR
Nowy Targ, ul. Targowa 43

eprasa.pl dc02a8ce6a

Drodzy Rodzice!

Co tydzień na łamach Tygodnika Podhalańskiego witamy najmłodszych Podhalan, którzy przyszli na świat w szpitalach w Zakopanem i Nowym Targu.

W związku z ogólną sytuacją epidemiologiczną prosimy o przesyłanie zdjęć Waszych nowo narodzonych pociech do redakcji Tygodnika Podhalańskiego na adres: dzieci@24tp.pl

W razie pytań, zapraszamy do kontaktu telefonicznego: 507 171 188

Szpital Położniczo-Ginekologiczny „Ujastek" w Krakowie

Kamilek Władysław Budz, syn Katarzyny i Jacka
2.12.22, 2700 g, 50 cm
Kluszkowce

Szpital Powiatowy im. Dra Tyrusa Chałubińskiego w Zakopanem

Franuś Bocheńczak, syn Kingi i Jana
15.12.22, 4200 g, 58 cm
Pyzówka

Córka Moniki i Mateusza Franczyków
15.12.22, 3200 g, 54 cm
Ratułów

Klara Načvteková, córka Pauliny i Jana
14.12.22, 3650 g, 56 cm
Białka Tatrzańska

Julia Maria Klamerus, córka Renaty i Michała
13.12.22, 2700 g, 53 cm
Poronin

Alicja Lasak, córka Haliny i Adama
14.12.22, 3260 g, 57 cm
Biały Dunajec

Ignacy Witek, syn Pauliny i Adama
14.12.22, 3770 g, 56 cm
Nowy Targ

Córka Marii i Piotra Komperdów
16.12.22, 3650 g, 53 cm
Ciche

Hania Maśnica, córka Anny i Andrzeja
16.12.22, 3400 g, 57 cm
Zakopane

Córka Moniki i Zbigniewa Tylków
16.12.22, 3300 g, 54 cm
Dzianisz

Córka Anny i Andrzeja Zaitzów
15.12.22, 2700 g, 53 cm
Klikuszowa

Kornelia Cepielik, córka Małgorzaty i Piotra
19.12.22, 3320 g, 54 cm
Gliczarów Dolny

Szymon Oleksa, syn Katarzyny i Damiana
9.12.22, 2350 g, 51 cm
Rabka-Zdrój

Szpital im. Jana Pawła II w Nowym Targu

Kubuś Tokarczyk, syn Marioli i Jakuba
15.12.22, 3500 g, 56 cm
Knurów

Amelia, córka Katarzyny i Daniela
14.12.22, 3980 g, 56 cm
Nowy Targ

Jeremiasz Torba, syn Natalii i Krystiana
15.12.22, 3780 g, 58 cm
Podwilk

Córka Agnieszki i Pawła Kubasków
14.12.22, 3630 g, 59 cm
Kacwin

Antoś Bednarczyk, syn Sylwii i Andrzeja
16.12.22, 3320 g, 54 cm
Dursztyn

Adelina Ivanishyn
16.12.22, 3960 g, 58 cm
Niedzica

Solomija Aleksandra Stawarska
16.12.22, 3300 g, 54 cm
Nowy Targ

Kacper Tytko, syn Angeliki i Arkadiusza
15.12.22, 3200 g, 57 cm
Zakopane

Córka Joanny i Mirosława
16.12.22, 2650 g, 53 cm
Ochotnica Górna

Milena Oskwarek, córka Małgorzaty i Mirosława
10.12.22, 2200 g, 50 cm
Nowy Targ

Dawid Wiktor Dyda, syn Anny i Wiktora
12.12.22, 3830 g, 60 g
Szlachtowa

Jagna Janina Lisowicz, córka Marii i Radosława
13.12.22, 3670 g, 56 cm
Dębno

Weronika Waś, córka Anny i Piotra
12.12.22, 3960 g, 57 cm
Krauszów

Syn Joanny i Bartłomieja Kubacka
11.12.22, 3600 g, 56 cm
Zubrzyca Dolna

Antoś Matuszek, syn Katarzyny i Tomasza
11.12.22, 2710 g, 55 cm
Zaskale

Kornelia Sołtys, córka Anity i Tomasza
11.12.22, 3100 g, 57 cm
Ludźmierz

Antosia, córka Katarzyny i Karola
11.12.22, 3010 g, 56 cm
Nowy Targ

Laura i Łucja, córeczki Agnieszki i Pawła
14.12.22
Stare Bystre

Córka Anny i Władysława Furczoniów
19.12.22, 2700 g, 52 cm
Groń

Adam Strama, syn Agaty i Krzysztofa
18.12.22, 3470 g, 56 cm
Bańska Niżna

Łukasz Kaczmarczyk, syn Klaudii i Zbigniewa
19.12.22, 4000 g, 57 cm
Nowy Targ

Anika Doqi, córka Sylwii i Sokola
18.12.22, 3600 g, 52 cm
Nowy Targ

Jagna Lisowicz, córka Marii i Radosława
13.12.22, 3760 g, 56 cm
Dębno

OGŁOSZENIA PŁATNE

TYGODNIK Podhalański
do kawy na śniadanie
HOTELARZU! ZAMÓW U NAS
COTYGODNIOWY PREZENT DLA SWOICH GOŚCI!
Co tydzień przywieziemy Państwu na miejsce specjalnie zapakowany najnowszy numer Tygodnika Podhalańskiego.
Co tydzień Twoi goście znajdą w Tygodniku Podhalańskim bogaty informator dla turystów, aktualny program imprez kulturalnych i sportowych, darmowe bilety na spektakle teatralne, seanse kinowe, koncerty.
ul. Droga do Rojów 9 Zakopane
ApartHotel Bambi
+48 18 20 138 63
+48 516 082 888
www.bambizakopane.pl
Teraz czekamy jeszcze na Twój hotel
Zadzwoń: 18 20 00 000 w. 22

APARATY SŁUCHOWE
- LEKARZ AUDIOLOG - LARYNGOLOG
- WIZYTY DOMOWE
- SPECJALISTYCZNE BADANIA SŁUCHU
- SPRZEDAŻ RATALNA
- DOBÓR KOMPUTEROWY
- REFUNDACJE NFZ i PFRON

ZAKOPANE Droga do Olczy 8b
NOWY TARG Szaflarska 93 c
RABKA Jana Pawła II 26
SONOMED APARATY SŁUCHOWE
Tel./fax: 18 20 113 55
601 460 450
605 670 638

CLI SYSTEMY KOMPUTEROWE
34-400 Nowy Targ, ul. Sokoła 16
KASY FISKALNE ONLINE
SERWIS • SPRZEDAŻ
sklep.cli.pl
tel: 18 266 40 05
OPROGRAMOWANIE DLA FIRM

APOSTOŁOWIE CZASÓW OSTATNICH WZYWAJĄ DO PODJĘCIA
NARODOWEJ, NIEUSTAJĄCEJ KRUCJATY RÓŻAŃCA ŚWIĘTEGO
Odmawiamy codziennie co najmniej jedną dziesiątkę wybranej tajemnicy Różańca Świętego w intencjach:
1) Przebłagania BOGA w TRÓJCY ŚWIĘTEJ JEDYNEGO za grzechy nasze i naszego narodu.
2) Za Kościół Święty, Ojca Świętego, o pomoc Świętych Aniołów w obronie przed antychrystem.
3) O rychły TRIUMF NIEPOKALANEGO SERCA MARYI w sercach Polaków.
ZAPRASZAMY DO KRZEWIENIA KRUCJATY RÓŻAŃCOWEJ
„Na koniec moje Niepokalane Serce zatriumfuje!"

eprasa.pl dc02a8ce6a

USG, RTG, EEG

Zakopane

◆ **GABINET USG - LEK. MED. ANDRZEJ KLASIŃSKI - specjalista rentgenolog.** BADANIA USG JAMY BRZUSZNEJ, TARCZYCY, SUTKÓW, STAWÓW, DOPPLER. **UL. SIENKIEWICZA 3B**. Pon.-czw. 11.30-13, pt. 11.30-12.30. Tel. 504 108 602. (1/Z)

◆ **GABINET USG - lek. med. EWA GÓRKA, specj. rentgenolog.** USG jamy brzusznej, tarczycy, głowy przez ciemiączko u dzieci, piersi. Pon., śr., czw. od godz. 14 po uzgodnieniu telefonicznym: 608 610 101. **Ul. Sienkiewicza 4A**. (2/Z)

◆ **PRACOWNIA RENTGENOWSKA** czynna od poniedziałku do czwartku w godz. 11-18. Zdjęcia zębów punktowe, panoramiczne. Ul. Kościuszki 8, I piętro, **rejestracja telefoniczna: 693 436 596. (3/Z)**

◆ **Badania USG jamy brzusznej, piersi, tarczycy, węzłów chłonnych, narządów moszny (jądra, najądrza). Lek. EWA SMOŁECKA specjalista radiolog**, Certyfikat PT USG, ul. Zborowskiego 4a/6 - pon., wt., środa. **Konieczna rejestracja telefoniczna** - 509923737. (124/Z)

◆ **Dr n. med. JACEK JANCELEWICZ. Badana USG TARCZYCY, JAMY BRZUSZNEJ, PIERSI, STAWÓW (kolano, bark i inne), NACZYŃ - DOPLER TĘTNIC SZYJNYCH I ŻYŁ KOŃCZYN DOLNYCH**. Piątki od 16.30, Nowotarska 10 c. Tel. 604 916 262. (252/NT)

Nowy Targ

◆ **RTG dla dorosłych i dzieci**, nowoczesna technologia, przystępne ceny, krótki termin oczekiwania, opis zdjęć przez specjalistów radiologii. **Zaprasza NZOZ PULS**, ul. Wojska Polskiego 14, tel. 18 261 17 58. Czynne: pn., wt., śr., czw. 8-17, pt. 8-16. (210/Z)

Krościenko

◆ **Lek. med. Wojciech Granowski. USG: JAMY BRZUSZNEJ, TARCZYCY, JĄDER, DOPPLER: TĘTNIC SZYJNYCH, TĘTNIC I ŻYŁ KOŃCZYN, OPISY ZDJĘĆ RTG.** Ul. Esperanto 2. Rejestracja: 604 567 583. (133/NT)

PEDIATRIA

Zakopane

◆ **Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska - GRAŻYNA MAŁEK - pediatra**. Codziennie: Droga do Olczy 8 b. Tel. 18 20 14-999, 603 610-605. (19/Z)

◆ **Pediatra TERESA BURNAT - specj. chorób dzieci.** Wizyty domowe, tel. 18 20-125-92, 604 06-17-26. Gabinet: Bulwary Słowackiego 4A/3. (21/Z)

◆ **PEDIATRYCZNE WIZYTY DOMOWE. Lek. Janina Kovacs**. Tel. 601860090 (245/NT)

OKULISTYKA

Zakopane

◆ **Lek. med. LUCYNA GALICA-JURECKA - OKULISTA, optometrysta PWr,** ul. Krupówki 52 (obok Biura Ogłoszeń TP). **ZAKŁAD OPTYCZNY** i rejestracja pacjentów w godz. 10-14 (pon., wt., śr., pt.), 16-18 (czw.). **LEKARZ PRZYJMUJE** po wcześniejszej rejestracji: 18 20 66 824. (23/Z)

◆ **GABINET OKULISTYCZNY. Specjalista okulista lek. MAŁGORZATA KWIATKOWSKA.** Ul. Chałubińskiego 37B, tel. 18 20 62-907, 601 177-405 przyjmuje pn. i czw. od 16-17, Zakopane, ul. Sienkiewicza 3B, przyjmuje wt. 16-17, pt. 17-18. W nagłych przypadkach codziennie. (27/Z)

◆ **Lek. med. NADZIEJA KLASIŃSKA - specjalista chorób oczu**, ul. Kasprusie 1b - (zakład optyczny), wtorek i czwartek 14.30-16. Tel. 18 20 149 71. Diagnostyka i leczenie okulistyczne. Pełny wybór szkieł kontaktowych. (26/Z)

◆ **Lek. med. WERONIKA MARASZEWSKA - specjalista chorób oczu** przyjmuje: pon. 10-12, wt. i czw. 16-18. Ul. Zamoyskiego 17 a, tel. 18 20 121-66, 695 996 417. (30/Z)

◆ **Lek. med. TOMASZ SZTENCEL - OKULISTA**. Dobór soczewek kontaktowych. Zakład optyczny na miejscu. Zakopane, Na Wilcznik 1 a. **NAGŁE PRZYPADKI: 604 42 65 92.** Rejestracja tel. czynna od 9-18, w soboty 10-13, 18 20 153 73. (28/Z)

◆ **Lek. med. ESTERA RÓŻEWICZ - OKULISTA**. Diagnostyka i leczenie chorób oczu. Wtorek 9-12, czwartek 16-18, piątek 10-12. Ul. Gimnazjalna 1 (DOM RZEMIOSŁA). Tel. dom. 18 20 68 148, 606 609 406. (29/Z)

◆ **GABINET OPTOMETRYCZNY.** Badanie wad wzroku i dobór okularów. **Inż. LUCYNA MARUCHA** Optometrysta UM Poznań. Zakład Optyki Okularowej, ul. Kasprusie 1 B. Tel. 18 20 149 71, www. optyka-optometria. pl (300/Z)

Nowy Targ

◆ **Lek. med. Marta Kotylak - specjalista chorób oczu.** leczenie schorzeń oczu, soczewki kontaktowe, orzecznictwo, badania profilaktyczne, okulistyka dziecięca, kwalifikacje do laserowego usuwania wad wzroku, komputerowe badanie pola widzenia, badanie tomografii komputerowej oczu (OCT). Ul. Kolejowa 10, pon, pt 9-17, wt, czw. 14-17. Rej. 509 297 858, 18 26 73 272. (5/NT)

Rabka

◆ **DR N. MED. MAŁGORZATA WOŚ, SPECJALISTA OKULISTA**, Szpital im. Żeromskiego w Krakowie, konsultacje, zabiegi okulistyczne, KRÓTKIE TERMINY OCZEKIWANIA NA ZABIEG USUNIĘCIA ZAĆMY. **SPEC MED, ul. Prof. Jana Rudnika 3B, 602 222 084.** (431/Z)

INTERNA

Zakopane

◆ **GASTROMED INTERNA i ENDOSKOPIA Specjalistyczna Poradnia Internistyczna,** ul. Stolarczyka 12. **Lek. med. Henryk Chodurski** przyjmuje pon.-pt. po wcześniejszej rejestracji telefonicznej: 18 20 646 64, 606 46 39 40. www. gastromedzakopane. pl (10/Z)

Nowy Targ

◆ **Specjalistyczny Gabinet Lekarski - lek. med. Witold Kalata, specjalista chorób wewnętrznych**. N. Targ, ul. Krasińskiego 3, gabinet Cardim. Rej. 600 354 696, 516 618 111. Porady internistyczne i kardiologiczne. Kwalifikacje do zabiegów operacyjnych. (167/NT)

KARDIOLOGIA

Zakopane

◆ **Lek. med. WŁODZIMIERZ RÓŻEWICZ - kardiolog, specjalista chorób wewn.** Przyjmuje: ul. Gimnazjalna 1 (DOM RZEMIOSŁA), pon. i śr. 17-19. EKG. Tel. 18 20 68-148, 604 44-07-39. (59/Z)

◆ **Lek. med. MICHAŁ STASZEL, specjalista kardiolog, specjalista chorób wewnętrznych.** EKG, Holter EKG, Holter ciśnieniowy, EKG wysiłkowe. Zakopane, ul. Sienkiewicza 4a, **rej. telefoniczna 782 24 20 00** (od 17:00). (417/Z)

Nowy Targ

◆ **PAWEŁ CHRUŚCIEL, specjalista kardiolog, specjalista chorób wewnętrznych.** Echokardiografia, EKG wysiłkowe, holter ciśnienia. Ul. Wojska Polskiego 14, cały tydzień od godziny 16, rej. 18 26 672 56, 666 942 546. (4/NT)

◆ **CHOROBY SERCA, UKŁADU KRĄŻENIA, CHOROBY WEWNĘTRZNE, EKG, ECHO SERCA, HOLTER EKG, HOLTER CIŚNIENIOWY, KONTROLA STYMULATORÓW SERCA I KARDIOWERTERÓW - DEFIBRYLATORÓW. Lek. med. Daniel Pelczarski - specjalista chorób wewnętrznych i kardiologii**. Ul. Kolejowa 31. Tel. 606 683 999, 502 490 805 (do godz. 19). (108/NT)

LARYNGOLOGIA

Zakopane

◆ **WOJCIECH MAŁEK - spec. audiolog laryngolog.** Zakopane, Dr do Olczy 8 b (codziennie) i Nowotarska 79 ZAK-MED (pn., czw.) i wizyty domowe. Nowy Targ, Kopernika 7. DOBÓR APARATÓW SŁUCHOWYCH. BADANIA SŁUCHU: AUDIOMETRIA, TYMPANOMETRIA, OTOEMISJA, ABR; ENDOSKOPIA. Badania okresowe pracowników. 18 20 14 999, 601 46 04 50. (31/Z)

◆ **GABINET LARYNGOLOGICZNY. Specjalista laryngolog lek. PAWEŁ KWIATKOWSKI.** Dobór aparatów słuchowych. Ul. Sienkiewicza 3B: pon. i czw. od 16-17. Ul. Chałubińskiego 37B, wt. i pt. 17-18. W sprawach pilnych codziennie: 18 20-62-907. Wizyty domowe, 603 125-510. (34/Z)

◆ **Dr n. med. JANUSZ KWIATKOWSKI - specjalista laryngolog**, ul. Sienkiewicza 3 B: środy i piątki w godz. 16-17. Wizyty domowe, tel. 18 20 638-76, 605 200 885. (33/Z)

◆ **Dr med. Emilian Kowal - specjalista otolaryngolog dzieci i dorosłych**. Konsultacje z zakresu chirurgii i onkologii głowy i szyi. Przyjmuje: **ALLMEDICA, Zakopane, Chyców Potok 26**, pon. i wt. 14-18. Rejestracja 18 265 74 88. (9/NT)

Rabka

◆ **Dr n. med. Mieczysław Kossek - specjalista otolaryngolog**. Choroby uszu, nosa, gardła i krtani u **dorosłych i dzieci**. Choroby alergiczne górnych dróg oddechowych. Rabka-Zdrój, ul. Władysława Orkana 19B (Centrum Handlowe „MAŁGOSIA" II piętro). Przyjmuje: pon., śr., pt. 16-17. **Tel. 603 055 491.** (8/NT)

◆ **DR N. MED. JAN WOŚ, SPECJALISTA OTOLARYNGOLOG**, Szpital im. Żeromskiego w Krakowie, badanie dorosłych i dzieci (endoskopia w cenie), usunięcie migdałków, operacje przegrody nosa i endoskopowa zatok, leczenie chrapania. **SPEC MED, ul. Prof. Jana Rudnika 3B, 602 222 084.** (360/Z)

ORTOPEDIA

Zakopane

◆ **SPECJALISTYCZNY GABINET ORTOPEDYCZNO-URAZOWY, prof. dr hab. med. Daniel Zarzycki**, ul. Jagiellońska 34, wtorki 17-19. Rejestracja telefoniczna: 668 690 415. (268/Z)

◆ **GABINET ORTOPEDYCZNY. Dr n. med. WOJCIECH KĄCKI.** Przyjmuje: piątki (17-19): Zakopane, Balzera 18, rejestracja: 606 509 539; poniedziałki (18-20): ALLMEDICA, Nowy Targ, Kolejowa 31, rejestracja: 18 265 74 88 (196/Z)

◆ **PORADNIA ORTOPEDYCZNA, lek. med. SZYMON BANAK** przyjmuje w poniedziałki 17.00-19.00, ul. Makuszyńskiego 1, Zakopane. Rejestracja telefoniczna: 694 41 35 49. (405/Z)

◆ **Lek. med. JANUSZ KALISKI, SPECJALISTYCZNY GABINET ORTOPEDYCZNY I MEDYCYNY PRACY** (porady ortopedyczne, RTG, USG, badania profilaktyczne, badania kierowców, badania osób ubiegających się o pozwolenie na broń). **Ul. TETMAJERA 23** (Centrum Medyczne STAR-MED), tel: 509 961-365. (428/Z)

GINEKOLOGIA, POŁOŻNICTWO

Zakopane

◆ **PORADNIA GINEKOLOGICZNO-POŁOŻNICZA, lek. med. GRZEGORZ MARKOWSKI - spec. ginekolog-położnik,** Nowotarska 79, 18 20 64 244. Przyjęcia: bezpłatne (umowa z NFZ): pn., śr., czw. 8-14.30, wt. 14-18; prywatne: wt. 18-19, pt. 16-17. (13/Z)

◆ **Specjalistyczny Gabinet Chorób Kobiecych i Położnictwa, USG, USG piersi i cytologia - lek. med. DANUTA GRUSZKA-WRÓBEL, specjalista ginekolog-położnik.** Droga do Samków 3 A, poniedziałki i czwartki od 16. Tel. 18 20 629-50, 604 118 380. (40/Z)

◆ **Lek. med. MACIEJ WIDERA - ginekolog - położnik - USG, CYTOLOGIA.** Przyjmuje: wt. i czw. 16-18 po uzgodnieniu tel. 602 389-411. Ul. Kaszelewskiego 6 (dojazd od ul. Powstańców Śląskich przez parking pod Gubałówką). (41/Z)

◆ **Specjalistyczny Gabinet Lekarski Ginekologiczno-Położniczy - dr n. med. ANDRZEJ SAŁYK** - USG, cytologia, bezbolesne usuwanie nadżerki metodą Krio - przyjmuje: ul. Nowotarska 79 (koło ronda); pon., śr., i czw. od godz. 16. Tel. 604 802-696, rejestracja telefoniczna 13-14.: 18 20-143-79. (46/Z)

◆ **SPECJALISTA GINEKOLOG POŁOŻNIK - ANNA BAŃKOWSKA-PODOLAK** przyjmuje w gabinecie przy ul. Ks. Stolarczyka 12 - poniedziałki, środy 17-19 - USG, cytologia. 601 28-15-79. (139/Z)

◆ **GINEKOLOGIA POŁOŻNICTWO Dr hab. n. med. Hubert Wolski, lek. Magdalena Massalska-Wolska, lek. Jan Wolski.** Badania prenatalne. Monitorowanie ciąży. Profilaktyka onkologiczna. Badania prenatalne: USG, KTG. Profilaktyka onkologiczna: Cytologia, Kolposkopia, USG. Ul. Kościuszki 1, Zakopane, rejestracja 660 615 089. (316/NT)

Nowy Targ

◆ **Dr hab. n. med. Hubert Wolski, specjalista ginekolog-położnik** USG 3D, 4D, cytologia, ul. Waksmundzka 67, Nowy Targ. Rejestracja telefoniczna 660 615 089. (18/NT)

◆ **AB CLINIC CENTRUM GINEKOLOGII I LECZENIA NIEPŁODNOŚCI - dr n. med. Anna Gąsiorowska i lek. B. Pflaum.** Prowadzenie ciąży, USG, cytologia, KTG, leczenie schorzeń ginekologicznych. Ul. Długa 129 (budynek Femedici), rejestracja: **603 774 775** (433/Z)

SPEC. GABINETY LEKARSKIE

Zakopane

◆ **Lek. med. ALEKSANDRA SKUPIEŃ-DUDEK - MEDYCYNA PRACY** - badania profilaktyczne, badania kierowców oraz dla celów sanepid. - ul. Sienkiewicza 3 b, poniedziałki 9-11, środy 15-17, tel. 603 125-551 (38/Z)

◆ **Centrum Medyczne STAR-MED**, ul. Kazimierza Przerwy-Tetmajera 23, tel. 18 26 377 00, e-mail: centrummedycznesm@onet. pl. **PORADNIE:** - ORTOPEDYCZNA, - CHIRURGII OGÓLNEJ, - CHIRURGII NACZYNIOWEJ, - UROLOGII, - CHORÓB WEWNĘTRZNYCH, KARDIOLOGII, - FIZJOTERAPII, - NEUROLOGII, - ENDOKRYNOLOGII. **PRACOWNIE:** USG, RTG, EMG, **punkt pobierania krwi.** (429/Z)

NEFROLOGIA

Nowy Targ

◆ **CHOROBY NEREK I UKŁADU MOCZOWEGO - specjalista nefrolog Marek Truczka**, przyjmuje: ul. Długa 44, we wtorki 16-18. Tel. 600 314 922. (2/NT)

CHIRURGIA

Murzasichle

◆ **Prywatny Gabinet Chirurgiczny MAGDALENA DANIEL - specjalista chirurgii dziecięcej.** Ul. Chycokówka 1, tel. 602651002. Choroby chirurgiczne, choroby paznokci leczone metodą podologiczną ARKADY, bezbolesne usuwanie blizn i rozstępów nieinwazyjną metodą BLOOMEA.(437/Z)

ENDOSKOPIA

Zakopane

◆ **GASTROMED INTERNA i ENDOSKOPIA Pracownia Endoskopowa,** ul. Stolarczyka 12. **Dr Henryk Chodurski** przyjmuje pon.-pt. po rejestracji telefonicznej: 18 20 646 64, 606 46 39 40. Także w ramach NFZ. Gastroskopia, kolonoskopia. (68/Z)

Nowy Targ

◆ **LEK. MED. CEZARY WOJSŁAWSKI - CHIRURG.** Gastroskopia, kolonoskopia, rektoskopia. Ul. Rynek 24. Wtorek: 15-17, sobota: 9-11 oraz po telefonicznym uzgodnieniu: 18 266-63-78, 606 262 796. (17/NT)

DERMATOLOGIA

Zakopane

◆ **SPECJALIŚCI DERMATOLODZY - WENEROLODZY, asystenci Kliniki CMUJ: dr med. Marek Brzewski i dr med. Paweł Brzewski.** Przyjmują w piątki 17-19. Ul. Makuszyńskiego 1. Rejestracja: 12 267 35 60, 608 472-034. (66/Z)

◆ **Lek. med. KRZYSZTOF MARASZEWSKI - DERMATOLOG, WENEROLOG** - zamrażanie brodawek, diagnostyka znamion barwnikowych. Przyjmuje: pon. oraz pt. 16-17; w pozostałe dni - 605 596 710. Ul. Zamoyskiego 17 a. Wizyty domowe. (67/Z)

◆ **Lek. ANNA IGRAS, SPECJALISTA DERMATOLOG-WENEROLOG.** Choroby skóry, włosów, paznokci i przenoszone drogą płciową. Badanie znamion dermatoskopem, kriochirurgia, elektrokoagulacja. **Ul. Nowotarska 79** (wtorki, czwartki). Wizyty domowe. Tel. 600 044 624. (422/Z)

◆ **PURE CLINIC -** lek. MAŁGORZATA GAWORCZYK**. Trądzik, zmiany barwnikowe, brodawki, AZS, łuszczyca, bielactwo. Dermatoskopia, laseroterapia, kriochirurgia, plasma, peelingi medyczne.** Czwartek, piątek, sobota: Aleje 3 Maja 5 lok. B, tel. 501 510 502. (457/Z)

◆ **ŁUSZCZYCA SKÓRNA, ŁUSZCZYCA STAWOWA** oporna na leczenie dermatologiczne, nawracająca. Dr n. med. JACEK JANCELEWICZ. Piątki od 16.30, Nowotarska 10 c. Tel. **604 916 262**. (210/NT)

Nowy Targ

◆ **LEK. MED. KATARZYNA DZIUBAS-STOCH - SPECJALISTA DERMATOLOGII I WENEROLOGII** przyjmuje we wtorki i piątki 16-18, ul. Bolesława Wstydliwego 32. Tel. 18 264 86 38, 604 128 106. Dzwonić po 18. (77/NT)

PODOLOGIA

Zakopane

◆ **GABINET PODOLOGICZNY „STUDIO ORCHIDEA„** - specjalista podolog. **Leczenie grzybicy paznokci, wrastające paznokcie** - klamry, metoda Arkady, rekonstrukcja płytki. **Pedicure specjalistyczny, usuwanie modzeli i odcisków, wykonywanie odciążeń i ortoz indywidualnych**. Ul. Grunwaldzka 11b, 600 801 792, studioorchidea. net (329/Z)

UROLOGIA

Zakopane

◆ **GABINET UROLOGICZNY, lek. Janusz Szczepka - specjalista urolog - chirurg** - USG nerek, pęcherza, prostaty, uroflowmetria, cystoskopia, laseroterapia. Ul. Gimnazjalna 1, pt. 15-17, sob. 9-10.30. tel. 502 733-153. (111/Z)

Nowy Targ

◆ **Prywatna Poradnia Urologiczna UROVITA**, ul. Szaflarska 93d, specjaliści urolodzy pracujący w Pododdziale Urologicznym Szpitala Powiatowego w Zakopanem: lek. Piotr Trybek, lek. Leszek Michalski, lek. Wojciech Lewandowski. Poradnia czynna po południu, po rejestracji telefonicznej: (32) 11 14 260 po godz. 15.00, tel: 606 201 080 w godz. 8.00-15.00. (174/NT)

REUMATOLOGIA

Zakopane

◆ **Dr n. med. JACEK JANCELEWICZ, specjalista reumatolog.** Konsultacje specjalistyczne dorosłych i dzieci. USG stawów. Recepty refundowane. Piątki od 16.30, Nowotarska 10 c. Tel. 604 916 262. (237/NT)

NEUROLOGIA

Zakopane

◆ **GABINET NEUROLOGICZNY, dr n. med. RYSZARD BIELSKI - specjalista neurolog.** Przyjmuje ul. Kościuszki 11 (nr jedenaście), wt. i czw. 15-16.30. Rejestracja tel.: 602 624-020. Padaczka, choroby kręgosłupa, profilaktyka udarów mózgu, nerwice. (60/Z)

Nowy Targ

◆ **STANISŁAW SKRZYPEK - specjalista neurolog**. Ul. Gorczańska 29. Przyjmuje codziennie pon.-pt., po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym. Tel. 507 060 345. (80/NT)

PSYCHOLOGIA, PSYCHIATRIA

Zakopane

◆ **Lek. med. psychiatra ZBIGNIEW ŁABĘDZKI** - depresje, lęki, obsesje, zaburzenia psychiczne wieku podeszłego, nerwice, anoreksja i bulimia, bezsenność. Ul. Sienkiewicza 3 „Radowid„, pon. 9-14, wt. 9-19. 18 20 700-40, 501 056 947. www. zbigniew-labedzki-psychiatra. com (70/Z)

◆ **Specjalista psychiatra, lek. med. EWA MAKIEŁA** - przyjmuje w Zakopanem, ul. Nowotarska 10 c - środy 15-17. Rejestracja w godz. dopołudniowych: 18 20 155 66. (231/Z)

◆ **PRACOWNIA PSYCHOLOGICZNA - ANNA JANUSZEK,** ul. Krupówki 3/5, 609 664 379. Badania psychologiczne kierowców i operatorów maszyn, pomoc psychologiczna, doradztwo zawodowe. Jakość i przystępne ceny. Dorośli, młodzież, dzieci. pracownia@psychologzakopane. pl (279/Z)

◆ **Mgr JAN DYBA, Psycholog** - psychoterapia zaburzeń psychicznych (depresja, nerwice, lęk, uzależnienia), radzenie sobie z sytuacjami trudnymi, terapia rodzin, terapia grupowa; ul. Na Wilcznik 1a, www. jandyba. pl. Tel. 602655100. (315/Z)

◆ **Specjalista Psychiatrii OLGA KAŁUŻYŃSKA**. Lekarz z wieloletnim doświadczeniem, pracownik Kliniki UM w Łodzi. Gabinety Lekarskie, Sienkiewicza 4a, Zakopane. Rejestracja telefoniczna pod numerem: 605 820 589. (444/Z)

Nowy Targ

◆ **MACIEJ BRYNIARSKI. Lek. specjalista psychiatra.** Nowy Targ, ul. Wojska Polskiego 24. Przyjmuje: pon. 14.30-17, czw. 14-17. Rejestracja, wizyty domowe; tel. 608 480 432. (19/NT)

◆ **SPECJALISTA PSYCHIATRA, MEDYCYNY PRACY - dr n. med. MICHAŁ GAŁECKI** - wtorki, czwartki i piątki od godz. 15, Nowy Targ, ul. Szkolna 2, rejestracja tel. 603 97-19-11. Leczenie nerwic, depresji, psychozy, zaburzeń osobowości, uzależnień. Wizyty domowe. (74/Z)

◆ **BADANIA PSYCHOLOGICZNE, PSYCHOTESTY**: kierowców i operatorów, osób skierowanych za alkohol, punkty, wypadek. Bezstresowo, bez kolejek, Nowy Targ, Szaflarska 30. Tel. 606 515 717. Zapraszamy. (306/NT)

Klikuszowa

◆ **Gabinet Psychologiczny dla Dzieci i Młodzieży.** Diagnoza, terapia, w sparcie dla rodziców, Klikuszowa 40a, rejestracja: 535 122 256, psycholog-podhale. pl (217/NT)

ENDOKRYNOLOGIA

Zakopane

◆ **Prof. JERZY STARZYK - ENDOKRYNOLOG - dorośli i dzieci.** Choroby tarczycy, przysadki, jąder, jajników, nadnerczy, niedobór wzrostu, przedwczesne i opóźnione dojrzewanie, otyłość. Zakopane, ul. Sienkiewicza 3B. **Rejestracja 18 206 22 00.** Czynne: co 2-gą sobotę od godz. 10.00. **www. StarzykEndokrynolog. pl** (36/Z)

Nowy Targ

◆ **Lek. med. Elżbieta Pastuszak, specjalista internista - ENDOKRYNOLOG.** USG jamy brzusznej i tarczycy. Rynek 24. Przyjmuje: 1., 2. i 3. sobota miesiąca: 9-13. Tel. 602 319 259. (42/NT)

◆ **Centrum Zdrowia „INTERMED„ lek. med Irena Wójciak-Majerczak, endokrynolog, specjalista chorób wewnętrznych.** Konsultacje endokrynologiczne, usg tarczycy. Nowy Targ, ul. Pajerskiej 8a, tel. 18 549 16 66. www. intermed24. pl, Krościenko, przychodnia Esperanto 1, tel. 609 468 844. (71/NT)

LOGOPEDIA

Nowy Targ

◆ **PRACOWNIA LOGOPEDYCZNA MOWA**, kompleksowa diagnoza i terapia dzieci i dorosłych - wady wymowy, jąkanie, zaburzenia komunikacji. N. Targ, ul. Kowaniec 2, lub z dojazdem do klienta 533501509, www. logopedamowa. pl (200/NT)

Witów

◆ **PRYWATNA PRAKTYKA LOGOPEDYCZNA - mgr Elżbieta Watycha** - logopeda, pedagog specjalny. Usługi w zakresie wczesnej interwencji, diagnozy i terapii zaburzeń i wad wymowy dzieci i dorosłych. Witów 245c. Rejestracja tel. 604215061 (252/Z)

STOMATOLOGIA DZIECIĘCA

Zakopane

◆ **AVO-DENTAL. A. W. JASIEWICZ.** Krupówki 50, Zakopane. Tel. 18 20 156-97, 512 157-497, 18 20 625 40. (172/Z)

eprasa.pl dc02a8ce6a

CHIRURGIA STOMATOLOGICZNA

Zakopane

◆ **TATRA MED** ul. Chramcówki 9, Zakopane. Chirurgia stomatologiczna, implantologia, tomografia 3D. Recepcja: 530 433 433, 18 200 19 16. www. tatramed. pl (291/Z)

Poronin

◆ **IMPLANTY**, **S3 Stomatologia**, ul. Za Torem 28d, tel. 18 201 29 29. **Lek. dent. ANDRZEJ ŻEGLEŃ - specjalista periodontolog, lek. dent. ANNA JAKUBIK - specjalista periodontolog.** Chirurgia stomatologiczna, zabiegi periodontologiczne, implanty. 504 104 963 (312/Z)

Nowy Targ

◆ **LEK. STOM. PIOTR BUŃDA, SPECJALISTA CHIRURGII STOMATOLOGICZNEJ**, N. Targ, Jana III Sobieskiego 15. Czynne pon.-pt., także w SOBOTĘ, po wcześniejszej rejestracji telefonicznej. **LASEROWE WYBIELANIE ZĘBÓW**. Tel. 504 620 074. (285/NT)

ORTODONCJA

Zakopane

◆ **AVO-DENTAL. A. W. JASIEWICZ.** Krupówki 50, Zakopane. Tel. 18 20-156-97, 18 20-625-40, 512 157 497. (90/Z)

◆ **GIEWONT STOMATOLOGIA - lek. stom. KATARZYNA MATUSIAK-HEŁMECKA**, ul. Kościuszki 1 (III p.), **rejestracja**: 18 542 70 18, 698 966 226. (451/Z)

STOMATOLOGIA

Zakopane

◆ **AVO-DENTAL. A. W. JASIEWICZ.** Zakopane, Krupówki 50, 18 20-156-97, 18 20 625 40, 512 157 497. (79/Z)

◆ **GABINET STOMATOLOGICZNY** - ul. Sienkiewicza 3 (Radowid). 18 20 64 220, 601 45 63 69. Pon.-pt. **LIDIA ZAREMBA-SOŁTYS, MATEUSZ SOŁTYS i AGNIESZKA KOWALKIEWICZ-SOŁTYS; ANNA NIEDZIELSKA-STEFANIK** (606 278 912). Pełny zakres usług, RTG, mikroskop. (80/Z)

◆ **TATRZAŃSKIE CENTRUM STOMATOLOGII ESTETYCZNEJ I IMPLANTOLOGII TATRA MED**. Ul. Chramcówki 9, Zakopane. Pon.-pt.: 9-20; sob.: 10.30-15.30. Recepcja: 530 433 433, 18 200 19 16. www. tatramed. pl (86/Z)

◆ **Stomatologia „EVADENT„ lek. stom. EWA DASZKIEWICZ**. Pełen zakres usług. Stomatologia estetyczna, dziecięca, chirurgia, nowoczesna protetyka, rtg. **Rejestracja:** 602 880 990. Ul. Zborowskiego 4a/5, Zakopane. (135/Z)

◆ **STOMATOLOGIA ZALIŃSKA**, Al. 3 Maja 23, lek. stom. Elżbieta Zalińska. Tel. 692 073 576. Pełen zakres usług, RTG, chirurgia, endodoncja, protetyka, stomatologia dziecięca. (290/NT)

◆ **GIEWONT STOMATOLOGIA - gabinety stomatologiczne, pracownia rentgenowska:** zdjęcia pantomograficzne, cefalometryczne, punktowe i tomografia komputerowa 3D. Ul. Kościuszki 1 (III p.), **rejestracja:** 18 542 70 18, 698 966 226. Przyjmują lekarze: **Anna Krynicka-Pęksa, Maciej Rajski, Anna Marciniszyn, Patryk Targoński,** chirurdzy stomatologiczni: **Paweł Novak, Jan Miech**, oraz **higienistka Sabina Kucak** - pełen zakres usług.(202/Z)

◆ **KOMPLEKSOWE LECZENIE STOMATOLOGICZNO-PROTETYCZNE**, ul. Sienkiewicza 22 c (18 20 132 46): **lek. stom. MONIKA PABIŚ-SIĘKA** (604 232 488), **lek. stom. SEBASTIAN SIĘKA** (606 71 61 41). Implanty, mosty i korony porcelanowe, zatrzaskowe protezy szkieletowe, rekonstrukcja złamanych zębów, piaskowanie, wybielanie zębów. (151/Z)

◆ **STOMATOLOGIA PRZY RÓWNI ANNA I BARTOSZ NIEZGODZIŃSCY**. Nowoczesne leczenie stomatologiczne. Stomatologia bez bólu. Pełen zakres usług, implantologia, endodoncja, protetyka. Mikroskop, pantomograf, tomografia liniowa. Ul. Sienkiewicza 4A/4, pn -sob. Tel. 530 602 603, www. przyrowni. eu (298/NT)

◆ **GABINET STOMATOLOGICZNY - MEDYCYNA ESTETYCZNA - STOMATOLOGIA ESTETYCZNA - lek. stom. JUSTYNA KĘDZIERSKA.** Tomografia 3D + pantomogram + cefalo. Ul. Chyców Potok 26 (CH „Szymonek„), poniedziałek-sobota 9-20. Rejestracja: 506 36 58 56. (405/Z)

Poronin

◆ **SICHELSKI - STOMATOLOGIA**. Poronin, ul. Kasprowicza 75 a (przy zakopiance), pn.-śr. 12-19, czw.-pt. 9-16, tel. 18 20 751 51. Przyjmują: **lek. stom. Adam Sichelski, lek. dent. Ewa Kościelniak**. Kompleksowe i nowoczesne leczenie. (81/Z)

Nowy Targ

◆ **GABINET STOMATOLOGICZNY LEK. DENT. PAULINA SAMOLEJUJWARY**. Leczenie dzieci i dorosłych. **EKSPRESOWE WYKONYWANIE PROTEZ ZĘBOWYCH** - pon. i czw. godz.12. Gabinet czynny pon.-pt. Tel. 609 209 290. (105/NT)

◆ **ANNA STOKŁOSA-PIELA lek. stom.**, dyżur całodobowy - 606 463 125, 18 266 32 89, N. Targ, Kolejowa 127. Leczenie i usuwanie zębów w znieczuleniu komputerowym „the Wand„, leczenie paradontozy, laseroterapia, ozonoterapia, rentgen - panorama cyfrowa. Od pon.- sob. do godz. 21. Rejestracja wyłącznie telefoniczna. (27/NT)

◆ **GABINET STOMATOLOGICZNY, LEK. STOM. MAŁGORZATA BUŃDA, LEK. STOM. PIOTR BUŃDA - SPECJALISTA CHIRURGII STOMATOLOGICZNEJ**, ul. Jana III Sobieskiego 15. Czynne pon.-pt., także W SOBOTĘ, po wcześniejszej rejestracji telefonicznej. Pełny zakres usług, chirurgia stomatologiczna. LASEROWE WYBIELANIE ZĘBÓW. Tel. 504 620 074. (142/NT)

Bukowina Tatrzańska

◆ BUKOWINA TATRZAŃSKA WIERCH RUSIŃSKI 66. **GABINET STOMATOLOGICZNY lekarz dentysta: MICHAŁ PASICH**, GABINET CZYNNY: piątek, sobota, niedziela - kontakt tel. 784-151-943 (259/Z)

Jabłonka

◆ **Gabinet Stomatologiczny.** Przyjmuje lek. dent. **MAGDALENA FITRUTKOWSKA**. Usługi stomatologiczne. Ul. Sobieskiego 7. Gabinet otwarty we wtorki, czwartki i piątki. Rejestracja tel. 18 26 525 04, 609 952 778. (207/Z)

◆ **CENTRUM STOMATOLOGII RODZINNEJ „IMPLADENT„** lek. stom. MARZENA BOGACZ-KLUCZ, lek. stom. WOJCIECH KLUCZ. Jabłonka, ul. Wąska 2 (Juta). KOMPLEKSOWE LECZENIE STOMATOLOGICZNE I PROTETYCZNE, IMPLANTY, WYBIELANIE. Poniedziałek-sobota. 660 459 439, 606 621 014, 18 26 528 83.(221/Z)

Czarny Dunajec

◆ **Gabinet Stomatologiczny.** Przyjmuje lek. dent. **MAGDALENA FITRUTKOWSKA.** Usługi stomatologiczne. Ul. Kamieniec Dolny 18. Gabinet jest otwarty w środy w godz. 13-18. Rejestracja tel. 609 952 778. (438/Z)

Zubrzyca Górna

◆ **Gabinet w Zubrzycy Górnej 48B oferuje: stomatologia zachowawcza i dziecięca, protetyka, chirurgia, rentgen.** Czynne: pon.-pt. 10-20, sob. 12-16. Tel.: 604 519 887, 735 989 347, (12) 272 63 55. (294/NT)

PROTETYKA

Zakopane

◆ **Specjalistyczny Gabinet Stomatologiczny dr ZBIGNIEW RASZCZYK**, Sobiczkowa Bór 57, Kościelisko. Protezy, korony, mosty porcelanowe. Pełny zakres usług. Protezy refundowane przez NFZ. **602 11 93 02, 18 20 70 539.** (288/Z)

STOMATOLOGIA ESTETYCZNA

Zakopane

◆ **AVO-DENTAL. A. W. Jasiewicz,** ul. Krupówki 50, Zakopane. Tel. 18 20 156 97. (311/Z)

PERIODONTOLOGIA

Poronin

◆ **S3 STOMATOLOGIA,** Za Torem 28 d, 18 201 29 29, **lek. dent. ANDRZEJ ŻEGLEŃ - specjalista periodontolog, lek. dent. ANNA JAKUBIK - specjalista periodontolog**. Kompleksowe leczenie chorób przyzębia (paradontozy), usuwanie kamienia poddziąsłowego, chirurgiczne wydłużanie koron klinicznych. Zabiegi periodontologiczne. Przeszczepy dziąseł, pokrywanie recesji. (266/Z)

Rabka-Zdrój

◆ **CENTRUM STOMATOLOGII DOMINIK,** ul.Zakopiańska 6a, Rabka. **Lek. dent. specjalista periodontolog ANNA JAKUBIK** - skuteczne leczenie paradontozy, odsłoniętych szyjek zębowych, przeszczep dziąseł, korekta uśmiechu dziąsłowego, usuwanie kamienia poddziąsłowego. Tel. 696 025 147 (414/Z)

IMPLANTO-PROTETYKA

Zakopane

◆ **AVO-DENTAL, A. W. JASIEWICZ.** Ul. Krupówki 50, Zakopane. Tel. 18 20 156 97, 18 20 625 40, 512 157 497. (230/Z)

◆ **IMPLANTY - lek. stom. PAWEŁ SŁOWIK,** ul. Sabały 2, Zakopane. Poniedziałek-piątek 10-19. Tel. 18 20 14 931, 602 49 09 24. (249/Z)

◆ **IMPLANTY - IMPLANTOPROTETYKA, lek. stom. Sebastian Sięka,** ul. Sienkiewicza 22c, tel. 606 71 61 41. TOMOGRAFIA 3D (281/Z)

Jabłonka

◆ **IMPLADENT S. C. CENTRUM STOMATOLOGIi RODZINNEJ -** ul. Wąska 2, Jabłonka. KOMPUTEROWE PLANOWANIE W PROGRAMIE SIMPLANT IMPLANTACJA NATYCHMIASTOWA, ODBUDOWY TYMCZASOWE NA IMPLANTACH DO 48 GODZIN. Tel. 606 621 014, 660 459 439, 18 26 528 83.(219/Z)

MEDYCYNA ESTETYCZNA

Zakopane

◆ **AVO-DENTAL.** Krupówki 50, Zakopane, tel. 18 20 156 97. (208/Z)

◆ **PURE CLINIC,** dr.n. med. Paweł Wnuk. **Botox, kwas hialuronowy (wypełnienie ust i zmarszczek), osocze i fibryna, nici, mezoterapia, stymulatory tkankowe**. Aleje 3 Maja 5 lok. B, tel. 501 510 502. (458/Z)

ALERGOLOGIA

◆ **PRYWATNA PORADNIA Alergologiczna,** Zakopane, ul. Gimnazjalna 5. Lekarz med. **ZOFIA KOMUSIŃSKA-BIEDERMANN -** specjalista alergolog, specjalista pulmonolog, pediatra. Wtorek-środa od godz. 14. Rejestracja telefoniczna: 18 20 64-064, 531 841 890. (96/Z)

UZALEŻNIENIA

Zakopane

◆ **ODTRUCIE POALKOHOLOWE, ODWODNIENIA, NIEDOŻYWIENIA - WIZYTY W DOMU PACJENTA. Lekarz MACIEJ WÓJCIK.** Kroplówki, zastrzyki, tabletki. TERAPIA. Tel. 601 525 588, 696 213 825. (148/Z)

Rabka

◆ **OŚRODEK TERAPII UZALEŻNIEŃ „DEZYDERATA"** - terapia stacjonarna, konsultacje indywidualne z zakresu uzależnień od alkoholu, narkotyków, leków, hazardu i innych zachowań kompulsywnych. Rabka-Zdrój, ul. Zaryte 25, www. dezyderata.com, +48 530940354, +48 18 5447247, biuro@dezyderata.com.pl (450/Z)

◆ **INDYWIDUALNA TERAPIA UZALEŻNIEŃ:** alkohol, narkotyki, dopalacze, leki, hazard, nowe technologie, itp. **Konsultacje dla osób z problemem i ich bliskich. Rabka-Zdrój, tel. 515268322.** (456/Z)

Koninki

◆ **WYJĄTKOWO SKUTECZNY PROGRAM TERAPII -** Prywatne Centrum Terapii Uzależnień „KONINKI„. DYSKRECJA - POMOC. **DETOKS - ODTRUCIA - BADANIA.** Bezpiecznie w szpitalu. 18 33 17 250, 18 33 19 737, www. terapie. net. pl, www. pomoc. terapie. net. pl (92/NT)

ANALITYKA

Zakopane

◆ **ANALIZY LEKARSKIE - mgr farm., analityk kliniczny Włodzimierz Danielewski.** Zakopane, UL. SIENKIEWICZA 3B (18 20 622 00). **Badania diagnostyczne. ILOŚCIOWE OZNACZANIE POZIOMU PRZECIWCIAŁ anty SARS-Cov-2. Wyniki również mailem.** (97/Z)

◆ **LABORATORIUM „HORMONDIA" -** o/Zakopane, ul. Makuszyńskiego 1, 18 20 174 22. Poniedziałek-piątek 7.30-12.00. Pełny zakres badań laboratoryjnych. **Wynik możesz sprawdzić w internecie, poproś o kod dostępu. Aktualne informacje zawsze na www.hormondia.pl** (98/Z)

◆ **PURE CLINIC. Punkt pobrań, diagnostyka**. Aleje 3 Maja 5 lok. B, tel. 501 510 502. (459/Z)

OTYŁOŚĆ

Zakopane

◆ **CENTRUM DIETETYCZNE NATURHOUSE W ZAKOPANEM, UL. KOŚCIUSZKI 15, ZAPRASZA NA BEZPŁATNĄ KONSULTACJĘ DIETETYCZNĄ:** pomiary antropometryczne ciała, badanie ilości tkanki tłuszczowej w organizmie, wskazówki dotyczące prawidłowego żywienia. 18 20 156 19. (337/Z)

◆ **PORADNIA DIETETYCZNA - mgr inż. ANETA ZAJĄC**. Indywidualny plan żywieniowy w zdrowiu i w chorobie (hipercholesterolemia, celiakia, niedoczynność tarczycy, itp.). Bezpłatna analiza składu ciała. Droga do Olczy 11 c, 880 563 097. (355/Z)

REHABILITACJA

Zakopane

◆ **CENTRUM REHABILITACJI SPORTOWEJ mgr Michał Zarzycki**, ul. Jagiellońska 34. Rejestracja telefoniczna 604 504 966. (269/Z)

Nowy Targ

◆ **GABINET REHABILITACJI LECZNICZEJ** - rehabilitacja wszystkich schorzeń kręgosłupa, po urazach układu kostnego, po urazach układu nerwowego - NIEDOWŁADY, po udarach mózgu. Korekcja wad postawy. Możliwość wykonania zabiegów w domu pacjenta. Nowy Targ, ul. Gorczańska 29, 605 079 054. (97/NT)

OPIEKA

Skrzypne

◆ **DOM SENIORA TATRZAŃSKA JESIEŃ** - opieka długoterminowa, krótkoterminowa i dzienna. Skrzypne, ul. Wierchowa 20. Tel. 601 364 265, www. tatrzanskajesien. pl (169/NT)

Maniowy

◆ **DOM SENIORA EDEN** - komfortowe warunki. Opieka długoterminowa, krótkoterminowa, dzienna, pobyty rehabilitacyjne. Maniowy, ul. Jana Pawła II 12. Tel. 692 999 103, www.pensjonateden.com (315/NT)

WETERYNARYJNE

Zakopane

◆ **PRZYCHODNIA WETERYNARYJNA „TATRAVET",** ul. Staszica 5b. Pon. -pt. 10-18, sob. 10-14. **Ze względu na epidemię Covid-19 prosimy o telefoniczne umawianie wizyt: 18 54 277 04, 669 897 438.** www.tataravet. pl (320/Z)

REKLAMA

eprasa.pl dc02a8ce6a

Zapraszamy do biur ogłoszeń:

ZAKOPANE, ul. Krupówki 54
NOWY TARG, Rynek 11

PRACA

dam

◆ Pensjonat w Zakopanem zatrudni KUCHARKĘ - 601 464 274.

◆ PANA NA TEREN ZEWNĘTRZNY - Zakopane lub Kościelisko - stała praca - 601 496 513.

◆ Hotel Skalny *** w Zakopanem zatrudni RECEPCJONISTKĘ/ RECEPCJONISTĘ. Poszukiwana osoba na cały etat. Oferujemy atrakcyjne wynagrodzenie, premie, prowizję od sprzedaży, podnoszenie kwalifikacji zawodowych. Oferta bez zakwaterowania. 603475638 praca@wo-ma.com

◆ Wypożyczalnia w Bukowinie Tatrzańskiej zatrudni pracowników. 601529290 biuro@juswik.pl

◆ Firma budowlana zatrudni pracowników do prac wykończeniowych. Praca od zaraz.. 696415209 danutapotoczak@gmail.com

◆ Restauracja Per Amore zatrudni osobę do przygotowywania makaronów i pierogów. Zapewniamy dobre wynagrodzenie oraz bardzo przyjemną atmosferę pracy. Chętnych prosimy o kontakt - 511 711 711.

◆ Zatrudnię kierowcę z kat. D do obsługi linii regularnej i grup turystycznych. 601 529 290 biuro@juswik.pl

◆ Hotel Paryski Zakopane zatrudni ratownika wodnego oraz recepcjonistę. 603036396

◆ Restauracja Zadyma w Szaflarach zatrudni Kucharza z doświadczeniem lub po szkole. Atrakcyjne wynagrodzenie, elastyczny grafik, świetna atmosfera! Skontaktuj się z nami i pracuj w Zadymie! 530 117 111 biuro@zadyma.eu https://zadyma.eu/

Bania HOTEL
Hotel Bania Thermal & Ski
w Białce Tatrzańskiej
zatrudni:
CUKIERNIKA
OCHRONIARZA
POMOC KUCHENNĄ
KUCHARZA FOOD TRUCK'A
PRACOWNIKA BUDKI GASTRONOMICZNEJ
RECEPCJONISTĘ
rekrutacja@bania.pl Tel. 517 229 996
Istnieje możliwość zatrudnienia uczniów (18+) oraz studentów.

◆ WIZY USA, WYJAZDY, ZIELONA KARTA. 501 809 644

◆ Praca w sklepie spożywczyo przemysłowym w Poroninie. Sklep u Buńdy. Pełny etat.. 600031301 km.bunda@wp.pl

◆ KUCHARZ/KA, PIZZER/KA, KELNER/KA, POMOC KUCHENNA z doświadczeniem, do karczmy w Bukowinie Tatrzańskiej. Możliwość zamieszkania. 602755354.

◆ Praca na stanowisku sprzątania apartamentów (2 apartamenty). Miejsce pracy- Witów Płazówka Stawka: 150 złotych za apartament 30 złotych za dodatkowe prace Zainteresowana musi mieć swój samochód ze względu na dojazd. Chemia zapewniona.. 575808803 adrian.wloka@kciti.pl

◆ RESTAURACJA W ZAKOPANEM ZATRUDNI KELNERKĘ. PRACA STAŁA + świadczenia. 601 533 566, 18 20 64 305

◆ Restauracja Per Amore zatrudni osobę na zmywak. Zapewniamy dobre warunki i wynagrodzenie oraz przyjemną atmosferę pracy. Chętnych prosimy o kontakt telefoniczny - 511711711. 511711711

◆ SPRZĄTANIE APARTAMENTÓW, prawo jazdy, 791 353 569

◆ Praca - pokojowa na sezon zimowy styczeń/luty 2023r. Bez zakwaterowania. Willa/domki w okolicach Nosala w Zakopanem. Dobre warunki pracy i płaca. Mile widziane doświadczenie. 602430532 kontakt@willamagdalena.pl www.willamagdalena.pl

◆ Zatrudnię panią do sprzątania pokoi w Zakopanem, elastyczne godziny pracy, atrakcyjne wynagrodzenie, praca na umowę. tel. 609 400 800.

◆ Zatrudnię KIEROWCĘ DO CATERINGU, Zakopane - 601 322 993.

◆ Piekarnia w Zakopanem zatrudni PIEKARZA. Pełen etat. Bardzo dobre warunki pracy. 604 102 804, 602 285 793.

◆ KARCZMA W ZAKOPANEM zatrudni: KUCHARZA/-KĘ (doświadczenie), POMOC KUCHENNĄ. PANIĄ NA ZMYWAK, KELNERKI. Praca stała lub sezonowa, dobre wynagrodzenie. Kontakt: 514 699 722

◆ RESTAURACJA CHOCHOŁÓW PRZYJMIE POMOC KUCHENNĄ NA STAŁE. DOBRE ZAROBKI. 722 055 093

EURO LABORA®
PRACA w AUSTRII
na warunkach austriackich dla:
CIEŚLI SZALUNKOWYCH, MURARZY, ZBROJARZY, DEKARZY, ELEKTRYKÓW, HYDRAULIKÓW, SPAWACZY, ŚLUSARZY, MONTERÓW, STOLARZY, OPERATORÓW ŻURAWIA
Komunikatywny j. niemiecki
Kontakt:
praca@euro-labora.com
+48 32 417 20 56, 502 693 712, 535 655 034, 533 550 034
Certyfikat: 14601

◆ PRACA W HOLANDII REMONTOWO-BUDOWLANA. STAWKA 18-20€. 506 825 995

◆ RESTAURACJA W ZAKOPANEM ZATRUDNI ENERGICZNĄ OSOBĘ DO PRACY ZA BAREM Z ALKOHOLEM, praca stała. 601 533 566, 18 20 64 305

◆ Przyjmę do pracy na stanowisko ZAKRĘCONA FRYTKA 20 zł/godz. Lokalizacja: Gubałówka. 798 181 981.

◆ Piekarnia w Zakopanem zatrudni OSOBĘ DO KROJENIA CHLEBA. 604 102 804, 602 285 793.

◆ PIEKARNIA DAŃCA w Zakopanem zatrudni OSOBY DO PRZYUCZENIA. Wynagrodzenie od 22 zł netto. Tel. 604 901 207.

◆ NORWEGIA - TYNKARZ, MALARZ, BLACHARZ, STOLARZ. Norwegia (Oslo). Zatrudnimy tynkarzy, malarzy, blacharzy, stolarzy. Języki obce NIE wymagane. Praca z pracownikami z Podhala. Zjazd do kraju (samolot) co 1-3 tygodni wg. własnego uznania - pełna elastyczność i swoboda co do wyjazdów. Zarobki w przeliczeniu 20-27 Euro/godz. ZAPRASZAMY. Tel. 667 602 602.

◆ Poszukujemy osoby na stanowisko PORTIER. Miejscem pracy jest czterogwiazdkowy Grand Hotel Stamary w Zakopanem. Praca na cały etat lub 1/2 etatu. Możliwość podjęcia pracy od zaraz. Oferta bez zakwaterowania. 669 700 699 praca@wo-ma.com

Terma Bania
w Białce Tatrzańskiej
zatrudni:
- **Pracownika Działu Sprzątającego (zmiana nocna)**
- **Saunamistrza**
- **Hosta/Hostessę**
- **Kasjera**

e-mail: **rekrutacja@termabania.pl**
Tel. **517 229 996**
Istnieje możliwość zatrudnienia uczniów (18+) oraz studentów.

◆ NIEMCY - PODATKI, RODZINNE, TŁUMACZENIA. 50227 9748.

◆ PIEKARNIA DAŃCA w Zakopanem zatrudni PIEKARZA na zmianę nocną i ranną. Wynagrodzenie od 28 zł netto/godz. Tel. 604 901 207.

◆ Zatrudnię DO ZAKRĘCONEJ FRYTKI - Zakopane - 798 181 981.

◆ Dołącz do naszego zespołu w Grand Hotelu Stamary**** w Zakopanem. Poszukujemy pracowników na stanowisko: Kelner/Barman, Kelner śniadaniowy, Kelner a'la carte". 667707901 praca@wo-ma.com

◆ Karczma w Zakopanem przyjmie do pracy na stanowisko: kelnera, kucharza, pomocy kuchennej . Kontakt pod nr.tel 600035080 , 600035355 . 600035080

◆ PIZZERIA, RESTAURACJA ZATRUDNI NA STANOWISKA: KUCHARZA, PIZZERA, POMOC KUCHENNĄ, OSOBĘ NA ZLEW, KELNERKĘ, KIEROWCĘ. 881 445 462

◆ Piekarnia w Zakopanem zatrudni MAGAZYNIERA/-KĘ (praca na noc). Bardzo dobre warunki pracy. 604 102 804, 602 285 793.

◆ RESTAURACJA na Krupówkach zatrudni na sezon PIZZERA, KELNERKĘ, POMOC KUCHENNĄ oraz DOSTAWCĘ. 668 404 790.

◆ DO SPRZĄTANIA POKOI, 2-3 razy w tygodniu od godz. 10. Zakopane. 663 948 553.

◆ Praca w zakładzie kuśnierskim. 793395901 bernadetahuzior@op.pl

szukam

◆ PRZERÓBKI - FUTER, KOŻUCHÓW, ODZIEŻY SKÓRZANEJ. NIEDROGO, PROFSJONALNIE. 606989935.

KANCELARIE PRAWNE

◆ Kancelaria Prawna TatraLEX świadczy usługi doradztwa prawnego, mediacji, reprezentacji przed urzędami i sądami oraz udziela wsparcia przy rozwiązywaniu sporów. Rzetelność, poufność i dostępność cenowa gwarantowane. Niemiecki, rosyjski, angielski. Usługi świadczymy zdalnie oraz u Klienta. Kontakt: kancelaria@tatralex.pl, +48 500-372-428

◆ POLSKO-AMERYKAŃSKA KANCELARIA PRAWNA: - sprawy cywilne, - sprawy konsularno-administracyjne, - sprawy spadkowe i rodzinne, - nieruchomości w Polsce i w USA (kupno, sprzedaż, wynajem, zarządzanie), - tłumaczenia j. angielski, - zakładanie spółek w Polsce. DOŚWIADCZENIE PRAWNE W USA. T.PL +48 882 157 414, T.US +1(312) 380 09 34, e-mail: biuro@polskiedokumenty.com, www.polskiedokumenty.com, ul. Kościuszki 8, Zakopane.

BIZNES

◆ Profesjonalnie i kompleksowo poprowadzę: willę, pensjonat, apartamentowiec. Dzierżawa lub prowizja. Możliwe referencje. 0048 788 63 36 33

◆ AGENCJA OCHRONY OSÓB I MIENIA „KUGUAR" Security Waldemar Wojtowicz - ochrona fizyczna obiektów i osób, monitoring, konwoje (koncesja MSWiA nr L0011/00) usługi detektywistyczne (koncesja K3/00). 600 345 007

BIURA RACHUNKOWE

◆ BIURO RACHUNKOWE - DORADZTWO PRAWNE - PEŁNY ZAKRES ORAZ SZKOLENIA BHP I PPOŻ - PROFESJONALNIE - PRZYSTĘPNE CENY - UL. STOLARCZYKA blok 8, mieszkania 29 (parter) -182000678, 501515342.

◆ Przyjmiemy nowych klientów, przystępne ceny, pliki JPKV7 i VAT9M wysyłamy gratis. Biuro Rachunkowe FINEO tel. 508 676 897

NIERUCHOMOŚCI

pośrednictwo

◆ RE/MAX DUO – MIĘDZYNARODOWE BIURO NIERUCHOMOŚCI. ZAKOPANE 182073773, NOWY TARG, 182755541, KRAKÓW. www.remax-polska.pl/duo

◆ BESTATE Nieruchomości Zakopane Wielka Krokiew-Czecha 1. www.bestate.com.pl/zakopane + 48 506131463

◆ Biuro Nieruchomości TRZY KORONY - Monika Mastalska, licencja nr6224, SZCZAWNICA, Główna 28, Galeria Centrum II p. 182622708, 607282401, www.nieruchomości.018.pl, e-mail: biuro@nieruchomości.018.pl

◆ DOMATOR - BIURO NIERUCHOMOŚCI - Zakopane. 665105040, www.domatornieruchomosci.pl

◆ PANORAMA Nieruchomości Zakopane, ul. Zamoyskiego 20a. tel.504 331 188, Zapraszamy do współpracy.

◆ CHATA POD TATRAMI - nieruchomości, Zakopane, Gimnazjalna 1 pok. 205 (Dom Rzemiosła), 606 701 770, 660 503 770, www.nieruchomoscizakopane.com.pl

◆ VEGA - NIERUCHOMOŚCI ZAKOPANE, UL. DROGA NA BYSTRE 5 600223020, 609999989 www.vega.biz.pl

◆ PERFECT NIERUCHOMOŚCI ul. Kościuszki 8 Zakopane, tel. 600820576, 886896759 www.perfect-nieruchomosci.pl

◆ DOMSA NIERUCHOMOŚCI - KUPNO, SPRZEDAŻ, WYCENA - Zakopane, ul. Witkiewicza 14, 608 841 184, biuro@domsa.eu.

◆ PROFESJONALNE ADMINISTROWANIE/ZARZĄDZANIE NIERUCHOMOŚCIAMI - licencja TATRA-DOMUS Hubicki Oskar. Kilkunastoletnie doświadczenie. oskarhubicki@tatra-domus.com, tel. 889189154

◆ VISITZAKOPANE.PL - NIERUCHOMOŚCI, SPRZEDAŻ, WYNAJEM. Ul. Zwierzyniecka 31, Z-ne, tel. 600494949.

wynajem

◆ DOM w Czarny Dunajcu wynajmę, sprzedam lokal 18 26 471 50

◆ Szukam do wynajęcia PARTER DOMU na biuro i magazyn - 513 835 301

◆ Poszukuję domu na wynajem - bez pośredników. Czas najmu minimum rok lub dłużej. 790496875

◆ Zakopane - MAŁY POKÓJ do wynajęcia, centrum - 502 879 648.

◆ ZAOPIEKUJĘ SIĘ DOMEM W ZAKOPANEM LUB OKOLICY. KOBIETA Z PODHALA. 509088858

◆ SZUKAM na wynajem działki w Zakopanem na min 10 lat. 513 835 301

◆ WYNAJMĘ POKÓJ 1-,2-os. NA DŁUŻEJ. 788 815 508.

◆ KAWALERKA oraz MIESZKANIE - ZAKOPANE KRZEPTÓWKI - do wynajęcia. 604 882 870.

kupno

◆ MIESZKANIE kupię. 791 236 577.

◆ KUPIĘ działkę, dom, mieszkanie - 513 835 301

◆ SKUPUJEMY NIERUCHOMOŚCI ZA GOTÓWKĘ, PODHALE; DOMY, DZIAŁKI MIESZKANIA . 600 404 554.

◆ Witoj. Górol kupi działkę na terenie Podhala. 667907986

◆ KUPIĘ DZIAŁKĘ W JABŁONCE UL. LEŚNA. tel. 660 491 567

sprzedaż

◆ DZIAŁKA BUDOWLANA W MURZASICHLU ok. 19 arów, widokowa, kameralna. Kontakt: 517 018 380.

◆ ZAKOPANE - PENSJONAT blisko centrum. DOMATOR 665 105 040

◆ Zakopane - CENTRUM NOWE APARTAMENTY Z GARAŻEM PODZIEMNYM. DOMATOR 665105040

◆ ZAKOPANE, DZIAŁKA BUDOWLANA 1200m2, cena 670000zł. DOMATOR. 665105040

Studnie Głębinowe
Pompy Ciepła
Od projektu do realizacji
510 018 800
604 907 204
Brak wody zero kosztów

SPRZEDAŻ

budowlane

◆ Sprzedam KANTÓWKĘ, KROKWIE, DESKI - 661 867 363.

STUDNIE GŁĘBINOWE
system szwedzki, w 1 dzień
MOŻLIWOŚĆ PROJEKTÓW
POMPY CIEPŁA
ODWIERTY DO 150 m
Tel. 607 980 682
605 632 978

◆ DREWNO na opał, suche. 530 161 671.

◆ PŁAZY, POŁÓWKI, DESKI JESION SUCHE, SZALÓWKI, IMITACJE, TARASY 693 459 730

◆ PŁAZY I POŁÓWKI. 600 264 336

◆ DESKI JESIONOWE I ŚWIERKOWE. 660 079 941.

tv,agd,komputery

◆ SERWIS KOMPUTERÓW, LAPTOPÓW I KONSOL - TANIO I PROFESJONALNIE - 505451211.

◆ TELEWIZJA: SATELITARNA/NAZIEMNA, TELEWIZORY, INTERNET, KAMERY, PRĄD. SPRZEDAŻ, MONTAŻ, SERWIS INSTALACJE INDYWIDUALNE i ZBIORCZE. Tel: 603 055 556, 18 207 42 27

◆ INSTALACJE TV SAT DVB-T, MONITORING. 505451211.

maszyny, narzędzia

◆ CIĄGNIK C-355. 692 180 309.

◆ Sprzedam BELARKĘ. 880 152 379.

◆ MASZYNY DO SZYCIA CIĘŻKIEGO CONSEW. 501 673 728.

◆ CIĄGNIK T-25 GLEBOGRYZARKĘ, ROTACYJNĄ I INNE. tel. 696 398 199

◆ FERGUSON 255 Z KABINĄ. 607 59 44 98.

◆ Kupię KOSIARKĘ KONNĄ S7 , WSK. tel. 508658302

◆ PRZYCZEPY, SIEWNIK, BECZKOWÓZ, ROZRZUTNIKI, PŁUGI, PRZEWRACARKI, WCIĄGARKA, KOPACZKA, GRABIARKI, KOSIARKI, BRONY, ŁADOWACZ. 18 33 16 158.

◆ SILNIKI ELEKTRYCZNE. 501 673 728.

różne

◆ BRYKIET TORFOWY, EKOLOGICZNY ZAMIENNIK WĘGLA DO PIECÓW CO KOMINKÓW - 788 838 705

NAGROBKI
GROBOWCE
KOMINKI
Telefon:
601 958 378

◆ ZIEMNIAKI JADALNE, ZIEMNIAKI ODPADOWE - OD ROLNIKA. 517 752 815.

◆ Sprzedam BALE suche. 880 152 379.

◆ LED do kostki brukowej na wymiar, 510557980

◆ FOTOWOLTAIKA SOLARY DO BACÓWEK - 510 557 980

◆ Sprzedam GOBELIN - pejzaż zimowy - (145/80). TORBY JUHASKIE. CHODNIKI TKANE NA KROŚNIE. Tel. 793 887 893

◆ SPRZEDAM OPAŁ IGLASTY - 661 86 73 63

◆ Tanio AKORDEONY. 511 918 801

◆ BRAMY GARAŻOWE PRODUCENT Tel. 18 3331597, 508656559.

◆ Pilnie! FORTEPIAN krótki, biały. PANINO białe, nowe. AKORDEON guzikowy system B. AKORDEON klawiszowy. 531 402 576.

◆ Kompleksowe INSTALACJE FOTOWOLTAICZNE, hurtowa sprzedaż wysokiej jakości modułów i falowników, możliwość montażu, 6000zł dotacji. 504 307 504

◆ Profesjonalne oświetlenie LED Budynków 510 557 980

◆ LEDy na wymiar do Hoteli Pensjonatów 510 557 980

◆ Sprzedam GÓRALSKI WYSZYWANY KOŻUCH, r. 36 - 664 360 200.

◆ Drewno opałowe. 784-137-761

zwierzęta

◆ JAŁÓWKI. 791 635 747

◆ CIELAKI I ŹREBIĘTA. 664 218 177.

◆ Gniada klacz 4 letnia. 669365326

◆ Sprzedam KROWĘ. 18 26 586 30

◆ Gęsi Indyki Kaczki. 888341556

◆ INDYKI. 500 789 382

Strama PALIWA
- **gaz grzewczy propan**
- **olej opałowy**
- **paliwa - hurt**

Tel. 601 500 321
609 456 201
Stacja Paliw MOYA
Szaflary, ul. Zakopiańska 2k

Strama EKO
- **Odbiór odpadów:**
  - **KOMUNALNYCH**
  - **W KOSZACH O POJ. od 120 do 1100 l**
  - **BUDOWLANYCH**
  - **POREMONTOWYCH**
  - **INNYCH**
- **WYNAJEM KONTENERÓW od 7 m³ do 40 m³**
- **Wywóz nieczystości płynnych**
- **Oferujemy również usługi maszynami budowlanymi**

Tel. 607 500 231
601 500 321

◆ Sprzedam MŁODE BARANKI - 662 469 707.

◆ JAŁÓWKĘ cielną. 600 264 336

◆ JAŁÓWKA cielna. 609 075 094.

◆ OWCZARKI PODHALAŃSKIE - szczenięta - 602 705 117.

◆ SZCZENIĘTA RATLERKI. 731 654 522

ANTYKI

◆ ANTYKI - SKUP, SPRZEDAŻ - Zakopane, Kościuszki 3 (Granit, III p.). Tel. 601 464 133

KUPNO

◆ KUPIĘ KSIĄŻKI, PŁYTY. Dojazd. Gotówka. Tel. 508-245-450.

◆ Kupię STAROCIE: OBRAZY, RAMY Z OBRAZÓW, ZEGARKI, MOTORY, MOTOROWERY, BIŻUTERIĘ. 501 714 859.

◆ Kupię DRZEWO W LESIE na pniu - 661 867 363.

MAXMIL STACJA PALIW
OLEJ OPAŁOWY
ekoterm plus
PALIWA ORLEN
NOWY TARG
ul. Składowa 12b
tel. 18 26 48 019,
609 820 296
ZAKOPANE
ul. Żeromskiego (COS)
tel. 18 20 614 71

◆ SKUP STARYCH SPAWAREK. 536269912.

MOTORYZACJA

sprzedaż

◆ NISSAN X-TRAIL 4x4, 1.9 diesel, 2004 r., 26.000 km przebieg, tel. 533 441 840.

◆ FIAT PANDA. 531 402 576.

AUTA OSOBOWE
DOSTAWCZE
TERENOWE 4X4
KUPIĘ
531 666 333

eprasa.pl dc02a8ce6a

AUTO-COMPLEX
Nowy Targ
SERWIS SAMOCHODÓW JAPOŃSKICH I KOREAŃSKICH
TOYOTA, MITSUBISHI
SUZUKI, SUBARU, NISSAN,
HYUNDAI, KIA I INNE
OFERUJE: PRZEGLĄDY, NAPRAWY, DIAGNOSTYKĘ KOMPUTEROWĄ, CZĘŚCI ZAMIENNE
tel. 18 264 14 50
501 454 148
serwisnt@auto-complex.pl

kupno

◆ SKUP SAMOCHODÓW, PŁACĘ LEPIEJ OD INNYCH. GOTÓWKĄ. 600225631.

USŁUGI

budowlane

◆ MALOWANIE DACHÓW, ELEWACJI. Wieloletnia praktyka, dobór materiałów. 338730601, 602882325 www.maluty.com.pl

◆ TYNKI I WYLEWKI MASZYNOWE, CEMENTOWO-GIPSOWO-WAPIENNE, TRADYCYJNE. ZACIERANIE MECHANICZNE. 513 851 780, 18 26 598 80.

SKUP AUT
SPRZEDAŻ CZĘŚCI
NAJLEPSZE CENY
Nowy Targ,
ul. Ceramiczna 7A
Tel. 696 774 738

◆ TYNKI MASZYNOWE I TRADYCYJNE NA PIASKU KWARCOWYM, WYLEWKI MASZYNOWE, 507581818.

◆ PARKIETY, UKŁADANIE, CYKLINOWANIE BEZPYŁOWE - NOWOCZESNYMI MASZYNAMI. MONTAŻ PODŁÓG: deski, panele. P.Bogacz, Zakopane. 18 20-160 09, 602 138 575

Dorabiamy
KLUCZE SAMOCHODOWE
z immobilizerami
do samochodów europejskich, japońskich, amerykańskich.
AWARYJNE OTWIERANIE ZATRZAŚNIĘTYCH SAMOCHODÓW
AUTO SERWIS GALICA
ul. Piłsudskiego 19
34-520 Poronin
Tel. 18 20 741 74
605 610 691, 601 56 11 18

◆ WYKOŃCZENIA WNĘTRZ, MALOWANIE. 787 479 002.

ZŁOMOWANIE POJAZDÓW
WŁASNY TRANSPORT
SKUP ZŁOMU
Tel. 606 523 404
Najlepsze ceny!
Nowy Targ, ul. Ceramiczna 10
SPRZEDAŻ CZĘŚCI UŻYWANYCH
Tel. 18 26 637 50

◆ KAMIENIARSTWO. 882080371.

◆ DOCIEPLANIE STYROPIANEM - 606433864

◆ ELEKTRYK - Tel. 662 140 933.

◆ OKNO-SERWIS WYKONUJEMY PEŁEN SERWIS OKIEN PCV I DREWNIANYCH: WYMIANA USZCZELEK, WYMIANA SZYB. tel. 503 325 050, 664 048 647

◆ MALOWANIE WNĘTRZ TRADYCYJNE, NATRYSKOWE (do 1000 m2/dzień), TYNKI DEKORACYJNE, GŁADZIE - 660921810.

◆ RYNNY - DEMONTAŻ, MONTAŻ, OKUCIA BALKONÓW BLACHĄ. 600 998 377.

◆ TYNKI, WYLEWKI MASZYNOWE. PROFESJONALNIE, TANIO. 606433864.

◆ POKRYCIA DACHOWE, RYNNY, OBRÓBKI, PODBITKI, MALOWANIE DACHÓW, WYKOŃCZENIA WNĘTRZ, FASADY, ELEWACJE, OCIEPLENIA, KOMINY, MONTAŻ OKIEN DACHOWYCH. 531 001 608.

◆ TYNKI TRADYCYJNE Z BIAŁEGO KWARCU, POD MALOWANIE - ATRAKCYJNA CENA, WYLEWKI MASZYNOWE. 665719051.

◆ DOMY OD PODSTAW, TAKŻE W SZWEDZKIM STYLU - 604 503 802.

◆ USŁUGI BUDOWLANE ocieplenia, rozbudowa budynków, remonty poddasza i ogrodzenia. 692806021

◆ BUDOWA DOMÓW OD PODSTAW, CIEŚLA, BLACHARZ. 516 563 400.

◆ Schody drewniane stolarstwo. 609922221 kingabobak2@wp.pl

◆ Wykonam tynki maszynowe. 698197928

◆ ROBOTY ZIEMNE - 604 503 802

◆ KOMINY. 882080371.

◆ KOMINKI, PARAPETY, SCHODY MARMUROWE, NAGROBKI, GROBOWCE. KRÓTKIE TERMINY. 601 958 378

◆ SZPACHLOWANIE, MALOWANIE, ADAPTACJE PODDASZY, REGIPSY. 508 950 884

◆ USŁUGI REMONTOWO-WYKOŃCZENIOWE, KONSTRUKCJE GK, ADAPTACJE PODDASZY, SZPACHLOWANIE, MALOWANIE I INNE. 660 079 941.

◆ HYDRAULIK + USŁUGI MINIKOPARKĄ. 516 796 321.

◆ Odśnieżanie, Malowanie, Szpachlowanie tel.604267727. 604267727

◆ OGRODZENIA, www.hajdukowie.pl. 692 069 284.

◆ REMONTY, WYKOŃCZENIA. 882080371.

◆ OCIEPLANIE DOMÓW. 787 479 002.

◆ FASADY - DOCIEPLENIA - NA MATERIAŁACH WYSOKIEJ JAKOŚCI. ATRAKCYJNE CENY. 507581818

◆ ŁAZIENKI. 667 063 354.

inne

◆ ZABEZPIECZANIE OBIEKTÓW PRZED SZKODNIKAMI zgodnie z założeniami GMP, GHP, HACCP. 18 20 63 868 w.21, 602 229 658

◆ WYCINKA, PRZYCINKA DRZEW W TRUDNYCH WARUNKACH - 691 317 098.

◆ BEZPŁATNA ZBIÓRKA ZŁOMU. 880 321 013.

◆ Specjalistyczny ZAKŁAD ZWALCZANIA OWADÓW I GRYZONI. 18 20 63 868 w.21, 602 229658

◆ ODŚNIEŻANIE DACHÓW I POSESJI PRYWATNYCH, PARKINGÓW, itp. 889 174 177.

RÓŻNE

◆ OBWOŹNY SKUP ZŁOMU - dojazd do klienta. 536269912.

MATRYMONIALNE

◆ Sympatyczny pan, niezależny pozna panią do lat 55 - do stałego związku. 501 637 715.

TŁUMACZENIA

◆ TŁUMACZENIA RABKA. CH MAŁGOSIA. 606504790

◆ TŁUMACZENIA PRZYSIĘGŁE WSZYSTKIE JĘZYKI - M. WAGNER. N. Targ, Rynek 11. 182661033, 502279748.

REKLAMA

Na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Nowy Targ oraz na stronie internetowej www.ugnowytarg.pl, w BIP-ie Urzędu Gminy Nowy Targ i na tablicach ogłoszeń w miejscowości Krauszów znajdują się

WYKAZY NIERUCHOMOŚCI

stanowiących własność Gminy Nowy Targ do użyczenia i sprzedaży w trybie bezprzetargowym na poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej.

Szczegółowych informacji udziela Urząd Gminy Nowy Targ, ul. Bulwarowa 9, pokój nr 206, tel. 18 26 32 222

GABINET STOMATOLOGICZNY
- MEDYCYNA ESTETYCZNA
- STOMATOLOGIA ESTETYCZNA
lek. stom.
Justyna Kędzierska
ul. Chyców Potok 26
(CH „Szymonek), Zakopane
tel. 506 36 58 56

OGŁOSZENIE

Przed Sądem Rejonowym w Zakopanem, I Wydział Cywilny, pod sygnaturą I Ns 366/19 toczy się postępowanie o **stwierdzenie nabycia w drodze zasiedzenia prawa własności części dz. ewid. 37 położonej w obrębie 115 miasta Zakopanego.**

Nieruchomość ta w terenie stanowiąca pastwisko czwartej klasy wpisana jest w księdze wieczystej prowadzonej przez tut. Sąd NS1Z/00000212/7, gdzie jako współwłaściciele wpisanych jest 157 osób, z czego 100 osób na podstawie czynności prawnych dokonanych przed zakończeniem II Wojny Światowej. W chwili obecnej nieruchomość ta znajduje się w posiadaniu wnioskodawcy.

Sąd ***wzywa*** wszystkich zainteresowanych , aby w terminie 3 miesięcy od publikacji ogłoszenia stawili się w Sądzie Rejonowym w Zakopanem, Wydział I Cywilny, i wykazali swe prawa do nieruchomości, gdyż w przeciwnym razie prawa ich mogą zostać pominięte w końcowym orzeczeniu.

SPECJALISTYCZNA UZBROJONA FORMACJA OCHRONNA
OCHRONA OSÓB I MIENIA
ZAK-COP
ZAK-COP
OCHRONA
Monitoring
Konwoje
Ochrona fizyczna
kom: 0 604 560 918
e-mail: zak-cop@zakopane.biz.pl

BUDYNEK Z DZIAŁKĄ
do oddania w dzierżawę na działalność gospodarczą na lotnisku w Nowym Targu

Zarząd Aeroklubu Nowy Targ odda w dzierżawę na 10 lat budynek z działką na lotnisku w Nowym Targu z przeznaczeniem na działalność gospodarczą.

Powierzchnia lokalu użytkowego budynku: 129,46 m2. Powierzchnia magazynu budynku: 56,50 m2. Powierzchnia działki: 600 m2 (6 ar). Budynek wymaga przeprowadzenia remontu wewnętrznego. Bezpośrednio przy działce znajdują się 2 parkingi na 90 pojazdów samochodowych oraz park linowy. W sąsiedztwie działki realizowane są loty szybowcowe, samolotowe i skoki spadochronowe.

Wymagana działalność gastronomiczna.

Usytuowanie budynku sprzyja dodatkowej działalności rekreacyjno-sportowej typu: wypożyczalnia rowerów latem, wypożyczalnia nart biegowych zimą, kemping czy inna według pomysłu dzierżawcy.

Koszty stałe Dzierżawcy:
1. Czynsz dzierżawny dla Wydzierżawiającego.
2. Energia elektryczna - rozliczenie z dostawcą energii elektrycznej według zużycia.
3. Podatek od nieruchomości - według stawek ustalonych przez Radę Miasta Nowego Targu.
4. Wywóz nieczystości stałych - według stawek ustalonych przez Radę Miasta Nowego Targu.
5. Wywóz nieczystości płynnych - zużycie według licznika zużycia wody i ceny usługi wywozu za 1 m3 w dniu wywozu.
6. Pobór wody z istniejącej studni wyposażonej w hydrofor

Istnieje możliwość obejrzenia obiektu z działką po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym - tel. 602458554, oraz uzyskanie dodatkowych informacji w siedzibie Aeroklubu przy ul. Lotników 1.

Pisemne oferty na dzierżawę należy składać w zaklejonych kopertach z napisem „Dzierżawa Budynku" w sekretariacie Aeroklubu przy ul. Lotników 1 do 11 stycznia 2023 roku w dni robocze w godzinach od 9.00 do 17.00.

Oferty mają zawierać:
1. Propozycję miesięcznej kwoty czynszu dzierżawy netto i brutto dla Wydzierżawiającego (punkt 1 kosztów stałych, punkty 2-6 są kosztami własnymi dzierżawcy)
2. Koncepcję wykorzystania przedmiotu dzierżawy na inną działalność poza gastronomiczną
3. Informację nt. dotychczasowej działalności dzierżawcy w branży gastronomicznej.

OBWIESZCZENIE

Komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w Zakopanem
Bogusław Klocek Kancelaria Komornicza w Zakopanem
zawiadamia na podstawie art. 953 kpc
w związku z art. 955 kpc, że:
9 stycznia 2023 r. o godz. 13.30
w sali nr 227 Sądu Rejonowego w Zakopanem odbędzie się:

PIERWSZA LICYTACJA NIERUCHOMOŚCI
stanowiącej przedmiot użytkowania wieczystego

położonej w woj. małopolskim, powiat tatrzański, gmina Kościelisko, miejscowość Kościelisko, ul. Strzelców Podhalańskich, centralno-wschodnia część gminy – strefa przygraniczna z gminą Zakopane oraz południowa część gminy Kościelisko o łącznej powierzchni 0,6317 ha (powierzchnia ujawniona w rejestrze gruntów starostwa tatrzańskiego). Są to tereny przygraniczne z terenami Tatrzańskiego Parku Narodowego. Nieruchomość stanowi dawny kompleks ośrodka wypoczynkowego „Karolina", obejmującego łącznie 17 pokoi z łazienkami, salę kominkową, salę konferencyjną, jadalnie (w obu budynkach pensjonatowych). Działka nr 3934/6 o regularnym i foremnym kształcie zbliżonym do trapezu, położona w I linii zabudowy do drogi wojewódzkiej nr 958, częściowo płaska oraz o łagodnym nachyleniu stoku w kierunku wschodnim. Działka zabudowana budynkiem niemieszkalnym – dawnym obiektem pensjonatu „Karolina" oraz budynkiem niemieszkalnym – kotłownią, częściowo ogrodzona. Działka nr 3934/9 o regularnym i foremnym kształcie zbliżonym do litery L, położona w I linii zabudowy do drogi nr 958, o łagodnym nachyleniu stoku w kierunku wschodnim oraz częściowo płaska. Działka zabudowana obiektem pensjonatu, częściowo ogrodzona. Działka nr 3934/10 o regularnym i foremnym kształcie zbliżonym do trapezu, położona w II linii zabudowy do drogi nr 958, o łagodnym nachyleniu stoku w kierunku wschodnim oraz północnym. Działka niezabudowana, częściowo ogrodzona. Działka nr 3934/11 o nieregularnym i foremnym kształcie zbliżonym do trapezu, położona w III linii zabudowy do drogi nr 958, o łagodnym nachyleniu stoku w kierunku wschodnim i północnym oraz częściowo płaska, zabudowana budynkiem niemieszkalnym – obiektem przepompowni, ogrodzona. Działka nr 3934/12 o regularnym i foremnym kształcie zbliżonym do litery L, położona w II linii zabudowy do drogi nr 958 o łagodnym nachyleniu stoku w kierunku wschodnim., niezabudowana, częściowo ogrodzona.

Według MPZP gminy Kościelisko nieruchomość położona jest w przeważającej części w terenie oznaczonym symbolem M19 – tereny zabudowy mieszkaniowej pensjonatowej, związanej z nieuciążliwą działalnością usługową i gospodarczą, w tym rolniczą, oraz niezbędne wewnętrzne drogi dojazdowe i towarzysząca im infrastruktura techniczna (§6) oraz w pasie wzdłuż drogi – ul. Strzelców Podhalańskich w terenie oznaczonym symbolem KZ – tereny komunikacyjne.

W najbliższym otoczeniu znajduje się zabudowa jednorodzinna w zabudowie wolnostojącej, częściowo z pokojami gościnnymi, obiekty pensjonatowe, hotele, sklep spożywczy, skład budowlany, działki niezabudowane – łąki, nieużytki, dalej zabudowa mieszkaniowa z pokojami gościnnymi, pensjonatowa, stacja paliw, Urząd Gminy Kościelisko, tereny TPN – lasy, szlaki turystyczne, wojskowy ośrodek szkoleniowy, działki niezabudowane, łąki, pastwiska, pola uprawne, nieużytki, strefa przygraniczna z gminą Zakopane oraz z obrębem Witów. W dalszym sąsiedztwie małe stoki narciarskie.

Nieruchomość przylega bezpośrednio do drogi publicznej i posiada do niej bezpośredni i urządzony wjazd. Dostępność usług i handlu zadowalająca – sklep spożywczy, budowlany oraz stacja paliw w najbliższym sąsiedztwie. Atrakcyjność lokalizacyjna zadowalająca dla celów mieszkaniowych oraz pensjonatowych, nieruchomość położona przy jednej z głównych tras prowadzących z Kościeliska do Zakopanego, zadowalające walory widokowe z częściowym widokiem na Giewont, brak uciążliwej zabudowy w najbliższym sąsiedztwie, dobry dostęp do lokalnego handlu oraz komunikacji.

Nieruchomość jest objęta księgą wieczystą nr **NS1Z/00017747/8** i należy do:

CROBIS spółka z o.o. z siedzibą w Mysłowicach (dane adresowe w aktach sprawy)

Nieruchomość oszacowana jest na kwotę: **6.325.336,00 zł** brutto

Cena wywoławcza w powyższej licytacji wynosi: ***trzy czwarte*** wartości oszacowania, tj. kwotę: **4.744.002,00 zł**.

Przystępujący do licytacji zobowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości **10% ceny oszacowania nieruchomości, tj. kwotę: 632.533,60 zł,** najpóźniej w dniu poprzedzającym przetarg w kancelarii komornika bądź na rachunek bankowy komornika lub w postaci książeczki oszczędnościowej banków upoważnionych według prawa bankowego do jej wystawienia, zaopatrzonej w upoważnienie właściciela do wypłaty całego wkładu stosownie do prawomocnego postanowienia sądu o utracie rękojmi.

Nieruchomości można oglądać w ciągu dwóch tygodni przed licytacją, po wcześniejszym uzgodnieniu terminu z komornikiem. Elaborat szacunkowy tej nieruchomości znajduje się do wglądu w kancelarii komornika. Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do przeprowadzenia licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem licytacji nie złożą dowodu, iż wniosły powództwo o zwolnienie spod egzekucji tej nieruchomości lub innych przedmiotów razem z nią zajętych i uzyskały w tym zakresie orzeczenie wstrzymujące egzekucję. Użytkowanie, służebności i prawa dożywotnika, jeżeli nie są ujawnione w księdze wieczystej i nie zostaną zgłoszone najpóźniej na trzy dni przed rozpoczęciem licytacji, nie będą uwzględnione w dalszym toku egzekucji i wygasną z chwilą uprawomocnienia się postanowienia o przysądzeniu własności.

KOMORNIK SĄDOWY
Bogusław Klocek

eprasa.pl dc02a8ce6a

SNOWBOARD. Puchar Świata

Rewelacyjny początek polskich snowboardzistów

Znakomicie rozpoczęli sezon polscy snowboardziści alpejczycy w Pucharze Świata.

Pierwsze zawody rozegrano w niemieckim Witerbergu. Był to slalom równoległy mixtów. Polacy wystawili trzy duety: Aleksandra Król z Oskarem Kwiatkowskim, Mikołaj Rutkowski z Marią Chyc i Michał Nowaczyk z Weroniką Dawidek. Najlepiej zaprezentował się nasz najlepszy duet A. Król - O. Kwiatkowski. W doborowej stawce nasz eksportowy mixst wywalczył 3. miejsce. Walkę o miejsce w finale nasi reprezentanci przegrali ze Szwajcarami zaledwie o 0,02 sekundy. W rywalizacji o 3. miejsce Polacy zmierzyli się z Austriakami i wygrali. M. Nowaczyk i W. Dawidek wprawdzie awansowali do ćwierćfinału, ale zajęli w nim 16. miejsce, natomiast M. Rutkowski wspólnie z M. Chyc zostali sklasyfikowani na 21. miejscu.

Jeszcze lepiej było we włoskiej Carezzie. Tam rozegrano indywidualny slalom gigant równoległy. Fantastycznie pojechała w nim Aleksandra Król, która wywalczyła 2. miejsce. Po kwalifikacjach nic nie zapowiadało takiego sukcesu Polki, bowiem zajęła w nich 11. miejsce. W rozgrywce pucharowej nowotarżanka, aczkolwiek zawodniczka F2 Dawidek Team Zakopane, najpierw pokonała Ukrainkę Danczę, następnie Austriaczkę Ulbing. W półfinale pewnie wygrała ze Słowenką Glorią Kotnik, brązową medalistką igrzysk olimpijskich z Pekinu. W finale A. Król zmierzyła się z Holenderką Michelle Dekker. Początek rywalizacji należał do Polki, ale w końcówce Holenderka pojechała brawurowo i wyprzedziła naszą reprezentantkę o 0,25 sekundy. Dla Aleksandry Król to czwarte podium w PŚ. Znakomicie swój start w Carezzie rozpoczął Oskar Kwiatkowski, zawodnik zakopiańskiego AZS-u, który w eliminacjach uzyskał drugi czas. W 1/8 finału Kwiatkowski trafił na mistrza olimpijskiego z Pekinu Austriaka Benjamina Karla. Walka o awans była bardzo zacięta, ale zwycięsko wyszedł z niej Austriak. Był szybszy o 0,17 sekundy. Polak ostatecznie zajął 9. miejsce. Michał Nowaczyk został sklasyfikowany na 19. miejscu.

zk

Fot.: Maciej Jonek

We włoskiej Carezzie Aleksandra Król wywalczyła drugie miejsce w Pucharze Świata.

SKOKI NARCIARSKIE

Kubacki nie schodzi z podium

Dawid Kubacki wygrał i był drugi w zawodach PŚ we szwajcarskim Engelbergu. Skocznia Gros-Titlis-Schanze (HS 140) z reguły jest bardzo przyjazna dla polskich skoczków. I tak też było tym razem.

W pierwszym konkursie po pierwszej serii prowadził Kubacki, ale zaledwie o 0,5 punktu nad Słoweńcem Anze Laniskiem. Trzecie miejsce zajmował Piotr Żyła. Kamil Stoch był ósmy, a Paweł Wąsek mimo długiego skoku na 136 m miał problemy przy lądowaniu i zajmował 15. lokatę. Pozostali nasi reprezentanci nie zakwalifikowali się do drugiej finałowej serii. W finale toczyła się zacięta walka o wygraną. Prowadzenie zmieniało się po każdym skoku zawodników z czołówki. Skaczący jako trzeci od końca Żyła uzyskał 139 metrów i zdołał wyprzedzić Austriaka Stefana Krafta i Norwega Halvora Egnera Graneruda. Anze Lanisek poszybował na odległość aż 142 metrów i uzyskał dwie spośród pięciu not po 20 punktów. Więcej od sędziów już dostać nie można. Gdy na belce startowej zasiadł Dawid Kubacki, starter z zupełnie niezrozumiałych powodów trzymał naszego zawodnika ponad 30 sekund, mimo że warunki były dobre i mieściły się w wyznaczonych granicach. Kubacki skoczył na odległość 140 metrów i musiał uznać wyższość Słoweńca. Kamil Stoch utrzymał swoją ósmą pozycję.

Podobny przebieg miał drugi niedzielny konkurs. Po pierwszej serii prowadził Kubacki, ale już ze znaczną przewagą nad Austriakiem Fettnerem. Trzeci, jak w pierwszym konkursie, był Piotr Żyła. Kamil Stoch trafił na fatalne warunki wietrzne, mocny wiatr w plecy i nie zdołał zakwalifikować się do drugiej serii. Do konkursu nie został dopuszczony Paweł Wąsek, zdyskwalifikowany za nieprawidłowy kombinezon. Pozostali nasi reprezentanci skakali znowu słabiutko, plasując się pod koniec piątej dziesiątki, a Tomasz Pilch nie przebrnął nawet kwalifikacji. W drugiej serii bardzo daleko, 140 metrów, skoczył Niemiec Geiger, ale miał upadek. Bardzo dobry skok w finale oddał Lanisek i z czwartej pozycji wskoczył na najniższy stopień podium. Odwrotnie Piotr Żyła, który wprawdzie dodał dobry skok, ale wystarczyło to tylko na 5. miejsce. Walkę o wygraną stoczyli Fettner z Kubackim. Austriak ponownie uzyskał 138 metry, ale i tak musiał uznać wyższość naszego zawodnika. Kubacki uzyskał 135,5 metra, która to odległość zapewniła mu wygraną. Dla Dawida Kubackiego to ogólnie dziewiąte zwycięstwo w zawodach PŚ i czwarte w tym sezonie. W klasyfikacji generalnej PŚ prowadzi Kubacki z przewagą 74 punktów nad Laniskiem. Piotr Żyła nadal jest piąty. Kamil Stoch zajmuje 18. miejsce i widać, że nadal się mu w tegorocznym PŚ nie wiedzie. Nasz trzykrotny mistrz olimpijski miał nadzieję, że konkursy w Engelbergu będą dla niego przełomowe, tak jak bywało to w poprzednich sezonach. Niestety tak się na razie nie stało. Może po świątecznym odpoczynku i spędzeniu czasu z rodziną nastąpi dla Kamila Stocha nowa faza dobrych występów z miejscami na podium. Tego odpoczynku nasi skoczkowie nie będą mieli zbyt wiele, bowiem już na 22 grudnia zaplanowano mistrzostwa Polski z Wiśle. Po Świętach Bożego Narodzenia nasza ekipa uda się na tradycyjny już 71. Turniej Czterech Skoczni. Pewnie dopiero po MP zostanie wytypowana nasza ekipa na ten turniej. Zmiany poza najlepszą aktualnie czwórką wydają się być konieczne.

HS-140

I konkurs:

1. **Anze Lanisek** (Słowenia) 320,3 (139,5, 142)
2. **Dawid Kubacki** 317,0 (139, 140)
3. **Piotr Żyła** 306,3 (141, 139)
4. **Stefan Kraft** (Austria) (136,5, 138)
5. **Halvor Egner Granerud** (Norwegia) (134,5, 141)
6. **Andreas Wellinger** (Niemcy) (137, 139)
8. **Kamil Stoch** (130, 135,5)
23. **Paweł Wąsek** (136, 129,5)
46. **Aleksander Zniszczoł** (118,5)
49. **Jakub Wolny** (129,5).

II konkurs:

1. **Dawid Kubacki** 300,4 (141,5, 135,5)
2. **Manuel Fettner** 297,2 (138, 138)
3. **Anze Lanisek** 293,7 (135, 142)
4. **Halvor Egner Granerud** 293,1 (135, 137,5)
5. **Piotr Żyła** 293,3 (139,5, 134)
6. **Stefan Kraft** 283,3 135, 130)
37. **Aleksander Zniszczoł** 103,5 (119,5)
39. **Kamil Stoch** 101,8 (117,5)
50. **Jakub Wolny** 88,2 (105,5).

Klasyfikacja Pucharu Świata

1. Dawid Kubacki	650
2. Anze Lanisek	576
3. Stefan Kraft	467
5. Piotr Żyła	377

Klasyfikacja Pucharu Narodów

1. Austria	1475
2. Polska	1297
3. Norwegia	1221

zk

TYGODNIK Podhalański

Więcej zdjęć w internecie na www.24tp.pl

e-mail: p.pelka@24tp.pl

eprasa.pl dc02a8ce6a

PIŁKA NOŻNA HALOWA

Pierwsza edycja Kotelnica CUP za nami

Trzytygodniowy cykl piłkarskich zmagań w ramach Kotelnica Białczańska CUP pod patronatem Wójta Gminy Bukowiny Tatrzańskiej dobiega końca, a końcówka turnieju to prawdziwy maraton dla organizatorów. Sobota zaczęła się od zmagań skrzatów, a po nich na boisko weszli starsi koledzy z kategorii orlików.

W kategorii skrzat rywalizacja toczyła się na trzech boiskach równocześnie, oddzielonych bandami, a wystąpiło łącznie trzynaście zespołów. Każdy z nich rozegrał po dziesięć spotkań a formuła to 3+1. Organizatorzy zapewnili ponad cztery godziny gry na trzech boiskach.

Ceremonia zakończenia w najmłodszej kategorii to radość z każdego upominku, a tych było aż nad stan dzięki hojności partnerów oraz Gminy Bukowiny Tatrzańskie,j którzy ufundowali wiele gadżetów dla każdego uczestnika turnieju oraz dedykowane medale z serii Kotelnica Białczańska CUP - główny sponsor turnieju. W każdym zespole został wybrany przez swojego trenera jeden zawodnik MVP.

Orliki, to była jedyna kategoria, która rozgrywała popołudniowy turniej. Klasyczna formuła osiem zespołów dwie grupy. W roli gospodarzy wystąpili: Watra oraz Szkółka Młode Wilki w postaci zespołu dziewczyn, które pokazały mocny charakter i to, że dziewczyny w piłkę grać potrafią. Turniej osiągnął rangę międzynarodową, wystąpiła m.in. drużyna z Słowackiej części FK Svit, a także Polska Akademia Piłki Nożnej z Krakowa. Najlepszą drużyną okazała się ekipa Huraganu Waksmund.

- Ponad pięć tygodni przygotowań i pracy przed dniami turniejowymi, żeby wszystko zgrać. W dniu turnieju już nie jest to widoczne, dlatego dziękuję wszystkim, którzy pomagali przy organizacji i po nocach zostawiali na hali, aby rano wszystko było gotowe. To była dobra sportowa impreza, która cieszyła się ogromnym zainteresowaniem - podsumował Kamil Lupa, koordynator oraz organizator turnieju.

Jako że orliki były ostatnią kategorią z cyklu, to można podsumować liczbowo Kotelnicę CUP - wystąpiły 34 zespoły i 361 uczestników. Ponad 500 osób zasiadło na trybunach. Spikerem podczas turniejów był znany na Podhalu Przemysław Kępa. Wszystkie turnieje odbyły się w Gminnym Centrum Sportu i Rekreacji w Białce Tatrzańskiej.

mz

W piłkarskich zmaganiach w ramach Kotelnica Białczańska CUP rywalizowały 34 zespoły.

PŁYWANIE

„Worek medali" pływaków UKS Delfin w Mistrzostwach Małopolski

Aż 18 krążków przywieźli z Mistrzostw Małopolski reprezentanci Uczniowskiego Klubu Sportowego Delfin z Nowego Targu. Klasą samą w sobie był Szymon Tokarski, który sięgnął po pięć (!) złotych medali.

Trzy srebra i jeden brąz to dorobek Adrianny Widy, a jedno srebro i jeden brąz wywalczyła Aleksandra Węgrzyn. UKS Delfin stawał też na podium w wyścigach sztafetowych. Adrianna Wida, Lena Tolala, Oliwia Świerczek i Zofia Judasz trzykrotnie stawały na najwyższym stopniu podium! Dwa razy brąz wywalczyła sztafeta w składzie: Aleksandra Węrzyn, Iga Gąsior, Julia Leśniakiewicz i Wiktoria Ruchała. Srebro i brąz to z kolei dorobek sztafety: Szymon Tokarski, Franciszek Leśnicki, Mikołaj Molek, Alex Jamrożek oraz Alex Warzecha. W klasyfikacji klubowej UKS Delfin zajął 3. miejsce na 21 startujących w mistrzostwach klubów. Indywidualnie w generalce Tokarski był 3., Tolala 9., Wida i Węgrzyn 10.

mz

BIEGI NARCIARSKIE. Cross Country Tatra Cup. Małopolska Liga Biegowa

Zofia i Jerzy Leśnikowie, twórcy UKS Regle Kościelisko, z częścią swoich wychowanków na zawodach Cross Tatra Country.

Inauguracja zawodów biegowych w Polsce

Pierwsze tegoroczne zawody w biegach narciarskich zostały rozegrane na trasach zakopiańskiego COS-u w ramach Cross Country Cup, których integralną częścią jest Małopolska Liga Biegowa.

Na starcie stanęło około 200 biegaczek i biegaczy z małopolskich szkół podstawowych. Biegano stylem dowolnym na trasie ok. 1300 metrów, usytuowanej w okolicach Średniej Krokwi. Zawody przeprowadzono w pięciu kategoriach wiekowych na dystansach 3, 2 i 1,3 km w zależności od kategorii wiekowej. W poszczególnych rocznikach wśród dziewcząt zwyciężyły: Wiktoria Leśnik, zawodniczka ZSMS Zakopane pochodząca z Rabki-Zdroju, Magdalena Michniak z Dzianisza, ale zawodniczka UKS Regle Kościelisko, Justyna Rysula też UKS Regle, kuzynka jednego z najlepszych polskich biegaczy narciarskich, nieżyjącego już Józefa Rysuli i siostra bardzo dobrej niegdyś juniorki Joanny Rysuli, Maja Niemczycka z SP 18 Nowy Sącz, która na dwukilometrowej trasie uzyskała świetny wynik, lepszy niż starsze zawodniczki, oraz Mara Panek z Wiśniowej w roczniku 2012 i młodsze. Z kolei wśród chłopców triumfowali Tomasz Mulica z ZSMS Zakopane, Dawid Opoka z SP Zalesie, Klimek Stopka z Kościeliska, Dawid Kiełbasa z SP 1 Ptaszkowa i Jakub Klimek, też z Ptaszkowej, ale z SP 2. Kolejne zawody w ramach MLB mają się odbyć 3 stycznia 2023 r.

DZIEWCZĘTA

Rocznik 2008. 3 km: 1. Wiktoria Leśnik (ZSMS Zakopane) 9.14,0, 2. Lena Wyraz (ZSMS Zakopane) +6,5, 3. Zuzanna Ponicka (SP Ponice) +46,9.

Rocznik 2009. 2 km: 1. Magdalena Michniak (SP Dzianisz) 6.16,5, 2. Alicja Galica (SP Kościelisko) +35,5, 3. Weronika Damian (ZSP 2 Nowy Sącz) +49,4.

Rocznik 2010. 2 km: 1. Justyna Rysula (SP Kościelisko) 6.16,5, 2. Aleksandra Czubernat (SP Klikuszowa) +46,8, 3. Paulina Leśniak (SP Najświętszej Rodziny Rabka-Zdrój) +58,3.

Rocznik 2011. 2 km: 1. Maja Niemczycka (SP 18 Nowy Sącz) 6.11,3, 2. Marta Michniak (SP Dzianisz) +19,4, 3. Anna Grela (SP Poronin) +57,9.

Rocznik 2012 i młodsze. 1,2 km: 1. Maria Panek (SP Wiśniowa) 3.55,9, 2. Maria Gąsienica (SP 2 Zakopane) +4,5, 3. Hanna Ustupska (SP Obidowa) +7,7.

CHŁOPCY

Rocznik 2008. 3 km: 1. Tomasz Mulica (ZSMS Zakopane) 8.27,4, 2. Antoni Damian (ZSS Nowy Sącz) +16,2, 3. Oskar Wierzycki (SP Zalesie) +1.36,6.

Rocznik 2009. 2 km: 1. Dawid Opoka (SP Zalesie) 5.19,2, 2. Hubert Smajdor (ZSP 2 Nowy Sącz) +30,7, 3. Andrzej Michalik (SP Kościelisko) +31,1.

Rocznik 2010. 2 km: 1. Dawid Kiełbasa (SP 1 Ptaszkowa) 6.37,4, 2. Paweł Wierzycki (SP Zalesie) +1,5, 3. Bronisław Stoch-Michna (ZSP Kościelisko) +2,9.

Rocznik 2011. 2 km: 1. Klimek Stopka (ZSP Kościelisko) 6.37,4, 2. Bartłomiej Ogórek (SP Witów) +8,6, 3. Andrzej Kiełbasa (SP 2 Ptaszkowa) +19,2.

Rocznik 2012. 1,2 km: 1. Jakub Klimek (SP 2 Ptaszkowa) 3.30,3, 2. Krzysztof Florek (SP Zalesie) +11,7, 3. Stanisław Halaczek (SP 2 Zakopane) +23,0.

zk

BIATHLON. Puchar Świata

Fatalne strzelanie polskich biathlonistek w Hochfilzen

Po dobrym starcie polskich biathlonistek w fińskim Kontiolahti spodziewano się równie dobrego startu w austriackim Hochfilzen. Niestety dla sympatyków tej dyscypliny w Polsce, a i dla samych zawodniczek, przyszło duże rozczarowanie.

W sprincie, który jest jednocześnie kwalifikacją do biegu pościgowego, z naszych reprezentantek tylko Kamila Żuk zdołała zakwalifikować się do 60., dającej przepustkę do biegu pościgowego. Żuk w sprincie była 42., a więc punktów do PŚ nie zdobyła. Joanna Jakieła i Anna Mąka takie punkty w Kontiolahti zdobyły. Punktowały tam także w biegu pościgowym. W Hochfilzen obie zawodniczki BKS WP Kościelisko strzelały fatalnie i zajęły odpowiednio 64. miejsce Anna Mąka i 80. Joanna Jakieła. Obu naszym biathlonistkom szczególnie nie powiodło się w postawie stojącej, bowiem Mąka miała dwa pudła, a Jakieła aż cztery. Trzeba dodać, że strzelanie w postawie stojącej odbywa się po pokonaniu 2/3 dystansu, a więc przy dużym już zmęczeniu. Oczywiście dobrze wytrenowanym zawodnikom i zawodniczkom wielkiej różnicy to nie robi. Najczęściej trafiają do tarczy bezbłędnie. Wyniki ze sprintu nie nastrajały optymizmem przed startem naszych pań w sztafecie. I rzeczywiście, nasze biathlonistki nie tylko musiały doładowywać po niecelnych pięciu strzałach, ale biegały jeszcze rundy karne. Nie mogło to przynieść dobrych wyników w końcowej klasyfikacji. Polki zajęły w sztafecie 16. miejsce, a w Kontiolahti były na 12. miejscu. Taką samą 16. lokatę zajęła nasza męska sztafeta, ale nasi panowie puki co plasują się zazwyczaj w granicach tej lokaty. W Kontilahtii przynajmniej strzelali celnie, w Hochfilzen strzelali podobnie jak ich koleżanki, czyli bardzo słabo.

Nieco lepsze wiadomości nadeszły z włoskiego Martell-val Martello, gdzie zawody PŚ rozgrywali juniorzy. Konrad Badacz wygrał bieg ze startu wspólnego i był 6. w supersprincie. Badacz prowadzi w klasyfikacji juniorskiego PŚ. Juniorki już tak dobrze nie startowały, ale przynajmniej plasują się w pierwszych trzydziestkach. Z zawodników BKS WP Kościelisko w juniorskim PŚ startują: Anna Nędza-Kubiniec, Klaudia Topór i Grzegorz Galica. Kolejne zawody seniorskiego PŚ zostały rozegrane we francuskim Annecy-le Grand Bernard 15-18 grudnia. Juniorzy spotkali się w Austriacki Obertilliach 14-17 grudnia.

zk

REKLAMA

eprasa.pl dc02a8ce6a

FIS PARA WORLD CUP. Puchar Świata

Złoto Witolda Skupnia w Vuokatti

Dystans mierzył 10 km, a 33-letni paranarciarz biegowy z Klubu Sportowego Obidowiec-Obidowa pokonał go w czasie 36.59,3 minut, zdobywając w środę 14 grudnia Złoty Medal w Pucharze Świata w Vuokatti.

Zawody Pucharu Świata Fis Para World Cup odbyły się w fińskiej miejscowości Vuokatti w dniach 10-14 grudnia i dostarczyły Witoldowi Skupniowi i Krzysztofowie Plewie, dwóm paranarciarzom biegowym z Klubu Sportowego Obidowiec-Obidowa, niezapomnianych wrażeń. Już 10 grudnia na dystansie 5 km stylem klasycznym Witold wywalczył dla siebie srebro. A 14 grudnia w biegu na 10 km stylem klasycznym sięgnął po złoto. Ta sama „dziesiątka" okazała się też szczęśliwa dla jeżdżącego na sledżu Krzysztofa Plewy ze Sromowiec Niżnych, który zajął w niej najlepszą swoją lokatę - 5. miejsce. - Jestem ogromnie dumna z nich obu - skomentowała osiągnięcia swoich zawodników Zofia Faron, szefowa KS Obidowiec-Obidowa.

A złoto i srebro w Pucharze Świata dla parającego się narciarstwem biegowym Witolda Skupnia jest osiągnięciem tym większym, że z powodu amputacji prawej dłoni i utraty większej części lewej, biega bez kijków. „Kiedy jedni pchną i sobie jadą, ja muszę biec nawet w dół" - żartuje na swoim profilu w mediach społecznościowych. Porażony w dzieciństwie prądem paranarciarz ma na pewno do siebie duży dystans, ale też wiele od siebie wymaga. - Ciężka praca popłaca - podkreśla. Podobną filozofię wyznaje w życiu Krzysztof Plewa, któremu w wyniku nieszczęśliwego wypadku amputowano obie nogi. I choć los tak ciężko obu doświadczył, zarażają werwą, optymizmem i niespożytymi pokładami energii.

Na podium Pucharu Świata Skupień stawał już trzykrotnie. Ale zawsze były to sprinty. Zwycięstwo na dystansie, w tym wypadku 10-kilometrowym, świętuje więc po raz pierwszy. I choć karierę rozpoczął późno, bo w wieku 22 lat, to sukcesywnie, krok po kroku, wspina się po kolejnych jej szczeblach. Od kiedy biega na nartach, reprezentował Polskę w Zimowych Igrzyskach Paraolimpijskich w Soczi (2014 r.), w Pjongczangu (2018 r.) i w Pekinie (2022 r.), zajmując wysokie lokaty. Nie dalej jak w styczniu 2022 r. powtórzył swój wyczyn z 2017 r., zdobywając na dystansie 12,5 km stylem klasycznym tytuł Wicemistrza Świata w zawodach zorganizowanych w Lillehammer. - Lubię biegać klasykiem. A przy mojej niepełnosprawności, tj. bieganiu bez kijków, bardzo dużo zależy od właściwie przygotowanych nart. Kiedy takie dostaję, wiem, że mam czym powalczyć - zapewnia.

Radości Witolda Skupnia ze zdobytego złota nie sposób opisać słowami.

Zapytany o szczegóły swoich osiągnięć z Vuokatti zdradza, że sukces lub jego brak leżą we właściwym rozłożeniu sił, ale też i w warunkach zastanych. - W stylu klasycznym i na moich koronnych - tj.10- i 20-kilometrowych dystansach biegnie się tak naprawdę głową. Dobrze, gdy jest kilkunastostopniowy mróz i twardy śnieg, bo wtedy bez kijków biegnie się łatwiej. A w Finlandii takie warunki były - tłumaczy.

Przed Witoldem Skupniem i Krzysztofem Plewą w styczniu 2023 r. kolejne zawody. Tym razem Mistrzostwa Świata w sportach biegowych w Szwecji. Z powodu kontuzji w tym sezonie zimowym zawody odpuściła utalentowana biatlonistka i paranarciarka biegowa Iweta Faron.

Krystyna Waniczek

HOKEJ

Rozbite przez chorobę „Szarotki" bez szans w Krakowie

Po przerwie mecze reprezentacji wznowiła Polska Hokej Liga. W meczu 31. kolejki hokeiści Taruon Podhale Nowy Targ wysoko przegrali wyjazdowe spotkanie z Comarch Cracovią. Duży wpływ na wynik i sam przebieg spotkania miały olbrzymie problemy kadrowe, z jakimi borykają się nowotarżanie.

Trenerzy „Szarotek" mieli do dyspozycji zaledwie 16 zawodników, w tym 2 bramkarzy. To skutek problemów zdrowotnych, z jakimi zmagają się nowotarżanie. Brakowało m.in. Ondreja Vorlaba, Roberta Mrugały, Oleksandra Woronina, Dominika Szlembarskiego, Luka Zorko, Patrika Frica, Fabiana Kapicy, Filipa Wielkiewicz i Jakuba Worwy.

Po pierwszej tercji gospodarze prowadzili 2:0. W 6. minucie podczas liczebnej przewagi „Pasów" Radosława Sawicki zmienił tor lotu krążka po strzale Saku Kinnunena. W 13. minucie z kolei po ładnej składnej akcji trzeciej formacji, między parkanami Pawła Bizuba krążek do bramki Podhala posłał Erik Nemec. W międzyczasie kilka szans miały „Szarotki". Najlepszych nie wykorzystali Łukasz Kamiński i Mykiali Czikanczew.

Początek drugiej tercji to mocny napór krakowian, który zaowocował trzema golami w niespełna 10 minut. Najpierw, po kontrataku, Ales Jeżek uderzył mocno i precyzyjnie. Potem ponowie sprytem pod bramką nowotarską wykazał się Sawicki, a strzelanie w tej odsłonie zakończył Robert Arrak, skuteczną dobitką strzału Marka Bdzocha.

W trzeciej tercji Podhale opadło z sił i nie obroniło się przed „dwucyfrówką".

Comarch Cracovia – Tauron Podhale Nowy Targ 10:0 (2:0, 3:0, 5:0)

Bramki: 1:0 Sawicki - Kinnunen, Rac (05:22, 5/4), 2:0 Nemec - Gula, Racuk (12:57), 3:0 Jezek - Sawicki, Krejci (21:15), 4:0 Sawicki - Krejci, Kasperlik (24:47), 5:0 Arrak - Bdzoch, Gula (30:29), 6:0 Kapica (Wronka, Jezek) 46, 7:0 Tomi (Husak, Graborenko) 47, 8:0 Arrak (Kinnunen, Brynkus) 52, 9:0 Kasperlik (Sawicki, Krejci) 57, 10:0 Gula (Wronka, Jezek) 58.

Podhale: Bizub - Kudin, Aleksandrow, Kamiński, Czikanczew, Neupauer - Wsół, Słowakiewicz, Przygodzki, Svitana, Maunula - Saroka, Bochnak, Malasiński, Worona.

mz

TEKST PŁATNY

Marszałek Witold Kozłowski:

Środki europejskie to miły prezent świąteczny dla Małopolski

SAMORZĄD.

Rozmowa z WITOLDEM KOZŁOWSKIM, Marszałkiem Województwa Małopolskiego, dotycząca zaakceptowanego przez Komisję Europejską - programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027

Panie Marszałku, informacja o tym, że Małopolska otrzyma z UE blisko 2,7 miliarda euro jest pewnie wymarzonym zwieńczeniem Pańskich 4 lat pracy w obecnej kadencji samorządu regionu. Spodziewał się Pan, że otrzymamy tak dobrą wiadomość jeszcze przed świętami?

- Powiem więcej. Spodziewałem się, a nawet byłem święcie przekonany, że zdobędziemy te wielkie pieniądze już trzy lata temu, gdy zgodnie z unijnym harmonogramem, byliśmy na samym początku tej drogi i rozpoczynaliśmy starania o kolejną, nową transzę funduszy europejskich. Znam swój zespół. To znakomici fachowcy. Prace nad kształtem regionalnego programu na lata 2021-2027 były też bardzo szeroko, społecznie konsultowane. Wiedziałem więc, że pod względem jakości małopolskich projektów oraz urzędowych procedur wszystko zostanie dopięte na ostatni guzik. To jest też, nie ukrywajmy, kwestia pewności siebie wynikającej z odpowiedniego doświadczenia. Sądzę, że dowiedliśmy w Małopolsce w ostatnich latach, w zasadzie na każdej płaszczyźnie, że unijne dofinansowanie potrafimy spożytkować w najlepszy możliwy sposób.

Z korzyścią dla każdego mieszkańca Małopolski.

- To jest fundamentalna zasada Zarządu Województwa, którego pracami mam zaszczyt kierować. Z wielką przyjemnością zabrałbym dzisiaj każdego z Państwa, najlepiej każdego z mieszkańców, na wycieczkę po wszystkich i najdalszych zakątkach Małopolski. Po to, żeby pokazać, ile udało nam się wspólnie do tej pory, dzięki dobrym, innowacyjnym projektom oraz unijnemu dofinansowaniu zrobić. Chociaż uprzedzam, że mogłoby nie wystarczyć urlopu. To naprawdę byłaby ciekawa wyprawa. Niestety, światowa pandemia i wojna na Ukrainie odcisnęły na wszystkim swoje piętno. Jestem dziś jednak ostatnim, który będzie narzekać i załamywać ręce. Działamy. Reagujemy. Drodzy Państwo, oto solidny dowód, właśnie otrzymaliśmy 2,7 miliarda euro unijnego dofinansowania na najbliższe lata. Dzięki tym środkom na pewno rozwiążemy wiele problemów. Zapewniam, że pieniędzy wystarczy, by spełnić także wiele małopolskich marzeń.

A czy był może taki krytyczny moment, kiedy obawiał się Pan Marszałek, że te miliardy euro, czyli obecnie ok. 13 miliardów złotych, nie trafi z takich czy innych powodów do Małopolski? Polityka bywa bardzo brutalna...

- Owszem, życie bywa brutalne, czego też w ostatnich latach wszyscy doświadczamy. Powtórzę jednak. Samorząd nie jest od parady. Samorząd jest od tego, żeby sobie radzić, również w kryzysowych warunkach. Z prądem, przy lekkim wietrzyku popłynie każda łódka. Sztorm pokazuje klasę żeglarza. Negocjowaliśmy zatem twardo. Kawa na ławę. Mieliśmy przede wszystkim bardzo mocne argumenty. Dlatego nigdy nie było mowy o strachu czy lęku. Jestem osobą, która generalnie wierzy w ludzi. Wierzę także, że w Unii Europejskiej, pomimo występujących różnic, odmiennych niekiedy interesów czy różnych grup nacisku, powinny spajać nas fundamentalne wartości. Jestem też ciągle przekonany, że potrafimy się porozumieć. Zwłaszcza w sytuacji, gdy brak współpracy i solidarności mógłby poważnie zaważyć na przyszłości Europy i świata.

Przedstawiciele Komisji Europejskiej dają do zrozumienia, że te „proste" projekty infrastrukturalne powoli w Małopolsce się kończą. Bo drogi w Małopolsce już zrobione, zasadnicze projekty rewitalizacyjne zrealizowane, projekty edukacyjne zrealizowane, projekty kulturalne podobnie...

- Tego rodzaju stwierdzenia w ustach przedstawicieli Komisji Europejskiej traktuję jako pozytywną, rzeczową ocenę naszej pracy, której efekty widać czarno na białym. Wiele zostało zrobione. Nie da się przecież zaprzeczyć. Małopolska jest dziś jednym z najszybciej rozwijających się regionów, nie tylko w Polsce, ale można śmiało powiedzieć w Europie. Natomiast rzeczywiście, co do zasady, Fundusze Europejskie, szczególnie Europejski Fundusz Społeczny, to nie są środki dla tych, którzy najlepiej i najszybciej się rozwijają. Co powodowałoby jeszcze większe różnice pomiędzy regionami.

Czyli UE, co zrozumiałe, chce finansowo wspierać tam, gdzie jest to potrzebne najbardziej.

- W tych okolicznościach tym bardziej uważam, że w negocjacjach dotyczących unijnych miliardów dla Małopolski odnieśliśmy sukces. To była wielka zespołowa praca Małopolan. To była wielka praca wielu instytucji i organizacji. Świetną robotę wykonała nasza wewnętrzna enklawa Funduszy Europejskich, czyli marszałkowskie departamenty przy ulicy Wielickiej w Krakowie. Dziękuję wszystkim, którzy byli zaangażowani w proces negocjacyjny. Mamy historyczne osiągnięcie.

Na jakiego rodzaju przedsięwzięcia Pan Marszałek zamierza w takim razie spożytkować te unijne 13 miliardów złotych?

- Stawiamy na rozwój nowoczesnej gospodarki. W Małopolsce mamy wspaniały potencjał naukowo-badawczy. Chcemy aby wiedza ta pomagała nam rozwiązywać praktyczne gospodarcze problemy. Potrzebne są zatem badania i wsparcie techniczne. Potrzebne są innowacje. Konieczny jest dalszy rozwój cyfryzacji, wdrażanie powszechnie dostępnych rozwiązań np. z zakresu e-zdrowia, e-administracji czy e-kultury. Niewątpliwie musimy w Małopolsce inwestować w rozwój zielonej energetyki i generalnie zwiększać odporność na związane z kluczowym energetycznym sektorem zagrożenia, wynikające też np. ze zmian klimatu. Musimy kontynuować inwestycje w infrastrukturę komunalną i gospodarkę ściekową. W ostatnich latach intensywnie inwestujemy w Małopolsce w kolej, transport publiczny. Efektywne wykorzystanie nowoczesnego transportu publicznego, by odciążyć ruch drogowy, to dla nas kolejna bardzo ważna sprawa. Na pewno nieustannie inwestujemy w człowieka. Strategicznym celem jest ciągłe podnoszenie poziomu edukacji na wszystkich poziomach. Trzeba rozwijać kształcenie zawodowe, pobudzać kształcenie ustawiczne, czyli uczenie się przez całe życie. Musimy kształcić kadry medyczne. Poszerzanie dostępu do usług w obszarze ochrony zdrowia to jest temat rzeka. Wśród małopolskich priorytetów jest rozwój sektora kultury, rozwój turystyki... Proszę się więc nie obawiać. Cały czas mamy w co zainwestować te unijne miliony, a także środki, które napłyną do Małopolski ze wszystkich innych źródeł.

Jednym z ciekawszych aspektów w ramach unijnego finansowania są też środki z Funduszu Sprawiedliwej Transformacji. 264 miliony euro kierowane są specjalnie w obszary graniczące ze Śląskiem. Jaki jest w tym cel?

- W tym przypadku 264 mln euro zostaną przeznaczone na łagodzenie wielopłaszczyznowych skutków transformacji energetycznej. Problem dotyka przede wszystkim naszych śląskich sąsiadów. W naszym województwie tego rodzaju wyzwania ogniskują się w Małopolsce Zachodniej. Program dotyczy konkretnie czterech powiatów: wadowickiego, oświęcimskiego, chrzanowskiego i olkuskiego. Do 2026 roku wydamy więc około 1,3 miliarda złotych na łagodzenie skutków transformacji energetycznej. To są inwestycje w gospodarkę i środowisko. To przede wszystkim inwestycje w człowieka, by osoby stopniowo tracące prace w górnictwie, mogły się przekwalifikować i miały też gdzie pracować. Takich przedsięwzięć będzie wiele.

Panie Marszałku, uda się mądrze wydać te wszystkie pieniądze?

- Do tej pory w Małopolsce nam się ta sztuka, jak wiemy, całkiem dobrze udawała. Przy czym to nie jest kwestia szczęścia, tylko codziennej pracy. Gwarantuję, że 2,7 miliarda euro przyczyni się już w najbliższych latach do dynamicznego rozwoju regionu. Każdy z mieszkańców Małopolski na tym skorzysta.

Dziękuję za rozmowę.

eprasa.pl dc02a8ce6a

POŻEGNANIA

"Dla świata byłaś tylko cząstką, dla nas całym światem"

Z głębokim bólem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 19.12.2022 r. odeszła od nas w wieku 59 lat zaopatrzona sakramentami św. nasza najukochańsza i najlepsza Mama, Babcia, Pszdciocha, Teściowa, Matka Chrzestna

Ś.P.

Maria MISINIEC

Zam. Zubrzyca Górna 442

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 16 grudnia odszedł do wieczności w wieku 86 lat nasz ukochany Mąż, Tata, Dziadek i Brat

Ś.P. **JÓZEF LENART**

Świętej Pamięci

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 20 grudnia 2022 r. zmarł w wieku 84 lat, zaopatrzony Sakramentami Świętymi, nasz kochany Mąż, Tata, Dziadek i Pradziadek

LEON BYLIŃSKI

Zam. Maniowy, ul. Mickiewicza 14

"Dla świata byłaś tylko cząstką, dla nas całym światem"

Z głębokim bólem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 18.12.2022 r. odeszła od nas w wieku 58 lat zaopatrzona sakramentami św. nasza najukochańsza i najlepsza Żona, Mama, Siostra, Szwagierka, Matka Chrzestna

Ś.P.

Zofia CIELUCH

zam. Jabłonka ul. Na Skarpie 17

„Na opuściłeś nas, gdzie nadal się świetlisz w pamięci i będziesz jak płomień nowożytnego wieki nas..."

Ś. P.

STANISŁAW KUCZAJ

NAJUKOCHAŃSZY MĄŻ, TATA, DZIADEK

„Im drożej człowiek tym większy ból... Lecz wolą Boga jest rozstanie. Nadzieją dość naszych spotkanie"

Ś. P.

KAROL CHMIELARCZYK

NAJUKOCHAŃSZY MĄŻ, TATA, BRAT, DZIADEK

„Jest taka cierpiąca grudzica... ja biorę się wiśniowych pogodny zaczyna ... I dzwoną głos, biały mówi, że z wami zostać nie mogę, I wtedy wtedy, co wczoraj w dalekiej, dalekiej drogę....."

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 20 grudnia 2022 r. zmarł w wieku 67 lat Zaopatrzony Sakramentami Świętymi

TADEUSZ HANDZEL

zam. Nowy Targ ul. Waksmundzka 201

...Śpieszmy się kochać ludzi tak szybko odchodzą...

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 19 grudnia 2022 r. zaopatrzona Św. Sakramentami zasnęła w Panu przeżywszy lat 74

NASZA NAJUKOCHAŃSZA MAMA, BABCIA, SIOSTRA, CIOCIA

Ś.P. **ANNA MICHNIEWSKA**

z domu Kucza

"Odeszłaś ale w sercach naszych pozostaniesz na zawsze"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 18 grudnia 2022 r. Odeszedł od nas w wieku 81 lat zaopatrzony sakramentami Św.

Nasz Najukochańszy Mąż, Tata, Teść, Dziadek, Pradziadek, Brat, Szwagier i Wujek

Ś.P.

Stefan WĄTOREK

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 18 grudnia 2022 r. zaopatrzony Św. Sakramentami zasnął w Panu przeżywszy lat 85

Nasz Najukochańszy Dziadek, Pradziadek, Brat, Ojciec i Mąż

Świętej Pamięci

Andrzej Król

„WOJCIESEK"

"Odeszłaś ale w sercach naszych pozostaniesz na zawsze"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 17 grudnia 2022 r. odeszła od nas w wieku 65 lat zaopatrzona Sakramentami Św. Nasza Najukochańsza Żona, Mama, Teściowa, Babcia, Siostra, Szwagierka i Ciocia

Ś.P.

Anna KRAMARZ

Zam. Ciche 599

Świętej Pamięci

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 18 grudnia 2022 r. zmarł w wieku 81 lat, zaopatrzony Sakramentami Świętymi, nasz kochany Tata i Wujek

ANDRZEJ GĄSIENICA

Z głębokim smutkiem i żalem, zawiadamiamy, że w dniu 16 grudnia 2022r. zaopatrzona Św. Sakramentami zmarła w wieku 94 lat

Ś. P.

STANISŁAWA ŚMIETANA

NAJUKOCHAŃSZA MAMA, BABCIA I PRABABCIA

„Jest taka cierpiąca grudzica... ja biorę się wiśniowych pogodny zaczyna ... I dzwoną głos, biały mówi, że z wami zostać nie mogę, I wtedy wtedy, co wczoraj w dalekiej, dalekiej drogę....."

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 17 grudnia 2022 r. zmarł w wieku 83 lat Zaopatrzony Sakramentami Świętymi nasz kochany Tata, Dziadek i Pradziadek

WŁADYSŁAW SULKA

zam. Nowy Targ ul. Grel 22 a

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 20 grudnia 2022 r. zaopatrzony Św. Sakramentami zasnął w Panu przeżywszy lat 48

Nasz Najukochańszy Syn, Tata, Teść, Brat, Dziadek, Szwagier i Wujek

Świętej Pamięci

Leszek Staszel

"KTO ŻYJE W PAMIĘCI INNYCH, TEN NIE UMARŁ, LECZ SIĘ TYLKO ODDALIŁ."

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 13 grudnia 2022 r. zmarł wieku 94 lat zaopatrzony Sakramentami Świętymi nasz kochany Mąż, Tata, Dziadek, Brat i Wujek

ANDRZEJ ŻÓŁTEK

zam. Nowy Targ al. 1000-lecia 44/40

„Jest taka cierpiąca grudzica... ja biorę się wiśniowych pogodny zaczyna ... I dzwoną głos, biały mówi, że z wami zostać nie mogę, I wtedy wtedy, co wczoraj w dalekiej, dalekiej drogę....."

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 18 grudnia 2022 r. zmarła w wieku 92 lat Zaopatrzona Sakramentami Świętymi nasza kochana Teściowa, Babcia i Prababcia

JANINA JURKIEWICZ

zam. Nowy Targ ul. Kopernika 4/8

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 16 grudnia odszedł do wieczności w wieku 68 lat

Ś.P. **TADEUSZ WSOLAK**

Świętej Pamięci

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 19 grudnia 2022 r. zmarł w wieku 76 lat, zaopatrzony Sakramentami Świętymi, nasz kochany Mąż, Tata, Dziadek, Pradziadek i Brat

STANISŁAW SZEWCZYK

zam. Łopuszna, ul. Podhalańska 3

Nic pewniejszego od śmierci, nic bardziej niepewnego od jej godziny. Sw. Arsenii

Z żalem zawiadamiamy, że dnia 18 grudnia 2022 roku, zaopatrzona Sakramentami Świętymi zmarła w wieku 77 lat Nasza Kochana:

Mama, Teściowa, Babcia, Prababcia, Siostra, Ciocia

Zofia BAFIA

z domu JANIK

Zam. Bańska Niżna ul. Topory 44

"KTO ŻYJE W PAMIĘCI INNYCH, TEN NIE UMARŁ, LECZ SIĘ TYLKO ODDALIŁ."

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 19 grudnia 2022 r. zmarła w wieku 68 lat, Zaopatrzona Sakramentami Świętymi nasza ukochana Żona, Mama i Babcia

MARIA BORKOWSKA

Zam. Bańska Niżna ul. Topory 42

"SPIESZMY SIĘ KOCHAĆ LUDZI, TAK SZYBKO ODCHODZĄ"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 17.12.2022 r. odszedł od nas w wieku 80 lat zaopatrzony Sakramentami Świętymi nasz Najukochańszy Mąż, Tata, Dziadek, Brat, Teść, Ojciec Chrzestny, Wujek

Ś.P.

Władysław JURCZASIAK

Zam. Podszkle 14

ZAKŁAD OSTATNIEJ POSŁUGI CAŁUN

KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE

PRZEWÓZ MIĘDZYNARODOWY

Czynne w godz. 7-18, tel./fax: 18 201 20 80

Całodobowy tel. 798 467 667, 519 631 731

Zakopane, ul. Nowotarska 18 (vis a vis cmentarza)

KWIACIARNIA KROKUS

Czynne: poniedziałek-sobota: 8.00-20.00, niedziela: 9.00-19.00

tel. 18 20 128 12, Zakopane, ul. Kościuszki 19A

calun-zakopane.pl

JABŁOŃSKI Zakład Pogrzebowy

DOM POGRZEBOWY W MIĘTUSTWIE OBOK CMENTARZA

KOMPLEKSOWA ORGANIZACJA CEREMONII POGRZEBOWYCH

JABŁONKA 601-966-905

RATUŁÓW 661-429-750

CZARNY DUNAJEC 661-429-750

KAPLICA DO MODLITW I POŻEGNAŃ ZMARŁYCH

AR BRZOSTOWSCY

ZAKŁAD USŁUG PORZEBOWYCH

NOWY TARG

ul. Św. Anny 46

TEL. CAŁODOBOWY 18 266 98 94

kom. 601 46 57 59 kom. 507 52 33 34

www.arbrzostowscy.pl

Filia Łapsze Niżne, ul. Jana Pawła II

tel. 18 265 92 21

STYKS

Zakład Usług Pogrzebowych

K.M.Janiczek S.C.

34-700 Rabka-Zdrój

ul. Zakopiańska 58B, ul. Kilińskiego 46B

tel. 18 26 79 260 kom. 609 106 956

www.styksrabka.pl

km.janiczek.styks@op.pl

ZAKŁAD POGRZEBOWY

CENTRUM

KONTAKT: 515 540 000

NOWY TARG, UL. NORWIDA 59

NAJNOWSZY I NAJNOWOCZEŚNIEJSZY ZAKŁAD POGRZEBOWY NA PODHALU Z WIELOLETNIM DOŚWIADCZENIEM

NAJNIŻSZE CENY

eprasa.pl dc02a8ce6a

REKLAMA

eprasa.pl dc02a8ce6a